

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENİSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI
YENİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

BÂDİYE (1919) GAZETESİNDE E EDEBÎ VE KÜLTÜREL
FAÂLİYET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Najia AFZALİ

Danışman
Prof. Dr. Nâzım Hikmet POLAT

ANKARA-2011

ONAY

NAJIA AFZALI tarafından hazırlanan "Bâdiye "1919" Gazetesinde Edebî ve Kültürel Faâliyet" başlıklı bu çalışma, 10. 06. 2011 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda (oybirliği) ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı / Yeni Türk Edebiyatı dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

[İmza]

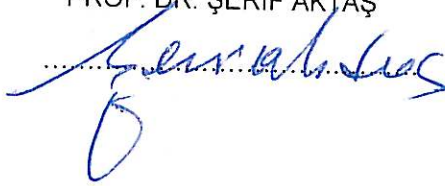
[Unvanı, Adı ve Soyadı] (Başkan)

PROF.DR.BİLGE ERCILASUN

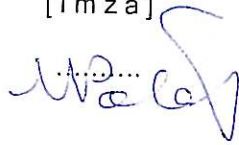
[İmza]

.....

PROF. DR. ŞERİF AKTAŞ

[İmza]

PROF. DR. NAZİM HİKMET POLAT

ÖN SÖZ

Tarih ve toplum bir arada var olan iki gerçektir. Sosyal hâdiseler tarihin evrakında kendisine yer edinir ve süreklilik gösterir. Gazeteler bugünün ve geçmişin anlaşılmasında en mühim vesikalarlardır.

Gazeteler yayınladığı devrin siyasî, içtimaî, edebî, iktisadî ve kültürel olaylarını geleceğe yansıtır. “Bâdiye gazetesi” ve 1. Dünya Savaşı sırasında yayınlanan gazete ve dergiler bize o dönemdeki olayların ne kadar acı olduğunu, esaret hayatı yaşayan insanların bütün elem ve ıstıraplarına rağmen vatan ve millet aşkıyla, bir an bile ümitsizliğe düşmeden gazete neşriyatında bulunduğunu göstermektedir.

“Bâdiye (1919) Gazetesinde Edebî ve Kültürel Faâliyet” adlı çalışmamız için Bâdiye gazetesinin çeşitli kütüphanelerde mevcut bulunan sayılarını bir araya getirmeye çalıştık. Bâdiye gazetesinin tam koleksiyonu hiçbir kütüphanede mevcut değildir. 1919 yılında yayımlanan bu gazetenin toplam 60 sayısından ancak 36 sayısını Hakkı Tarık Us Kütüphanesi ve Atatürk Kitaplığı’ndan derleyebiliyoruz. 46 – 59 sayıları maalesef hiçbir kütüphanede görünmemektedir. Özetle yapmış olduğumuz araştırmalar neticesinde Bâdiye gazetesinin ulaşabildiğimiz sayıları bunlardır: (2, 5–24, 27, 29–33, 35–40, 42, 43, 45, 60)

Bâdiye gazetesinin ulaştığımız sayıları genelde çok silik olduğundan dolayı elimizden geldiği kadar okumaya ve değerlendirmeye çalıştık. Silik ve yırtık olmasından dolayı okuyamadığımız kısımları orijinal haliyle metne ekledik.

Çalışmamız “Giriş” kısmından sonra iki bölüme ayrılır. Birinci bölüm Bâdiye hakkında ve ikinci bölüm ise metinlerden oluşmaktadır.

Giriş kısmında “MÜTAREKE DEVRİ TÜRKİYE’Sİ” başlığı altında Mütareke döneminden kısaca bahsettik.

Birinci Bölüm’deki “MISIR’DA TÜRKÇE ESARET BASINI” başlığını taşıyan kısımda Mısır’da yayımlanan esaret gazetelerine kısaca değinilmiştir.

ESARET BASINI ARASINDA “BADİYE” başlıklı kısımda ise söz konusu yayın organının şekil ve muhteva özellikleri üzerine durulmuştur.

“BADİYE’DE NELER VAR?” başlığını taşıyan bölümde gazetede imzalı yazıların ve başyazıların kronolojik bir dökümünü oluşturduk. Bu döküm dört bölümden ibarettir: Yazar adı, sayısı, gazete adı ve yazı hakkında kısa açıklamalar. Bazı yazarlar açık imza kullanmak yerine rumuz kullanmayı tercih etmişlerdir. Rumuzlarda bugün tek harfle gösterilen ama eski yazıda daha fazla harfi karşılayan kısaltmaları bugünkü tek harfle ve Arap alfabesiyle de gösterdik. Meselâ Arapça mim, ye, nun harflerini imza olarak kullanan yazarın rumuzunu çalışmamızda M. Y. N şeklinde gösterdik. Ay adları da hem bugün kullanılan şekliyle ve hem eski şekliyle verilmiştir. (Kânun-i evvel: Aralık, Teşrin-i evvel: Ekim, Teşrin-i sâni: Kasım.)

Çalışmamızda elimizden geldiği kadar imlâ kurallarına riayet etmeye çalıştık. Çalıştığımız metinleri günümüz alfabesine aktarırken de bu yönde hareket etmeye gayret gösterdik. Zorlandığımız noktalarda özellikle Arapça ve Farsça kelimelerin aktarımında Ferit DEVELLİOĞLU’nun “Osmanlıca–Türkçe Ansiklopedik Lügat”, Prof. Dr. İsmail PARLATIR’ın “Osmanlı Türkçesi Sözlüğü” rehberimiz olmuştur. Noktalama işaretlerini kullanırken de aynı özeni göstermeye çalıştık. Çalışmamız boyunca yanlış yapmamak için büyük bir gayret sarf ettik. İster istemez yaptığımız hatalar muhakkak olmuştur. Eğer hatalarımız olduysa affınıza sığınırız.

“Bâdiye (1919) Gazetesinde Edebî ve Kültürel Faâliyet” isimli çalışmanın konusunu belirleyen ve çalışmanın her aşamasında değerli zamanlarını ve desteklerini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Nâzım Hikmet Polat’a teşekkürlerimi sunarım.

Ayrıca Türkiye’ye gelmeme müsaade eden maddî ve manevî desteklerini esirgemeyen anneme ve babama teşekkür ederim.

Najia AFZALİ

2011

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
GİRİŞ	1
MÜTAREKE DEVRİ TÜRKİYE’Sİ	1
Birinci Bölüm	4
BADİYE HAKKINDA	4
I. MISIR’DA TÜRKÇE ESARET BASINI	4
II. ESARET BASINI ARASINDA “BADİYE”	7
A. Şekil Bakımından	7
B. Muhteva Bakımından	10
III. BADİYE’DE NELER VAR?	16
İkinci Bölüm	44
METİNLER	44
2. SAYI	44
5. SAYI	59
6. SAYI	68
8 SAYI	86
9. SAYI	94
10. SAYI	102
11. SAYI	110
12. SAYI	118
13 SAYI	125
14. SAYI	133
15. SAYI	142
16. SAYI	150
18. SAYI	166
20. SAYI	182
21.SAYI	189
22.SAYI	197
23.SAYI	204
24.SAYI	213
27.SAYI	221
29.SAYI	228
30.SAYI	235
31.SAYI	243
32.SAYI	251
33.SAYI	259
35.SAYI	266
36.SAYI	273
37.SAYI	280
38.SAYI	287
40.SAYI	304
42.SAYI	311
43.SAYI	319
45.SAYI	328

60.SAYI	335
SONUÇ	342
KAYNAKÇA.....	343
ÖZET	344
ABSTRACT	346

GİRİŞ

MÜTAREKE DEVRİ TÜRKİYE'Sİ

Siyasî Manzara

Birinci Dünya Savaşı'ndan büyük hezimetle çıkan Osmanlı Devleti, 1918'de İtilâf Devletleri ile Mondoros Mütarekesini imzalar. Savaşı bitiren bu anlaşma ağır şartlar taşıyordu, Osmanlı Devleti'nin yıkılışını öngörmekte; İtilâf Devletlerine Osmanlı İmparatorluğunun herhangi bir bölgesini, güvenliklerini tehdit edecek bir durum gördüklerinde işgal hakkını tanımakta idi.

Bu mütareke olduğu gibi tatbik edildiği takdirde memleketin baştan sona kadar işgal ve istilâya maruz olacağı şüphesizdi.

Osmanlı Devletinin bütün bu ağır şartlar altında olduğu devirde bir iç kargaşanın da yaşandığı dönemdir. Her açıdan Osmanlı hükümeti yıkıntı içerisinde. Bu dönemde pek çok çatışma unsuru bir arada yer alır. Bu olaylar içerisinde yıkılmaya yüz tutmuş Osmanlı devleti aslında yeni oluşumunu yaşamaktadır.

Mütareke hükümetlerinin karmaşık olması birçok güçlüklerin çıkmasına yol açmıştır. Bu şartlardan faydalanan İtilâf Devletleri, Osmanlı Devleti'ni parçalamak maksadıyla hazırladıkları plânlarını uygulamaya koyabileceklerdi.

Mütarekenin imzalanmasından sonra İngilizler, Osmanlı topraklarını kolaylıkla elde edebilmek için, Osmanlı ordusunun dağıtılmasını istemişlerdi.

Osmanlı toprakları dört bir yandan işgal edilmeye başlamıştı. İşgallerle birlikte İstanbul'un toplumsal yapısı değişiklere sahne olur. Osmanlı üzerindeki baskılar, hükümetlerin kararlarına ve atamalarına müdahaleleri ve Türk ordusunun büyük bir bölümünü terhis ettirmeleri merkezî otoriteyi zayıf düşürmüştü. Rum ve Ermenilerin Anadolu'da toprak talepleri ve galip İtilâf Devletlerinin Ateşkes Anlaşması hükümlerini kendilerine göre yorumlaması

ve uygulaması da merkezî otoritenin zayıflamasına neden olmuştu. Mütareke döneminde Osmanlı Devleti'nin içine düşürüldüğü istikrarsızlık Anadolu'nun batı ve doğusunda şakilerin türemesi için daha da elverişli bir ortam yaratmıştı. Yukarıda kısaca bahsettiğimiz bu dönem kendine has özellikleri olan bir dönemdir. Her şeye rağmen yine Anadolu'da yeni bir ateş yanmaya başlar. Türk insanı vatanını kurtarmak için kurtuluş savaşının hazırlıklarını yapar.

Edebî Manzara

Yirminci yüzyıl, Osmanlı devletinin hem siyasî hem de edebî açıdan pek çok değişikliğe uğradığı bir dönemdir. Bu dönemde fikir ve edebiyat bakımından Batıya yöneliş öncekinden hızlıdır. Yirminci yüzyıl başında pek çok yeniliğin yanında eskinin tesiri de tamamen kalkmamıştır. Eski ve yeni bu dönemde bir arada ilerler. 1896 yılında kurulup 20. yüzyılın başına (1901) kadar devam eden Edebiyat-i Cedide grubu, devrin en önemli fikir ve edebiyat adamları bu dönemde sanat ve edebiyat adına başarılı olaylara imza atarlar.

1901–1908 yılları arasındaki baskı ve sansür sebebiyle bazı yazarlar yazı yazamayacak durumda bırakılmıştır. Bu dönem edebiyatın en verimsiz dönemi olduğu söylenebilir.

11.Meşrutiyetin ilânı ise Türk tarihi açısından önemli olaylar arasında yer alır. Meşrutiyetin ilânı herkes üzerinde sınırsız bir hürriyet heyecanı uyandırır. Baskı ve sansürden dolayı yazamayanlar, düşüncelerini özgürce dile getiremeyenler artık sınırsız bir imkâna kavuşmuşlardır. Bu dönemde edebî kaygıdan yoksun, sosyal konulardan ziyade siyasî mesajlarla dolu eserler ortalığı kaplamıştır. Tiyatronun durumu da çok farklı değildir.

Böyle bir durumdan rahatsız olan edebiyatçılar da vardır. Bunlar Fecr-i atî yazarları ve şairleridir. Bunları bir araya getiren sebep bu dönemde edebiyat endişesi taşımayan estetikten yoksun pek çok kaleme alınan eserlerdir.

Bu dönemde en çok dikkati çeken akım ise “Millî Edebiyat” akımıdır. Millî Edebiyat hareketi yirminci yüzyılın en önemli edebî çıkışıdır. Millî Edebiyat düşüncesi Osmanlıcı, Türkçü, İslâmci, Batıcı gibi siyasî ve fikrî akımlarla

beslenmiştir. Millî Edebiyat hikâye ve romancılarının ortak tarafları toplum ve kişisel problemlerini işlemek, memleket ve milleti romantik duygularla beslemek, millî değerlere yaklaşmak vb. düşüncelerdir.

Mütareke dönemi dergileri işgal altındaki İstanbul'da iki ayrı görüşü savunurlar. Bir kısmı (İkdam, Akşam, Tevhid-i Efkâr, Vakit), Ankara hükümetini tutmaktalar, bir kısmı da karşıdırlar¹. Mütareke dönemi bütün değerli yazarları toplayan en önemli dergi *Yeni Mecmua*'dır. Amacı birden farklı edebiyat görüşlerine sahip olsa da iyi yazarları bir araya getirmek olan Ziya Gökalp, bu dergide kendi yazılarını yayımladığı gibi Yahya Kemal'in "Eski Şiirin Rüzgârlarıyla" başlığı altında yazılan gazellerine Ahmet Haşim, Ömer Seyfettin, Halide Edib ve Falih Rıfkı'nın yazılarına da yer verir.²

Ömer Seyfettin, Millî Edebiyat'ın başta gelen hikâyecisi olduğu kadar, Tanzimat'tan beri gelen yenileşme dönemi hikâyecileri arasında büyük bir usta olarak kabul edilmiştir. Cumhuriyet'ten sonra da yazacak olan romancılar arasında Halide Edib, Yakup Kadri dönem içinde topluluğun hikâye ve romanını temsil ederler.

20. yüzyılın başlarında (1918–1920) Mısır'da da Türkçe yazı faaliyetinde bir yoğunluk dikkati çekmektedir. Tez çalışmamıza konu olan Bâdiye, bu çerçevede düşünülebilecek yayın organlarından.

Bâdiye gazetesinin yayınlandığı dönemdeki edebiyat ve fikir olaylarına kısaca değinmeye çalıştık. Bâdiye gazetesi de kendisine yayın politikası olarak milliyetçi Türkçü politikayı benimsemiş, esarete olan Türk esirlerinin vatanlarıyla ilişkilerini canlı tutmaya çalışmıştır.

¹İnci Enginün, *Yeni Türk Edebiyatı Tanzimat'tan Cumhuriyet*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2006 s.105

² Adg, s.106

BİRİNCİ BÖLÜM

BÂDİYE HAKKINDA

I. MISIR'DA TÜRKÇE ESARET BASINI

Birinci Dünya Savaşı sırasında çok sayıda Türk askeri İngilizlere esir düşmüştür ve bu esirler Mısır, Kıbrıs ve Hindistan'daki esir kamplarında tutulur. İngilizler Çanakkale, Yemen, Filistin ve Kanal cephesinden aldıkları askerlerin büyük bir kısmını Mısır'daki esir kamplarına yerleştirmişlerdir

Türk esirleri bu kamplarda çok sayıda gazete ve dergi çıkarmışlardır. Bu yayınlar genel olarak 'Esaret Gazeteleri' olarak adlandırılmışlardır. Bu gazeteler el yazısıyla hazırlanıyor ve el yazısıyla belirli sayıda çoğaltılıyordu.

»³

Bâdiye gazetesi (1919) I. Dünya Savaşı sırasında İngilizlere esir düşen ve Mısır'daki **Küveysna** esir kampında esir tutulan Türk askerleri tarafından çıkarılmıştır.

Bâdiye gazetesi I. Dünya Savaşı sonrasında Kahire'de esarete çıkarılan gazetelerden sadece bir tanesidir. "Vatanın topraklarını hayalen istişmam eden" gazete yazarlarını ve gazetenin muhtevasını anlamak açısından bu dönemde esir kamplarında çıkarılan gazete ve dergilere kısaca değinmek gerekir.

"Esir kamplarında hazırlanan bu gazete ve dergilerin nasıl ve hangi imkânlar çevresinde çıkarılabildiğine dair bilgi elde edilmemiştir."⁴ Ancak bazı esirlerin hatıralarında birtakım tespitler vardır.

Bu ipuçlardan hareketle Mısır 'da neşredilen süreli yayınların listesini şu şekilde toplamak mümkündür.

³ Ekmeleddin İhsanoğlu, Mısır'da Türkler ve Kültürel Mirasları, İrcica Yayınları, İstanbul, 2006, s. 286

⁴ Adg s.293

“Seydibeşir Esir Kampı’nda çıkarılan gazeteler

Tan	Kasım–Aralık 1335/1919
Yarın	1 Ocak 1335
Nilüfer	20 Kânun-i sâni [Ocak]1335/1920
Hilâl	Ocak 1336/1920
Ocak	Ocak 1336/1920
İzmir	9 Şubat1336/1920
Nasreddin Hoca	11 Mart 1336/1920
Sada	29 Mart 1336/1920
Zincir	1 Nisan 1336/1920
Türk Varlığı	1336/1920
Esâret Albümü	1336/1920

Küveysna Esir Kampı’nda çıkarılan gazeteler

Esâret	Ağustos 1335/1919
Tıraş	Ağustos 1335/1919
Karikatür	Teşrin-i evvel /Ekim 1335/1919
Tetebbû	Teşrin-i evvel /Ekim 1335/1919
Tan	Teşrin-i evvel /Ekim 1335/1919
Bâdiye	30 Teşrin-i evvel/ Ekim 1335/1919

Turah Esir Kampı’nda çıkarılan gazeteler⁵

Kafes	Mart 1335/1919
Işık	2 Nisan 1335/1919

Zekazik Esir Kampı’nda çıkarılan gazeteler

Kızıl Elma	Ocak 1335/1919
Garnizon	10 Kânun-i sâni/ Ocak 1335/1919 ⁶

Listeden de anlaşıldığı üzere Seydibeşir Esir Kampı’nda diğerlerinden daha fazla gazete çıkarılmıştır.

⁶ Ekmeleddin İhsanoğlu, Mısır’da Türkler ve Kültürel Mirasları, İrcica Yayınları, İstanbul, 2006, s.287

Bâdiye'nin yayımlandığı “Küveysna” Esir Kampı'nda çıkarılan gazetelerden kısaca bilgi vermeye çalışacağız.

Küveysna esir kampında çıkarılan bir diğer yayın *Esâret* gazetesidir. Bu gazetede uzun ömürlü bir yayın organı olmuştur. Siyasî yazıların çokça bulunduğu bu gazetede Atina, Berlin ve İstanbul'dan gelen telgraflar da yer almaktadır.

Tek sayısı görülen *Karikatür* ve *Tıraş* ile Tettebbû Matbaası'nda basıldığı belirtilen *Tettebbû* Küveysna'da yayınlanan diğer gazetelerdir.”⁷

“Esaret Gazeteleri'nde esirlerin kendi yazıları dışında, kampa dışarıdan gelen bu gazetelerdeki bazı haberler ile gelen mektuplar ve telgraflar vasıtasıyla edinilen haberler sıkça yer almaktadır. Kamplar dışında gazetelerin ulaşmasının yanı sıra bu esaret gazetelerinin bir kısmının kamp dışına da dağılması oldukça dikkat çekicidir. Diğer taraftan İstanbul gazetelerinden alınan küçük haberler bu gazetelerin İstanbul'a ulaştığını hattâ takdirle karşılanarak teşvik edildiğini de ortaya koymaktadır.”⁸ Bâdiye dergisinde yayınlanan yazılarda özellikle vurgulanan konu milliyetçilik ve millet sevgisi olmuştur. Bu yayınlarla “Esirlerin memleket ve milletlerine olan bağları canlı tutulmaya çalışılmıştır.”⁹

Bu kamplarda uygulanan sansür nedeniyle bazı yazarlar rumuz veya takma isimler kullanarak içtimaî, siyasî ve edebî faaliyetlerde bulunmuşlar. Bunu Bâdiye gazetesinde açıkça görüyoruz.

Bâdiye gazetesinin yayımladığı Küveysna kampının yayın organlarına kısaca değinmeye çalıştık. Bâdiye bu yayınlar arasında en önemli siyasî yazıları ihtiva eden gazetedir.

⁷ Ekmeleddin İhsanoğlu, Mısır'da Türkler ve Kültürel Mirasları, İrcica Yayınları, İstanbul 2006, s.292

⁸ Age, s.294

⁹ Age, s.295

sayısına kadar günler yerine “Yevm 1” ibaresi kullanılırken bu sayıdan sonra “pazar, pazartesi” gibi gün isimleri sırayla yazılmaktadır.

Bâdiye yazısının hemen alt kısmında bu gazetenin çıktığı esir kampının adı olan “*Küveysna*” koyu ve ince bir şekilde yazılmıştır. “**BÂDİYE**” yazısının sağ tarafında “**Her nev-i evrakı varide derç olunur**”, “**Mevrudu muharrirâtın iadesi arzuya tâbidir**” yazılmıştır. Ayrıca sol köşede “**Abonelik şeraiti, aylığı otuz nüsha ibaretiyle 13 kuruştur. Hususiyet-i tahririye ve idare için “D” kampında Bâdiye idarehanesine mürâcaat edilmelidir.**” cümlesi göze çarpar.

Üst kısımda ikinci çizginin sağ köşesinde “**Nüşhası 20 paredir**” sözü geçiyor. Yirmi dördüncü sayıda “**Nüşhası 20 paredir**” sözü hem sağ hem de solda görülmektedir.

Yirmi dördüncü sayıdan itibaren ilk sayfada “**BÂDİYE**” yazısının alt kısmında iki çizgi arasında “**Bugün Türklük İçin ne Yaptık?**” büyük harflerle ve dikkatimizi celp edecek biçimde yazılmıştır

Bâdiye gazetesi günlük ve dört sayfa olarak neşredilmiştir. Genelde ilk sayfada “**Bugün Türklük İçin Ne Yaptık?**” başlığı altında Feridun Fikri’nin siyasî ve içtimaî makaleleri yer almaktadır. Bütün sayılarda ikinci sayfada “**Telgraflar Ana vatan Haberleri**” başlığı altında dünya ve İstanbul’dan gelen haberleri vermektedirler. 3. sayfada aynı şekilde “**AHVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN**” başlığı altında dünyadan gelen telgraflar Router, Yunan Ajansı, *Mukataam* gazetesinden ve başka ajanslardan alınan dünya haberleri bulunmaktadır.

Bâdiye gazetesinin 4. sayfasında genelde siyasî, edebî ve tarihî yazılar bulunmaktadır. Sadece 21. sayıda 4. sayfanın birinci sütunun sonunda Fransız İntihabattı başlığı altında Fransa’daki intihabattın istatistiği yer almaktadır ve ikinci sütunda ise Mısır Ahvali ve Hukuk-i Esasîye Notları bulunmaktadır. Ayrıca 22, 29, 30, 17. sayılarının 4. sayfasında bütünüyle haberlere yer verilmiştir.

Bâdiye’nin 14.sayının 4. sayfasında Arapça ve Fransızca bir yazı yer almaktadır.

22. sayıda 3. sayfada Mehmet Nurettin Bey'in bir şiiri ve bu sayfanın ikinci sütunun sağ tarafında insan portresi bulunmaktadır. Üst kısım sol tarafta "Ağabeyim Feridun Fikri Bey'e" ithafı göze çarpar.

Bâdiye gazetesindeki resimler çok fazla olmamakla birlikte genelde üçüncü ve dördüncü sayfalarda şiirlerin veya siyasî yazıların yanında kullanılmıştır. 60. sayının 4. sayfasında Tefvik Fikret'in "Sabah Olursa" isimli şiirinin yanı başında cami arkasından yükselmekte olan bir güneş resmedilerek neşredilmiştir.

Bâdiye gazetesini ahşap rengi olan kâğıtta mavi mürekkeple yazılmış. Arap harfleriyle farklı kişiler tarafından el yazısıyla yazılmış ve çoğaltılmıştır.

Bâdiye gazetesinin bazı sayılarının üst kısmında gazetenin gönderileceği kişinin ismi (İbrahim Bey'e, Feridun Fikri Bey'e, Nizamettin Bey'e) belirtilmiştir.

B. Muhteva Bakımından

Bilindiği gibi gazete ve dergiler devirlerinin aynalarıdır. Dönemlerinin siyasî, toplumsal oluşumlarını kaydeden en önemli veri kaynaklarıdır. Yenileşme dönemi edebiyatının iletişim vasıtası özellikle gazete ve dergilerdir. Tanzimat sonrası toplum hayatının şekillenmesinde gazeteler çok önemlidir. Tanzimat'la birlikte ortaya konulan sosyal ve siyasî alandaki çeşitli düzenlemelerin okuyuculara ulaşmasında süreli yayınların katkısı yadsınamaz. Yeni türler gazete ve dergiler sayesinde yavaş yavaş edebiyatımıza yerleşmiş ve edebî eserler tefrikalar halinde yayımlanarak halka ulaşmıştır. Mütareke ortamında çıkarılan Bâdiye gazetesi Türk subaylarının Mısır'dan Türkiye'ye bakışlarını yansıtan en önemli gazetelerden biridir. Bundan dolayı Bâdiye gazetesinin en önemli yayın organlardan biri olduğu söylenebilir. “Bugün Türklük İçin Ne Yaptık?” başlığı altında Bâdiye gazetesi kendisine yayın politikası olarak milliyetçi Türkçü politikayı benimsemiş, daha çok bu yönde yazılar yayımlamıştır.

Bu genel çizgiyi daha belirginleştirmek için Bâdiye'deki muhtevayı beş başlık hâlinde inceleyeceğiz.

1.Siyasî, İktisadî ve Fikrî yazılar

Bâdiye gazetesinin en önemli yazarlarından olan Feridun Fikri'nin gazetede bütün siyasî, iktisadî, içtimaî konularda yazılar kaleme alarak esir Türk askerlerine Bâdiye sayfalarında dersler verdiğini görüyoruz.

Feridun Fikri'nin çeşitli konuları ihtiva eden 34 yazısı yer almaktadır. Bu yazılardan bazılarını kısaca değineceğiz.

İşçiler hakkında yazdığı “Amele Meselesinin Karşısında” isimli makalesi Bâdiye'nin 6 nüshasında 1 sayfada yayınlanmıştır. Mütareke dönemi işçilerin ayaklanması Avrupa ve Amerika'daki dâhili huzursuzlukları anlatmaktadır.

“İntizar Günleri” 7. sayıda gördüğümüz bu başlık Türkiye meselesinin halli için İngiltere Hariciye Nazırının Meclis-i Mebusan'daki görüşmeleri Türkiye'nin konumunu ve önemini göstermektedir.

Meselenin Ana Hatları Nerdedir? 8. sayıda bulunan bu yazı İran Şahının İngiltere hükümetinin daveti üzerine İngiltere'de bulunması ve İngiliz

hükümdarının İran'ın Orta Asya ve İslâm dünyasındaki önemini ve yerini yücelterek Mütarekeden başarıyla çıkan İran hükümetinin Türklerden daha önde gitmesini beyan etmiştir. Feridun Fikri bu makalesinde Orta Asya ve İslâm dünyasının tek liderinin Osmanlı Devleti olduğunu kanıtlamaktadır.

“Bir Hatâ-yı Azimin Tashih Mecburiyetine Doğru” 15. sayıda yayınlanan bu yazı Sulh Konferansının İzmir hakkındaki önemli kararlarından ve Yunan işgalinden bahsetmektedir.

Osmanlı Devleti'nin payidar olacağına inanan Feridun Fikri Türklük duygusunu vurgulayan yazılar yazmıştır. Bu duyguyu “Türk Gençliğinde Ümit ve Azim” başlığını taşıyan 22. sayının ilk iki sayfasında bulunan makalesinde açıkça görüyoruz

Mehmet Nurettin “İstanbul Postası” başlığı altında bir Fransız turistin Anadolu'ya siyasî bakışını anlatmaktadır. Yine aynı başlık altında Nevin, 29 ve M.N'nin 23, sayıların 2. sayfasında siyasî tenkidi yazıları bulunmaktadır. 30 ve 32. sayılarında aynı başlığı taşıyan ve kimin tarafından yazıldığı belli olamayan siyasî yazılar da yer almaktadır.

Mustafa Kemal Paşa'nın Milli Kongreye Cevabı da 30. sayının 1–2 sayfalarında dikkati çeker.

2. Şiirler

Bâdiye'nin sadece 60. 22. 38. sayılarında şiir görülmektedir.

Mehmet Nurettin'in şiiri 22. sayının ilk sayfasında yer almaktadır.

“Ay hasta göksü, ay vatan genci ümit ol
Göster ki senin ruhun imana açıyor yol...
Düştüyse bugün sütunun haber-i hâke,
Döndüyse vatan benzi soluk hâk-i helâke,”...

Rıza Tevfik'i ise “Divan” isimli şiiriyle 38. nüshanın 4. sayfasında görmekteyiz.

“Felâket bağını gezdim serseri
Feryâd u zârımı duyan kalmamış

Aradım o şahit yiğit erleri
Yattıkları yerde nişân kalmamış”

Tevfik Fikret’in “Sabah Olursa” adlı şiiri gazetenin 60. nüshasında görülmektedir.

“ Bu memlekette bir gün sabah olursa Halûk
Eğer bu memleketin sinesine şu nâsiye!...
Mukadderatını kavi bir anın kavi muhibbi
İhtizaz-i temasıyla silkinip şu toprağa”

3-Hikâyeler

Mehmet Nurettin’in, “Küçük Hikâye” üst başlığı altında Bir Mektup adlı hikâyesinin tefrikaları 5–8. sayılarda bulunmaktadır.

R.H (ح) 18. sayının 4. sayfasında “Serap” adlı hikâyesiyle gazetenin yazar kadrosunda yer almıştır.

Hayattan İstifa, İdris Sabih’nin yazdığı bu hikâye Bâdiye’nin 31–33. sayılarının 4. sayfalarında tefrika edilmiştir.

Z.N’nin (ذ) 35–37. Bâdiye gazetesinin Sayılarında 4. sayfasında yazdığı Raymund’un Gecesi adlı hikâyenin tefrikası bulunmaktadır.

40–43, 45. sayılarda “Kan” adlı hikâye Emile Zola’dan Mütercem, Kosovalı Derviş imzasıyla tefrika edilir.

Salih İsmet’i, Küçük Hikâye üst başlığında yer alan “Rauf’un Aşkı” adlı hikâyesiyle tanıyoruz.

Y. Ziya “Bilir misin?” adlı mensuresiyle Bâdiye yazarları arasında yer alır.

16. sayıda yer alan Siyah ve Vahşî Geceler isimli mensûrenin yazarı ise Şukufe Nihal’dir.

13. Sayının ikinci sütununda bulunan mensûre Şukufe Nihal’a a’tâfen yazılmış yazının silik olduğundan yazarını belirleyemedik.

4-Tarihi yazılar

Mustafa Nizamettin, Bâdiye’de “Bir Sayfa Tarih” başlığı altına Anibal’ın Rumlarla savaşlarını anlatan tarihi yazısı 9–13. sayıların 4. sayfasında bulunmaktadır. Yine aynı başlık altında 20–24, 27. sayıların 4. sayfasında “92 Harbi ve Osman Paşa” başlığı taşıyan yazıda Osmanlı harplerini anlatmaktadır.

5. Haberler

Telgraflar, Ana vatan Haberleri, Ahval-i Umumîye-i Cihan köşesinde Londra, Paris, Sofya, Berlin, İstanbul, Atina, Washington vb. dünyanın her köşesinden haberler yer almaktadır. Bu haberlerin muhabirleri belli değildir, kaynak olarak ajans (*Yunan Ajansı, Havas Ajansı*) ve gazete isimleri (*Mukataam, Router, İhram*) ve yer isimleri (*İtalya*) gösterilmektedir.

Bâdiye gazetesinde “Telgraflar” başlığı altında verilen haberler aşağıdaki örnekten de anlaşılacağı üzere kısa kısa yer almaktadır.

“Londra 11 teşrinisani-Bugün İstanbul’a müteveccihen yerinden hareket eden Prens Sabâhaddîn Beyin bütün firak-i siyasiyeden mürekkep bir kabine teşkiliyle memur edileceği söyleniyor.

Sofya12 teşrinisani– Mösyö İstanbulovski Muahede-i Sulhiye-yi imzalamak için Paris’e müteveccihen Sofya’dan hareket etmiştir.”¹⁰

Ahval-i Umûmiyye-i Cihan köşesinde Mister Wilson’un beyanatı, Emir Faysal’ın beyanatı ve Sabahaddin Bey’in vb. önemli siyasî kişilerin beyannamelerine yer verilmiştir. Bunun yanı sıra Türkiye Musâlahanâmesi, Bulgaristan Musâlahanâmesi gibi anlaşmalar hakkında haberler yer almaktadır.

Sulh Konferansı’ndaki gelişmeler haberler ve anlaşmaların yanında Aydın ve İzmir gibi Yunanlıların işgali altında olan yerlerden gelen haberlere sıkça rastlanmaktadır. Orta Asya’da Bolşeviklerin hareketini de ajanslardan aldıkları telgrafların vasıtasıyla Bâdiye sayfalarına yer vermişlerdir.

Bâdiye’de çok sık olmamakla birlikte ilânlara rastlamak mümkündür.

¹⁰ Bâdiye gazetesi, Telgraflar, nu:16, 14Kasım 1919, s.3

Tettebbû ve Karikatür gazetelerinin yayın hayatına başlayacakları okuyuculara duyurulmuş ve bu gazeteler okuyuculara tavsiye edilmiştir.

Kamplarda yapılan etkinliklerden de haberlere yer vermişlerdir Dünkü Tiyatro, Futbol Müsabakası gibi etkinliklerin oluşunu Bâdiye sayfalarında görmek mümkün. Böyle sosyal etkinliklerin icra olduğunu başka Esaret gazetelerinde de görebiliyoruz.

Esir Türk subayları bir moral çöküntüsünün önüne geçmek maksadıyla kamplarda

a. Okuma –yazma öğrenme\ öğretme

b. Sportif yarışmalar

c. Tiyatro\ eğlence

ç. Ziraat konusunda bilgilendirme ve beceri sahibi kılma gibi faaliyetler yanında belki bunlardan daha önemlisi dergi hatta kitap yayımlıyorlardı. ¹¹

Üzerinde çalıştığımız Bâdiye gazetesi, işte bu çerçevede, bu ihtiyaç ve anlayışla çıkarılan yayın organlarından.

Bâdiye gazetesi iki aydan fazla bir sürede toplam 60 sayı çıkmıştır. Gazetenin yayın hayatının 60. sayıyla sona erdiğini bu nüshanın birinci sayfasında yer alan “Son Nüsha” başlıklı yazıdan anlıyoruz. Bu yazının bir kısmını örnek olarak buraya aktarıyoruz.

*“Vatana kavuşmak dakikalarının takarrübü, Bâdiye’ye de diğer arkadaşları gibi tatil-i neşriyat lüzumu his ettirmiştir. Şanlı curaları arasında iki aydan fazla müddet bizi vesâyet-i istihbariyenin mahdûdiyyet ve mahfuziyetine rağmen müsellemen neşir edilmiş gazetemiz, bu gün son nüshasının tab’ı için vatan uğruna merdanesini çevirirken vazifesini tamamen yaptığına kani ve mutmaindir.”*¹²

¹¹ Nazım Hikmet Polat, Millî Mücadele’nin Kahire’den Görünüşü, Sultan Şehir dergisi, Buruciye Yayınları, Sivas 2010, s.95

¹² Bâdiye Heyeti, Son Nüsha, nu: 60, , 12 Aralık 1919, s.1

Bâdiye gazetesinin müdür mesulü Selahattin Bey'dir ve 20 sayıda verdiği bu bildiriyle bu görevi Bâdiye Heyetine devir ettiğini bu yazıdan anlıyoruz

“Esbab-i zaruriye binan Bâdiye gazetesini tamamen heyet-i idariye devir ettim hiç bir hususta alakamın mevcut olmadığını beyân ediyorum”.

SELAHATTİN

III. BÂDİYE'DE NELER VAR?
KRONOLOJİK TABLO

Gazete Adı	Sayı	Tarih	S.	Yazı adı	Yazar adı	Açıklama
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	1-2	TARİH BİR TEKERRÜRDEN İBARETTİR		Her an bir kez vukû buluyor. Bir meselenin halli için tarihe mürâcaât edersek, doğrudan doğruya aynı tarîki aynı mesele-i ma'rûfayı göremeyiz.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	2	MISIR HAKKINDA		
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	2	TÜRKİYE HAVADİSİ		
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	TÜRKİSTAN AHVALİ		Türkistan'da hâlâ otuz bin esiri harp mevcuttur.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	LİMAN PAŞA TEKAÜDÜ		Liman Paşa Tekaüde sevk edildi.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3			
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	AMERİKA AYÂNNINDA MUÂHEDEY-İ SULHİYE		Muâhede-i sulhiye 21 re'y muvâfıka karşı 40 re'y ile reddedilmiştir.

Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	JAPANYADA		Meclis-i saltanat Almanya ile olan muâhede-i sulhiyeyi tasdik etmiştir.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	ALMANYA'DA		Sulh müzâkerâtı dikkatli icra edileceğine dair Almanya teminât vermiştir.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	İSVİÇ HÜKÜMETİ		İsveç hükümeti Çekoslovakya Cumhuriyeti'ni tanımaya karar vermiştir.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	PETESBURG		Petersburg'un sukutu gayr-i kâbil-i ictinâb gibi telakki ediliyor
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	ALMANYA		Almanya İtalya ile münasebâtını yeniden tesis edecektir.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	AVRUPA		Avrupa limanlarına gümrük hususunda hükümet-i müttehida ile itilaf hâsıl olmuştur.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	İTALYA'DA		İtalya'da kuvve-i askeriye Kayyum'a gitmek üzere.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	3	İ'TİZÂR		Kesreti mündericât münasebetiyle tefrika edilmekte olan “ <i>Ukde</i> ” bu günlük derç olunmamıştır.
Bâdiye	2	31 Teşrîn-i evvel [Ekim] 1919	4	RAUF'UN AŞKI	SALİH İSMAT	Hikâye

Bâdiye	3	1 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	GENÇLİK VE ÂTÎ		Teshîlat-ı ilm ü irfandan uzak dar ve mukassi muhitin her gün kalplere yüklettiği bâr-i ekdâra rağmen hemân yılmaz ve yıkılmaz bir azim ile çalışan, ilm-ü irfan namına uğraşan buradaki kitle-i ictimaiyeye, Türk gençliğine karşı gönüllerde derin bir hiss-i takdir beslememek kabil değil.
Bâdiye	3	1 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	MISIR-HAKKINDAN VESÂ'İK SİYASÎYE		Makasid ve nazariyatına ve Avrupa'ya karşı olan taahhüdâtımızla bizzat Avrupa efkâr-i umûmîyesine tamamen muhaliftir.
Bâdiye	3	1 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ANA VATAN HAVÂDİSİ		Londra (29 Teşrîn-i evvel) garbî Rusya'da inmeğe mecbur olan bir tayyarenin râkibileri tevkif edilmiş. İstanbul (20 Teşrîn-i evvel) Mustafa kemal Paşa eski vekillerin muhakemesinden vazgeçmiş. Londra (29 Teşrîn-i evvel) Kafkas ahvali.
Bâdiye	3	1 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	DÂHİLİ		"D" kampı kütüphane heyeti intihabattı.
Bâdiye	3	1 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	RAUF'UN AŞKI	SALİH İSMET	Hikâye
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	MALİYEYİ DÜZELTMEK ÇARELERİ	FERİDUN FİKRİ	Harb-i umumîye istihsal-i zafer maksadıyla her hükümet milyarlar lira, sarf etti. Ve bu suretle maliye muvâzenesini berbat bir hâle düşürdü.
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	SURİYE MESELESİ BUNARLİDUN BEYANATI		Bunarlıdun'un Suriye ve Filistin idare-i müstakilesi hakkında sencide beyânat.
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	KUYUYUM MESELESİ		Kuyyum'un İtalya'ya merbut olması hakkında.

Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	MUÂHEDE-İ SULHİYENİN İMZASI İNGİLTERE		Muâhede-i Sulhiyenin İmzası İngiltere Avâm Kamarası'nda.
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ANA VATAN HABERLERİ		Mustafa kemal paşa aleyhine hareketler.
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Şah-i İran bu sabah muvasalat etti. Londra (29 Teşrîn-i evvel) Amerika ve Cemiyet-i Ümem. Paris (21 Teşrîn-i evvel) Amerika Heyet-i Murahhasası avdet ediyor. Washington (20 Teşrîn-i evvel) Reis Wilson'un ahvali sıhhiyesi. Tokyo (20 Teşrîn-i evvel) Japonya'da Muâhede-i Sulhiye. Berlin (29 Teşrîn-i evvel) Almanya vekâleti.
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	DÂHİLİ		Kampta bir ziyafet
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	İTİZAR		Bu gün gazetelerin kampımıza geç gelmesi Bâdiye vakit neşri edilmemiş.
Bâdiye	5	3 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	KÜÇÜK HİKÂYE-BİR MEKTUP	MEHMET NURETTİN	Hikâye
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	AMELE MESELEİNİN KARŞISINDA	FERİDUN FİKRİ	Amerika'da bu gün İçtima eden amele kongresi, bütün cihanının ateşine tedâî eden meselesi ve amelenin sükûn-i umûmîyi ihlâl etmeyecek bir tarzda halle nâil olması için sarf-i mesai mâksadıyla vücuda getirilmiştir
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	İCMAL VE AHVAL		Geçen çarşamba günü İngiltere'de Avâm Kamarası'nda umumi maliyeye dair müzâkere cereyân ediyor.
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	RUSYA'DA		Bolşevik aleyhinde icrâ-i taraf eden General Yortic bir daha hücumu mukarrer olacağı suratta ademî muvaffakiyette uğradı.

Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	AMERİKA'DA MUÂHEDE-i SUHLİYE MESESİ		Amerika Meclis-i Ayân'ı şimdiye kadar muâhede meselesine müteallik olduğu üzere iki tadil teklifini reddetti.
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	HUKUKÎ ESASÎYE		Feridun Fikri Bey tarafından Zekazik'de takrir edildiği hukukî esasîye dersleri
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR –ANAVATA HABERLERİ		Londra (21 Teşrîn-i evvel) İngiliz hârice nâzırı avâm kamarsından Türkiye Sulhundan bahsediyor.
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ANADOLU AHVALİ		Londra (1 Teşrîn-i sâni) İngiliz başkomutanı Sulh kongresinin mukarrerâtını ileriye götürmek mümkün olduğunu bildirmiştir. Atian (1 Teşrîn-i evvel) kıtât-i emniyeye mensûb Türk kuvvetleri Yunanlıların kara kuvvetlerine, uğramış
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN		Paris (20 Teşrîn-i evvel) İtilafiyon ve Almanya. Paris (20 Teşrîn-i evvel) Meclis-i Âli ve muâhede-i sulhiye. Paris (1 Teşrîn-i sâni) Bulgar Muâhede-i Sulhiyesi.
Bâdiye	6	4 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	KÜÇÜK HİKÂYE BİR MEKTUB	MEHMET NURETTİN	Hikâye
Bâdiye	7	5 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1–2	İNTİZAR GÜNLERİ	FERİDUN FİKRİ	Türkiye meselesini halli Amerika'nın nokta nazarı.

Bâdiye	7	5 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2-3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Dersaâdet (2 Teşrîn-i sâni) Heyet-i Vükelâ ve Meletir Warm. İtilaf Devletleri Türkiye'nin bir [konfederasyon] şeklini almasını teklif ediyor. Dersaâdet (2 Teşrîn-i sâni) Ermeni katli âmi tehzib ediliyor. Atina (2 Teşrîn-i sâni) Hareket-i Milliye'yi portesto edenler tevkif edilmiş.
Bâdiye	7	5 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Roma (2 Teşrîn-i sâni) Gürcistan Heyet-i Murahhasası bu gün başvekil tarafından kabul edilmiştir. Sofya (2 Teşrîn-i sâni) Bulgar eski kralı hakkında itham. (2 Teşrîn-i sâni) Alman ümerasının terhisi. Paris (2 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Âli ve Muâhede-i Sulhiye
Bâdiye	7	5 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	KÜÇÜK HİKÂYE BİR MEKTUB	MEHMET NURETTİN	Hikâye
Bâdiye	8	6 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	MESELENİN ANA HATLARI NEDİR?	FERİDUN FİKRİ	İran ve Şark-i Mutavassıta hamiyeti.
Bâdiye	8	6 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Atina (1 Teşrîn-i sâni) Fransız heyeti Anadolu harekete gelmesi hakkında tetkikatında bulunmak üzere hareket etmiştir. Atina (1 Teşrîn-i sâni) Trakya Yunanlılar iadesi muazzaman devam etmektedir.
Bâdiye	8	6 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919		AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Atina (2 Teşrîn-i sâni) Kürt ve Tatarlar Ermenistan'da hücumu başlamış. Londra (6 Teşrîn-i sâni) Emir Faysal'ın Beyanâtı.
Bâdiye	8	6 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MECLİSİ ÂLİ VE ROMANYA		Meclis-i Âli Romanya'ya gönderdiği bir telgraf.
Bâdiye	8	6 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	RUSYA'DA		Bolşevik Hükümeti ve Rusya.

Bâdiye	8	6 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	KÜÇÜK HİKÂYE-BİR MEKTUB	MEHMET NURETTİN	Hikâye
Bâdiye	9	7 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	HER ŞEYİN ESASÎ MEŞRUTİYET	FERİDUN FİKİR	Cümlemizin yegâne endişe ve gayemiz memleketimizde meşrût bir idarenin bir an evvel kemal-i istikrarla tesis ettiğini görmektir.
Bâdiye	9	7 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	BİR İCMAL-İ SİYASİYE		Mukataam muharriri siyasînin hulâsa-i ahvali.
Bâdiye	9	7 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (4 Teşrîn-i-sâni) Türkiye ile sulh akd'. Londra (2 Teşrîn-i sâni) Türkiye'nin müstakbeli Hint Müslümanlarının alâkadar olduğu. Paris (5 Teşrîn-i sâni) Sulh konferansı Türkiye musâlahası. Atina (6 Teşrîn-i sâni) Mustafa Kemal Paşa'ya karşı takip edecek hattıhareket
Bâdiye	9	7 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Londra (2 Teşrîn-i sâni) İngiltere Hükümeti Bolşeviklerle müzâkereye girişmesi. Paris (6 Teşrîn-i sâni) Bulgar Musâlahanamesi. Paris (5 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Âli ve Cemiyet-i Ümem. Mister Eskit, başvekil ve maliye nazırı Avam Kamarası'nda. Paris (2 teşrin-i sâni) Wilson'un kararı ve Kuyyum meselesi.
Bâdiye	9	7 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİLİR MİSİN?	Y.ZİYA	Mensure
Bâdiye	9	7 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	TARİHİ BİR SAYFA	MUSTAFA NİZAMETTİN	Anibal (Hannibal) savaşları
Bâdiye	10	8 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	İSLÂM VE İSTANBUL	FERİDUN FİKİRİ	<i>Mukattam</i> Gazetesinin muharrir-i siyasîsi Mısır'da yazdığı bir makalede müteaddit meseleleri mevzu-i bahsetmektedir. Bunlardan birincisi, vatanımızın pîş-gâhına Rusya'nın felâket-i haziresinden açılan karmaşadır.

Bâdiye	10	8 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	ORMAN BEYRAMI		Dün (T) kampında Orman yurdunun sene devriye tesisi münasebatıyla bir orman bayramı yapılmış.
Bâdiye	10	8 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Paris (1 Teşrîn-i sâni) işler meclisi, Türkiye ve Rusya mesulleri hakkında bir karar ittihazına tagayyüre muhaliftir.
Bâdiye	10	8 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN		Londra (1 Teşrîn-i-sâni) Rusya'ya Muzâheret Bedeli. Washington (2 Teşrîn-i sâni) Bürüksel cemiyet-i Ümem için içtima eylemiş. Washington (6 Teşrîn-i sâni) Wilson Muâhede-i Sulhiyenin imzası hakkında millete bir beyânat verecektir. Washington (5 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Ayân zaybunların Şantuf şube ceziresini istilalarının men' eylemiş.
Bâdiye	10	8 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARHİ	MUSTAFA NİZAMETTİN	Anibal (Hannibal)'ın savaşları
Bâdiye	11	9 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	DERT ÇEKEN YALNIZ BİZ DEĞİLİZ	FERİDUN FİKRİ	Britanya ve Macaristan hükümetleri okuduğumuza göre azim müşkülât-i dâhiliye ve hariciye içerisinde.
Bâdiye	11	9 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	UMUMÎ HARB NE VAKİT BİTECEK?		Sulh konferansının haberi geldi yerine Meclis-i Âli kâim oldu
Bâdiye	11	9 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	KANUNUNİ ESASÎ NOTLARI	FERİDUN FİKRİ	Kanun-i Esasiye ders notları.
Bâdiye	11	9 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		

Bâdiye	11	9 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN		Bu gün elimize erişen şayanı haber hiç haber yoktur.
Bâdiye	11	9 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH	MUSTAA NİZAMETTN	Anibal (Hannibal) ın savaşları
Bâdiye	12	10 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	MİLLETİ KURTAYSAYDK	FERİDUN FİKRİ	Mösyö Flâmenko'nun mühim bir nutku.
Bâdiye	12	10 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ARZ-İ İTİZÂR		Gazetelerin kampa gelmemesinden doyalı Mısır hakkındaki yazı darç olunmaktadır.
Bâdiye	12	10 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MISIR HAKKINDA Kİ BAKIŞI SİYASÎ		Mister Glarchon 9 Agustus 1882 tarihinde Avâm Kamarası'nda in'ikad bulundu.
Bâdiye	12	10 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH		Anibal (Hannibal)'ın savaşları.
Bâdiye	12	10 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	TAVZİH		Dünkü Telgrafın nüshamızdaki tercümesi doğru olduğunu tavzih-i keyfiyet zımnînde tüm karîlerimize arz olunur.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	BELEDİYELER VE MEŞRÛ YOLLARI	FERİDUN FİKRİ	İngiltere'de belediye intihabattın yapıyorlar.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	FUTBOL		Dün "B" kampı futbolcularıyla "D" kampı futbolcuları arasında bir eksersiz icrası.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		Türkiye Heyet-i Murahhasası'nın sulh konferansına çağırılmalarını intizar eylemektedir.

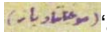
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ANADOLU HAREKETİ		Harbiye Nezâreti müsteşarı Ahmet Fevzi Paşa Anadolu kıtaatını teftiş etmek üzere İstanbul'dan hareket etmiştir İzmir'e muvasalatı intizar olunuyor.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ÂLEM-İ İSLÂM HİNDİSTAN		İngiltere başvekili Türkiye'ye ait tasdikini ipka' eylesini talep etmiştir.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	ŞAM-İ ŞERİTE TEZAHÜRÂT		(10 Teşrîn-i sâni) İslam, Hristiyan ve Yahudilerden mürekkeb bir nümayiş-i vatan-perverâne icra etmişler.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	KARİ'LERE		Ahval-i cihana ait haberleri İcmalen yarınki nüshamıza derç edeceğiz
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH		Anibal (Hannibal)'ın savaşları.
Bâdiye	13	11 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	SİYAH VE VAHŞİ GECELER		Mensur
Bâdiye	14	12 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	HAKKIMIZ VE MEVKİMİZDEN EMİNİZ	FERİDUN FİKRİ	İngiliz başvekili Mister Loid George'un bu son günlerde memalik-i Osmaniye hakkında beyanatı.
Bâdiye	14	12 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	MİSTER LOİD GEORGE'UN NUTKU		Londra (9 Teşrîn-i sâni) Mister Loid George, Londra 'deki nutku.
Bâdiye	14	12 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	DÜNKÜ HABERLER İSPANYA'DA		Amerika muâhede-i Sulhiyenin sandığına ait bendini 40 re'ye karşı 62 re'yle kabul etmiştir.

Bâdiye	14	12 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		Paris (10 Teşrîn-i sâni) İzmir hakkında tahkikat komisyonu. Paris (10 Teşrîn-i sâni) Söylediğine nazaran İzmir heyet-i tahkikiyesi raporu Yunanlılar tarafından irtikâp edilmiş. Dersâadet (10 Teşrîn-i sâni) Galip Kemal Bey Beyanatı.
Bâdiye	14	12 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	TEVZİH VE TASHİ ETRAFINDA		
Bâdiye	15	13 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	BİR HATA-İ AZMİN TASHİH MECBURİYESİ DOĞRU	FERİDUN FİKRİ	Dün Paris'ten gelen bir Ajans Havas tebliği Sulh Konferansının İzmir meselesi hakkında mühim karar ittihaz edebildiğini bize bildirdi.
Bâdiye	15	13 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	MİSTER LOİD GEORGE NUNTKUNDAN MUTALAÂT		Bu nutkun Türkiye'ye müteallik muhteviyatı hakkında dünkü nokta-i nazarları ihrazı muhtevidir. ...
Bâdiye	15	13 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		Cenevre (11 Teşrîn-i sâni) Sabahaddin Bey İstanbul'a müteveccihen hareket eylemişlerdir. Dersâadet (11 Teşrîn-i sâni) kapitülasyonlar Devlet-i Osmaniye ile müteharrip bil-umûm milletler hakkında bilâ-kayd ü şart eskisi gibi tatbik etmektedir.
Bâdiye	15	13 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHAVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Washington (11 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Ayan, reisi Wileson'den mukararatı almıştır. Virjinya (11 Teşrîn-i sâni) sosyalistler intihabatta iştirak etmek istemiyorlar.
Bâdiye	15.	13 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	HİNDİSTAN MABATLARINDA	MEHMET NURETTİN	Mensure
Bâdiye	15.	13 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	HUKUKÎ CEZA VE HUKUKÎ UMUMÎ BEYNEDDVÜVEL DERSLERİ	FERİDUN FİKRİ	Hukuk dersleri.

Bâdiye	16	14 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	PERENS SABAHHADDİN BEY EFENDİ	FERİDUN FİKRİ	Cenevre'da ikamet eden Sabâhaddîn Bey Dersaâdet'e müteveccihen hareket eylemiştir.
Bâdiye	16	14 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		<i>Tan</i> gazetesi İstanbul muhabirinin işârâtı.
Bâdiye	16	14 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHAVAL-İ UMUMÎYE-İ CİHAN		Bir Afgan müfrezesi Rusya arazisinde. Kopenhag (9 Teşrîn-i sâni) Litvanyalıların yeni tecavüzleri. Paris (10 Teşrîn-i sâni) Fransız matbuatı Mister Loid George söylediği nutuktan bahsediyor.
Bâdiye	16	14 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	SİYAH VE VAHŞÎ GECELER		Hikâye
Bâdiye	17	15 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	HAKİKAT YÜRÜYMÜYOR ANA VATAN TAMAMİYETİ	FERİDUN FİKRİ	Bir telgrafta, Mösyö Venizelos'a İzmir heyet-i tahkikatının raporu üzerine bir mektup gönderileceğinden bunun muhteviyatını takarrür eylediğini yazıyor.
Bâdiye	17	15 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	MÜTTEHİDE-İ AMERİKA VE MUÂHEDE-İ SULHİYE		Amerika Meclis-i Ayan'ının umûr-i Hariciye Encümenince dermeyeran edilen şeraitler.
Bâdiye	17	15 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	İSTANBUL'DA İNTHABAT MESÂİLİ		Son posta ile gelen İstanbul gazeteleri.
Bâdiye	17	15 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MISR'IN AHVAL-İ DÂHİLİSİ		Lord Milner'in heyetinin yakında Mısır'a gelmesi bekleniyor.
Bâdiye	17	15 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	AHAVAL-İ UMUMÎYE-Yİ CİHAN		Marsilya (12 Teşrîn-i sâni) General Guru ticaret odasında şerefine yapılan merasimde. Paris (12 Teşrîn-i sâni) İngiltere seyahatinin birtakım mesâil-i siyasi ve cemahir-i müttehidenin hâl-i hazır vaziyeti.

Bâdiye	17	15 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	FUTBOL MÜSABAKASI		Dün (A) futbol kulübü ikinci takımı ile (S) futbol kulübü ikinci takımı arasında bir egzersiz yapılmış.
Bâdiye	18	16 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	OSMANLI MUSÂHELE NAMESİ	FERİDUN FİKRİ	Musâlahanamenin akdi Amerika'nın nokta-i nazarı.
Bâdiye	18	16 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		İstanbul (8 Teşrîn-i sâni) Hükümet-i Anadolu iki muhtelit komisyon izamını tahtı karar almıştır. Paris (12 Teşrîn-i sâni) Yunanistan'a Gönderilen Teessüf Name.
.Bâdiye	18	16 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2-3	MISIR HÂLETİ DÂHİLİYESİ		Mısır ahvalinin inkişafı için Lord Elenit'in muvasalatına intizar ediyordu nihayet müşârünilyeh geldi.
Bâdiye	18	16 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHAVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Paris (12 Teşrîn-i sâni) Romanya ve Bulgar murahhasları. Paris (12 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Âli Romanya'ya verilecek cevabi tetkikte devam ediyor.
Bâdiye	18	16 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	DÜNKÜ TİYATRO		Dün (B) kampı heyeti temsiliyesi futbol kolubu menfaatine bir müsabaka verdi.
Bâdiye	18	16 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	SERAB	R.H. (ç)	Hikâye
Bâdiye	19	17 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	KANNU VE MEŞRUIYETİ SİYASÎ	FERİDUN FİKRİ	Umûr-i Bahriyeden avdet ederek <i>Sabah</i> gazetesinde neşri efkâra başlamış olan Dersim Mebus-i esbak-ı Lutfi Fikri Bey'in (<i>Mesleğim</i>) ser-nameli bir makalesi hakkında.
.Bâdiye	19	17 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	İSTANBUL PSOTASI	MEHMET NURETTİN	Fransız muharririnin Anadolu gezisi ve gözlemi.

Bâdiye	19	17 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		Paris (14 Teşrîn-i sâni) Sulh Konferansında ki Fransız ve İngiliz murahhasları. Londra (12 Teşrîn-i sâni) Hükümet-i Osmanî tarafından Mustafa Kemal Paşa ile vatan –Perverâna gönderilmiş son bir tebliğinde.
Bâdiye	19	17 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MISIR AHVALİ		Yaz sonunu ımar etmek üzere bir makam İskenderiye'de bulmakta olan Mısır Saltanı dün Kahire'ye avdet etti.
Bâdiye	19	17 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH	MUSTAFA NİZAMETTİN	92 Harbi ve Osman Paşa! Sultan Abdülhamit
Bâdiye	20	18 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1	YENİ BİR İHTİMAL KARŞISINDA	FERİDUN FİKRİ	Ajansların gerek şark karıp gerek Amerika vaziyet-i umûmiyesine dair tebliğleri. Bunlar içinde bizi en ziyade düşündüren İtalyan ajansının bir tebliği olmuştur.
Bâdiye	20	18 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		Londra (2 Teşrîn-i sâni) İhrâmın hususi Muhabirinden: Paris (2 Teşrîn-i sâni) Paris matbuatı siyaseti düvelde bahs ediyor.
Bâdiye	20	18 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2-3	AHAVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Washington (12 Teşrîn-i sâni) Amerika Meclis-i Ayânı azası ve Kuyyum meselesi. Londra (12 Teşrîn-i sâni) Mister Loid George Avâm kamarasında.
Bâdiye	20	18 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MUHTEREM KARİİN	SELAHATTİN	Esbab-ı zarurîye binan Badiye gazetesini tamamen Heyet-i İdarîye devr etim.
Bâdiye	20	18 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH	MUSTAA NİZAMETTİN	29 Harbi ve Osman Paşa
Bâdiye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	1-2	VATANIN GÜZEL GÜNLERİ İÇİN...	FERİDUN FİKRİ	Ana vatan şu an herkesi intihabat meşgul etmektedir. Bilumum mesâili milliyemizin hallı ve faslı için bu intihabattın emin bir şekilde cereyan eylemesi icap eder.
Bâdiye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	2	KARİKATÜR		Yarın intişar ediyor. Karîîlerimize tesviye ederiz.

Bâdiye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	2	TÜRKİYE 		Said Emir Ali Mesâil-i Osmaniye “hissiyatı şedide-i İslâmî’ye” unvanlı makale-i mezkurenin bu kere Mukattam gazetesinde menzuru olmuş.
Bâdiye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	2	MISIR AHVALİ		Süleyman Paşa taht-i riyasetindeki Mısır Heyet-i Murahhası
Bâdi ye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		İstanbul (11 Teşrîn-i sâni) Aydın ve Mersin tarafında ki Türk kuvvâ-i milleyesi Suriye’ye doğru ilerlemektedir.
Bâdiye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Londra (15 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Ayân azasından büyük bir kısmını muâhede-i sulhiye meselesinde takip etikleri hattihareketten dolayı Amerika’da telaş baş göstermiştir. Senpeterzporg (11 Teşrîn-i sâni) Erkânı harp reisi Barmende kıtaat komutanlarını müzâkere için davet etmiştir.
Bâdiye	21	19 Teşrîn-İ sâni [Kasım] 1919	4	HUKUKÎ ESASÎYE NOTLARI		Feridun Fikir Bey tarafından Zekazik’de tahrir edilmiş hukukî esasîye notları.
Bâdiye	22	20 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	MISIR AHVALİ		Kabinenin istifası resmen kabul edilmiştir.
Bâdiy	22	20 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR-ANA VATAN HABERLERİ		Atina (17 Teşrîn-i sâni) <i>Alonz Derinos</i> gazetesi Asya-yı Sugra’da kuvva-i İtilaf Başkomutanlığın İngiliz generali ’a tevzi edildiğini tabir veriyor.
Bâdiye	22	20 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2-3	HAHAMBASI NAUM EFENDİNİN BEYANATI		Türk Hareket-İ Vataniyesi hakkında ettiği beyanat.
.Bâdiye	22	20 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	Şiir	MEHMET NURETTİN	

Bâdiye	22	20 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	AHVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Londra (17 Teşrîn-i sâni) General Yudiç komutanlıktan istifa etmiştir. Roma (17 Teşrîn-i sâni) son intihabata nazaran 200 (Kanun esasi taraftarı) mebus intihab kılınmıştır.
Bâdiye	22	20 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	MİSTER BİLGUR'UN BEYANATI		Mister Bilgur Avâm Kamarası'nda Mısır hakkında beyânatında bulunarak Mısır meselesini uzun uzun mevzi-i bahsetmiştir.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	FRANSA MECLİSİ MEBUSANIN İNTİHABADI	FERİDUN FİKRİ	Fransa'da cereyan eden intihabat neticesi sol cenah fırkalarının farklı çıkara bilir.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	İSTANBUL POSTASI	M. N	İstanbul gazetelerini görüyoruz... Mecmualarını okumak çok defa mümkün oluyor. Vatanın her tarafına ait haberleri almak ümidiyle elimize sevinçlerle aldığımız ana vatan gazetelerini okuyup bitirdiğimiz zaman tesir duyuyoruz.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Paris (19 Teşrîn-i sâni) Mösyö Venizelos İzmir'deki Yunan İşgalinin muvakkat olduğunu tebliğ etmiştir.
Bâdi ye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	OSMANLI DEVLETİ PAYIDÂR OLACAKTIR		İngiltere Meclis-i Mebusan'nda Mister Belfur'un irad eylediği nutuk-i siyasiden bizim için pek mühim olan bir cızı esasîsi.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AMERİKA VE TÜRKİYE İLİŞKİLER		Amerika'nın vekâlet kabulünü retleşmesiyle Türkiye ilişkileri yeni bir devreye dâhil oldu.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MISIR AHVALI		Mısır kabinesi henüz teşkil etmedi.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Washington (18 Teşrîn-i sâni) Amerika Senatörü demokrat Mösyö (Ovanus)un Mısır'a muhtariyet bahşı hakkında kayıt-i ihtiyatiyi ret etmiştir. Paris (19 Teşrîn-i sâni) Mütarekenin çok ahkâmının âdem-i icrasına müteallik protokol imzaya memur olan heyet-i murahhasa Paris'e vasil olmuştur.
Bâdiye	23	21 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH	MUSTAFA NİZAMETTİN	29 Harp ve Osman Paşa

Bâdiye	24	22 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1	BUGÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK?		İzmir'de Yunan darülfünunu yapmak için Venizelos'nin emrine mühim bir meblâğ tahsis etmiştir.
Bâdiye	24	22 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	MİLLETİ OSMANİYE HARİTA- İ ÂLEMDEN KALDIRAMAZ	FERİDUN FİKRİ	
.Bâdiye	24	22 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	İSVİÇRE'YE GİDECEK TÜRK TALEBELERİ İNTİHABAT İŞLERİ		
Bâdiye	24	22 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (19 Teşrîn-i sâni) Mister Bunarlıdon Avâm Kamarası'ndaki beyanatı. Mister Bilfur'un Devlet-i Âliye hakkında ki beyanatı. Atina (19 Teşrîn-i sâni) İzmir ve İstanbul arasında muhâberât telgrafına tekrar başlamıştır.
Bâdiye	24	22 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN		Berlin (19 Teşrîn-i sâni) Berlin'de teşkil-i muhârebe mesulleri. Börksel (20 Teşrîn-i sâni) sosyalistlerin galebesi. (20 Teşrîn-i sâni) Macaristan intihabattı.
Bâd iye	24	22 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAFHA TARİH	MUSTAFA NİZAMETTİN	92 Harbi Ve Osman Paşa
.Bâdiye	27	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	BÜTÇEMİZİN TANZİMİ VE TEVZİLİ İÇİN!	FERİDUN FİKRİ	Maliye nazırı Tevfik Bey tarafından dermeyan edilen beyânat.
Bâdiye	27	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Paris (12 Teşrîn-i sâni) Türkiye kabinesi Paris Konferansına sulh hakkında yeni tacil için müracaat dermeyan etmiştir. Londra (12 Teşrîn-i sâni) Tahrîrâtın irad edeceği âvakıb-ı vahîm dolayısı ile Babıâli Türkiye meselesinin rüesa-i Sulh Konferanstan talebi.
Bâdiye	27	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN		Şam (22 Teşrîn-i sâni) Laysi İlmi Paşa'nın sevkini protesto için bugün Şam çarşıları kapanmıştır. Paris (22 Teşrîn-i sâni) Mareşal Fuşa Meclis-i Ayân'ın yakında yakındaki İntihabatında namzet olacaktır.

Bâdiye	27	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MISIR'IN AHVALİ		Makamât Lord Melter Heyetinin önümüzdeki cumartesi günü Mısır'da vürudunu intizar etmektedirler.
Bâdiye	27	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	<i>TETEBBU</i>		Dün intişar eden <i>Tetebbu</i> mecmuasının tavsiyesi
Bâdiye	27	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	BİR SAYFA TARİH	MUSTAA NİZAMETTİN	29 Harb ve Osman Paşa
Bâdiye	29	25 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1	AMERİKA'NIN YENİ VAZİYETİ VE BİZİM MUSÂLAHA	FERİDUN FİKRİ	İngiliz Meclis-i Mebusanı'nda Mister Bunarludu'nun kararı.
Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	İSTANBUL'UN POSTASI	NEVİN	İstanbul'un İntihabat görüşleri içinde yuvarladığı şu anda, bizim bütün bu intihabata dair malûmatımız yok.
Bâdiye	29.	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AMERİKA ERMENİ'LERİN MUHTIRASI		Amerika da ki Ermeni'ler ile Amerika tâbiatına haiz Ermenilerin mümessili olan Cemiyet-i Milet tarafından Amerika Meclis-i Âyanı Hâriciye Komisyonu reisliği Mister Loid George verilmiş.
Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	DAR-ÜL-FÜNUN -İ OSMANİYE DİVANI		Osmanlı Dârülfünûn Divan Riyasetinin intihabı.
Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	HARB İHTİLÂF VE HAREKETİ MİLLİYE		(Nursî) Bey 'in <i>Gündüz</i> gazetesinde merbut neşir ettiği bir makalede.
Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MUHAKKAK BİR MEMNUIYET		Mensûbîn-i askeriye hiçbir suretle siyasetle iştilal etmemelidir.
Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	SURİYE HAVADİSİ		Tunus hürriyet perverânın büyük bir kısmı Fransa hükûmetine takdim ettikleri bir müzâkerede.

Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ	Londra (22 Teşrîn-i sâni) İngiliz askerleri Galeta'yı bir kaç hafta mukaddem işgal eyledikleri zaman rıhtımda takriben yirmi beş bin mektubu muhtevî bir denk bulmuşlardır. Dersaâdet (25 Teşrîn-i sâni) Mustafa Kemal Paşa'nın şu anda cereyan eden mukalamâtı.
Bâdiye	29	27 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN	Londra (22 Teşrîn-i sâni) Bulgarların faâliyeti. Atina (25 Teşrîn-i sâni) Atina matbuatı Venizelos aleyhinde ki heyet-i müşavereyi bil-â-kayıt ve şart takbîh eylemekteler.
Bâdiye	30	28 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	BUGÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPIK?... MUSTAFA KEMAL PAŞANIN MİLLÎ KONGREYE CEVABÎ	Heyet-i Temsiliye namına Mustafa Kemal Paşa'nın Millî Kongre'ye cevabı
Bâdiye	30	28 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2-3	İSTANBUL POSTASI	İstanbul'da mebusların intihabı ve Milli Kongre cemiyetiyle ihtilâf fırkalarının iştirak etmesi.
Bâdiye	30	28 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ	(26 Teşrîn-i sâni) Osmanlı Meclis-i Mebussânın içtimai Londra (23 Teşrîn-i sâni) Mustafa kemal Paşa vatan-perverânın bundan böyle evâmir hükümeti tamamıyla ayar edeceklerini ilân etmiştir.
Bâdiye	30	28 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3-4	AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN	Paris (26 Teşrîn-i sâni) Amerika Heyet-i Murahhasası Washington'a hareket etmek üzere 10 Kânun-i evl'de Paris'i terk edecektir. (27 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Âli muâhedeye iştirakini kabul etmiş.
Bâdiye	30	28 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	İCMAL VAKİİ TÜRKİYE'YE DAİR	Türkiye hakkında malûmatımızı en mühimi Mustafa Kemal Paşa'nın hükümet evamirine inkıyat edeceğine dair beyanatıdır.

Bâdiye	30	28 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	MISIR VE SURİYE HABERLERİ		Mareşal Loid Elberi evveli ki gün İskenderiye'ye gitmiş oradan Barka üzerinden ve direk Brüt'e azimet etmiştir. Müşârunleyhi Suriye'nin Fransa asakiri tarafından işgale müteallik olmak üzeredir.
Bâdiye	31	29 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	BUGÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? VATANDA SAHANI VİFÂK	FERİDUN FİKRİ	Memleketimizden son aldığımız gazeteler ve evvel ki günden beri vürut etmekte olan Ajans telgrafları bize ümit bahş bir vaziyet dâhiliye-i tasvir ediyor.
Bâdiye	31	29 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (26 Teşrîn-i sâni) Yunanlılar İzmir vilâyetini işgalde yalnız başlarına kalmışlardır. Londra (26 Teşrîn-i sâni) Selanik'ten gelen bir tebliği.
Bâdiye	31	29 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	HAVL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Paris (26 Teşrîn-i sâni) Bulgar Heyet-i Murahhasa reisi İstanbul'un eski Bulgar muâhede-i sulhiyesini imza etmiştir. Berlin (22 Teşrîn-i sâni) Almanların yeni mefkûresi. Atina (25 Teşrîn-i sâni) Venizelos aleyhinde heyet-i fesadiya.
Bâdiye	31	29 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	DÂHİLİ		Bir esirin intiharı
Bâdiye	31	29 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	HAYTAINDAN İSTİFA	İDRİS SABİH	Hikâye
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1	BUGÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK?		Memleketimiz, iptidayı muallim bulmayarak en devri pür mahrumiyet içinde kıvranıyor,
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	1-2	İNTİHABATTIN GAYESİ NEDİR	FERİDUN FİKRİ	Memleketimizde intihabat hâlâ devam etmektedir. Meclis –i Mebusanın Kânun-i evvelin intihasında içtima edebileceği geçen gün telgrafla bildirmekteydi.
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	İSTANBUL POSTASI		<i>El-İhram</i> Gazetesinin muharrirlerinden Darülfünun-i Osmaniye hakkında ki yazısı.

Bâdiye		30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	RUM MAHFİLİNDE İHTİLÂF		Hükümet-i Osmaniye'ye karşı takip edilmekte olan tarzı hareket.
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (27 Teşrîn-i sâni) Hindistan ile alâkası bulunan İngiliz mahfil-i resmisi. Londra (22 Teşrîn-i sâni) İstanbul'dan bildirildiğine nazaran dâhiliye nazirliği valilere gönderdiği bir tescile.
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN		Londra (26 Teşrîn-i sâni) Bolşeviklerle Afganistan arazisinde bir ticaret muâhedeşi akdetmek üzere Kabil'de. Dersaâdet (27 Teşrîn-i sâni) Bu gün Mösyö İstanbulviski Bulgaristan'da muâhedeşi imzalamıştır.
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	MISIR HABERLERİ		İngiltere'de Mısır tayyarsından yüz kişi elerindedir.
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	3	SURİYE HABERLERİ		İngizi Generalı tarafından öğle yemeğini tanavul etmek üzere davet edilen İlmî Paşa.
Bâdiye	32	30 Teşrîn-i sâni [Kasım] 1919	4	HAYATINDAN İSTİFA		Hikâye
Bâdiye	33	1 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1	BUGÜN TÜRKLÜK İÇİN NE YAPTIK		Erzurum vilâyetinin nüfusu hakkında.
Bâdiye	33.	1 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	 ESASÎ MÜHİM	FERİDUN FİKRİ	Mütarekeyi müteakip husule gelen tebdil-i siyasi memleketimizin muhtelif siyasi fırkalar vücut bulmasına müncer oldu.
Bâdiye	33	1 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		
Bâdiye	33.	1 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	HAVAL-İ UMUMÎYE-İ CİHAN		
Bâdiye	33	1 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2-3	MISIR HABERLERİ		

Bâdiye	33	1 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	HAYATINDAN İSTİFA	İDRİS SABİH	Hikâye
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	İDRAK VAZİFE DOĞRU....	FERİDUN FİKRİ	İstanbul'un hükümet-i Osmaniye'ye Türkiye hakkında Hindistan ile teması idea olan mahâfil-i siyasîye de şedit bir fikrin mevcut olduğunu ve buna mugayir her hareketi Hindistan ahali-i İslâmî'ye-yi müteessir eyleyeceğini dünkü bir telgraf haber verdi.
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLER		Atina (1 Kânun-i evvel) Prens Sabahaddin Bey İstanbul'a vasıl olmuştur. İstanbul (29 Teşrîn-i sâni) Suriye haberleri.
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMİYE-İ CİHAN		Paris (29 Teşrîn-i sâni) Berlin'de sabık kayseri ve sabık valihadı yerine girmek hususunda teşkil etmiş olan bir cemiyet kâşif edilmiştir.
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	SURİYE HABERLERİ		Fransız askerleri Haleb vilâyetinin de işgal etmişler.
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	MISIR HABERLERİ		Londra (1 Teşrîn-i sâni) Mister Her Murtis Meclis-i Mebusan'da bir suale cevaben demiştir ki İstanbul'da mukim Mısırlıların arzu eyledikleri zaman Mısır'a avdetlerine bir mâni yoktur.
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	İTİZAR		Maaş tevzi edildiğinden gazete geç neşir delişmiştir.
Bâdiye	35	3 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	KARİİN'DEN BİR MEKTUP		Hikâye
Bâdiye	36	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1			Bu gece, hâtem-i Enbiya aleyhi ve âli ve ashabı-i afzal el-salâvatın dünya geldiği gece.

Bâdiye	36	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	BUGÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? OSMANLI MUSÂLAHASININ MAHİYETİ	FERİDUN FİKRİ	Osmanlı Musâlahanamesinin mahiyeti ile Almanya ve sairî musâlahalar arasında bir farkı külli olduğunu kabul etmek icap edildiği maddesini, sulh müstakbelin tesisi tamî için pek mühim bir unsur adaletine sezadır.
Bâdiye	36.	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	DÜNKÜ GAZETELERİN MÜHİM HABERLERİ		Roma (22 Teşrîn-i sâni) Meclis-i Vükelâ Kral Victor Emanuel'in parlamentonun esna-yı küşadında irat edeceği nutku tetkik etmiştir.
Bâdiye	36	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLER		İstanbul (1 Kânunu-i evvel) Balıkesir havalisinde bir hareket. Paris (1 Kânun-i evvel) İzmir hâdisatı tahkike memuru olan heyet Yunanlıların şehir-i mezkûru işgal etmelerinden dolayı izharı teessüf etmiştir.
Bâdiye	36	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN		Londra (2 Kânun-i evvel) <i>Deli Telgraf</i> muhabiri Paris'te vuku bulan işaretime nazaran Emir Faysal ile Mösyö Flâmenko arasına akdedilen bir itilâf. Paris (1 Kânun-i evvel) Meclis-i Âli Alman üseranın memleketlerine avdeti hususunda ki son Alman notasına verecek cevabî.
Bâdiye	36	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	VENİZELOS'NİN AVDETİ		Mösyö Venizelos bugün badaz-zuhur Yunan'a vasil olmuştur.
Bâdiye	36	4 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	KARİN MEKTUPLARI		Hikâye
Bâdiye	37	5 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	BUGÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? ISLAHÂT VE MASARİFİMİZ	FERİDUN FİKRİ	Muhârebe, her bir memleketin teşkilatı dâhiliyesini büyük teşvişlere duçar etti.

Bâdiye	37	5 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		İstanbul (2 Kânun-i evvel) Türk Vatan-pervarân Fırkası akd eylediği içtimada cihâd ilânına ve Yunanlıları Anadolu'da tereddütte karar vermiştir. .
Bâdiye	37	5 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2-3	HAVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Roma (2 Kânun-i evvel) Hükümdar ve Nazırı Meclis-i Mebusan küşade etmiştir. Washington (2 Kânun-i evvel) General Mantizene tahliye edildiğine Almanya gitmek üzere buraya vasıl olmuştur.
Bâdiye	37	5 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	VELÂDET HAZRETİ PEYGAMBER		Mevlûd -i şerif gecesi
Bâdiye	37	5 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	RAYMOND'UN GECESİ	Z.N (٣)	Hikâye
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1	BUGÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? İZMİR	FERİDUN FİKRİ	Bütün milletimizi ve hatta muhit-i şarki düşündüren en mühim mesele İzmir'in mükedderâtıdır.
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	MUSTAFA KEMAL PAŞANIN BEYANATI		Asya-i Sugar'da teşkil etmiş olan hükümet mümasili Mustafa Kemal Paşa, Amerikan gazetesi muhabirine vaki olan beyanatı.
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	ARZA-İ VİDA	ABDULL KADİR	Vida edemediğim bil umum arkadaşlara arzı vida etmek gazetenizi tavassut eyledim.
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (4 Kânun-i evvel) Mister Loid George tarafından (5 April 1918) tarihindeki beyanatı.
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	HAVAL-İ UMUMÎYYE-İ CİHAN		Paris (2Kânun-i evvel) Amerika sulh murahhaslarının avdeti tehir edilmiştir. Paris (2 Kânun-i evvel) Tefrika Alman notasına cevap vermiştir.
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	EL-HAZAR		El-Beruni Efendi İtalya'ya azimet ve orada devleti aleyhine mufassal beyanatında bulunmuş.

Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	DİVAN	RIZA TEVFİK [BÖLÜKBAŞI]	Şiir
Bâdiye	38	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	MÜSAMERE		Bu gün kampımızdan ana vatana avdet eden arkadaşların müfarage için.
Bâdiye	39	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	HİNDİSTAN VE TRABLUS GARBÎ AHALÎ-İ İSLÂMÎ	FERİDUN FİKRİ	İngiltere Meclis-i Mebusanı'nda Mister Monako tekrar Osmanlı Musâlahanamesinden bahsetti.
Bâdiye	39	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	SHAKESPEARE'DEN ŞAYESTE BİR NOTU		Bir Amerikan Gazetesinden.
Bâdiye	39	6 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	İSTANBUL HABERLERİ		Harbiye Nezareti Muamelât-ı Zatiye Dairesi Nizam Namesi
Bâdiye	39	7 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (4 Kânun-i evvel) Mösyö Flâmenko'nun Türkiye inkısam endişesi. Paris (4 Kânun-i evvel) Amerika baş murahhası Mister Boldan 9 Kânun-i evvelde Amerika'ya gidiyor.
Bâdiye	39	7 Kânun-i evvel [Aralık] 1919		HAVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Atina (5 Kânun-i evvel) İzmir'den gelen haberlere nazaran zelzele husule gelerek 290 bina münhedim olmuştur. Atina (4 Kânun-i evvel) Meclis-i Mebusan sabahlayın içtima edip ve divan riyaseti intihap edildi.
Bâdiye	39	7 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	HAMÎT SALİMÎ PAŞA'NIN BEYANATI		Türkiye'nin Avrupa devletlerinden birinin müsaadesine ihtiyacı vardır.
Bâdiye	39	7 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	KAN	KOSOVALI DERVİŞ	Hikâye

Bâdiye	40	8 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	BUGÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK! — BİZE SULH TEKLİFİ MÜZAKERE EDİLİYOR	FERİDUN FİKRİ	Muhterem bir mebus, Mister (Lobri Enbref) İngiltere kabinesine bütün şark için muazzam bir hamiyeti muhteva bir sual sordu.
Bâdiye	40	8 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2-3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		İzmir'den (11 Teşrîn-i sâni) İngiltere'nin İmralı'yı tahliyesi. (5 Kânun-i evvel) Makedonya da isyan. Odessa (5 Kânun-i evvel) kırım da isyan. Atina (5 Kânun-i evvel) Almanya, Avusturya ve Bulgar muâhedesi.
Bâdiye	40	8 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	KAN		Hikâye
Bâdiye	42	10 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	NOKTA-I NAARIMIZ		Roma'dan 7 Kânun-i evvel tarihiyle vurud bir telgraf name hükümet-i Osmaniye harbinden evvel bulunan galip Kemal Bey tarafından dermeyan edilmiş beyanatı ihtiva etmektedir.
Bâdiye	42	10 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2-3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		
Bâdiye	42	10 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	KAN	KOSOVALI DERVİŞ	Hikâye
Bâdiye	43	11 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	BU GÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK? SİYASETİMİZİN ESASLARI	FERİDUN FİKRİ	Hükümetimiz için güzel bir barış hazırlamaktadır. Kuvvetini kayıp ettiği Osmanlı Devleti için zaman ve tabiat, cereyan ahvali, bizde ki fikir intibah büyük bir zemini ikbal vücuda getirmektedir
Bâdiye	43	11 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Paris (2 Kânun-i evvel) Paris'te bulunmakta olan Amerika Heyet-i Murahhası reisi bu gün memleketine avdet ediyor. Selanik (8 Kânun-i evvel) Yunan karargâh-i umumîsinin tebliği.

Bâdiye	43	11 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		
Bâdiy e	43	11 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	KAN	KOSOVALI DERVİŞ	Hikâye
Bâdiye	45	13 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	MUHABBET-İ VATANİYE	FERİDUN FİKRİ	Vatanı sevememek kabili değildir, felsefî, içtimai, ruhî siyasî ne orsa olsun vatan vardır, hakikattir ve kabili inkâr olamaz.
Bâdiye	45	13 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	YUNANİSTAN AHVAL-İ DÂHİLSİ		Yunanistan'da daima müzelimdir. Her tarafta bir âdemi memnuniyet görülmektedir.
Bâdiye	45	13 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	ALMANYA AHVAL-İ DÂHİLÎSİ		<i>Temps</i> gazetesinde okuduğumuz bir makalede Almanya'da ki idare-i hazırâ cumhuriyetin mevkii zaafı olduğundan bahs etmektedir.
Bâdiye	45	131 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Londra (10 Kânun-i evvel) <i>Tan</i> gazetesi Osmanlı Musâlahanamesinin bir an evvel hallolunması Flâmenko ve Loid George ceddi rica etmektedir.
Bâdiye	45	13 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Londra (11 Kânun-i evvel) İtalya harice nazırı Siyaloz Flâmenko ve Loid George ile müzâkerede bulunmak üzere Londra'ya girecektir. Washington (12) Senatör azasından Log ve sabık Berlin sefiri cemahir-i müttehidenin Asya-i Suğra idare-i vekâlet kabul eylemesine itiraz etmektedirler.
Bâdiye	45	13 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	Kan	KOSOVALI DERVİŞ	Hikâye

Bâdiye	60	21 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	1-2	BUGÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? SON NÜSHA		Vatana kavuşmak dakikalarının takarrübü, <i>Bâdiye</i> 'ye de diğer arkadaşları gibi tatil-i neşriyat lüzumu his ettirmiştir. Şanlı curaları arasında iki aydan fazla müddet bizi vesâyet-i istihbariyenin madudiyet ve mahfuziyetine rağmen müsellemeden neşir edilmiş gazetemiz, bu gün son nüshasının tab'ı için vatan uğruna merdanesini çevirirken vazifesini tamamen yaptığına kani ve mutmaindir.
Bâdiye	60	21 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	2	MİLİTER HEYETİNİN BEYAN NAMESİ		Britanya'nın Mısır'daki menafi-i hukukîyesi
Bâdiye	60	21 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ		Türkiye meselesi acilen halledilmelidir yoksa hatar-i umûmu tehdit etmektedir.
Bâdiye	60	21 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	3	AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN		Washington (26 Kânun-i evvel) Senatör azasından Mösyö "Log" muâhede-i sulhiyenin imzasına müteallik son teklifatı. Paris (28 Kânunu-i evvel) Mösyö Flâmenko, Venizelos'u kabul etmiştir.
Bâdiye	60	21 Kânun-i evvel [Aralık] 1919	4	SABAH OLURSA	TEVFİK FİKRET	Şiir

İKİNCİ BÖLÜM

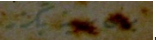
METİNLER

2. SAYI

TARİH BİR TEKERRÜRDEN İBARETTİR MÜNASEBETİYLE

Bugün maziye inkılâp eden her dakikanın mahsus olan anlar o an lâhzanın, bir tekerrürü bir aynîdir. Fakat her hayat başka başka yaşanan bu safha-i intibâ' olduğu bilhassa bir adamın emmelerindeki fi'ler dahi ilcâât dolayısıyla yekdiğerinin aynı olmadığı için geçen saatlerin gördüğü hadisatın dahi biri birine benzemeyeceğine şüphe yoktur.

Tarih sayfalarını karıştırırken gözlerimizin önüne açılan birçok vukûatın ayrı ayrı ve evâmili taht-ı tesirinde de olsa bu itibarla yekdiğerine bulunduğunu görüyoruz.

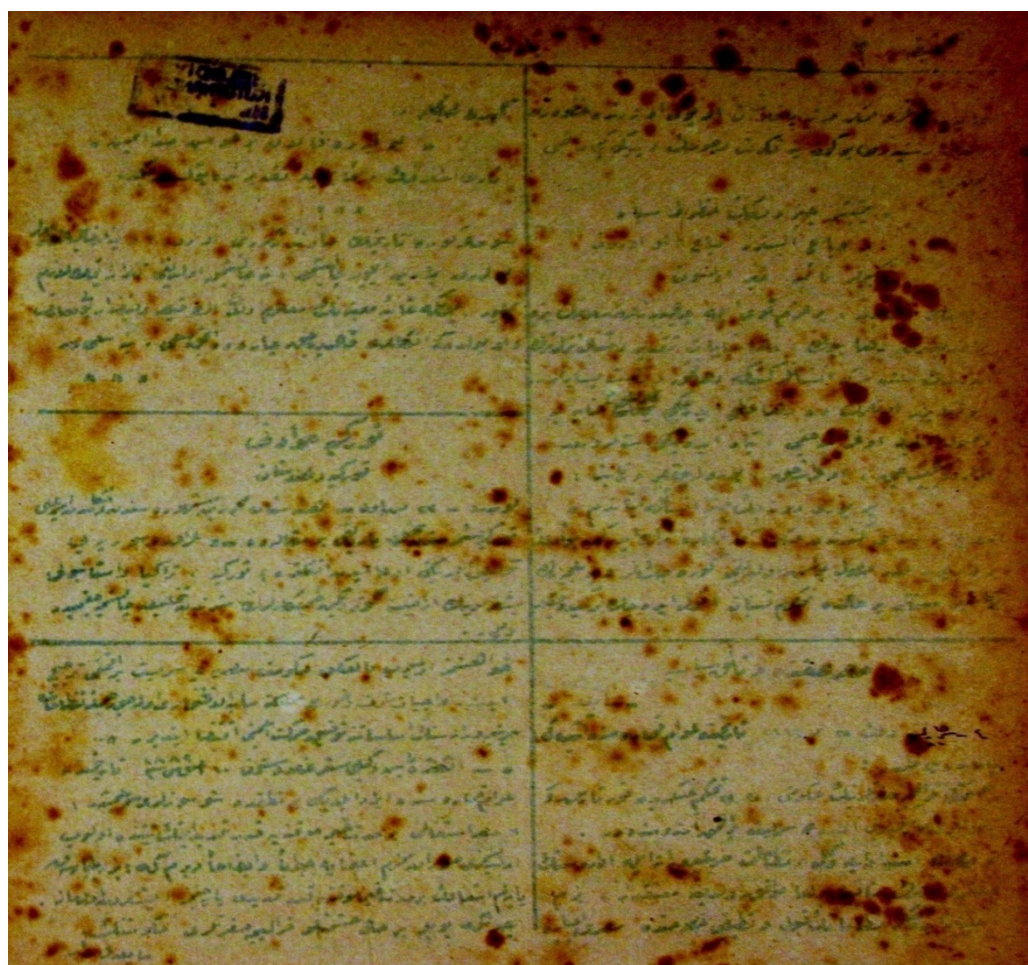
Bu takdir beşerin kuvve-i fikriyeye ve kudret-i temyiziyesiyle hem-ayâr bir cilve arz etmekte olduğu cihetle yukarıda bast ettiğimiz destûrun şahsın veyahut bir kitle-i içtimâiyyenin nur-ı irfanıyla alâkadar bir derecede icrâ-yı tesir ettiğini nazar-ı dikkate almak lazım gelir. Bugün mâziden tecrübe, ders-i ibret almak hevesiyle herhangi bir meselenin halli için tarihe mürâcaât edersek, doğrudan doğruya aynı tarîki aynı mesele-i ma'rûfayı göremeyiz, görsek de bu bâb pek nadir olur veyahut ki şümûl-i anane, cereyân cihetiyle , fakat bütün bunlarla beraber beşerin mâzide a'sârından öğrendiği bir tarîka ve onun üzerinde ilerlemek için de bir usûl-ı mevcut bulunduğunu inkârı gayri kabildir. Aynen mutâbık mesâil-i tarihiyeye tesadûf pek mümkün olamaz. O tarih sahifelerinin yine bize göstereceği bir müsellemler kuvvet bir felâh vardır. Mademki beşer, hep aynı yolun hep isârî teşkil eylemiş senelerin yekdiğerinden mütemadiyen bir seyyaledir. Şu halde silsile-i vukûatın da mümkün mertebe fusûl gibi, eyyam gibi bir nazar göstermesi pek tabii bir keyfiyettir.

İşte biz bu noktalar üzerinde bu noktalara bir nazar
 her şeyden ziyade mâzinin bize yadigâr bıraktığı
 ecdadın her saatinde bize yalnız bir cemiyeti işaret eden nokta-ı
 teveccühüne dikkat lazım gelir. Bu bunun âsârı doğrudan doğruya
 gibi:

Bize en doğru, en güzel evrenin
 Diye geçmiş zamanı göstererek
 Gelecek günlerin geçmiş geceden
 Farkı yok, hükmü yok zehâbı derin

Bizi daima mâzinin huzuru zülâline sürükleyen bir desti değil,
 belki âtîyi gösteren bizi daima sevk eden bir dest hem de
 eseriyle ummanıyla safha safha tarihiyle gösteren bir dest-i kâmilidir. Bütün
 anlayan her

[s.2]

Bâdiye, nu.2, 31 Ekim 1919, s. 1-2

[s.3]

Türkistan Ahvali

Londra-22 Teşrîn-i evvel – Afganistan’a şimdi vâsıl olan rivayetine nazaran Türkistan’da hâlâ otuz bin esiri harp mevcut olup bu esirlerin bir kısmı Bolşeviklerin propagandalarına ittihaz edilmiş Türkistan’da Bolşevikler hesabına hizmet etmektedirler.

Liman Paşa’nın Tekaüdü

Londra-27 Teşrîn-i evvel-General Liman Fon Sanders tekaüde sevk edilmiştir.

(El-Mukataam)

Amerika Ayanında Muâhede-yi Sulhiye

Washington-27 Teşrîn-i sâni - Cemiyet-i Müttehede-i Amerika’nın İngiltere kadar re’ye mâlik olmasına mütedair Mister Gensen tarafından muâhede-i sulhiyeye dâhili teklif edilmiş müteakıben 21 re’y-i muvâfıka karşı 40 re’y ile reddedilmiştir.

–Mukataam –

Bâdiye, nu.2, 31 Ekim 1919, s. 3.

JAPONYA’DA

Tokyo-28 Teşrîn-i sâni - Meclis-i saltanat Almanya ile olan muâhede-i sulhiye-yi tasdik etmiştir.

Almanya’da

Paris-27 Teşrîn-i evvel - General Guru tarafından Almanya askeri kabulünde direktörü Demayanis reisi mezkûr memurînin müzâkerat-i sulhiye esnasında dikkatli icra edileceğine dâir teminât vermiştir.

İsveç hükümeti Çekoslovakya Cumhuriyeti’ni tanımaya karar vermiştir.

Petersburg’un sukutu gayr-ı kâbil-i ictinâb gibi telakki ediliyor. Garb-i şimalî ordusunun şedit-i muhârebeden bahsedip vaziyetinin pek güzel olmadığını haber veriyor.

Bolşevikler tarafından hattını müteakip orduları

 yi terk etmişlerdir.

Kuyyum intihâbâtında 7155 kimseden 1199 Kuyyum'un İtalya'ya ilhak-ı lehine atâ-yı re'y etmişlerdir. Avusturya Macar ve Alman namzetlerinin akalliyyeti de ilhakın lehine re'ylerini vermişlerdir. , İtalyan milleti için şerefince olan muharebesine ait dolayısıyla yapılan merasimde hararetle bir surette tas'îd edilmiştir.

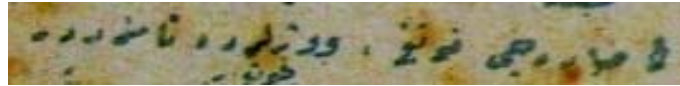
- İstiklal-i hükümetini almıştır.

Almanya konsolosu Fond Hert yakında İtalyan münasebatını yeniden tesis edecektir.

huzuruna kabul etmiştir.

Flâmenko kabinesi azasından Mandole Jirond da namzetliğini def etmiştir.

Avrupa limanlarına bir milyon ton gümrük hususunda hükümet-i müttehîde ile itilaf hâsıl olmuştur.

İtalya'da kuvve-i askeriye Kuyyum'a gitmek üzere kıtasını terk etmekte çavuş tahliye etmişlerdir.

İ'TİZÂR

Kesret-i mündericat münasebetiyle tefrika edilmekte olan “Ukde” bu günlük derç olunmamıştır. Karîin affını temenni ederiz.

KÜÇÜK HİKÂYE

RAUF'UN AŞKI

Muharrir: R.H () İsmet

Nazarlarımı ihata eden matemi sessiz, etrafı kısmen görerek koşarcasına yürüyen benim temerküz eden pek çok nazarları çeken gibi geliyordu işte hakkında bir kuvvet çıkarmıştı   anlaşılan vardı her şey her nazar, her tebessüm beni sakın ediyordu... Hiçbir şey efkâr-ı melalim aşına-yı dâimî vardı. O da tavakkur ve tefekkür ediyordu. Nihayet geldim; muhteriz, sesiz adımlarla yaklaştım; muzlim bir matem aguşunda yatan bu evi bir nigâh-i endişnâk ile süzdüm; kapı etti; her zaman tehalükle attığım çingırağa elim titreyerek uzanıyordu. Her zahirin vürudu beni bir enin-i meshurane ile yine parmakları altında çatlardı, içerisinde bulunan zayıf mariz vücut şüphesiz onun sesini bekliyordum. Yalnızdım.

Of işte bir kadın sesi hizmetçiye sesleniyor,

O ses, Raufu'n müşfik annesinin sesi... İhtimal ben hastanın yanına gitmeden validesini hizmetçi haber edecekti; kapı açıldı... Girdim... Hizmetçinin çehresinde aşikâr teessürü okuyarak Rauf'un odasına kuştum... Merdiven başında beni karşılayan annesi yavrucuğu için bir ümit, bir felah arayan şikasta ve derdumend idi. Samimi ve hürmetle sordum, Rauf nasıl efendim?... O anlatmağa başladı.

Evet oğlum dört günden beri hastalığı artmaktadır: Doktorların verdikleri ilaclara karşı yok , bütün ihtimamlar beyhud olduğunu anlayarak o, bu sözleri söylemişken ben odaya girdim....Validesi takip etti... Rauf'un yatağına ileriledim... günler, , yüz, güz, dudak ve

yanaklarına kendi kendime takdir büyük şeydir dedim. Bu arada annesi beni tevcih-i nazarla uzun uzun süzdü. Dudağında ve bana ile yayına sokuldum. Hararetsiz ellerinden tutarak sordum, Rauf, Rauf, nasılsın? Dedim. O, bu suale cevap vermek için pek çok kendini zorladı kemirdi; nihayet;

Pek fenayım...

Ne için sevgili Rauf'um! Ne için fenasın! Dedim vâkıâ bir az tebin var... Fazla, şedit olacak kadar değil... Eminim ki, birkaç gün sonra kesp-i afiyet edeceksin....

O, derin, kesik bir ah çekerek.

Hayat, his ediyordum ki çok yaşamayacağım... Belki ölümle; artık tahammül edemeyeceğim bir ıstıraptan halas olacağım...

Sus ...Allah aşkına Rauf!... Dedim böyle söyleme.

Ma-ba'dı var.

3.SAYI

GENÇLİK VE ÂTÎ

Şu her şeyden, bütün vesâit ve teshîlat-ı ilm ü irfandan uzak dar ve mukassî muhitin her gün kalplere yüklettiği bâr-ı ekdâra rağmen hemân yılmaz ve yıkılmaz bir azim ile çalışan, ilmü irfan namına uğraşan buradaki kitle-i ictimaiyeye, Türk gençliğine karşı gönüllerde derin bir hiss-i takdir beslememek kabil değil. Eğer bugün vatanın, harici yurdun, milletin hâl-i elîmiyle yanan bu genç kalpler, yarın da memlekette, ana yurdunda bu derece kavî bir iman ile çalışır, maârifî sarf-ı ma-hasal eyler, tarik-i temeddün ve intibahta yürümeğe cehd ederse hiç şüphesiz ki bu kırık ve yıkık mevcudiyetlerin muhassile-i sa'yinden güzel denebilecek, memnuniyetle karşılanmağa lâyık bir netice doğar. İşte Türklük âti-i hayatını bu esas üzerine kurarak haris nazarlara havale-i itibar etmezse yavaş yavaş fakat mehîb ve kavî adımlarla yükselir ve yükselecektir.

Dün bu sütunlarda zikir edildiği üzere bu gayeye yetişmek için asırlardan beri ağır ağır teessüs etmiş bir kaide mevcuttur.

Bugün varlıklarına güvenen milletlerin hangisine bakılsa, en evvel nazarlarımıza gıpta-fermâ bir surette çarpan bir nur-i marifet bir seyyâle-i irfan görürüz.

Hâlen şark ile garbın arasındaki fark, bugün şarkın feza-yı mukadderatında kahırlı zelzeleler uyandıran hüsrân-ı elîm hep bu nurdan, bu yakıcı, yıkıcı olduğu kadar tahlîskâr ve şifa-bahş seyyâleden, iksirden doğar...

Yarın, bizler, biz şark gençleri memleketimiz, hemcinslerimiz için her ezaya her mahrumiyete göğüs gererek o sema-yı meşâle-dârın şule-i irfanı sevgili topraklarımıza getirir ve onu kendi milletimizin kabul edeceği bir tarz ve şekilde orada îkâd edersek şark yaşayacak, Türklük payidar olacaktır...

Çünkü o zaman şark, kendi mukadderatını kendisi tayin edecek kadar kuvvete kendi göbeğini kendi kesecek derecede iktidara sahip olur demektir.

Şimdiye kadar tarihin bütün kaydettiği hâdisât itibariyle muayyen ve mutlak bir kaide-i fiiliye mevcut idi..

Hak kavinin, demek şeririnde

En celî hikmet, ezmeyen ezilir

Fakat Harb-i Umumî'nin milletler üzerinde uyandırdığı sönmez ve âteşin bir hiss-i temeddünden bir arzu-yı tesaviden sonra bu pek doğru sözün en esaslı düsturun hedef-i aslîsi artık kılıç, top değil; belki maârif ve maârifin bizi îsal edeceği münevver noktalardır. Bugünden sonra ilmen, fennen müteâli milletler, diğerlerinin hukukuna garip bir şaşkınlıkla hücum etmek isteyecekler ve bi't-tabiî onları da aynı mevâdd ile mücehhez görünce mağlûp ve pişman avdete mecbur olacaklar.

Biz bu sözle orduların âdem-i lüzumunu iddia etmiyoruz... Lâkin pek bariz olarak enzarımızın önüne açılan bir hakikat var ki daima bize maârifî ihtar ediyor... Zira artık milletler mukadderatına hâkim fertler hakkına sahiptir. Bugün muzaffer orduların fütuhâtını tetvîc eden maârif kuvveti oluyor... Onların peşinden propaganda heyetleri yürüyor. Hâlbuki bundan bir asır mukaddem bu nevi teşkilâta tesadûf edilmezdi. Memalik-i müstevliye ahalisi galip orduların baziçe-i hevesâne olur, zebun bulunduğu için kavînin mağlûp tahakkümü inlerdi. Fakat enînini her açılan elin duasını kabul eden âsmandan başka kimse duymazdı...

Bugünden sonra yaşamak arzusunda bulunan her fert ve millet diğerinin hakk-ı hayatına riayet etmenin mecburiyetini hissetmeyen ve buna mecbur edilmiş bunun için yaşamağı emel edinen milletler arasında tarihiyle asar-ı medeniyesiyle temayülat-ı irfanıyla gayeye nazaran en fazla bir kabiliyet-i mümtaze ibraz eyleyen Türklüğün, şarkın en önünde saha-i irfana doğru hatve-zen olması pek doğrudur...

Yalnız şan ve şeref-i ilmini döşü tahammülünde semalara i'la edecek Türk gençliği için yılmaz ve yıkılmaz bir azim, bir intibah-ı lâ-yetenahi bir iman-ı cehdi ile maârifî, nura o iksir-i hayat-bahşâya konmak, onu vatanın en ücra köşelerine getirmek, serpmek lazım. Gençlik bu lâzıme idrak etmiş, burada bile çalışmak, öğrenmek, öğretmek için ruhunda hâr bir arzu

duymuştur... İşte memleket bu arzuyla yaşayacak, millet bu arzuyla yükselecektir.

Efkâr üzerinde en ziyade icra-yı te'sir eden hasail-i beşeriyeden biri de nisyan olduğu cihetle dünkü makalede sehven: “dünya dönecek cennete, insanla inandım.” mısraı “yeryüzü dönecek cennete insanla inandım.” olarak yazılmış bulunduğundan tashih-i keyfiyet ve kariînden af temenni olunur.

Bâdiye, nu.3, 1 Kasım 1919, s. 1-2.

MISIR HAKKINDA VESÂ'İK-İ SİYASÎYE

—mâ-ba'd—

Makasid ve nazariyatına ve Avrupa'ya karşı olan taahhüdâtımızla bizzat Avrupa efkâr-ı umumiyesine tamamen muhaliftir.

6—(Lord Dofren)'in 19 Eylül sene 1882 tarihli muhtırasında şöyle deniliyor: “Mısır numara – 2–1882 sahife 20” Mesele-i Mısriye'deki re'yimi istifsar eden birçok kimselere söylediğim veçhile uhdemize dâhil olan hâkimiyeti idame hususunda cüzî bir neticemiz olmayıp ancak ahali-i Mısriye'nin bize en muhlis bir dost ve müşâvir sıfatıyla tabii bir nazarla mümkün kılacak surette onlarla olan münasebatımızı tanzim etmek arzusundayız. Binaenaleyh Mısırlıları re'yimize sarfurd eylemeğe veya bir riayet-i müellimenin kabulüne ikrah-hâhişimiz yoktur.

7—Lord Granvil 29 Eylül 1882 tarihli tahriratında resmen tasrîhât-ı âtiyede bulunmuştur: (Mısır numara 2, 1882 sahife 22) “Hükûmet-i Mısriye'ye bildirmelisiniz ki haşmetli kralımız hazretlerinin hükûmeti ilk fırsatta Mısır'dan askeri çekmek arzusundadır. Emr-i tahliye ağleb ihtimal, müsadif tarihler arasında ve asayiş-i dâhiliyenin takarrürü nispetinde, tedricen hitam-pezîr olacaktır. Haşmetli kralımız hazretlerinin hükûmeti kuva-yı hâzıranın tekmil mevcuduyla ibkası zamanının ise pek kısa olacağını ümit eyler.”

8—(Lord Dofren)'in 6 Şubat sene 1882 tarihli muhtırasının bazı mündericatı ber-vech-i âtidir: (Mısır, numara 6 1882 sahife 41-42) “...

Nil Vadisinin Londra'dan idaresine imkân yoktur. Böyle bir işe girişecek olursak

Bâdiye, nu.3, 3 1 Kasım 1919, s. 2.

ANA VATAN HAVÂDİSİ

Paris-29 Teşrîn-i evvel – Şark-ı karîb'de Amerika'nın vekâleti reddedeceği Amerika mahâfilinde haber alınmaktadır. Türk muâhedesini tanzim etmek maksadıyla sulh konferansına Amerika murahhaslarının misafir bulunacakları her ne kadar muhtemel ise de Türkiye'nin idaresi meselesi yine ihtimale nazaran cemâhîr-i müttefikanın müzaheretini olmayarak halledilecektir. Türk meselesinin halli ve tesviyesi günden güne kesb-i medeniyet etmekte olmasına nazaran bu bâbdaki konferans Kânun-i sâni ve yahut şubat aylarından daha gecikmeyecek muhtemeldir ki Londra'da in'ikad edecektir.

Londra-29 Teşrîn-i evvel – İstanbul'dan bildiriliyor: Bazı mahafil-i Osmaniye'nin rivayetine nazaran garbî Rusya'da kâ'in Güftü şehrinde yere inmeğe mecbur olan bir tayyarenin üç Alman ve diğer iki râkibi tevkif edilmiş ve tayyarenin bu iki yolcusu Talat ve Cemal Paşalar olduğu anlaşılmıştır.

Müttefikler taraftarı olan İstanbul gazetelerinden biri Talat ve Cemal Paşaların Almanya hükümeti tarafından düvel-i itilafiyeye teslim edilmekten havf ederek Enver Paşa'ya iltihâk etmek üzere Türkistan veya mâvera-i Kafkas'a firar etmeğe karar verdiklerini yazıyor.

İstanbul-20 Teşrîn-i evvel – Sabık heyet-i vükelânın icrâ-yi muhakemesinden sarf-ı nazar eden Mustafa Kemal Paşa ile olan müzakerât devam etmektedir. Müşarünileyh Vatan-perverân fırkası rüesasından Sami, Rauf ve Vasfi Bey'lerle münâsebât-ı daime de buluyor.

Londra-29 Teşrîn-i evvel – Kafkas ahvali arzu edilmeyecek bir halde devam ediyor. Ermenistan ahvali ise pek fenadır. Tatarlar Arakis vadisinde Ervin'a doğru olan hücumlarını teşdit etmekte devam ediyorlar.

Paris-29 Teşrîn-i evvel – *Nowyork Herald* Gazetesi konferansın mesâili Osmaniye'yi halletmek üzere yakında Cenova'ya sonra Brüksel'e ve bilahare İstanbul'a nakledilecektir.

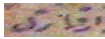
Paris-29 Teşrîn-i evvel – *Matş* Gazetesi Emir Faysal'ın manevrasının sukut edildiğini ve Faslılarla Cezair'i sipahîlerden mürekkep otuz bin kişinin Suriye'yi işgal edeceğini yazıyor.

Londra-29 Teşrîn-i evvel – Lord Elitli bugün Marsilya'dan hareket edecekti. Müşarünileyh Kahire'ye vasıl olmadan evvel Lord Milz heyetinin İngiltere'den zaman infikâki teb'îd edilemeyecektir.

Londra-27 Teşrîn-i evvel – Belgrad'dan keşîde edilmiş bir telgrafta harp kabinenin Amerika'ya mesâ'il-i maliye ve diğer alakadar mesâ'il ile iştilal etmek üzere bir komisyon göndermeğe karar verdiği bildiriliyor.

Bâdiye, nu.3, 1. Kasım 1919, s. 3.

Rus Meselesi

Reval-28 Teşrîn-i evvel – Estonya kıtaâtı kumandanının beyanatına nazaran Bolşevikler ve Filanda cephesinden muazzam kuvâyî imdâdiyye almışlardır. Bolşevik kıtaatı iyi teşhîz edilmiş ve iyi idâre edilmektedir. İhtimal Petersburg'un işgali uzun bir iş olacaktır. Estonya ordusu, bu Yudiç denilen taraftan Estonya Cumhuriyeti müteakip Bolşevikler aleyhine harekâta başlayacaktır. *Deyl Kronikıl* Gazetesinin Koçına'dan istihbarâtına nazaran Beyaz Ordu ile Petersburg arasında yüz bin kişilik bir Bolşevik ordusu tecemmu etmiş bulunuyor.

Londra-27 Teşrîn-i evvel – Sulh muâhededesinin imzası için Arabistan murahhaslarının emir aldıkları hakkında Fransız matbuatının işârari resmen tekzip edilmiştir.

Paris-28 Teşrîn-i evvel – *Efler* ve *Lomlbir* Gazeteleri Mösyö Flâmenko'nu Fima sefâin-i mücehhezleri ve tüccarâtı tarafından kendisine verilmiş ve Ratonziyon'un isnâd edeceği bir projeyi işler mecellesine takdim ettiğini haber veriyorlar. Bu proje Kayyum meselesi, Kayyum Limanıyla şimendifer hattının serbestîsini ilân ederek Kayyum şehrini İtalya'ya ilhâk etmekle neticeleniyor.

Atina-28 Teşrîn-i evvel – Yunan murahhasları Kral Kostantin lehine bir hareket-i siyasiye vücuduyla Mösyö Venizelos'un cumhuriyeti ilân edeceği haberini tekzip etmişlerdir.

Londra-29 Teşrîn-i evvel – Kral ziyareti huzuruna kabul etmiş badehu General Kral ile sabah taamını tavul etmişlerdir.

Paris-28 Teşrîn-i evvel – 6 Teşrîn-i sâni de Prens Borbon ile Lüksemburg Grand Düşesinin izdivaçları tes'îd edilecektir.

Berlin-27 Teşrîn-i evvel – Feld Mareşal Fon Hezler seksen dört yaşında olduğu hâlde vefât etmiştir.

Atina-28 Teşrîn-i evvel – 1916 Teşrîn-i sâni'sinde Fransa askerlerine karşı irtikâb edilmiş katlden dolayı Yunan Generallerinden Yapolyanis ile İlilandi idama mahkûm edilmiştir.

Dâhilî

Dün akşam “D” kampı kütüphane heyeti intihabatında heyet-i sabıka ibka edilerek Mustafa Avni Bey'in yerine Nail Bey intihap edilmiştir.

“Karikatür”ün 7. Nüshası yarın intişar edecektir.

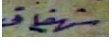
Yarınki nüshamızda Feridun Fikri Bey'in bir makalesi

Nurettin Bey'in bir şiiri vardır.

KÜÇÜK HİKÂYE: RAUF'UN AŞKI

Muharriri: Salih İsmet

-mâ-ba'd-

Başka bir söz söyleyebilmek için kendimde kuvvet bulamadım; o timsal-i ye's karşısında titriyordum, sükût ettim;.. Çaresizliği ıstırap ile kalbim inledi. O anda validesinin yalnız ellerinden ümit-var hazin nazarlarının gözlerime tesadüfı beni sanki ikaz etti: Hayır Rauf hayır, dedim. Cenab-ı Hak bir valideye bir evlâdı her hâlde bağışlar. O cevap vermeğe çalıştı ise de boğucu öksürüğün tesiriyle kıvrandı, ezildi ve mendiliyle sakladığı kan yakalarına akarak: “Öf Necdet, ölmeyeceğim öyle mi?.. Kendimi aldatabilsem!...” O nazarlarda parlayan barika-i ye's önünde mebhut eğilmemek mümkün değildi. Son süratle ve pek fazla taşıyan bu dakikaların bâr-ı girân müthişe tahammül pek güçtü.

Verem; zavallı Rauf'ı netice-i bî-amanında eziyordu. Mütevali sarf ettiği kan onu mezara sürüklüyordu. Öf, ölüm insanların halledemediği o muamma-yı kahhar Rauf'u ebediyete götürüyordu. Fakat ah, fakat Rauf gibi pek genç iki ölümün...O, hazin sedasıyla annesine yalvarıyordu: “Anneciğim, yazıhanemden ufak defterimi, mektup ve senetlerimi getirir misiniz?...” Zavallı kadın evlâdının sıhhati için her bir fedakârlığı yapıyordu. Defterle mektuplar geldi, Rauf onları alarak bir nazar-ı hazinle süzdükten sonra bana teslim etti ve: “Necdet, dedi, ben öldüğüm zaman benim hatıramı teyit için bunlar sana ebedî bir arkadaş olsun, oku ve bana acı!...” Necdet (Validesinin şefkat-nisar gözlerinden müsaade alarak) ah, ben bir âşıkım... Beni inleyen, mezara sürükleyen, beni ateş-i aşkıyla kavuran o ve onun aşkı... Bütün benliğimle ona yaklaştıkça o benden kaçıyordu, o cazip nazarlarını görmüyordu, o sahar kız pek kahhardı... İnliyordum... öf, onun bana bazen bir nazar-ı ibtisam ile baktığını gördüğüm zaman kalbim çılgın bir meserretle

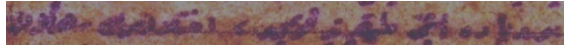
çırpınırdı, fakat heyhat, bütün tahayyülâtım heba olmakta idi,...” Bu anda müthiş bir öksürük zavallı Rauf’un göğsünü yırtarak çıkıyordu... Bir müddet sonra mendilini göstererek devamla: “İşte bu kanlar, onun bana yadigârıdır. Yakında bu hediye de ga’ib edeceğim... İşte kulaklarım, bir sese mün’akis oluyor, anlıyorum... O, babamın sesi...” Kesik ve derin bir ahı müteakip dudaklarından dökülürcesine: “Geliyorum, geliyor, geliyor, diye inledi... Ezici öksürüklerle sarsıldı yatağa düştü, elini uzattı. Daha bir şeyler söylemek istiyordu, ah, fakat ölüm, onu aguşuna almış sarıyordu, gözleri kapandı, o bizi görmüyordu... Çırpınmak istedi... Güçlkle, Su, diyebildi... Ona suyu damla damla verirken o titrek sesiyle “Elveda.” diyordu, anneciğim, elveda... Bir iki nefesi müteakip, ulvîye ulvîye ulvîye zavallı valide gözyaşı dökerken; “Allah’ım, sevgili Rauf’um öldü.” diye haykırıyordu. Of, o ölmüştü... Artık Rauf dünyada değildi... O pak, masum vicdanıyla uçmuş, meleklerle kavuşmuştu...

Bâdiye, nu.3, 1. Kasım 1919, s. 4.

5. SAYI

MALİYEYİ DÜZELTMEK ÇARELERİ

Paranın muharebe için elzem olduğunu biliriz; harbi umûmîye istihsal-i zafer maksadı ile her hükümet milyarlar lira, sarf etti. Ve bu suretle maliye muvazenesini berbat bir hâle düşürdü. Bu bir felâket-i umumîyedir; buna çâre-saz olmak lazım, içtimaî ihtiyaçların tatmini, eldeki vaziyetin takrir ve inkişafı için paraya şiddetle İhtiyaç var. Bunu nerede bulmalı?...

önüne geçmek isteyen her hükümet buna karşılıklı düşünmeli. Geçen gün İtalya Başvekili bütçeyi bir dereceye kadar olsun düzeltmek için üç memba-ı varidat gösteriyordu,... Bunlardan biri servet-i mevcudaya yer verdiği vaz-ı; ikincisi harp intifâ'âtının elde edilmesi; üçüncüsü de yüzde üç faizle bir istikraz!... En zengin bildiğimiz İngiltere'de bile herkes mesârifatı tenzil, maliye buhranını haletmekle meşgul; Meclis-i Mebusan, matbuat bu derde deva bulmakla uğraşüyor. Hata Mösyö Loid George daha ileri gitmek (mesârifatı tenzil edemeyecekler terk-i mevki etsin) bile dedi; Mebuslardan biri servet üzerine bir vergi vaz'ını bir de harp İntifâ'âtının yalnız avdetini tevcih ediyor... Görüyoruz ki gerek İtalyanlar, gerek İngilizler memleketlerine birçok kıtalar kısım ettikleri hâlde bu işe[2] canla başla sarılmışlar imkân-ı halâs arıyorlar. Ve ikisi de servete vergi, harp intifâ'âtına vaz'-ı yed esasında birleşmiş bulunuyorlar; bu servet vergisi, zorbalıkla adamın malını gasp yahut mülkiyetinin ref'i demek değildir. Artık insanlar servet müsavatsızlığı hoş görmeyecek bir zihniyete geldiler; bunun için bir de tesavi-i servet arzuları görülüyor.

Sosyalistlik her memlekette dev adımlarla ilerliyor. Menabi-i memleketlerinde amele sınıfları kendilerinde büyük bir kuvvet hissediyorlar. Bu servet mahdud ellerde birikirse millî servet yanlış inkısam etmiş addolunmak kanaati kendilerinde yerleşince bunun için servetin daha iyi bir inkısamını istiyorlar, buda şimdilik servete büyük vergiler koyarak müsavi tatbikî bir mahiyet alıyor, bu bir cereyan-ı kavîdir. Bunun karşısına

durulamaz. Güzel bir mecra açarak, bunlara hakkını vererek bu işi zararsız bir hâle getirmeli, yoksa encamı iyi olmaz; heyet-i içtimaîye-i berbat eder, milletin içtimaî yaraları karşısında hükümetler elleri böğürlerinde kalmışsa bundan ihtilâl istifade eder. Binaenaleyh servet sahipleri bu vergilerden memnun olmalıdırlar. Çünkü kendilerinin fide-i hayatıdır; kısm-ı küllîyi kurtarmak için bir kısmını veriyorlar demektir, esasen hangi ferdin servetinde sair insanların[s.2] hisse-i mesaisi yoktur. Bunun için zekâtını vererek iktisat bir felâketin önüne geçmeli! Harp intifâ'âtına gelince, bu da pek mühimdir; bu muharebede milyonlarca vatan evlâdı top, kurşun ateşi altında, çamur içinde mahrûm-âne ve mütevekkil-âne canını verirken geride her türlü rahat deryalarında yüzen nice insanlar vardır ki bunlar muharebeden akan kanları kendi keselerini dolduracak talep eylemişlerdi.

Harb zenginleri onun meşru hislerinden istifade ettiler ve türlü, türlü şekillerle vatanlarına harap eylediler. Bunların altından bu parayı birçok uzvu bir hiss-i adaletle almak, yalnız kanun-ı adaletle tevfiğ ederek almak lâzım. Harb zenginlerinin sefahatlerini su-i maksatlarını tedviri için altınlarla uyanmasına hak verilmeli midir? Onların serveti vatanın bir afeti, yarının bir inhidamı değil midir? O hâlde bu günkü dertlere en güzel bir memba-i tekabül harp servetinizi desek haksız olmaz. Esasen muharebede hayatını veren zavallıların kanı harp zenginlerini boğacaktır. Hem de bu cereyan umumidir!..

Her millet bundan nasibini alacak, millet her yerde milletin kahhariyeti altında titreyeceklerdir.

2 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 1-2

Suriye Meselesi Bunarlıdun Beyanâtı

Londra-12 Teşrîn-i evvel – Avam kamarası Mösyö Bunarlıdun komutan

 Suriye ve Filistin idare-i müstakilesi hakkında sencide beyanat tatbik bulunduğunu kabul olmadığını söylemişti bu arazinin işkâlî tanzim etmek Sulh Konferansının hazırlamaktadır, lakin Amerika ittihaz edeceği hattihareketini

dar-huda olduğunda meselesini henüz konferansı Trakya'nın çalışıyor İngiliz hükümeti Suriye için hiçbir surette vekâleti kabul etmeyeceğini   Sulh Konferansına bildirmiştir. Musâlahanamenin inkadinde Mısır İngiliz hükümeti tarafından bildirdiği gibi Suriye İngiliz eylemektedir. Trakya ile musâlahâ name işgal mesuliyeti Fransa ve Araplara dar-huda edecekler... Sulh Konferansı devlet-i Osmaniye teşkil eden memâlikten birinde ve ya diğerinde İngiltere'ye vekâleti tercih etse İngiltere hükümeti menâtıkın meheli hükümet ve müessesât mümkün olduğu kadar inkişaf edeceği için mesai olan   cehdedecektir.

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 2.

Kuyyum Meselesi

Washington-19 Teşrîn-i evvel – Mösyö Wilson mevcudiyetinin pîrûz ve meşrû kuyyum'un İtalya'ya merbut olmasını memnu kısmını tanımıyor. Tekrar İtalyan ediyor.

Paris-29 - Dün Amerika hükümeti Kuyyum hakkında itilafiyunun teklifine yalnız projenin mühim olan kısmını kabul ederek cevap vermiştir. Beyânı reddedilmiş üzerinde devam edecektir Mösyö Wilson Amerika'nın mukabil teklifine muttali' olduğundan sonra derhâl hükümetle müşavere etmek üzere Roma'ya avdet edecektir bunun Slavlarında Kuyyum'un İtalya'ya ilhakını arzu etiklerini bildirdiğinden dolayı meşgul olduğunu bildirmekteler sonra bir mühim derhâl konferansa arz edeceklerdir.

Paris-29 - Mösyö Flâmenko Amerika hükümeti Kuyyum hakkında projesini kabul etmesini ısrar ederek bir telgraf keşide etmiştir.

Londra-29- Cemiyet-i Ümem kontrol altında bir idare istikrar teşkilini ibaret İtalya'dan meded gemisini talep ederek

 kabul etmiştir. Şimdilik bu sorun hall bulunacağından kat' edebiliyor müttehid hükümetin müstakil bir hitâba yazdığını söylüyor. İngiltere ve Fransa hükümetini bir müşkül-i ciddî iktidâ eden bu vaziyetten kendileri tahliye habarini bildiriyorlar.

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 2.

MUÂHEDE-İ SULHİYENİN İMZASI İNGİLTERE'DE

Londra-29 - Avâm kamara'sında Mösyö vüruduyla verdiği cevabi Dersaâdet Muâhedesinin Teşrîn-i sâni'de imzası mümkün olduğunu beyân etmiştir. Bu halde derhâl mevki tatbik vaz' edebileceklerdir. Muâhede Sulhiyenin birinci maddesi cemiyet-î Ümem'in ilk içtima davetinin reis Wilson tarafından olduğu meşhuttur. Bu içtima-ın tarihi ve mahalli hakkında şimdilik beyân bulunmamış haberi teyîd edilmemiştir.

Feridun Bey tarafından Esaret matbaasında tab' edilecek

Abone mahalli [D] kampında Badiye idaresindedir. [s.3]

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 2.

Ana vatan Haberleri

Atina-20 Teşrîn-i evvel – Mustafa Kemal Paşa aleyhine olan hareket büyümektedir.

(Ajansı *Erna'nın*)

AHVAL-İ UMÛMİYE-İ CİHAN

İran Şahının Londra'ya Muvasalatı

Londra-20 Teşrîn-i evvel - Şah-i İran bu sabah muvasalat etti. Müşarünileyh istasyonunda Kral, Prens Arturdukof, İran sefiri Mister Loid George, Iurdkorzular, Mister Bigur Lord Bilefar, Lord Abid ve General Vais ve birçok İran ekâbiri Tarafından istikbal olunmuşlar ve kral ile birlikte ahâlînin alkışları arasında bu akşam sarayına azîmet etmişler.

Paris–*Tan* gazetesi General Danika'yı Yahudilerin katli-âmine müsâide etmeğe itham ediyor.

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 3.

Amerika Ve Cemiyet-İ Ümem

Londra-29 Teşrîn-i evvel –*Times* gazetesinin Washington'da vukuu bulan istihbârâtına nazaran cemiyet-i Ümem'e Amerika'nın İngiltere kadar re'ye mâlik oluşuna dâir teklifi dermeyân eden âzanın cesaretleri henüz kırılmamıştır. Bu kabîleden olmak üzere daha değer çok teklif edecektir. Maamâfih İngiliz hükûmeti Cemiyet-i Ümem'e mâlik olduğu fazla Alman'ın cemiyeti-i mezkûra mesâilini İngiliz menâfi'ne ihmâl edeceğine dair te'mînât vermediği takdirde Meclis-i Osmaniye muâhede-i sulhiyenin cambia-i tasdikinde buna dair pekçok tegayürât dermeyân ihtimalinden teb'îd değildir.

(*El-Mukataam*)

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 3.

Amerika heyet-i Murahhası avdet mi ediyor?

Paris-21 Teşrîn-i evvel - Şây' olan havadislerle göre Amerika'da Cumhuriyet fırkasının muhâlefetinden müteessir olarak Amerika Heyeti Murahhası memleketine avdet temeğe karar vermiştir. Şâyed bu hal vuku'a gelirse Avrupa'nın Kuyyum ve Türkiye meselelerinin müzâkeresi Washington'de vâzî olacaktır.

-İtalya -

Paris-21 Teşrîn-i evvel – Amerika Heyet-i Murahhasının geri çağırması tekzip ediliyor.

-İtalyan-

Washington-20 Teşrîn-i evvel - Reis Wilson ahval-i umûmiyesi o kadar kesbî salâh etmemiş gibi artık böylece raporlar neşir olmamalıdır? Buyuruyor.

-Router-

Atina-20 Teşrîn-i evvel – Paniye'den bildirdiğine göre Arnavut ve ahâlî Hristiyanlara zulüm etmektedirler.

Japonya ve Muâhede-i Sulhiye

Tokyo-20 Teşrîn-i evvel Meclis-i Ayan ve Mebusan muâhede-i sulhiye-yi akd eylemişlerdir.

-İtalya –

Almanya Ve Vekâlet

Berlin-29 Teşrîn-i evvel - (Berlin) Almanya'ye bir vekâlet edeceğini bildiriyor.

Fransızlar Suriye'de

Paris-22 Teşrîn-i evvel – Kardinal Dubva'n şark siyahtı General Guru'nun azîmetine kısa tesir etmiştir

-İtalya-

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 3.

Fransızlar Bulgaristan'da

Paris-21 Teşrîn-i evvel – Fransız askerleri, Sofya'yı teshir etmiştir. Sulh Muâhede Namesi aleyhinde şiddetli nûmayişler olmuştur.

-İtalyan -

İtalya ve Barka

Roma-21 Teşrîn-i evvel – Barka Kanun-i Esasîsi ahâlî asliyeye hürriyet ile beraber hukuk-î medeni temin ediyor. Ahâli-î asliyeden arzu edenler İtalya tabiatına dâhil olabileceklerdir. Barka ahâlîsi, parlamento belediye heyet-i idareye ve azası kâmilten kendilerinden mürekkep olacak

olan mecâls-i hukukiye intihabatına iştirak etmek suratıyla İdare-i umûr-î hükümete vâsi mikyasında iştirak edecekler.

Yunan Heyet-i Murahhası

Atina-20 Teşrîn-i evvel – Bulgaristan Musâlahanamenin imzasına müteâkıb meşbu buluşunu münşâ olmak üzere Yunan heyet-i Murahhası Paris'i terk edeceklerdir. Meşbu buluşunu Cemiyet-i Milel'in birinci celsesini hazır bulacak ve Atina'ya Teşrîn-i sâni'de avdet edecektir.

Paris-20 Teşrîn-i evvel – Fransa'nın Roma sefiri Mösyö Bardar Mösyö Flâmenko ile İlaya mesâili hakkında uzun müddet konuşmuşlar.

-Yunan-

Kahire İğtişâsat-ı

Paris-20 Teşrîn-i evvel - bildirildiğine göre seyyar bir müfreze kabilesine mensûb büyük bir kâfile arasında muhârebe vâk' olmuştur. Muhâcimler, dağılmışlar ve civar kabileleri taht-i hmayet almışlardır. Telef vuku' olmamış mecruh vardır (?) bir çok avret yaralanmıştır.

-Havas-

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 3.

Dâhili

 Umûmiye de şâyân-i şükrân bu mesâili ibraz eyleyen Dersâadet heyeti dün gece bütün kampa yetişebilen bir çay ziyafeti keşide eylemişse de terennüm etmiş, milli alafranga raksları icra olmuştur.

İ'TİZÂR

Bugün gazetelerin kampımıza geç gelme sebebiyle Bâdiye vakit-i muayyende intişâr edilememiştir. Ondandır dolayı kariînden af temenni olunur.
[s.4]

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 3.

KÜÇÜK HİKÂYE BİR MEKTUP

-mâ-ba'd-

Müstensihi: Mehmet Nurettin

O zaman ekârabın bu hali karşısında ne kadar müteessir olmuş temâyülü onun o sırrı hakkında ne hikâyeler edermişim. İşte evvel ki gece gibi o dikkatini yine arasında yakın bir münasebet buldum. Dar-güzer-i hayatımda tanımış ilk defe çıkan temiz fikirler benim namussuz hayatımda m'ruf hissiyatında bir inkılâp idi. Yalnız hikâyeyi size anlatıyorum, fakat bu sırrın ilk ve son defa olmak üzere sizi edildiğine ümit ediyorum.

Şimdi her namlı milletin nazar-i tahkirâneye uğradığına bakmayınız, bir de bir zaman hiyânet-kâr ondan bir atanın namuslu ve terbiyeli bir kıızıydım temiz idim en fazla bir garîk-i ihtimam olmuşum. Şimdi ebediyen vida ettiğim o tatlı hayatı yinede yaşamıştım... Benimde sade hayallerimi masum yüz sönmüş yanaklarım, mezellet gibi yaraların bil-mukâbil elzem gibi değil mükün en samimâne münasib vardı.

Nihayet genç kızlığımın üzerine acılara yine benim onu ilk o gece bakîr ve saf bir sevinçle karşıladığım bir aşkla kuşması beni sevgili ve samimi oluşumdan pek fazla anlamadan bir müddet içi acırdı....

Bir gece, müsâmere münasebetiyle davetli olduğum bir arada onunla tanıştım... Güzleri, şimdiye Kadar tanıdığım bütün geçenlerin güzlerinden daha güzel, daha zekiydi, sözlerinde ki tatlılık olunamaz tesirler bırakmıştı... O akşam bana bütün oradaki kızlardan daha fazla hamiyet vermesine sevindim... Ve sevdim azizim o kadar ki işte kardeşim dedi, bu akşam sevdamıza gelmiş şu genç... Fırka-i siyasiyesinin en ciddi intik'an bir uzvudur.

Onu sevmek onun için o kadar rağmen muvaffak oldum... Yine sevdim... Oh... Aziz müşterim o da beni seviyordu... O geceden sonra

onunla daha birçok mülâkatımız vardır ki, hapsini saymak saf ve kıymettar kâğıtlar arasında sakladım... Bir gece ben ve naziye aşkımızın son sözlerini söylememişken...

Ellerini tutum... Ve artık hiç ayrılmayalım dedim; o da bana kati bir cevap verdi ve ah bilerek... Dedi hayatım bu siyasî muhârebelerle etmiş olmasaydım... Senin bu dünyada benim için en kıymettar olduğunu kabul ederdim... Ne çâre ki her gün yaşayabileceğim, emniyet elimde değildir... Yarın bir kurşun, öteki gün bir bomba bizim bu her gün birileri demişti... Seni mesut edemem, sonra, maamâfih... Dedi ve tüm cümlesini ağlayarak tamamladı...

O gecede geçti, şimdi aziz müşterim, fakat o da seviyordu pek ziyade seviyordu... ağlayarak tamamladığı cümlelerden öyle anlamıştım ki onunda kendisini beğenmiş bir hayâlî mezhebi vardı... O hayal-i mezhep ne kadar çabuk ne kadar fazla yaklaşacak olursa ben de ona o kadar fazla yaklaşacaktım.

Onu iyice görmemiştim... Bu hicran artık onu bana daha sevdireliyordu. Sizin sevdiğiniz namuskâr bir varsa biraz ayrı yaşayınız... Bir az onun tecrübeli, hicranla en tatlı acıları his edeniz... Yalnız o zaman namuskâr aşkınız ne kadar ziyade anlayacaktır.

Nihayet bir gün geldi... Yine bu hicrânımızın bütün fakat hisleriyle kendime tutarak ellerimi, elerine dudaklarımı dudaklarına bıraktım... Öpüldüm, sevildim, fakat emin olunuz, tamamıyla hissediyordum dudaklarımı.

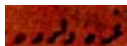
-mâ-ba'dı var-

Bâdiye, nu.5, 3 Kasım 1919, s. 4.

6. SAYI

AMELE MESELESİNİN KARŞISINDA

Amerika'da bu gün içtima eden amele kongresi, bütün cihanın ateşine tedâî eden meselesi ve amelenin sükûn-i umûmîye-yi ihlâl etmeyecek bir tarzda halle nail olması için sarf-i mesâî mâksadıyla vücuda getirilmiştir. Bu Kongreyi otuz altı millet amelelere murahhas göndermiş bulunuyor kongrenin menşe'si kenârında Amerika amelesi namına Mister Wilson isminde ki bir zatın irad ettiği mütâlâaya şâyân namesidir: Mister Wilson (bütün cihan burada hallolacak meselelerin alakadarıdır; amele arasındaki ihtîâfâtı o suretle hall ve fasıl etmeliyiz ki bir buhran-i umûmî vukuuna meydan vermeyelim; bu işler bir düzene konulmazsa bütün dünya azim sarsıntılara uğrayacak diyor; filhakika diplomasi tezâhürler, karşısında bu içtima bir hamiyet-î resmiyeye muhtevi değildir... Fakat her türlü İstiklâl meseleleri her yerde, böyle hususi mâhiyetine müzâkeretinde fevkalâde müteessir olur. Avrupa ve Amerika şimdi en mühim en hayatî maddesi amele meselsidir. Sermâyedârlar, bu günkü medaniyetin kısmı maddisini vücuda getirmek için büyük büyük paralar toplamışlar çalışmışlar müessese-i içtimaî ve siyasiyanın pek çoğunu tesis ve idare etmişlerdir. Avrupa ve Amerika birçok kuvvetleri, daha doğrusu bütün kuvvet-i resmiyesi sermâyedârların teyîdâtına tâbidir. Tabii bunların en esasî düşüncesi menfaatlerinin tedbîrdir fakat sermâyedârların işine göre milleti için ameleye ihtiyaç vardır ki onlarda yeni, yeni fikirlerle kendilerinin idârî hükümeti tedvire olacak derecede nüfûz sahibi olduklarına kâni oluyorlar. Gerek Avrupa gerek Amerika matbuâtı bunların müdâfaa hakkı için saâdetleri Sermâyedârların vaz'iyet-i hâzırayı müdâfaa için dermeyan etikleri efkâr ve mülâhazatla doludur; herkes bu içtimaî mübârezelerde görülen mütekâbil davaların umûm hayat-i içtimainin felâketine sebebiyet vermeden hall olunması taraftarıdır. Evet, Onun bütün efkâr-i garbîye, amele ve

sermâyedâr ihtilafatının kabul edeceği sahiplerden şart telif için en münevver verzîdekârlar bütün desteleriyle çalışıyorlar. Amele fazla çalışmamak, Bil-mukabil çok istirahat etmek ile görülüp duruyor, haklî esaslara müfrit birçok ilave olunuyor maamâfih bu da bir Kânun-i tabiidir meşru ihtiyaçları selametle nail kılacak olmazsa onlarda ifrata girerler ve istibdadı işkâtına sayarlar, birçok mesellerde, umûmî şedit talepler, bu hal kendini tamamen gösteriyor. Amele hareketinin başında pek mümtaz kimseler vardır. Bunlar vaziyet-i umumîyi ihata ederek ellerin altında görünen kuvveti amilenin bu günkü mevzisini hilâl etmesine çalışıyorlar; fakat bu iki kuvvet bütün zindeliğiyle birinci derecede bir rol, oynamak için çalışıyorlar. Ameller cereyân altındadır. Bunlardan biri (doğrudan doğruya harekete) değeri ise (vesâit-i meşrut) taraftardır. Doğrudan doğruya hareket taraftarları şiddetle mevk-i hükümeti elde etmek bir söyledikleri halde umûm hayat-i içtimaîye-ye hâkim olmak mürevviçleridir. Bunlar yolana geldiğinde her şeyin yerine aldıkları işleri kendi haklarına [s.2] Kabul etmiyorlar. Nazarlarında sermâyedâr sınıfı pull ve ameledir bunlar meşrû' bir takım asılların ve hakların düşmanlarıdır. Onların kazancını kâmilten ellerinden almak bunların hepsi hükümetin malı olmağa hükümet amele reislerinin elinde olacağı için binnetice bütün fabrikalar amelenin eline geçmeli.

Diğer taraf ise vatanlarının dâhili teşkilâtına hürmet fikrinde bunlar dâima mu'tedil davranıyorlar. Meşrûtiyet vesâitinden istifada edelim; İşimiz daha geç olur. Fakat netice verir. Millet, yalnız biz değiliz, dâvayı kazanmak için herkes hakkımıza yakında biz fıkdanlar üzerinde değil muhabbetlere istinâden hüküm sormalıyız, bunun için intihaplarda ihrâz-ı ekseriyette çalışalım diyorlar... Her iki taraf, fakat nazarlarını amelenin huzur ile kat' edilmeli içtima'larda müdâfaa ediyorlar, fakat müteberrik, vazife hâkim olur vesâit-i meşrûtta istifada taraftarı hükümetler

 mevkîyyet hiç biri bunun amele meselesi halline çalışmıyorlar. Lâkin bu milli mesai kâfi değil teşriki mesâî lüzum da aşikâr olduğu için şimdi mühim bir iptida olduğu üzere Washington'daki kongre akdedilmiştir bu kongre geçmiş senesinde muâkîd ve sosyalist kongresini hatırlatıyor bu amele meselesini biz gâyet dikkatle takip etmeliyiz.

7 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 1-2.

İCMAL VE AHVAL İNGİLİZ KABİNESİNİN MUVAFFAKİYETİ

Geçen çarşamba günü İngiliz Avâm kamarası'nda umûrî mâliyyeye dâir müzâkere cereyân ediyor başında *Times* ve *Deliy kronikel* olduğu halde bunun Londra gazeteleri halkın ahval-i mâliyedeki ademî hoşnûtluluğunu ve hükümetin isrâfatından dolayı Kabinenin sukutunu muhtemel görüyorlardı, fakat mesele mümkün zuhur ederek meclis kabinenin teklifi üzerine hükümetin siyaset-i mâliyesinin ve miyarının tanzimi için ittihaz edeceği tedbire tefehhüm beyân-ı muvafakat edildi ve eşhas servetlerinin bir kısmın alınmasına dair Amele partisi tarafında dermeyan edilmiş teklifi 20 re'ye karşı 45 re'y ile icra olundu ve bu suratla Loid George kabinesi bir nasip olmayan bir muvaffakiyet-i azim kazandı. *Deli Telgraf* gazetesi bu muvaffakiyete izhar-i memnuniyet göstermişse de, *Deli Mal* , ve *Times* gazeteleri izhârî nazariye ederek hükümetin sözlerini pek çok bir takım muvâade den ibâret olduğunu beyân etmişlerdir.

Rusya'da

Bolşevik aleyhinde icrâ-i taraf eden General Yodinç bir daha hücumla Petersburg'u muhâfıza etiler. General Danika ordusu mukarrer olacağı suratta ademî muvaffakiyette uğradı ve Bolşevikler birçok yerlerde ricata mecbur oldu. Rusya'da mevsim münasebetiyle artık harekât-i

harbiye icrâsı mümteni' bir halada Bolşevik düşmanlarının istihşâl'i muvaffakiyet ümidi şimdilik

Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 2

AMERİKA'DA MUÂHEDE-İ SULHİYE MESELESİ

Amerika Meclis-i Ayân'ı şimdiye kadar muâhede meselesine müteallik olduğu üzere iki tadil teklifini reddetti. Bunların birisi Şantonih şibhe cezîresinin Çin'e ilhâkı değeri cemiyet-i Ümem'de Amerika'nın İngiltere kadar re'ye mâlik olmasına mütedairiydi. Şimdi bir üçüncü teklif kalmıştır buda Amerika'nın muâhede-i sulhiyenin tevîd edeceği komisyonlara (tavzîhât ve tasvîbât komisyonunun münşâ olduğu şartıyla) müdâhale etmesine mütealliktir. Maamâfih bu teklifin kabulü Amerika gerek hayırhâhlık ve gerek menâfi' umûma ilcââtıyla müdâhale etmek istediği birçok mesâîl-i düveliye-ye karşı bigâne kalışı mûcib olacağından Meclisi-i Ayânınca nerede olması aglab ihtimaldir.

Meclis-i Ayân bir dâva dermeyân eylemiş devlet vekillerinin o dâvanın ayni müzâkeresinde meclisi alâni câiz bulunmasına hazine olduğu maksadıyla müteferri' olduğu üzere Mister Musi tarafından edilen bir tekâlifin de redde eti.

Maamâfih bunların heyetine rağmen muâhede alemdârlarının cesaretleri arzu etikleri tadilat uğurunda irad-i müsâide geri düzeleceğe müteallik sayfasını görüyor.

(EL-Mukataam)

HUKUK-İ ESASÎYE

1-Feridun fikri Bey tarafından Zekazik'de takrir edildiği hukukî esasîye dersleri esaret matbaası tarafından tabedilecektir.

2-Abonesi 10 kuruştur.

3-Abone mahalli: "D" kampında Bâdiye idarehanesidir. [s.3]

Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Türkiye Muâhede-i Sulhiyesi

Londra-21 Teşrîn-i evvel - İngiliz hârice nâzırı Avâm kamara'sından Türkiye Sulhundan bahsederek demiştir ki el-yevm Türkiye Muâhede-i Sulhiyesini nâzırı ve alelumûm şartlaşmaların âdem-i tasfiyesi kadar eşhâs-ı diyâr-i agyâr bile birçok teklîfât istilzâmı ile bir müşkül mevcut değildir. Biz bu ahvala edenlerin başında bulunuyoruz. Fakat bunun mesuliyeti yalnız bize râcî' meselelerin çâra-i tedavisi yalnız bizim dâhilinde değil. Türkiye muâhedesini bir mesele-i düveliyedir. Ve herkes bilir ki bunun tesiri Amerika'nın orduları gelmektedir.

(El-Mukataam)

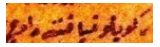
Anadolu Ahvali

Londra-1 Teşrîn-i sâni - Asya-i Sugrâ'da İngiliz komutanları başkomutanı ve İtalyan komutanları emrettiği cehtler, Sulh kongresinin mukarrerâtını ileriye götürmek mümkün olduğunu bildirmiştir. Sulh kongresinde İtalya ve Fransa murahhasları kendi komutanlarına bu bâbta lâzım gelen emirlerini verdiklerini beyân ve fakat İngiliz kuvvetlerinin Asya-i Sugrâ'nın bazı mıntıkalarına münhasır kalmış meşrûr olarak dermeyân eylemişler.

-İtalya-

Atina-1 Teşrîn-i evvel - İzmir'den bildirdiğine nazaran kıtât-i emniyeye mensûb Türk kuvvetleri Yunanlıların kara kuvvetlerine, uğramış ve Omurun civarında hücum etmekte berdevâm, İstanbul'dan bildirdiğine nazaran Ahmet Fevzi Paşa Osmanlı erkân-i harbi tarafında Türk müdafâa meselesi teşkilâtının cephesinin tecdîdını Yunan işkâl ordusuna karşı tescî' eylemek üzere fazlasının göndermiş.

-Yunan Ajansı-

Atina-1 Teşrîn-i sâni - Fransız memuriyeti Türk zabıtası tevkif etmiştir badil cevabi Omsalı hükümeti tarafından Trakya Bulgarlarla teşriki mesaisinde bir yolun tertibi için Bulgar hükümetiyle görüşmek maksadı gönderdiğini bildirilmiştir.

-Yunan Ajansı –

Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 3.

Londra-2 Teşrîn-i sâni – İhrâmın hususi muhabirinden Osmanlı matbuatı neşir eylediği bir beyânnâmede kâbinenin Muâhede-i Sulhiye meselesinde İttihad ve Terakkî protokol hareket edeceğine dâir çıkarılan saldırıları redd ve tekzib etmiştir müdüriyet-i mezkûra zat-i şahana ile kabîne arasında bir ihtilâf bulunduğuna ve hâricîlerin şehzade Mehmet Selim Efendi'nin taht-ı saltanatında nüfûz edeceklerine dâir rivâyetini tekzib etmiştir Rom ve Ermeni müttefikleri tarafından Hristiyanlar'ın tevîdlerine ve mallarının gasb ve gâret edilmekte olduğuna Keşide edilen telgraf protest ile bu asılı ve esasi olmadığını ve hükümeti Osmaniye'nin dâhil-i memalikinde emniyet esasının berdevamı olduğunu ispatına muktedir olduğunu ilave etmiştir.

Bulgarların Trakya'yı Tahliyesi

Londra-21 Teşrîn-i evvel - Bulgarlar Trakya'yı tahliye ettiler mıntıkasında tahliye kesinliğini mümkün kılacaktır bir tehdidi şediten sonra çekileceklerdir.

AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN

İtilafiyun Ve Almanya

Paris-20 Teşrîn-i evvel - Almanya'nın Bolşevik Rusya'nın muhasara - sına müteallik cevabı Çarşamba günü öğleden sonra gönderilmiştir. Ürdün'de İlân edilecektir.

-Havas-

Paris-20 Teşrîn-i evvel - Meclis-i Âliye'ye muâhedenin mevkî-i tatbik vaktından evvel Almanya'nın imzalayacağı protokolün menfi tetkik etmiştir. Bu protokol Almanya tarafından Muâhede-i Sulhiyenin İhtiva etmediği mütâreke bendlerinin dakik icrası

Paris-20 Teşrîn-i evvel – Meclis-i Âli İngiltere'deki Alman garkından dolayı Almanya tazminatı talep etmekte müzâkere eylemektedir.

-Havas-

Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 3.

Cumartesi günü içtima edecek olan meclis Bulgarların nokta-i nazarına cevap olarak muhtelif komisyonlar tarafında tertip edilen raporları tetkik edecektir

-Fransa Ajansı –

Paris-2 Teşrîn-i sâni - Beyanatına nazaran Romanya sulh konferansı-na şehrine kadar ilhâk etmek için mürâcaat etmiştir.

Paris-1 Teşrîn-i sâni - Bulgar Muâhede-i Sulhiyesinin Romanyalı-lara (çarbirud) ve (Rodinil gard)'ı Hıristiyanlara veriyor. Mükellefiyet askeriye affedecektir. Bulgar ordusu yirme bin kişiye tenezzül ediyor. Dâr-ül-hâcat Bulgaristan Cemiyet-İ Milel'e mürâcaat hakkına mâliktir muâhededede üzerinden birçok mesâil-i mâliye hakkında ahkâmı mevcuttur. Esnâ-yi münâkaşada İtalya murassaları Bulgar murassalarını Şunları ilzam etmektedir.

-İtalya –

Loid George Avâm kamara'sındaki beyânâtında müttefiklerinin İngiltere' ye bir milyar yüz milyon bütçe olduğunu Washington'da Amerika'ya 842 milyon Lira söylemiştir.

 gazetesi İtilaf Devletlerce Suriye'nin şehirde büyük bir heyecâna mûvcib olmuş ahali içtima ederek icabında vatanlarının şarkını müdafâa muhterem Elberd'ın hayatı için canlarını feda edeceklerini bildirmişler istihzarât lazim yaşamıştır kongre îkâd üzerinde memurlara Suriye'nin talimi üzerine büyük iğtişâş'ın zuhûr edeceği ve bundan dolayı hiçbir mes'ûliyyet kabul eylemeyeceğini beyân eylemişlerdir. [s.4]

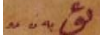
-gazete -

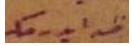
Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 3.

KÜÇÜK HİKÂYE BİR MEKTUP

-mâ-ba'd-

Müstensihi: Mehmet Nurettin

 dudaklarında ellerimi temiz birçok temlîkle çıkan ve bırakmayan ellerinde haris bir şehvetle daha bir his, bir kardeşimin samimiyeti vardı. Aşk hastalıktır... Onunun vuslatında iftirâkından ve hicrânından efsane olup gezmelidir, sözü de hayır bir his bulursanız bende de öyleyiydim... Bende bu aşkı belki bir vuslat dakikasında kavuşturacak onun bu tatlı bir müddet için bırakıp kaçtım... Ne için kaçtım?... Orasını tahlil etmiştim... Fakat bilir misiniz insan sevdiğinin hasretleriyle handelerine müşterek olmadık istediği Kadar felâketleri tehlikeleri de iştirak etmek ister... Galiba artık benim aşka samimiyetim çok binâ olacağı için bana hayalî mezhebi bir güne anlatmıştı memleketin hayatî siyasiyesinde büyük bir inkılâp hazırlamakla meşguldü. Bütün tafsilâtını bile benden saklamak lüzumu görmedi her şeyi söyledi...

Kendisine muâvenet edip etmeyeceğini sordum... Yok, dedi

benim zayıf kullarda rekîk ruhunda öyle bir kudret kudurmuştu... Bana acımişti... Bunu çocukça bir heves sanmıştı onun elbette demesine rağmen ben ona yerdim etmeğe karar vermiştim...

Onun özerine bir müddet yine ayrılmağa mecbâr kalmıştı, o zaman beni de nahîf bir cilve-i salih karşıladı. Bir akşam amcamın kızı beni bir gence takdim etti .Ruhumun bütün kendine hayallerin aşına olduğu bir gençle seviştikten sonra başka birisini seveceğim pek tabiyidi, değil mi sevgili müşterim?... Fakat ben bütün temiz ve necib aşk hislerimi da kalbimde saklayarak. O gence o kadar büyük iltifât ve muhabbet gösterdim ki belki de asıl sevdiğim genç bile benden bu kadarını görmüştü... Nazarlarınızı görüyor gibi hiç öyle his ediyorum ki siz bütün namuskârlığınızla işte, diyeceksiniz, beni buraya, şu aşk oyuna atan sebab..." Fakat aldanacaksınız, ben onu sevemiyorum... O zamana kadar hiç yapmadığım rastlığı, aşkımın öğürüne irtikâb ederek onu seviyor gibi görünmüştüm... Çünkü azizim; bu genç sevgilimin mensup olduğu fırkanın alayında Bir fırkanın teşkilât fıkıya müdürü idi.

Bunu amcamın kızından, görüşmeden evvel, gizlice öğrenmişim... Amcamın kızı bu genç her türlü alâka bir dost gibi görünüyorken ben ona sâhte bir aşkın tavrını taktım... O genç de pek tabîdir ki azizim, Kendisine uzanan ellerimi sevinçlerle aldı; çünkü genç ve güzeldim... Ve pek çok sürmeden bu mehabet derin bir aşk ve ibtilâ' hâleti aldı. Seviyor görünüyor ve seviyordum...

Oh aziz müşterim! Siz hikayemin en fecî nüktesinde mufassal satirler karalamağa kadir olmadığımı müsaadenizle söyleyeyim, hâlâ hayatın o temiz sayfasını açtıkça buna nâmuslu insanların, hata en temiz ruhların bile faziletine ne kadar uzakta olduklarını görüyor ve ağlıyorum,... Asabîleşiyorum, fakat temiz kabımıza ve her şeyden, her şeyden ziyada benim için iki damlacık yaş dökenlerin gözünüze karşı şunları yazacağım ve kalbimi dokacağım... Sahta aşkımın zavallı aşığı bana öyle bir inkıyâd gösterdi ki, o kadar benim oldu ki onun bu haline bazen acıdım ve korkarım ki

bana çok muhabbetlerin ilk hatvesi evvelden bu hissi rahmet benimde yeni
bir sevgiye yaşadığı , fakat olmadı:
Çünkü bir Kalbim vardı ve bir aşkım olacaktı...

-mâ-ba'dı var-

Bâdiye, nu.6, 4 Kasım 1919, s. 4.

7. SAYI

İNTİZÂR GÜNLERİ

Evelki gün Mister Bunarliodu, bugün de İngiltere Hariciye Nâzırı Meclis-i Mebusan'da anladılar ki bizim Türkiye meselesini halletmek arzusu öylece şiddetle kendini gösteriyor; bunu ile şark ahvalinde vaziyet gittikçe karışıyor. Tabî bu halde taht-ı silâhda fazla kuvvet buldurmayı icâb ediyor... Silâh altında fazla kuvvet olunca bittabi masraflar yapmak, harp vaziyetini idame ettirmek lâzım geliyor. Fakat her iki nâzır da (bu işin halli Amerika'nın nokta nazarını bilmeyi matuftur) diyorlar... Nazar-i dikkat tekrara Amerika'ya dönüyor. Amerika'da ne oluyor? Amerika Meclis-i Ayân-ı mütemadiyen akd'-i içtimâ ederek muâhede-i sulhiye-yi tetkik ediyor. Ve Cumhuriyet-perverân fırkası işbu muâhedenin tâdîli için mukadder teklifini dermeyân eyliyor. Bunların bir kısmı redd olunmuş bulunuyor. Fakat Cumhuriyete-perverân fırkası hâlâ şiddetle hükümete eylemekte devam ediyor. Bu fırkanın istinâd ettiği başlıca esaslar şunlardır, diyorlar ki (biz harbe girdik icab etiği kadar vazifemizi yaptık, bizim Cemiyet-i Milelin duhûlü ile bir rakam vazifeleri der-huda etiğiniz doğru olsa bile biz bu işe bağlanmayız çünkü fazla bağlanırsak yarın cihânın bir tarafında bir mesele zuhur ediyor. Oraya asker göndermek cihân-i. İhtimal, birkaç devletle de hâli ihtilâfa gireriz, burada bize dâhilî, hâricî gavâil nümâd eder; bizim inkişâf-ı iktisadimizi ihlâl eder. Bunun için ellerinden geldiği kadar hükümete müşkülat çıkarıyorlar. Hükümeti muâhedesiz meclisten geçirmek için inkişaf-ı ekseriyete ihtiyacı vardır. Amerika'da ise Meclis-i Ayân otuz altı devletin üçer azası olmak üzere altmış altı imzadan mürekkebtir, sâlfisen ekseriyet, şu hesaba göre altmış altı re'y eder. Muâhede-i sulhiyenin kabulü için altmış altı ayânın re'yi lazım. Acaba Mister Wilson bunları temin edebilecek mi? Gerçi fırka-i muhalifinin şimdiye kadar üç teklifi vardı; fakat bu, muâhedenin kabulü demek değildir; hiçbir vakit redd taraftarları müsellemen ekseriyeti teşkil edemediler. Alelâde bir ekseriyet mâhiyetinde kaldılar, bütün cihan bu manzaraya bakıyor. Çünkü

muâhede-i sulhiyenin seri olması için Amerikan'ın rızası büyük bir hamiyete muhtevîdir. Amerika razı olmazsa muâhedeye tekrar başlamaya muktezî halbuki şimdiye kadar tadilâtına büyük yegâne devlet Amerika. Gerçi Amerikan'ın Cemiyet-i Milel aleyhinde bulunması Avrupa'da pek çok rical hükümeti memnun etmektedir. Çünkü Cemiyet-i Milelin işleyebileceğine kani' olan ve onun taraftarı bulunan az rical var. Ekseriyet rüesâ eski vaziyetin devamına kail [s.2] ve hatta taraftarıdır. Bunlar istiyorlar ki Cemiyeti Milel meselesi yeni bir memba olsun bunu çok güç görüyorlar. Fakat Cemiyet-i Milelden ibaret olduğu için muâhede-i sulhiyenin kabul etiklerini teşkil ediyor. Şayet Amerika yeni bir teşkilât tekvin ederek muâhede-i sulhiyeyi tetkik etmezse birçok mesele ve teşkilâtını ve istikametlerini değiştirirler. Binaenaleyh bizim mükerrerele de bu meselenin aldığı vazifeye tâbidir. Görülüyor ki Amerikalılar bu işi idare etmek gayr-i kabil add olmaktadır. Meclis-i Ayân'ın muâhedeye rağmen Amerikan sulh murahhasaları her yerde arz-ı endâm etmekten hâli kalmıyorlar. Gerçi sulh murahhasları avdet edeceğine dâir şayialar deveran etmektedir. Fazla tekzib etmişlerdi. Mister Wilson siyasetinden vazgeçmişti, fakat artık eski vaziyette değildir. Bunun için Amerika'nın vaziyet-i müsâmeresi görüşülürken bu meselleri bir az daha tembih edecek olursa birkaç haftaya kadar Amerika sulh muâhadesi hakkında karar alması ile o zaman ahvali hakkında daha sahil makale dermiyân-ı kâil olabilecektir.

4 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.7, 5 Kasım 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Dersaâdet-2 Teşrîn-i sâni - Heyet-i Vükelâ Meleter Warm'in
İtilaf Devletlerinin mütâlaâtını telif eylemeye mukadder olabildiğinden intizar oluyor.

-İtalyan-

Dersaâdet-2 Teşrîn-i sâni - Buhran daha ziyade kesb-i şiddet ediyor. İtilaf Devletlerin tamamı bu işe ve Türkiye'nin bir [konfederes-yon] şeklini almasını teklif ediyor. Hareket-i Milliye çekiliyor.

-İtalya-

Dersaâdet-2 Teşrîn-i sâni - Resmen bildirildiğine göre Konferans mukarrerâtı aleyhine başlamak üzere Genç Türklerden mürekkeb bir komisyon teşkil fikrinde değildir. Hali hazırın Selim Efendi'nin İclâsı itilafiyun tedvir ettiklerini tekzip ediyor. Ermenistanlıların katliâmı tekzib olmaktadır.

-Havas-

Atina-2 Teşrîn-i sâni - Hareket-i Milliye'yi protesto etmek üzere zât-ı şâhâneye telgraf keşide eden Sivas Mustafa Kemal Paşa tevkif edilmiştir.

-Ajans Erna'nın-

Atina - Yunan gazeteleri Türkiye ahvalini tetkik ederek İtilâf Devletlerin Mustafa Kemal Paşa'ya karşı ihtilâmı üzerine itham ediyor. Aynı matbuat, hareket haberinin yakında İtalyan işgali aleyhinde düzenleyeceğini yazıyor.

-İtalyan-

Atina-2 Teşrîn-i sâni - General Yunan Generali
Asya-i Sugâr mesâil-i askerisi hakkında bulunmak üzere Selanik'e vasıl olmuş.

- -

Londra-2 Teşrîn-i sâni - İhram'ın hususi muhaberesinden: Hükümet-i merkezîye ile Mustafa Kemal Paşa arasında telif etmek için Anadolu'ya azimet eden Bahriye Nazırı Salih Paşa'nın vazifesi mûcib-i muvaffak bir surette ikmal ettiği söyleniyor. Müşarünileyh Mustafa Kemal Paşa taraftarları arasında vuku' bulan ihtilâfı tesfiye etmek için Sivas'a azimet kalmış ise de bilâhare bundan sarf-ı nazar ederek İstanbul'a avdet eylemiştir. [s.3]

 Mustafa Kemal Paşa aleyhinde keşide ettikleri bir telgraf Mustafa Kemal Paşa hareketinden dolayı şikâyetinde bulunmuşlardır ve ârâ'-i milliyi temsil etmekte olduğu söylenen   etmek için Salih Paşa'nın .Harp ve İhtilaf Fırkası makamına takdim eylediği o konuda müzâkere Anadolu hareket-i vataniyeyi gayr-i meşrû olduğundan Fırkanın intihabat-i cedideye iştirak etmek olmadığını tayin eylemiştir.

Bâdiye, nu.7, 5 Kasım 1919, s. 2-3.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

Londra-2 Teşrîn-i sâni - Küvet heyeti, bugün hareket ediyor. Orada hususî bir mülâkattan sonra seyâhatine devam edecektir.

-Router -

Roma 2 Teşrîn-i sâni - Gürcistan Heyet-i Murahhası bugün başvekil tarafından kabul edilmiştir. Başvekil Sulh Konferansında İtalya'da murahhasların Gürcistan cumhuriyetinin tasdik teklifini kabul etmelerini bildirmiştir. İtalya hükümeti, Gürcistan ve İtalya hayatı ticaret inkişafını teklif etmiştir.

-İtalya -

Sabık Kral

Sofya–2 Teşrîn-i sâni – Bulgar matbuatının ani bir suratta İtilaf Devletlerini tecavüze itham etikleri sabık kral hakkında tahkikata bulunması talep ediliyor.

–İtalya–

Paris–2 Teşrîn-i sâni - Bulgar Musâlahanamesi'nin imzası müteakip

Roma'dan geçerek Atina'ya avdet edecekler.

–İtalya–

Alman Ümerası

–2 Teşrîn-i sâni - Alman ümerasının terhisi başlamıştır.

Badiye–2 Teşrîn-i sâni - İcrası mânı edilmiştir.

Konferansı

Paris–2 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli birkaç menşe olmak Bulgar şerait-i kabul etmiştir.

–Havas–

Paris–2 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli Muâhede-i Sulhiyenin mevki tanzim etmek ve mütareke şeraitinde etmek üzere murahhaslarını göndermesi için Almanya'ya bir nota göndermiştir.

Filadya Yudiñç

- General Marşal Yudiñç Gürcistan üzerine

buraya muvasalat etmek üzere Yudiñç bunun için milyon frank almak (etmek üzere müzaheret fikrindedir.

–İtalya–

Paris–2 Teşrîn-i sâni - Ukrayna Generali Denika Gürcistan ile ibrâz-i alaka-i harp eylemişlerdir.

–İtalyan–

Avusutarya'da

Viyana–2 Teşrîn-i sâni - Polis tarafından bir isyan cemiyet asker meclisi ihtilâla karşı mücâdeleye karar vermiş.   telakki etmektedir.

-Havas-

Polonya–2 Teşrîn-i sâni - ahali islâm ile Hıristiyanlar arasında şanlı bir harp vukua gelmiş. Eşrâf, tesis-i asâyiş ve teskin-i ihya için İtalya'ya mürâcaat etmektedir.

-İtalya-

Lübnan'da

Beyrut–2 Teşrîn-i sâni - isyan avdet etmeklerinden Fransız asker-i bir çak asî tevkif edip firar etmişler bundan korkan teslim çıkmışlardır. Hükümete inkıyat etmişler.[4]

Bâdiye, nu.7, 5 Kasım 1919, s. 3.

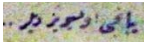
KÜÇÜK HİKÂYE

BİR MEKTUP

-mâ-ba'd

Müstensihi: Mehmet Nurettin

Oh bir inkıyâd ve itaat... Daima benim de bütün hevesim bu yeni şeydi... Ona her şeyi yapardım. Genç kızlığımın o çılgınlıklarını hatırladığım her zaman yüzüm kırmızı bir renge dönüşür... Ve pek çok seviyede sevecen zavallılara kalben nihayet, merhametler toplarım... Son sevginin... Kuru tahtalara dizlerimi çökerek ellerini sizin temiz ve necib kalbinize saadetler temenni edeceğim. Her gün bu yeni duayı ona söyleyeceğim... Son . Hiçbir şeyi benden gizleme aşkım, başkalarının rivayetine göre ben kendi varlığımı esrar siyasiyesini bile bu yesi gördü... İşte diyeceğim zaten buydu.

İşte o zaman gazab ve rahmet bir cilvesiyle sarsıldım. Bana mı güldü ve benim için olan hissini annem beni terk etti. Akrabalarım bu felâketin ikinci günü . Bana miras karşılığı talep ettiğim bir miktar servetin hapsi zapt edildi. Babamın bana malûm olmayan birçok borçları çıktı... Benim için bu felâketlerin hepsini olduğunu biliyordum orada her şey oldukça belki mesut olacaktım...

Bir gün biçâre aşkımanın yanında saklayabildiğim evrâk-i resmiye-i çok zamanlar kendisini görmediğim sevgilime göstermek istedim, bu kığıtlar, bütün icraâtını bozmayacak, onun bakıp istediği inkılâba o kadar büyük yardım edecekti ki... Ben o zaman bu büyük hizmeti karşısında ondan hiçbir hizmet beklemeyecek, sadece beni (sev) diyeceğim. Bugün bunu senin kollarının arasında artık mesut olsun...

Böyle sandım... O gün yoktu, üç gün sonra artık gitmesi de lâzım kalmıştı... Gazeteler satırlarla, en güzel mecellelerle yeni fırkaya ve yeni fırkanın yeni kabinesini alkışlıyorlardı. İnkılâp olmuştu bir kısmı geceye muhâvel intizar içinde geçirerek sahte aşkımanın zavallı aşkına hiç görüşmedim, hâlbuki söz vermiştim... Zavallı... Şimdi o igfâl ettiğim kendisiyle ağladığım kalbim acıyorum... Ah, o, o kadar saf değildi belki da aldatmamıştı... Fakat bu maşuka aşkın tesiriyle beni her şeye rağmen sevmek istemişti... Kim bilir kendisini terk ettikten sonra benim için kendisine ne büyük infialler etmiştir. Fakat üzülme... Böyle düşünmeyerek onun bütün bütün görmeğe karar vermiştim...

Dâhiliye nezaratı binasının kapısından girdim... Genç nazırı, oh benim kıymettar sevgilim, orada o resmi makamında ziyaret etmek istiyordum... Bu ziyaret artık ikimizi de ebeden birleştirecek kolaylıkla kapıdan girmeden çıktıktan sonra... Oh... Bilemem nasıl yazayım... Ebeden ayrıldık... Resmi bir sonra, sevgilim, benim bir kız olduğumu, bende temiz bir aşkla çırpınan bir kalp olduğunu yüzüne karşı artık iğfallerle karşı karşıya gelmek istemediğini söylemişti... Yüzünde darbe tesirinden doğan bir mânâ-yı gayz vardı... Beni kavuruyordu... Bütün macera aşkımızı bunun

hâtırât sanmayız o nota saklanıyordu... Zevcemde üç gün evvel bana bir mezhep yaşanan kâğıtları buruşurdu... Dudaklarımı acı bir öfke bir meyusiyet öfkesi kapladı... Bir şey söyleyemedim... Epey mevsufe den sonra onun ve buruşmuş kâğıtları gösterdim... Ve işte dedim, senin için cümlelerimi tamamlamıyordum... Oda aldı benim, yabancı kullarda derdmendliğimi, yabancı kucaklarda onun saf aşkıyla ağladığımı zan ediyordu... Değil miydi? Ne söylemiş bilmiş sandı bende artık şu yıldızlı koltuğun karşısında daha fazla eziliyordum.

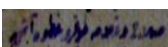
-mâ-ba'dı vardır-

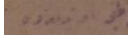
Bâdiye, nu.7, 5 Kasım 1919, s. 4.

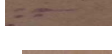
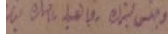
8 SAYI

MESELENİN ANA HATLARI NERDEDİR?

Londra'dan gelen telgraf, İran Şahî seferleri İngiliz saray hükümdarından bir ziyafet keşide edilerek işbu merasimde amâk-i ruhîye aks-endaz olacak beyanâtında bulunduğunu bildiriyor. Bu beyanât cümlesinden olmak üzere İran'ın şark-i mutavassıta hamiyet-i hayatiye ahîz ve İranlıların kıymettar bir millet olduğunu ve âlem-i İslâm üzerinede büyük bir nufûz icra ettiğini kabili inkişâf menâbi'-i varidatta mâlik olduğunu, harb-i umûmîye geçerek kuvvetini muhâfaza eylediğini hudutlarının ve milletin menâbi'-i varidâtını muhâfaza ile muvaffakiyetle harbten çıktığını, muvacehesinde parlak bir, istikbâl mâlikiyeti, İngiltere ile aralarında münasebat haddinin berdevâm olduğunu ve muhteşem bir istikbâl şaşa-i iktisap edeceği dermiyân olunuyor... Muazzam bir mâzîye, bir tarihe, aynen büyük bir vazife-i tarihisine malik olan biz Türkler için bu derin, derin düşünülecek bir mana ve hamiyete, muhtevidir...

Devleti âliye-i Osmaniye vaziyet-i coğrafîye ve mukadderât-ı siyasiyesi itibariyle şark ve garbın ve âlem-i İslâm'ın hakikisi olduğu için gerek manevi gerek şarkiye vaziyet-i umûmîyemiz emniyeti nokta-i nazarından İran hakkında cereyân edecek her türlü ahvale alâkadar olmak mecburiyetindeyiz. Bu beyanât, esasen şark meselesinin halli için amâk-i meseleyi ve efkâra ihtiyaç olduğunu enzâr-ı dikkate arz etmektedir. Filhakika ahali-i islâm, umûmîyet itibariyle, müşterek bir mefkûre nâil oldukları için adâvet içinde her vakit kendilerini kurtarmak kabiliyetini göstermişlerdir. Binaenaleyh bütün şark milletleri bütün bir azm-i itina ile yeni efkârı içtimaî ve siyasiyenin kendiyile bir aheng-i cedid temin etmek isterler bundan dolayı şarkın bilumum efkârı aksâmından parlayan mevcudiyet, bir feveranı hayat kendini gösteriyor... Bu

halde tabî yoksa müşkülât tevlidinden hâli kalacak İran filhakika bu mıntıkada bir hamiyet-i hayatîye mâliktir. Fakat acaba İran Şark-î Mutavassıta ki mevzû ile sükûn-i âm için tesisi lazım olan muvâzene ve kuvvet teşkil edebilecek midir?.. Bizler için akvam-i Şarkîye arasında bir fikri husumet vücuda getirecek, biliriz ki, şu kadar ki İran husule gelecek tecelliyât-i âtide bu gün kendisinden beklenen vazife-i mühimeyi ifâya Kudret-yâb olacak mıdır?...İran'ın âlem-i siyasetinde bir tesir icra edebilmesi için pek çok mesâîl ve inkişâfâta ihtiyacı vardır. Biz de İran'ın harp görmüş bir millet olduğunu biliyoruz. Fakat kâbili inkişaf varidatından istifade etmesi için takdiri zaman lazım olduğunu düşündükçe bunun bu kadar müstecilen husule geleceği kanaatine vasıl oluruz. Gerçi İran harb-i umûmîye dâhil olmuştur. [s.2] Fakat bu keyfiyet, kendisinin âtiyen birinci derece bir rol uymayabileceğini anlatmaz, İran tekmil bir idâreyi dâhilliye ve kuvvet-i teşkilâtı siyasiye malik değildir. Biz İran'ın her türlü ikbâl dâhiliye nâil olmasını arzu ederiz. Fakat meşhûdâtı tespit ondan vazgeçmeyiz. İran âlem-i İslâm'daki biraz bahsederiz.

Arz ettiğimiz cereyân umumî İslâm'dan İran hâriç İran bu büyük cihânın etmek mecburiyetindedir. İşte musalamat-i âlem itibarıyla şimdi meselenin halline geliyoruz... O da âlem-i İslâm'ın reisi tabî ve saltanatı karşı teakup edecek hatt-ı hareket-i; siyaseti umûmîyenin selâmet-i selâmet istidâ olması için İran hükümeti siyaset-i şarkta bir noktada istinat yapmak doğru olamaz şarkın merkez-i idaresi İstanbul'dadır. Müslümanlığın İstanbul her türlü siyasetin geçtiği yerdir. fazla olunan vaziyet-i emniyeti, Tahran'ın celp eylediği, için İstanbul'un hukukunun riâyet suretiyle kâbili istimâldir. Devlet-i Osmaniye'nin adalet tasviri bir musâlaha akdetmesi, şark sükûnu olabilir. Türkler, birçok müşkülâtta rağmen her cereyânın hâkimidir. Türklerin hukukuna hürmet, metâlibatın riâyet onların mefkûrelerine itimadıyla bütün âlem-i İslami memnuniyetinin hükümdür... Âlem-i İslâm'ın matâf-i enzârı

Osmanî'dir. Şarktaki [redacted] Osmaniye'nin muzaheretini istinat ettirmek ve [redacted] bu husus için temin ve tatmin [redacted] himmet edenler için [redacted] yoktur. Fakat Türkiye her an müşkülâtlar içinde kalmış buda kimse [redacted]

5 Teşrîn-i sâni-1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.8, 6 Kasım 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İstanbul-6 Teşrîn-i sâni - [redacted] İngiliz bahriyeleri tarafından teslim alınmıştır.

Atina-1 Teşrîn-i sâni - İstanbul'dan bildirildiğine nazaran bir Fransız [redacted] riyaseti altında askeri bir heyet, Anadolu harekete gelmesi hakkında tetkikatında bulunmak üzere hareket etmiştir. Bu heyet aynı zamanda Mustafa kemal Paşa'nın mesâilini tetkik edecektir.

-Ajans [redacted]-

Atina-1 Teşrîn-i sâni - İskoç'tan bildirildiğine göre Trakya Yunanlılara iadesi muazzaman devam etmektedir. General [redacted] Romalıların ekseriyet teşkil edildiği [redacted], ve Türkiye'nin ekseriyeti teşkil ettikleri memleketlere Türk [redacted] emir eylemiştir. Rum [redacted] Türk [redacted] Rom muâvinleri bulacak ve bu suretle ekalliyetleri [redacted] edilmiş olacaktır.

-Ajans *Erna* -

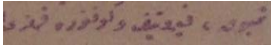
Bâdiye, nu.8, 6 Kasım 1919, s. 2.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Atina -2 Teşrîn-i sâni - Kürt ve Tatarlar Ermenistan'da hücum etmeğe başlamışlardır. Ermenistan'ın vaziyeti

Paris -2 Teşrîn-i sâni - Sabık nazır Mösyö *Jurnal* gazetesinde Mısır'ın istiklâli lehinde bir makale yazmıştır.

-İtalya-

 -2 Teşrîn-i sâni - Finlandiya askerleri günü Bolşevik'in kuvvetine hücum edeceklerdir. Ordularından on bin esir almıştır. [s.3]

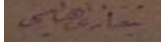
Bâdiye, nu.8, 6 Kasım 1919, s. 2.

Emir Faysal'ın Beyanâtı

Londra-6 Teşrîn-i sâni - Emir Faysal *Tan* gazetesi muhabiri ile icrâ eylediği bir mülâkatta kendisiyle hükümeti ve General Guru arasında bir ittifak-i dâd-kârâna tesisine hâhiş-kâr bulduğunu fakat Fransa ile İngiltere beyninde takarrür eden suret-i kaviye tevfikeyn mıntika taksimatına razı olmayacağını ibka' etmiştir. Emir müşarünileyh mülkî tarafından tevkîl-i menafi-i olan Loid George mezkûranın reddine sebep dahi budur. Emir Faysal Sulh Konferansı kararı ısrar edilinceye kadar Suriye'nin yalnız bir komutanından henüz cevap almadığını söylemiş. Fransa lehine hareket-i muhasım-kârananın âdem-i vukuu pek ziyade arzu eylemekteyse de Araplıların hissiyât-ı vatanlarını şiddetli olduğundan Avrupa devletleri tarafına aldattıklarını anlayınca başka yerden sâadet talebe kıyâm edeceklerini ve böyle bir siyasetin netâyic-i vahimesinden ise mesuliyet kabul edeceğini ilave-i beyân eylemiştir.

Londra-2 Teşrîn-i sâni - Ermeni Salib-i Ümem cemiyeti Loid George'e Gönderdiği bir mektupta üç yüz iki Ermeni olan ahali-i mahalliye'nin emniyeti can ve malları sulh konferansınca taht-i temin alınmadan evvel Kafkasya'dan İngiliz askerlerin kaldırmasının saniyen rica etmiştir.

-Router-

Trablus-i Garb-i-2 Teşrîn-i sâni - Barka Kânun-i Esasisi ahalisi tarafından kemal-i sürur ile karşılaşmıştır.

-Italya-

Paris-2 Teşrîn-i sâni - Mösyö Flâmenko zuhur etmiştir.

Amerika'da

1-Teşrîn-i sâni - Maden amellerinin fevkalade zuhur etmiştir.

 Rüesası ucuz temin etmek amelenin bu isyana iştirak etmeyeceği tahmin ediliyor. Değer binlerce amele işinden çıkmağa hazırdırlar. Şayan-ı itimat haberler Barselona, Floriada ve Washington amelelerinin bir kısmı işi terk ettiklerini yazıyor.

-Router-

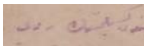
Londra-2 Teşrîn-i sâni - Amerika Meclis-i Ayân'ının hükümete beyân eylediği itimada Meclis-i Mebusan dahi ekseriyet-i azim muvafakat etmiştir.

-Router-

Bâdiye, nu.8, 6 Kasım 1919, s. 3.

Meclis-i Âli Ve Romanya

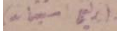
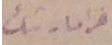
Paris-4 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli Romanya'ya gönderdiği telgrafında 12 Teşrîn-i sâni tarihli mezkuresinde münderiç mülâhazate seri bir cevap vermesi ve bu cevabın âtideki mevâdd-ı muhtevi olması taleb etmesidir.

- 1- Şehri tarafından Romanya'ya verilmesinin ve hatt-i hududun (hayat) yakında
- 2- Muâhede-i sulhiye de ki ekalliyetlere müteallik esasatın kabulü.
- 3- Romanya'nın Macaristan'da aldığı ve kıymetinin taksimi lâzım gelir mevâdd-ı tahkiki için bir komisyon teşkili.
- 4-Macaristan'da sulh müzâkerâtı ve intihabat icrasına muktedîr hükümet tesisi. Meclis bundan başka Macar asker, polis ve

jandarmalarının teslimi ve Romanya'nın derhâl Macaristan'dan çekilmesini talep etmiştir.

-Havas-

Rusya'da

Kopenhag1 Teşrîn-i sâni - gazetesi sabıka başvekili Mösyö Rusya'daki Bolşevik hükümeti ve Rusya'nın büyük bir cemâhîr-i müttehideyi teşkil edecek muhtelif memleketlerde ki tecavüzü durdurmak üzere Rusya'da ki demokratlarla uzlaşmak için düveli itilafiyenin vadeleri hâsıl olduğu halde bir itilaf Rusya'ya hareket ettiğini yazıyor.

-Router-

Mısır Meclis-i Vükelâsının Kararı: hükümeti ahâlînin musâlaha olmasına rağmen şâyan-i teessüf halet-i mevcut bildiklerini anlamıştır. Bundan dolayı sükûn ve asayiş-i ahaliyi münhal bu gibi hükümet için mûcib-i tesirdir. ahalinin hükümeti denileyerek bu işleri terk edeceğini ümit edip mâni' karar vermişler ve bu bâbta lazım gelmiş evâmîr atâ edilmiştir. [s.4]

Bâdiye, nu.8, 6 Kasım 1919, s. 3.

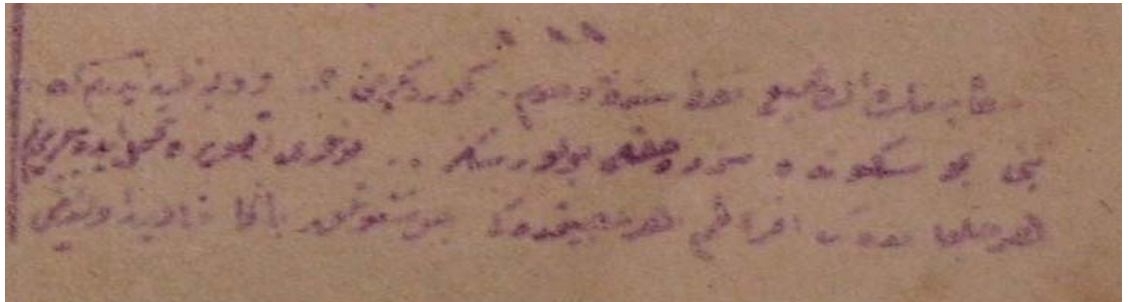
KÜÇÜK HİKÂYE BİR MEKTUP

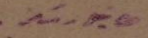
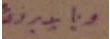
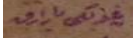
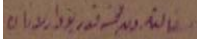
-mâ-ba'd-

Müstensihi: Mehmet Nurettin

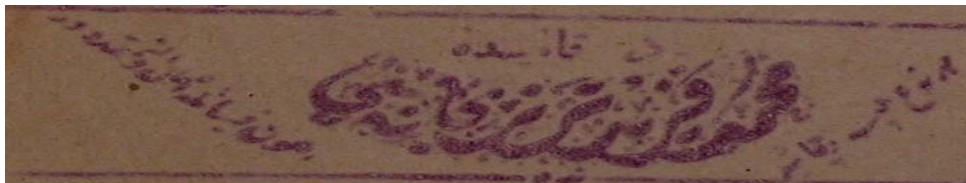
Anlamayan zavallı kalbimi daha ziyade dökemedim... Oh! Biliyordum ki böyle yapsaydım, bunları, öyle kendi sevgilimi [redacted] dâhil nazırının edalı bir haberi meftun [redacted] ihtişam [redacted] karşı yapılan bir hitâbe şeklinde dinleyecekti. Acı bir beyân-i elem içinde odayı terk ediyordum. Birden geri dundum, bir cesaret başla [redacted] kâğıtları kaldırdım. Ve birine bir imza atarak, [redacted] muhterem Beyefendi, dedim. Şu zavallı solgun aşkımın şu buruşmuş yadigârını belki saklamağa lâzım görürsünüz... Çıktım odaya geldikten sonra hafif bir [redacted] başlayan hastalık belirledi... İlerledi ve beni yataklara atabilecek kadar kuvvetlendi.

Hastaydım, aziz müşterim, ümitlerimin en [redacted] âfûr bir [redacted] ile kırıldı, [redacted] o demlerde hasta ve kimsesizdim... Bana herkes yabancıydı... Odamın ilâç kokan havasında pek az aşına hisleri toparlıyordum... O zaman bana semavî bir lütuf gibi uyararak kabul ettim... Muhterem bir kadına! Bana kendi büyük [redacted] emriyle yardım etmek istemişti... Hastalığım [redacted] geçti... Onun [redacted] [redacted], ona minnettar kalmıştım.

Bu feci yollara düştüm... Muhterem karîin... Size de izhar ediyorum ki bu muhterem kadını ... Evvelki gece sizi yanıma o getirmiştir. Hastalığı geçtikten ve benim bir çok kalplara hüküm edebilecek güzelliğimi yerine getirdikten sonradan bu âli cenaba mukâbil pek çok şeyler geldi azizim. Dünyanın en temiz ameli, en mukaddes bir kalbi, en hissiz bir muhteris kucaklara attı... İşte o zamandan beri hep o kucaklarda dolaşıyordum... İhtiyar, genç hep bana bir gece tedâ ediyordu. Ertesi günü, hatıramı bu malûs olan işkenceyle beraber terk ediyorlar bunların hepsi, benim bütün korkunç meskuma onun sebebi olduğunu düşündüm. Fakat şu gaş önünde geçirdiğim şu son günde onu affediyorum... Birkaç saat sonra montuma bürünerek merdivenleri bir daha çıkmamak üzere ineceğim... Oda caddenin üzerini solduran geçen otomobilden kaldırım üzerine yürüyen zavallı kızı belki fakat bir iki dakika durup yavaşça mesut ol muhterem Nazır, diyeceğim senin aşkın yolunda bu zavallı kız bugün iki fasıl gözyaşını aldığı İlâhî bir kudretle yine namuslu olduğu anlaşılıyor...

Bir az ağla, aziz müşterim, senin necib ve namuslu gözyaşların pek ihtiyaç duyuyorum... Bari Biraz sen ağla belki artık benim, bu çayırılıklar içerisinde kala kala hislerim kayıp olmuş gözyaşlarım kurumuştur.

-bitti-

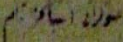
9. SAYI

HER ŞEYİN ESÂSI, MEŞRÛTİYET

Umûmî felâketinden hissemizi ziyadesiyle aldıktan sonra cümlemizin şimdi yegâne endişe ve gayemiz memleketimizde meşrût bir idarenin bir an evvel kemal-i istikrarla tesis ettiğini görmektir. Filhakika, memleketimizin her türlü âlâm ve ihtiyacâtına bir daha deva bulacak onun için hukukî mâliyeti riâyet namına gâfil bir devr-i ma'delettir. Böyle bir hayatın tesisi için bizim her şeyden evvel, rızâ-ı milleti tamamıyla aks ettiren bir Meclis-i Mebusan'a ihtiyacımız vardır. Şu asırda, cihânda her kavmin selâmeti ve saâdetini idare-i meşrutuna istinat ettirerek hukukî esasiye-ye hürmete muttakî bir idâre-yi dâhilîyi vücuda getirdiği bir zamanda bizde fikri meşrûtiyetten tebâüd kadar vatanın ihtiyaçt-i hazır ve müstakillesine karşı amâ tasavvur olamaz. Derece-i kısmet ve kader sesini bilhassa son ihtimalât neticesinin kurban-ı tehdidi altında daha büyük bir şaşa ile kendileriyle iltimâ eden nimet-i istiklâlin hakikî nokta-i müdâfaa cinâsı için tam bir meşrûtiyettir... İnkılâbımızın netice-i zarûrîye ve tabîisi budur. Bunun kitle-î içtimâiyemiz içinde bir fert tasavvur olamaz ki münhasıran kendi azim ve zekâsı ile Osmanlı devletini sahil-i selâmette îsâl eyleyebilsin... Esasen tarihin büyük dâhîleri ile ve rakîb kabul eyledikleri zaman vukuâtın kahhar ellerinde parça parça olduğunu göstermiştir.

Bu hususta Fransa Reis-i Cumhur-i esbakı Niberen'in bir sözünü hatırlıyorum; bu dâhiye-i siyasîye ömrünün yirmi beş senesini Napolyon'un tercüme-i haline tahsis ederek muazzam bir tarihi vücuda getirmiştir; tarihin müntehâsında, o yirmi ciltlik kâinat-ı zekâyâ hâtime vermiş. Vel-hâsıl ne kadar yüksek zekâyâ mâlik olursa olsun, aslâ bir kavmin mukadderâtı bir şahsın eline verilmemelidir." diyor... Bunun içindir ki son milli felâketinden sonra bize artık tam ve hakikî bir lâzımdır. Muvacehemize çıkabilecek her türlü felâketlerden her türlü saâdetlere nâil

olabilmek için yegâne istinâdımız milletin re'yine mübtenî bir mecraya müsaittir. Milletimiz birçok tecrübeler geçirmiştir. Birçok ricalı tetkik etmiştir. Ahval ve hâdisat hakkında pek esaslı kararlar vermiş ve istikbâlini kurtaracak çok sağlam ve makul fikirler elde edilmiştir. Bunun içindir ki şimdi dâhilimizde en mühim vazife, meşrûtiyet tezahürat edecek olan bir Meclis-i Mebusan vücuda getirmek esasen Musâlahanamenin münekkid ve seri olabilmesi için Meclis-i Mebusan'a ihtiyaç vardır. Çünkü biz tarihin şimdi herkesin mesûliyet-i maddi ve manevîyesini deruhde eylemesi icap eden bir hengâme istiyoruz.

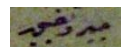
Bir kere mütehâsım devletin bizimle akdettikleri muâhede-yi sulhiye bir kıymet-i hukukîye verebilmeleri, için muahede-yi sulhiyenin rıza-i milleti tamamıyla temsil eden bir heyet-i milliye tarafından [s.2] kaldı ki musâlahanamemizin üzerinde imza edecek herhangi bir kabinenin tek bu babdaki re'y vermesini altında katii bir takım vardır. Burada en çok Meclisi Mebusan intihabattın kemali her şeyi ile ve her türlü tesîrâtı esasîden yani fikir tatbik ve taklitten arî olarak icrası mümkündür. Meclis-i Mebusan fikr-i meşrûtiyeti bir tatbik-i maddisine tecellikâr ve teşkil-i ve intihabatından Suistimâl olursa bunu kim yaparsa yapsın o Meclis-i Mebusanın yasasının imkânı yoktur. İşte ihtilâfât, şimdi en mühim meselesi budur. Vatanımız her türlü mesellerini iyi edebilecek olan fikrinin vatandaşların hukuk-i harbiyesine türlü tecâvüzât ve masun bir vazîyyetin galebesine muhtacdır evlâd-ı vatana milli felâket ne darbeler gördü. Anladı ve onun netice-i kahrından inledi ve inlemektedir. Bunun için hepimizin verdiği sureti ile bakmaktadır . Ayrı ayrı hepimizin yeni saâdet ve hakanlığımızın ikbali, milletin kalbi kadar rızasından Meclisi Mebusanın vücudundadır. Eğer biz bunca afetten sonra bütün milletin hakikî münakis-i efkârı olan bir Meclis-i Mebusan olursa her türlü müşkülâtı tanzim kuvve-i ruhîsini göstermek olurdu her türlü harp ve ümidin ve memleket için musibet ve müsavi intitâk eder. Şimdi yeni Meclis-i Mebusan intihabatı ile vatanımızın; istiklâli ve

istikbalimizin bir mesire ad edebiliriz âdil ve tecessüm ettiren, bütün millin hürmet ve riayetine kesb-i istihkak eden bir Meclis-i Mebusan hayatımızı düzene koyabilir evlâtlarımızın olsun müsterih olsun, bütün   meşrûtiyetimizin tam manası ile ve bu seferki intihabatımızın rıza-i milleti en küçük nefretine temsil eylemesi ve her türlü hakka musâla-hamızın bu aslı meşru istenilmesini temenni ediyoruz.

6 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKİR

Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 1-2.

BİR İCMAL-İ SİYASÎDEN

Mukataam muharriri siyasesinden hulâsa-i ahval-i âlem şu anda Rusya'nın ittifakından bahsederken şu satırları yazıyor. "Türkiye, şimdi kendine güvenen ihtişamlı fakat bu iş için bir daha siyasî bir sadakat lâzımdır. Biz Türkiye zımamdarın umuru arasında bu bâr-ı azîmin altından çıkacak lâzım câmî kimse göremez... Enver ve Mustafa Kemal Paşaların çalışkan ve cesur olan fikirlerini tasdik edelim; fakat bu iş cüretten ziyade kiyâset ve fetânet-i nüfuz nazarına kuvve-i teshir mütemayizdir. Rusya hüküm ve nüfuzundan çıkan Türk, Çerkez ve Türkmenleri Rusya tahkiminden evvelki istiklâllerini Türkiye'ye ilhâk-i bittabi tercih edebilirler. Fakat ilhâkın fevâidi   ediyorlarsa mutlak bir istiklâlin kendilerine tahmil edeceği bâr-ı azîmin müşkülâtını üzerlerine almak isteyecekleri bir şeydir. Hakkı olmadığı üzerinde de Türkiye akvam-ı mezkureyi ziri hükmüne girmek için muktedir olduğu gibi siyasî, menafi ile kabili tevfiq olamaz. Artık Türkler bugün Ali, Fuat ve Reşit Paşalar gibi siyasîlere malik Bolşevikler hasiyetlerini Rusya ittifakından pek güzel telâfi edebilirler. Yalnız burada iki şey nazar-ı dikkate çarparpiricisi

Devlet-i Osmaniye'nin İstanbul'da ibkâsı zaaf-i askeriyesinin başlamasıdır. Alelhusus Asya'da tevzi ettikten sonra bu zaaf daha ziyade bariz bir suretinde göze çarpıyor... Bu esbap zaafı Almanlar harbtan evvel anlamışlar ve Devleti Osmaniye'yi İstanbul'u terk ile teklif etmişti... Fakat Hükümet-i Osmaniye böyle bir hâdisenin Osmanlılar ve alelumûm İslâm üzerinde icra edeceği tesirât-i maneviyeden korkarak İstanbul'u terk etmek fikrini kabul etmediler. Mamâfih Türkler İstanbul'da kaldıkça Avrupa devletlerinin arzusuna altında bölüştüklerinde Asya'ya çekildikten sonra böyle bir mecburiyet karşısında kalmaz. İstek halinde dikkat çekici sayfası ise Bolşevik devletinin sukutuyla eski Rusya'nın teşkilidir. Böyle bir halde Ruslar eski arazilerini aramağa başlayacaklar ve Türklere olan muharebelerini temdit edeceklerdir. [s.3]

-El-Mukataam-

Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra—4 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Mebusan Mister cevaben birden Mister Bunarlidu Türkiye ile sulh akdetmek tahriratından husule gelme tecditleri tağyir ettiğini ve musâlaha akdi için her şey yapmağa çalıştıklarını bildirmişler.

Londra—2 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Mebusan'da cevap vererek Mösyö Bunarlidu Türkiye'nin müstakbeli hakkında Hint Müslümanlarının alâkadar olduğundan hükümeti haberdâr olduğu ve her zaman olduğu gibi bunun nazar-ı müsbet ve îtibara alacağını dermeyeran eylemiştir.

Paris–5 Teşrîn-i sâni - Sulh konferansı Türkiye musâlahasının Londra’da birleşmesi için bir fikir telaki etmiştir. Yalnız Fransız murahhaslarının buna karşı olduğu dermeyeran kılınmaktadır.

-İtalyan-

Atina–6 Teşrîn-i sâni - İstanbul’dan bildirildiğine göre Mustafa Kemal Paşa’ya karşı takip edecek hatt-ı hareketi tayin etmek üzere iktizâ eden Meclis-i Vükelâda Sadrazam istifa etmiştir. Hareket-i Milliye taraftarı olan Harbiye Nazırı işbu hareketi takbih ederek rütbeli zabitanın tevkifi için emir vermiştir.

-İtalya-

Selanik–5 Teşrîn-i sâni - General Fransa’dan seri İstanbul’a azimet etmiş.

-İtalya-

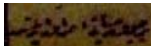
Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYE-İ CİHAN

Bolşevikler

Londra–2 Teşrîn-i sâni - Henüz teyit edilmeyen bir habere nazaran İngiltere Hükümeti Bolşeviklerle müzakereye girişmek niyetindeymiş.

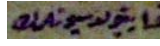
Londra–2 Teşrîn-i sâni - gazetesinin rivayetine nazaran Finlandiyalılar General Budinç’ın muavenet talebini kabul etmişlerdir.

Madrid–2 Teşrîn-i sâni-Barsilon’da şiddetli iğtişâşlar tehdit ederek birçok

Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 3.

Bulgar Musâlahanamesi

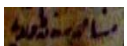
Paris–6 Teşrîn-i sâni - Bulgar heyet-i murahhası itilafın cevabının notaya merbût tahrîrinde Bulgarlar tarafından Cemiyet-i Milele ve ekalliyetin hukukuna hürmet ve amele meselesine dâir verilmiş cevaplardan dolayı beyân-ı memnuniyet kılmıştır. Harbin bidâyeti hakkında Bulgar heyeti

murahhası tarafından muvasalatı tahkik maksadıyla dermiyân kılınan beyânâtının beyhudeliği ve askeri edinceye kadar hükümeti takbih etmeden Bulgar milletinin bundan dolayı mesul bulduğunu ilâve eylemekten bununla beraber bir sulh ve âdilâne için bütün fikir intikamından azâde olarak Bulgar murahhaslarına şerait tevdi edilmiş... noktalarda tağyiri fakat esas itibarîyle muhâfaza olunmuştur. Binaenaleyh bademâ musâlahaname hakkında heyet-i umûmîyesi kabul veya redd cevab vermek üzere Bulgaristan'a on gün mühlet verilmiştir... Bulgaristan'ın amellerini muhâfaza için bir kuvvetle Tuna üzerinde gayri mücadele eylemiştir. Bu tadilât imkân dahi ihtiva etmektedir.

Atina-5 Teşrîn-i sâni - 1911 ve 1912 tağyirlerini Yunan hükümeti ıslah altına almış.

-İtalya-

Paris-5 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli Cemiyet-i Ümem için tenfizinin içtima-ı Paris'te akdetmeğe karar vermiş. Bu içtimadan maksat Muâhede-i Sulhiye namına tenfizine çalışmaktadır. Meclisi Âli birçok mesâîli de tetkik etmiş.

Londra-2 Teşrîn-i sâni - de cereyan eden bir Mister Eskit, Başvekil ve Maliye Nazırı Avâm kamarası vaziyeti düşünmekle ihtimam ediyor. Aynı zamanda vâridât ve sarmâya, vergiler üzerine lâzım gelebilir diyor. Mister Eskit ameale heyet-i müttehidesi projesine muhaliftir.

Paris-2 Teşrîn-i sâni - Washington'da Britanya hükümeti tarafından Kuyyum meselesi hakkında yapılan beyânât Mösyö Wilson'un kararını tebdil edememiştir. Bunun içindir ki sulh konferansı mahâfilinde kararın Fransa ve İtalya intihabatına nihayet doğru gönderileceğine ihtimal veriyor. İngiliz hükümeti Yugoslavya hükümetine itidâl-i teveccüh edecektir. Harp resmi

gazeteleri İtalya'ya karşı gibi bir muhârebeden bahsedip Yugoslavyalıların takbih etmektedirler.

-İtalya –

Londra–2 Teşrîn-i sâni - olduğuna göre Afganlılar Mahmut kıyamı arazisinde ki “Dana” mevkiyeti hâlâ işgalleri altında tutmuşlar. Bu haber doğru çıkarsa Afganistan mütâreke şeraitinin en birini ihlâl etmiş olur.

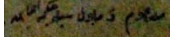
Karikatür zengin mündericat, kıymettar hikâye, mutanevi resimler yapan sekiz muhit olarak yegâne olan Karikatür [s.4]

Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 3.

BİLİR MİSİN?...

Gözelrinin derinliklerinde uçuşan şah-ı ubûdiyyetlerin harâb mabetlerinde yavaş yavaş bir hisle miştim;...Geçmişin Arnavut mezarların hazânında yükselmiş bir ağacın, köhne bir mâzinin kırık dökük felsefesini gizlemeğe esâtîrin Lahuti askerlerini; bu günün kalmış sözlerinin semâvâtta uzanan korumuş kâdîr kavimlerinin içinde seni görmeden tevhit etmişim; beşeriyetin son cefâsı ey, yegâne müşfik pena-ı; avâre sislerle muhât kabristanın fezası baykuşların keskin, korkunç nazarlarından senin heyulâ ruhunu gördüğüm zaman fasıl asab ile çırpınmışım?

Yolundan en ziyade renklerinin semâ-yı loşuna serdiği envâr-i grup son teshiri selam ve ihtiramlarımı takdime hazır oluyorsak... Yorgun ve bitap içinde ve korkan yalnız gibi ruhun orda o mâverâ yakında

ebediyen gömmek oh...Geride kalan sesler, akşamlar, yankılanır tûfânlar içinde boğulan zayıf yetim bıraktığın hasta vatan!.. Şimdi geçmişten füsûnkâr dakikalar gizli kalan gîryeler, neler, neler ne hasta günler daha yaşamamış sima ne olduğu anlayamamış; masum etmiştim o zaman koyan son tebessümle şimdi hâlet ne düşündüm bilir misin ?...

Y.ZİYA

Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 4.

TARİHİ BİR SAYFA

ANİBAL (HANNİBAL)

Milâttan iki asır mukaddem zuhûr eden hâtemden birisi de Kartaca General Anibal'dır. Kartacalı Hanilcar Barca'nın tek pek sevgili oğlu, Anibal Kartaca bir komutan olarak doğmuştur. Şeh-râh-ı zaferde hiddet-efzâ harikalar gösteren Anibal, pek şanlı dinç bir âkıbet ile hayata hâtime vermiştir. Metânet derecesi ile hissiyât-i âlisiyle zafere nihâi ihrâz etmekte fevkalâde maharetli, zekâsı zatı ve istidad-ı fitrîsiyle teferrüd eden "Anibal" asrının en büyük en tebâruz bir şahsiyet olandır. Kartaca'nın haşmet ve kudretini Roma'ya kahrını gösteren ve kelâmının henüz şanlı haberinde yaşayan Anibal idi. Yazık ki asrında mazhar-ı takdir olamayan Anibal şanlı bir surette fakat namını ayrı kılacak bir şekl-izafere doldu...

Anibal milâttan önce iki yüz fırkaydı. Mukaddem şehrinde doğmuştu Anibal Kartaca henüz arkadaşları arasında tefrit etmekte kudretini gösteriyordu.

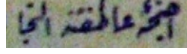
mâ-ba'dı vardır

Mustafa Nizamettin

Bâdiye, nu.9, 7 Kasım 1919, s. 4.

10. SAYI

İSLÂM VE İSTANBUL

Mukattam Gazetesinin muharrir-i siyasîsi Mısır'da yazdığı bir makalede müteaddit meseleleri mevzubahis etmektedir. Bunlardan birincisi, vatanımızın pîş-gâhına Rusya'nın felâket-i hazırasından açılan karmaşadır. Fakat *Mukattam* muharriri, Rusya Bolşevikliğinden sıyrılarak Kafkaslara avdet ederse hükümet-i Osmaniye ile Rusya arasındaki asır-dîde muhârebe-âtın tekrar başlayacağını ilaveten dermeyeran ediliyor. *Mukattam* muharririnin dediği gibi, bütün memâlik-İslâmî'ye bize dinen ve örfen merbûttur. Onların manen merbût oldukları makam-ı hilâfete mâddeten irtibatlarını mev'id görmek her Müslüman'ın kalbini eşk-rîz-i iftihâr eden bir ni'met olur. Şu kadar var ki her kitle için her istediği anda emeline nâil olmak mümkün bulunmadığını biz takdir ederiz, biz bir gün aktâr-ı İslâmiye ile hilâfet-i celîle ve saltanat-i Osmaniye arasında daha kavî bir rabita husule geleceğine kanıyız. Esasen bütün âlem-i İslâm'ın hissiyatı bu gayeye doğru yürümektedir. Lâkin büyük gayeleri icâleten istihsâle çalışmak bir hatâdır. Ve bundan başka muvaffakiyetsizlik inkisarı mûcib olacağından emelin tehirine de bedâih olur. Bunun için muhit-i Osmanî, bugün hudûd-i Osmanî haricinde ıstîad-ı istikbâle ait bir mesele olduğuna kânidir. Ve esasen biz şimdi bütün mevcudiyetimizi, yurdumuzu hem-ayâr-ı asır edeceğimizden bütün âlem-i İslâm en büyük hizmetimiz devlet-i Osmaniye'nin vaziyet-i hazîresini takviye etmek olacaktır. Biz istiklâl ve mevcudiyet tamamiyetimize merbûtuz. İstikbâl ve tarihiyenin inkişafatı bilinmiş, bir an gelir ki siyaset-i Osmaniye en büyük gayelere vaz'-ı yed edebilir. Binaenaleyh maddeten bütün bu efkârın münkadı olan zaman bizleri yeni hâdiseler arasında bir silsile-i gevâil küşadından men' edecektir. Gerçi Nike orduları bugün azim haşmet içindedir ve esasen Kafkas hükümetleri cümleten onun seylâbe-i muhatına mukavemet etmek mecburiyetindedirler. Bu da tabiattan oralardaki hükümet, hatta Ermeni hükümeti bile hükümet-i seniye'nin ettireceğinden

bil-netice istikbâle muntazır bir vaziyet takib edecek olan bizler hem o muhitin bütün teveccühünü tarafımıza celp ve hem de Rusya ile tesâdüm etmeyeceği için bütün bu işlerden istifade edeceğiz. Esasen millet-i Osmaniye artık efkâr-ı asrîye ile yani her muhitin hukuk ve hissiyatına hürmet emelleri ile hatta Avrupa heyet-i içtimaiyelerinden ziyade meşbudur. Artık biz kahırla değil kalplerle saltanat sürmeyi lüzumunu öğrendik. Bu itibarla istikbalimiz işbu ahvali nazar-ı dikkate alan bir siyasetle hiç şüphesiz taht-ı emniyete gireceğiz.

Rical-i devlet bahsine gelince, bu babta söylenecek bir söz varsa inkılâb-ı Osmanî muktedir rical göstermiş değildir her inkılâpta vakt-i muvaffakiyet-i müfritte fikirlerin galebesini görmüştür. Yarın Türkiye'nin mukadderâtını kurtaracak pek azimkâr ve Reşit Paşa [s.2] Rical siyasiyenin ve bütün cihanın intizar-ı hürmet ve takdirini celp eyleyeceğinden kat-ı ümit etmek doğru olamaz... İngilizlerde, Fransızlarda, Ruslarda inkılâp devirlerinde sadakat-ı azimleriyle nazar-ı dikkati kamaştıran rical yetiştirmişlerdir. Nasıl ki inkılâp devrelerinin hitamını müteakib oralarda münevver ve muktedir rical-i siyasîye yetişmiş ise bizde de yetişecek ve Osmanlıların gayelerine ibsâl edecektir.

İstanbul meselesi de Kafkas'ta mühimdir. Filhakika İstanbul bizi bazı müşkülâta mâruz bırakacak bir vaziyettedir. Fakat bu müşkülât hiçbir ehemmiyete haiz olamaz. Bizim için İstanbul, mevcudiyet-i milliyemizin temel taşıdır. Türklerin İstanbul'dan çıkmasını söyleyen Paşa etmiş ise her hususta tenkit ettiği Almanları bu meselede sahneye getiren *Mukattam* da o kadar hatâ ediyor... Bizler mukadderatımızın nasıl takib edeceğimizi etraflıca anlamışızdır. Biz bilmeliyiz ki bu gün bile Devlet-i Osmaniye için ref-i sedayı itiraz ümidi ile Hindistan Müslümanlarıdır. Ve onların sözü İngiliz Meclis-i Mebusanı'nda akisler yapıyor. Hiç şüphesiz biz hukuk-i Osmaniye'yi riayet mevârid bir muâhede-i sulhiye akdettiğimizde Hindistan ahl-i İslâm'ın mevârid ve tesirâtı büyük olacaktır. Biz âlem-i İslâm'da katiyen tahrikât yapmak taraftarı değiliz. O âlem-i tabiatın sevki ile her insan kitlesi gibi hakkını aramak vazifesini yapıyor değildir. Şu kadar

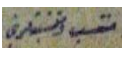
vardır ki âlem-i İslâm'ın yine mümkün bize bunu hilâfet ve İstanbul'un fethi temsil eden hadîs-i peygamberi bize mukadder kılmıştır. Merkez-i hilâfet ve merkez-i saltanat, İstanbul olarak kalmazsa bu âlem-i İslâm'ın ve saltanat-ı Osmaniye İslâmî demektir. Evet, o kadar vahimdir. İşte bunu içindir ki biz İstanbul'u bırakmayı düşünmeyiz. Vaziyet-i askeriye bir zaaf meselesi varid bile değildir. Çünkü müttehit Avrupa'ya bugün zûr-ı bâzû ile değil meşrû davalarımızda her vakit gâlip gelmeye kâdirdir. Bu zahirî bir iddiadan ibaret addolunsun bu günkü vukuâtın tecelliâtı bu mütâlaanın ne takdir maddi olduğunu göstermektedir. Nitekim bütün hukuk-i Osmaniye'mizi ihanet eden bir musâlaha akdelediğimiz zaman da bu keyfiyet teması ile tezahür edecektir. Esasen Mister Bunarlodu (Hindistan murahhaslarına beyânatında nazar-ı itibara alacaktır) sözü hükümet-i Osmaniye hakkında en faydalı bir tezahürdür, hukuk-i Osmaniye'nin mazhar-ı riayeti olacağına beşaret addolunabilir. Biz böyle bir muhârebeden sonra bu vaziyeti elde edersek yarın zemîn-i siyaside hayat-ı beşeriye başlayarak Avrupa'da yeni bir cereyan vücuda getireceğimiz zaman elbette daha parlak bir hâle nail oluruz. Ve o zaman zaaf-ı askerî meselesi mevzubahis bile olamaz.

Biz bu muhârebede çok şey öğrendik. Öğrendiklerimizi yarın herkes öğrenecektir.

7 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.10, 8 Kasım 1919, s. 1-2.

Orman Bayramı

Dün (T) kampında Orman yurdunun sene-i devriye tesisi münasebeti ile bir orman bayramı yapılmış ve müteaddid mühim eğlenceler icra kılınmıştır... Bu oyunlarda nazarların iştirakini ve alaturka, alafranga gösterilerde muvaffakiyet gösteren birçok nadide çocuklar alkışlara mazhar olmuştur. heyecanlı olmuş ve her iki kısmın muvazenesi güzel teyit edilebilmiştir. (D) kampında oynanan mazhar olmaya dolayı tebrik ettiği bütün gençleri dinç görüyoruz. Vatana dönmelerini temenni ederiz. [s.4]

Bâdiye, nu.10, 8 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Türkiye Meselesi

Paris–Teşrîn-i sâni - İşler Meclisi, Türkiye ve Rusya mesulleri hakkında bir karar ittihâzına tagayyüre muhaliftir.

–İtalya–

Badiye-Bu ihtimalden ibaret olup esasen Tokyo konferansları bütün muhteviyatı ile de zıttır.

AHVALİ UMÛMİYE-İ CİHAN

Rusya'ya Muzâheret Bedeli

Londra–1 Teşrin-i sâni - Mütarekeden beri Rusya mesâili İngiltere'nin müdâhalesi seksen milyon liraya mal olmuştur.

–Router–

Paris–6 Teşrîn-i sâni - Sofya'dan gelen telgrafa göre Bulgar hükûmeti sahada imkân riayetine Trakya'dan eskiden mevcut askeri tahliyesi için emir vermiştir. Zirâ mahalli mezkûr da Yunan askerlerinin elindedir.

–İtalya–

Londra–5 Teşrîn-i sâni - *Times* gazetesi neşireylediği bir makalede teşevüşât-ı cedide kurumakta olduğunu beyân etmiştir.

–İtalya–

Washington–Teşrîn-i sâni - Börksel Cemiyet-i Ümem için merkezi içtima edilmiş ve eğer Wilson ile Kral arasında cereyân

eden müzâkerât etmemişse de, reis Wilson hariciye Nazırının Cemiyet-i Ümem riyasetine tayin olacağını vad etmiştir.

-İtalyan-

Washington-6 Teşrîn-i sâni - Hükümetin fırkaları birleştirmek hususunda mesâili uğramıştır. Wilson Muâhede-yi Sulhiyenin imzası hakkında millete bir beyânât verecektir.

Washington-5 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Ayân Zaybunların Şantuf şube ceziresini istilalarının men edilmesine dâir Mister Loid George tarafından edilen teklifini reddettirmiştir.

Paris-5 Teşrîn-i sâni – Meclis-i Âli Romanya'ya karşı tedbir-i şedide ittihaz edebileceğini beyân etmiştir. Romanya murahhası hükümetinin cevabını takdim etmek üzere İşler Meclisine gitmişlerse de sözleri istimâ etmemiştir. Romanya her ihtimâle karşı Macaristan'ı tahliyeye ve Avusturya ile sulh muâhedesini imzaya karar vermiştir kabinesinin ıskatı meselesini iştirakinden içtinâb etmektedir.

Romanya Kralı millete hitâben neşir ettiği bir beyânâtında fırkayı siyasiyesinin adam-i infikâkından dolayı asayiş-i dâhiliyeyi muhâfazası için bir askeri kabîne temin kalacağını beyân etmişti.

Londra-2 Teşrîn-i sâni - Avam kamarası Mister Linih, itilafiyon tarafından zapt ve ıstılâh edildiğini mezkûr bir Türk kıtası ile bir Türk

 bulunduğu Danimarka krallığı kavâidine tarafından mani oldukları için tedbir lüzumunun ittihaz edeceğini beyân etmiştir.

Bâdiye, nu.10, 8 Kasım 1919, s. 3.

Rusya Cereyanâtı

-7 Teşrîn-i sâni - Garb-i şimal-i Rusya hükümeti Başvekili Mösyö Liya Nuruf Finlandiya, istiklâlini tasdik edeceğini vadederek muavenet-i askeriyesini resmen rica etmiştir.

Kuyyum Meselesi

Roma-5 Teşrîn-i sâni – (*Mübaderet*) gazetesi Kuyyum meselesini iştigâl ederek, İngiltere ve Fransa'nın ittihaz ettiği hatt-ı hareket-i mezkûru devletlerin bize mecbur teklif edeceklerini teyit ediyor. Mösyö Wilson'un verdiği cevap esasında bu iki millet tarafından teklif edebilir esasları kabul ediyor..

İskenderiye'de Vaziyet

İskenderiye'deki muhabir hususî Paris'e keşide edilen telgraf. Bugün sabah burada Sulh olup bu dakikaya kadar hiçbir değişiklik baş göstermedi... tarafından muhâfaza edep öylece isyanın izhâratındaki ile diğer mahalâtında kendinin polis kuvvetleri tarafından tahtt-ı muhâfaza etti sabah gibi olumsuz geçeceği zuhur oluyor.

Bâdiye, nu.10, 8 Kasım 1919, s. 3.

BİR SAYFA TARİH:

Anibal (Hannibal)

-mâ-ba'd-

Kartaca içtimaları arasında şecâat-ı zatisiyle maharet-i askeriyesiyle temâyüz eden, Hamilcar Barca Anibal gibi şan ve şöhreti ailesinin mevâkinide balâ kılan biri filhakika mâlik oluyordu. Millatan iki yüz otuz sekiz sene mukaddem Hamilcar Barca İspanya'nın ihtilalinin teskine memuru edilmişti. [ve af olunmaz] bir isyan makadamâtı ile temizlemeğe muvaffak

olan Hamilcar Barca Sekseninci defa olarak İspanya'ya geçiyordu. Şöhret-i zatisinin maskeleyişini hakikat şifasına kavuşan Hamilcar Barca Kartaca da ki son diniyesini ifa etmek için mabede gitmişti. Henüz Anibal'da beraberinde bulunan Hamilcar, mabuduna kurbanlar ihdâ' ettikten sonra mezbaha önünde ve mabudun heykeli karşısında zânû-ber zemîn olarak ediyordu, Roma'ya, karşı sönmez bir aşka ve isticakla zebûn bulunan Hamilcar Barca mahsul-i hayatı olan sevgili Anibal'da Romalılara   dâir böyle demişti. İstikbâle âit istidat zatiyesi için bir şehir olan Anibal yerinin arzularına teb'îd etmiş mabudunun, muhterem pederin huzurunda inmiş kılacağını teyit etmişti. Hamilcar oğlunun bu cüretli hareketini tasdik etmiş ve kendisiyle birlikte her yere gitmeye ve hatta hazır sevgili Anibal'i ile İspanya'ya geçmiş ve perişan bir halde yenilen bir ordunun başkomutanlığını yine ihraz etmişti...

İspanya karşılığını kemâl-i muvaffakiyetle sükûnete, ihtilâli muvaffak olan Hamilcar fütuhâtının mevkisine kadar yükselmişti. Şimalden ilerleyen Roma Fütuhâtı mıntıkalarına yakışmıştı: Hamilcar gururunun kuvvetli tekşîf eden Roma'ya karşı mukavemet edebilecek bir halde bulmadığını bildiği için Roma memuriyetinin olan arzusu terviç etmişti. Muhiti Kartaca Roma hükûmeti memuriyetleri için bîtaraf bir mıntika eylemişti. Milâttan 225 sene mukaddem Hamilcar hayat-i ebedîye karışmış ve ordunun mukadderât-ı müstakilesini sevgili oğluna terk etmişti. Tüfûliyetten beri ordu içinde bulunmuş hayat-ı askeriye'nin ruhuna nüfuz etmiş efrâd arasında kudret ve nüfuz-ı şahsiyesi izhar etmiş, büyük bir komutan olarak meziyet nefsinde cem etmiş kuvvetli bir ordunun başkomutanı olmuş. İdare eden Anton Hamilcar Anibal'ın başkomutanlığı çâr ve nâçar tasdîk etmişti. Haris-i şöhret sahibi Anibal birinci mağlubiyetinin acısını çıkarmak başında mabuduna karşı yaptığı hadını şanlı zaferle teyit ve teşrih etmek istiyordu. Bir asker gibi yaşamış mâlik Anibal ordusunu temsil-i dikkatle mâlik buluyordu. Ordu,

Başkomutanı Anibal'a karşı hürmet ve muhabbet-perverde ediyordu. Milâttan iki asır mukaddemiydi. Anibal'a yükselen hürmeti teskine şehrini fethetmişti. Anibal ordusu tarafından fetih Roma cumhuriyetini terditlere düşürdü. Roma hükümeti kartaca meclis-i millîsinden ıslahât taleb etti. Anibal'ı korkarak doğru bir cevap veriyordu.

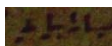
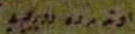
—mâ-ba'd -

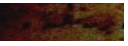
MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu.10, 8 Kasım 1919, s. 4.

11. SAYI

DERT ÇEKEN YALNIZ BİZ DEĞİLİZ

Britanya ve Macaristan hükümetleri okuduğumuza göre azim müşkülât-ı dâhiliye ve hariciye içerisinde. Bize vatanımızın felâketlerini düşündüren kalbimizde kahırlar duyarken şu iki memleketin ahval-i umûmîyesi hakkında okuduklarımız yüreğimize bir az sükûn getirmeden hâlî kalmıyor. Her hükümetin ayrı ayrı lara mâruz kaldığını tetkik memleketlerin her türlü ahvalini kaba görebilirler. Fakat biraz etrafa bakarak vatanın uğradığı felâkete rağmen bu memleketlerden çok büyük bir kuvve hayatiye ve manevîye olduğunu görüyor. Meselâ Romanya bî-nihâyet siyasî meselelerle alâkadâr eyleyen mühim hudûd işleriyle uğraştığı fırkalar idar-i hükümeti kabul etmemekte meşrûtiyetine müstakil bir hükümet vücuda getiremiyor... Bu bir acz-i siyasîdir ki bütün milletler için fenadır, nihâyet askeri bir kâbine teşkil ediyor. Demek oluyor ki Romanya daha kâfi derecede kavî değil... Zira anarşi ahvali tezelzüle dalalet ediyor bu böyle bir zamanda muhtelif kaldı ki Romanya hele tevsî'-i arazi meselelere meşgul... Ya gavâyil-i mülkiye felâketleri karşısında kalmış ne yapacaktı... Romanya şimdi denize kadar istiyor. Hatta Macaristan'ın taht-ı saltanatına Romanya kralı geçirmek arzusunu gösteriyor. İhtilâfları var. Bulgarlara pek düzgün değil artık âmâлиндeler... Fakat bunun vatanlarına karşı dâhilde bir hükümet

gösteriyor. Böyle zamanlarda gösterilecek bir millet için ne büyük kuvvettir!... Romanya'nın ibaret değil Macaristan meselesi için, itilâf devletlerarası açık hatta Paris meclisi Macaristan'ın işgali   ve garp devletlerine havale edildi. Malûm Macaristan'ın Romanya şarkında bu iki devletin diğeri Macaristan ise şimdi bir de Sırp ve Çekoslovakya orduları işgal edecekler ecnebî-perverlerin bir mülki husule gelecek   Macaristan'ın bu günlerde masruf kılmış anlaşılır. Hâlbuki Macaristan dâhilen daha   dün mevkii iktidârı Bolşevik elde etmişti ve işgal edildi. Fakat şimdi memleketin bir program   bir halde muhârebe milletin çok başka, başka ecnebî hükümetler iltizam eden bir fırka husule gelmiş muhtelif ordular halde bir kuvve-i hilafkâr, vatanın selametini [s.2] ümit ediyor. Macaristan, daha sulh da akdedemedi. İtilâf Devletleri dâhilinde meşrû bir hükümet olmaya   olduğunu anlayarak buhrân-ı dâhilinin milletin hall-olunmasına intizar ediyorlar. İşte biri bunu vatanın felâketine hatime çekmek için büyük birçok milletin hâli bizim için mühim memleketleri her millet işlerle meşgul onları hall ve tasfiye etmeğe uğraşüyor. Ve ihtilâfat-ı dâhiliye manzaraları arz ediyor. Fakat bunları anlatan hiç şüphesiz devr-i sükûnda şark Macaristan ne takım ki bizim bu günkü felâketlerimizin altından da kuvvetli bir Osmanlı Devleti çıkar. Dert çeken yalnız biz değiliz.

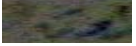
9 Teşrîn-i sâni-FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.11, 9 Kasım 1919, s. 1-2.

UMÛMÎ HARB NE VAKÎT BİTECEK?

EL-MUKATAAMIN HULÂSA-İ AHVALİ

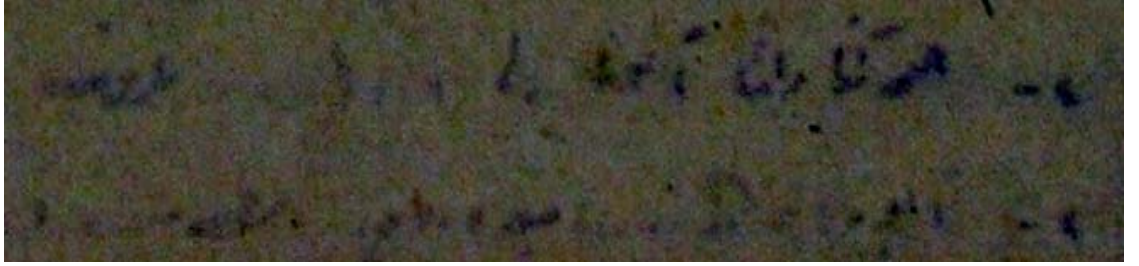
Sulh Konferansının haberi geldi. Yerine Meclis-i Âli kâim oldu taaddüdüyle mütarekenin milliyesini anlıyor. Fakat heyhat henüz sunmadı. Hala Rusya'da ve Asya'nın başka aksamında meseleleri işte bu yüzden İtilâf Devletleri arasında tehdit eden münâzaât buna inkisâm ediyor. Büyük bir diplomatın dediği gibi müttefiklerin arasını bulmak sulh konferansında iyi zamanı kaybetti. Rusya, Türkiye, Kafkas, Türkistan, Afganistan ve Hindistan meselelerinde muhârebât vuku buluyor. esas Rusya'nın vaziyet-i haziresidir. Enzar-i âlem hep o tarafa yürümektedir. Yudiç, Danika, Kolça'nın ihraz-i muzafferiyet ittikten sonra istiklâlini ilka edecek endişesiyle (Danika)nın talep ettiği muavenet-i askeriye eden Finlandiyalı Yuriçek'in bu hususta verdiği teminat üzerine muaveneti diriğ etmedi. Yeni teminat Estonya hükümeti ne olursa son muhârebelerde Bolşeviklere tevcih eden sulh makama mahkûm olabilir.

İşte mühim cihet Yudiç ve taraftarları Petersburg'u tahribetmek değil, kurtarmak istiyor. Petersburg'ta Bolşeviklerden müteşkil ahali ile ameleden mühim miktarda taraftarları olduğunu iddia ediyorlar. Yudiç Petersburg'u muhasara ederek işgal etmektedir.. Bakalım muvaffak olacak mı?.. Dün bir telgrafi Rusya'daki muhasım kuvvetlerin arasını bulmağa çalışacağını bildiriyor. Bunun da mahkûm çıkmaktadır. muâherebat tekrar başlıyor gibi .İran'ın şimali hududlarında ise harp cereyan ediyor.Bolşevikler olup geliyorlar.Asya-ı Merkezîye

geçmek için hazırlanmışlardır Binaenleyh Türkistan civarında yeni bir devlet teşkil edilirse uzaklara gitmeleri kesb-i müşkülât edecektir.

HUKUKİ ESASİYE NOTLARI

- 1- Zekazik esir kampında Feridun Fikri Bey tarafından takrir eden hukuk-i esasiye notları bir suret-i mükemmelde   vasıtasıyla tabi ve neşir edilmekte kariîlerimiz mezkûr kitaba dair bunları teveccüh etmelidirler.

[s.3]

Bâdiye, nu.11, 9 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Bugünkü gazetelerde vatanımıza ait şayan-ı haber hiçbir haber yoktur.

AHVAL-İ UMUMİYYE-İ CİHAN

Paris-4 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli'de Mösyö Pulk Arşüdikyan amele Murahhaslarının vapuruna muhacim Washington Amele Kongresi'ne iştirak etmek üzere Amerika'ya

-Router-

Londra-4 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli İtilafiyun ile Yunan arasında İttihatların muharebe meselesine müteallik akdedilmiş itilaf etmiştir.

El-Mukataam

Paris-7 Teşrîn-i sâni - Avustralya murahhasları sulh muahedesinin tasdikine tevzi ederek hükümetlerin Avustralya cumhuriyeti

-Havas-

 tatbik etmek üzeredir. Bir komisyonun teşkiline karar vermiştir. Bu komisyon harp mesullerinin muhakeme edebilecek   kazavetini ve husul-i muhakemeyi tayin edecektir.

-Havas-

Paris-7 Teşrîn-i sâni - Vinezelos müsait olan murahhasları etmişlerdir. Vinezelos ile muâhede-i sulhiyenin imzasına kadar Paris'te kalacaklardır.

-Havas-

Paris-7 Teşrîn-i sâni - Sofya'dan göre Gürcistan hükümeti Trakya'da kalan sekiz bin askerini geri çekmiştir. sulh muâhedesini şeraitine

-İtalya -

Paris-4 Teşrîn-i sâni - sulh konferansının memur-i harp murahhası Mösyö Yuniç vazifesine müteallik mesailde irtikab

Trablusgarp-4 Teşrîn-i sâni - İtalyahükümet-i mensupları parlimentu da mümasil bulundurmaya karar vermiştir. Beyrut hükümetine karşı etmek için rüesasiyle müzakereye girmiştir. Reis mezkur

rüesanın ifa etmek üzere birkaç gün sonra Roma'ya azimet edecektir.

-İtalya-

-6 Teşrîn-i sâni - Moskof'da Danika'nın askerleri on bin Yahudi'yi katlederek cesetlerini atmışlardır.

Berlin-7 Teşrîn-i sâni - Berlin umumî bir karar için çalışmaktadırlar. ise için umumî seferberlik ilân talep etmektedirler.

Washington-6 Teşrîn-i sâni - Eyalet-i Müttehida valilerinin intihabında Mösyö Wilson taraftarı olan Demokrat Fırkası namzetleri âdem-i muvaffakiyete dûçar olmuşlardır.

-İtalya Ajansı-

Paris-6 Teşrîn-i sâni - İskenderiye ahiresi portestoya karar vermektedir.

Berlin-6 Teşrîn-i sâni-Mösyö Flâmenko intihap namzet sıfatıyla değil başvekil sıfatıyla irad ettiği nutkunda demokrasinin yeniden tesisine ait mesail-i mühimeden bahsetmiştir. (İngiltere'de cereyan eden vatan her teşkilatların bir sebab-i mühim olduğunu zikr edip istikbalin en büyük tehlikesi Bolşevikliğindir . Bütün Fransızların ittihadı için bir vahdetin karşısına şeklinde denilecektir.) demiştir.

-Router-

Madrid-6 Tşrîn-i sâni - Mösyö Vinezelos'un irad ettiği bir nutk-ı siyaside Düvel-i İtilafiye ile olan ittifak teyid etmiş. Vatan meselesine mütealik her türlü temenni lazımadan olduğunu söylemiştir. [s.4]

BİR SAYFA TARİH

Anibal(Hannibal)

-mâ-ba'd-

İşleri sürünceme de kalmıştı. Roma cumhuriyeti, cevap vermekten inkâr eden Kartaca hükümeti fevkalâde murahhası olarak (Fabius)'u gönderdi. Fabius sonra Kartaca kendisinden cevap talep etti. Kartaca Meclis-i Milli kâbinesinin taleplerin cevabına bakıyordu. Adından fevkalâde asabiyete kapılan Fabius bir gün Kartaca Meclis-i Milliyesine elini göstererek harb ile sulh bunun içerisinde, birisini intihap edin dedi derin bir sukûttan sonra meclis-i milli reisi siz intihap eden, harp mukadderini vermiş ve Fabius pek cesûrâne bir vaziyetle öyleyse harp olsun diyerek elini bırakmıştır. Hükümetin Roma'ya karşı ilân harp ettiğinden Anibal, derhâl ileri harekete başlamıştır.

Anibal 60-80 bin kişilik bir kuvvetinden ve binlerce kabilelerinden terkip eden ordusuyla gitti... Anibal muharebeden sonra Alp dağlarının imtidâdınca vasıl oldu. Roma hükümetini Anibal'in süratle ilerleyişinden son derece telaşa düştü. birincisi iki ordu hazırlandı doğrudan doğruya Anibal'ın yolunu kesmek istedi işte Afrika'ya geçmek Kartaca tahdide memur olmuştu. Romalılar Kartaca Anibal'a lüzumu kadar hamiyet vermiyorlardı Alp dağlarının karlı tepelerini almıştı. Yirmi altı bin kişiden mürekkep Anibal'ın ordusunu karşılayan Anibal'ın şiddetli hücumları süvarilerinin ve hareketleri önünde mağlûp oldu... Afrika'ya gideceği birde arkadaşının Anibal kalmıştı Anibal ile harp etmesini tevcih etmişti Anibal mağlûp ve perişan etti. Roma bu iki

şiddetli mağlûbiyetinden sonra bir sel-i hurûşan gibi Roma [redacted] düşmana büyük bir kıymet vermeye ve hamiyet [redacted] etmeye çalıştı... Konsül Flâmenko üçüncü Roma ordusuyla [redacted] civarında 1317 Anibal'a mağlûp oldu. Roma cumhuriyeti bu dehşeti şeditten son derece müteessir oldu.

Fabius [redacted], tayin edildi. Fabius düşmen ordusu başkomutanın mahiyet-i [redacted] keşfe muvaffak olduğu için Anibal ordusunu haber [redacted] yaratmaya çalışıyordu. [redacted] Anibal ordusu [redacted] Anibal ile kati bir harp yapmaktan tevki edildi. Roma'nın Anibal ordusuna karşı mağlûbiyetini gören [redacted] kâmilten Anibal tarafına geçmişlerdi. [redacted] Konsül bir gün kuvvetini Anibal ordusuna fazlaca yaklaştırmıştı. Mecbur oradan Anibal ile harp [redacted] vermek istemedi. Anibal kan ortasında seksen bin kişilik Roma ordusunu kâmilten [redacted] muvaffak oldu. Konsül oradan yakasını göç kurtarmıştı. Bu heybet [redacted] Roma'yı ümitsiz yaslara düşürdü... Anibal kâmilten İtalya'yı zapt edecek bir kudreti vardı.

-mâ-ba'dı var-

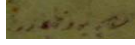
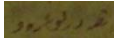
MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu.11, 9 Kasım 1919, s. 4.

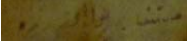
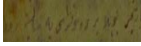
12. SAYI

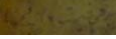
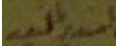
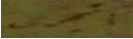
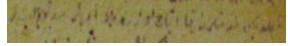
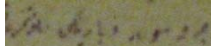
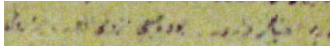
MİLLETİ KURTARSAYDIK...

Fransa Başvekili Mösyö Flâmenko Senatör intihabatı münasebetiyle memleketini müstakilen takip eylemesi icap eden hatt-ı hareketi siyasî hakkında mühim bir nutuk irâd eylemiştir. Bu nutuk olan kıymet ve hamiyete haizdir. Muhteviyatı hemen hemen vatanımızın mukaddesatına taallûk edercesine söylenmiş bulunuyor. Nutku şu esaslar tarafında hulâsa olabiliyor.

- (1) Demokratların tekrar tecdidi kayfiyeti
- (2) Yegâne çâre, mesele-i umûmîyenin teminidir.
- (3) Hükümetin meşrutiyetini yürütmek ve zıمام-i idareyi denetleme için mütecanis bir ekseriyet imtinâ' vardır.
- (4) Bu ekseriyetin muayen ve muntazam bir faaliyet porgramı olaktadır.
- (5) İhtilalcı ekalliyetlerin efâilini böyle ekseriyet tesirden istinbat edebilir.
- (6) Umûmî gururlar memleket için felâkettir.
- (7) Heyet-i içtimaîye kuvve-i milliye değil kendi teşkilâtı şubesinde istinad etmektedir.
- (8) Heyet-i içtimaîlerin teşkilât manzarası ve sâir âfâtın irâ-yı tesisatının büyük çâresidir.

Bolşevik büyük bir tehlikedir. Bu böyle bir vahşete karşı bütün vatandaşların birleşmesi lazımdır. Mösyö Flâmenko Fransa için gayet taraflı selamet esasını vaz ediyor. İşbu noktada filhakika tamamıyla riayet edilmiş Fransa için felâketler tevlit edecek bir mahiyettedir. Biz bu asileri gözümüzün önünde bulundurmak halinde bunları vatanımızın mukadderatına tatbik etmek isteriz. Çünkü biz bu gün sâiri memalikten cümlesinden ziyade muntazam ve meşru hatt-ı harekete muhtacız. Memleketin maruz kaldığını

nev-i felâket ve hüsrânları tesisatını azaltmayla bize güzel bir hayat temin etmek için hakiki bir intibah bulmalıyız. Bu babta bundan vatan evlâtlarının fikir eden hareket takip edilmesi lâzımdır.

Evvel emirde heyet-i içtimaimiz uğradığı felâket ve âfetlerin tedavisi bunların mümkün olduğu kadar izâledir. Bunları ciddî kimselerden mürekkep heyet-i tahkikiyeler katî suretle tetkik ve bilhassa çare ve tedâvileri takrir olunmalı; içtimâî, iktisâdî, siyasî her türlü nevâkis ve hatamızı resmen ve müstakimen refîne çalışmalı ve heyet-i içtimâimizde , bu vazifeyi de gösterecek ve yahut kapitalistler karanlıklara için itimatlar heyet-i içtimaisi [s.2] İslâmi birde temin eyleyecek bir azim ibrâzıdır. Bunun için de bütün kuvvetleri vatanın kendisine beyhudeliklere dalıp da mefkûre-i umumiyye bundan yana umumî emniyet-i içtimaiyemiz başıntan başına çalışmalı ve hizmetin en büyük telakki edilmelidir. (boş ağızlar) (boş kollar) vatan aleyhinde uğraşan eller demektir. Bütün bu işleri teşkiliyle ve ikinci bir defa bu günkü felaketlere kuvve-i vataniye hiçbir kuvvet bu memlekette edemez.

Bütün haber-i meşrutu hiçbir netice-i felah onun için da   ve bar-ı mukadere kadir bir kütle   ekseriyet ameleye ihtiyaç vardır. Flâmenso'un   istikbalede taallük eder. Müstakbel Meclis-i Mebusanımız ihtilafat olursa vatan eski felaketlere uğrar. Onun için bu mesele değil vatani düşünen vatan için kendilerinden azim   mürekkep ve ekseriyet hiç değilse meclis önünde   milletimiz için böyle

ekseriyet olamazsa gayr-ı mümkündür. Gerek Almanya ve gerek Avustralya değil meclis karar verdiler. Bu ekseriyet musâlaha vücuda vatani, ictimai vasıta hatta daha evvel başvekil hükümet-i meşrutaya kuvvet vermeli, çünkü her türlü istiklal böyle meşrut bir hükümettir. Ve hükümetin mahrum bir hatt-ı harekete ihtiyacı vardır. vazifesini mahiyetine istibalimize karşı muhalifeden memleket dâhilindeki kuvvetler meşrutiyetin dâhilindeki ederek felaket şeklini almamalı hepimiz meşrut çarelere selâmet görerek (hayatımız, mehabet) eylemelidir eğer fırka-i muhalife zaten galip olur. Onun hiç silah bırakmaya gerek kalmıyor. Öyle olursa ekseriyet kuvveti her vakit aksam-ı vatan üzerinde çok hükümandır ve kuvvet daima eli altındadır.

Bu suretle olur. için heyet-i içtimaimiz bu suretle tedâbir her şey hükümetin elinde kalmalı milli müesseseler inkişaf edilmelidir. Bu kabil teşkilât vatanın hem sükûnet ve saadetinde yardımcı olur Rusya'dan çok ziyade vardır.

fabrikalar bunun için birde Bolşevikliğin şimdi ancak istedikleri işte bizde Flâmenko'nun mühim fikirlerini

meşrut tevliidiyle vatanımızın âtisine imanımız olduğu için güzel esaslar [s.3]

Bâdiye, nu.12, 10 Kasım 1919, s. 1-2.

Arz-ı itirâz

Bugün gazetelerin adam-i vürûduna mebni mecburen kariîne muvâade verdiğimiz cihatla öylece sırasıyla neşredilen Mısır hakkındaki ve taliki siyasînin derç olduğunu itizâren addedilir.

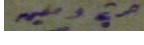
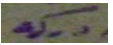
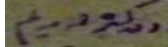
Bâdiye, nu.12, 10 Kasım 1919, s. 3.

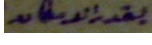
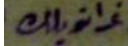
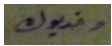
MISIR HAKKINDAKİ BAKIŞ-I SİYASÎYE

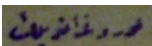
Dördüncü Nüshada

-mâ-ba'd-

Diğer Avrupa devletleri hükûmetinin makasidi ve niyetine tamamen vakiidirler. İş bu niyet tabiat maslahat itibariyle icabat hal ve zaman masruf olabilirse de anlardan bir ahbar-i mücared maksut olup belki niyet-i mezkûra ve vifakı müşabihsinden bulunmaktadır.”

11-Mister Fladison 9 Agustus 1882 tarihinde Avâm kamarasında ibkaat-ı anide bulundu: “Yoksa kimselerin zihinlerinde bir şüphe uyandırmıştır. Bu şüphe, Mısır işgalinin idaresiyle İmparatorluğumuza ilhâkını arzu edenlerin temayülünden müsaittir. Bu öyle bir arzu ki asla suret-i katiyede muhalif için çalışmadan kararı veren, biz ilhak fikrinin ve akdinizin veya yaklaşan her şeyin ve onun husulüne olan hepimiz muhalifiz. Muhalifimiz çünkü bu afâl İngiltere'nin gayr-i kabili teliftir. Muhalifiz biz Mısır'a karşı olan vazifemizle kabil-i telif değildir. Muhâlifiz, çünkü ve buhranlı zamanlarda bir verdiğimiz gayr-ı muvafıktır. O taahhüdât deruhte eylediğimiz müşkül işiyle bütün Avrupa'nın itimadını kazandık o taahhüdât her dâim merbut ve hürmetkâr bulduğumuz iktiza eder. Kendimizden ; işgal bir müddet meyân ile tehdit edilse bile, yine ilhakımız olabilir. Buna binaen bizim gaye-i meramımız işgalin tadrîcen bir şekl-i dâimi almasına mâni olmak için

 hâsıl-ı gayret eylemektedir. Bize tahliye-i nihaîye için bir gün tayin etmek veya bir günlüğünü eylemek maksat değil fakat bu tahliyenin tecelli-i için hiçbir mesâiden geri kalabilecek şartlar ise Lord ibka edildiği vechiyle, dâhil-i memleketinde asayiş iade etmek ve hâkimiyetinin muhafazası için vesait lüzumunun ittihazından ibarettir.

12- 16 1884 tarihi şöyle deniliyor. (Mısır 22, sene 18884 sayfa11) “haşmetli kraliçe hazretlerinin hükümeti, emr-i tahliyenin âsâyiş irad-ı hâlel etmesinden mümkün olunca bulunduğu dâir devletlerin re'yi muntazam olmak şartıyla 1888 senesi bidayetinde askerleri çekeceği 12- 25 Şubat 1880 tarihinde ibkaat-i atide bulundu.” emr-i işgalin ancak muvakkat olabileceği daha bidâyette bilmiş nazar-ı dikkatimize aldık. Mısır'ın aleddevâm dest-i taksirimizde ibkası azim ve niyetinde değiliz, biz bu memleketi mezkûra ve Avrupa'ya karşı taahhdüdât-i lâzım bulunan bundan başka bir siyaset bizden

16-Lord Saliyur'un 10 1887 tarihinde Avam kamarası'nda ki izahâtı da bir, bir atidedir.

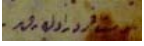
Mısır sâhabesinin deruhte eylememize imkân yoktur. Çünkü haşmetli kraliçe hazretlerinin hükümeti bütün yapabileceğine dâir taahhüdâtta bulmuştur. Daha evvel irâd-ı nutuk eden der-hâtır ettirdi. Bir de bu zihinlerimizde anlaşıp olduğunu söyleyerek, fakat kâbil-i inkâr olmadığı üzere hiçbir

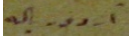
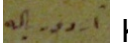
Bâdiye, nu.12, 10 Kasım 1919, s. 3.

BİR SAYFA TARİH

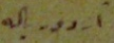
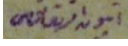
ANİBAL (HANNİBAL)

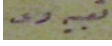
-mâ-ba'd-

Bu muzafferiyet kat'i bir fırsatı Anibal'a bahşetmiştir. Fakat azim ve sebatı Anibal'a fevkalâde bir cesaret bahşediyordu. Anibal'ın vekil-i nâdimi bulunan dediği gibi muzafferiyetinden istifade etmek olunabiliyordu Anibal doğrudan doğruya müdâfaadan acîz zuhûr olunan Roma'ya hücum edecekti... Fakat bu tehlikeli vaziyeti nazar-ı dikkatindendir. Bundan Roma şehri ahâlisi müdâfaaya çağırılmışlardı... Cihânı almak kudretine Anibal Roma'ya hücum etmekten vazgeçerek cenub-ı İspanya'ya çekildi. şehzade istirahat ediyordu Anibal taraftarı olan Ayuliye şehri Roma kuvvetleri tarafından zapt edilmişti... Anibal - Ayuliye'i-kurtaramadı. Anibal muzafferiyetinin Kayuba'nın safahât-ı âlilerine daldı. Anibal Roma'ya hücum etmeğe cesaret ediyor. Önden de Roma kuvvetleri Anibal üzerine yürümeğe kendilerinden bir kudret gösteriyorlardı. Anibal ahvale imtinâ' etmeyip galebeye İspanya'da Roma kuvvetleri muzafferiyetlere nâil oluyordu... Nevpâ hükümdarın iltizam ediyordu...

Uzun bir devreyi idrak eden Anibal, Roma'nın hazırlığından Atina'ya bakıyordu.. Binaenaleyh hükümeti metbû'asına mürâcaat etti. İmdat talep etti... Perişân ibka etti. Cihana Habilcar Frufen Meyt Şehrini yeniden Hanun ailesini menfaat-i şahsiyesi uğrunda kavî bir cumhuriyetin mahkûm olunması intihacı eden esbab-ı siyasiye çıkardı. Hanunları iltizam eden meclis-i milli Anibal'ın imdada ihtiyacı yoktur. Çünkü büyük muzafferlere nâil olmuştu. Bu sırada deniz tariki Roma tarafından kâmilten kontrol altındaydı. Anibal Kartaca'dan ümidini kesince İspanya orduları komutanı biraderi mürâcaat etti galebede bir Romalılara karşı mağlup olmuş. Kuvve-i kolye ile biraderinin imdadına koştu.

Anibal'da cenub-i İtalya'dan Şimale doğru hareket etti. Romalıların siyaset hâsıl oluyordu. Roma cumhuriyeti Anibal'a kendiliğinden

Roma memleketlerini terk edecek vaziyet-i siyasiye ve askeriye ediyordu. Kabiyus ve Taruna kumandalarındaki ordu hazırlandı. Taruna Anibal'a karşı yürüdü. Kebiyus hilekârlığı önünde Tanaver denilen mevkide maktul oldu. Karaca ordusu perişan oldu. 217-Anibal görünce yıkıldı... Ben bunda Kartaca'nın aşkını gördüm dedi.. Beş sene daha Kabuya'da kaldı.. Hiçbir teşebbüste bulunmadı Roma bir kabiliyetle bu mühlik düşmandan kurtulmağa çalışıyordu. 202-senesiydi. Kartaca Romanın genç Generallerinden tarafından muhâsara ve tazyik edilmişti. Kartaca hükümeti Anibal'ı imdadına çağırdı...

Anibal vatani kurtarmağa kuştı. Alp ve Pirene dağlarını aşarak Afrika'ya geçti. Zama   karşıladı. Tarafeyin tertibatı akıllara cüret verecek vaziyetler

Bâdiye, nu.12, 10 Kasım 1919, s. 4

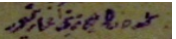
Tevzih

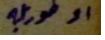
Bâdiye—*Tan'ın* dünkü nüshasında Almanya ahvaline dâir mütedid aynı tarihiyle İtalya Avrupa *Nal* Ajansı tarafından keşide edilmiş fakat biri birine tamamıyla zıt iki telgraf münderiçti. Karîilerimizin bu müşabih muvâred üzerine vukuundan mürâcaatları dolayısıyla mezkûr telgrafın son heyet-i tahrirince bir olarak yanlış tercüme edildiği tavzih ve mezkûr telgrafın dünkü nüshamızdaki tercümesi doğru olduğunu tavzih keyfiyet zımnında diğer karîilerimize arz olunur.

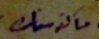
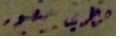
Bâdiye, nu.12, 10 Kasım 1919, s. 4.

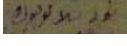
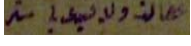
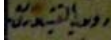
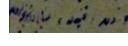
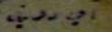
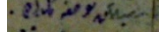
13 SAYI

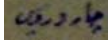
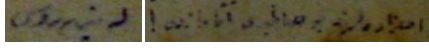
BELEDİYELER VE MEŞRÛ YOLLARI

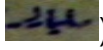
İngiltere’de belediye intihabatını yapıyorlar; Londra da ekseriyet etmişlerdir. Ahali kurtulmak için re'yini amelelere vermiş. Belediye intihabatı Avrupa’da pek büyük bir hamiyete haizdir. bizler belediye teşkilatına on da biri hatta bahsetmiyoruz. Bunun için belediyeler böylece bir harabe şekli alıyor. Hiçbir kimse mensup olduğu belediyenin mukadderatına alâkadar olmuyor. belediyeler, görülse bile bunlarda bir şey yapmıyor. su, tatbikat, ziya, pazar meseleleri gibi iptidaî işleri bile hall ve tesviye etmiyorlar... Bu halde sevgili yurdumuza bir sevimsiz çehre veriyor.

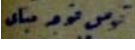
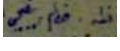
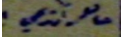
Hâlbuki Avrupa memleketlerinde en büyük bir iş belediyenin aididir, herkes ön hükümde bulunan şehrinin temiz, bolluk, rahat ve güzel olmasını ister. Bunu tabi hükümet yapmaz. Hükümet ve belediye çok başka bir şeydir. Hükümet idareye ait işlerle uğraşüyor. O bütün mıntıkayla iştigal zaruretindedir. Hâlbuki belediye yalnız kendi belediyesi için çalışır. İşte bunlardan dolayı hepimizde pek bundan sonra olsun alâkadar olmak fikri birliktir. İngiltere’de belediye intihabatı bu defa pek şedit mübarezelere sahne olmuş. Malûm şimdi İngiltere Amele Fırkası mühim bir kuvvet olarak kendini gösteriyor. Öteden beri İngiltere’de iki tarihi fırka olduğunu biliriz. Her vakit bunlardan ya biri ya diğeri intihabatta ekseriyet ihraz ediyor.

Hâlbuki bu sefer ki belediye intihabatında fırkaların ikisi de muvaffak olmuyor. Meşrutiyet esasî belediyelerdir. Belediyeleri elde etmek her siyasî fırka için pek bir gayedir. Belediyeler elde etmedikçe mebusan ve âyan intihabadında matlûp olan hedefleri tartmak kabil olamaz. İşte bu suretle Amele fırkası tedricen zafer diyecektir. Bu yürüyüş yine seri değildir. Fakat iş ve mıntika elde edilmiştir. Burada düşünülecek bir cihet

daha vardır. Öteden beri bizde bir kânaat vardır harici bir işle dâhil-i   muvaffakiyet manzarası karşısında memleketin dâhili inkişafına ait meseleleri ihmal etmek, bazen muvaffakiyetine bazen âdem-i muvaffakiyete başlatarak vatanın kudretini alâkadar eyleyen hayat-i maddeleri muallâk bırakmak yerde her nevi hükümetin için bilâistisna müracaat ettiği müdâfaa-i nefsi budur. Aheste aheste bu fikri bizde hoş görüyoruz, fakat işlerde halloluncaya, nihayet öyle bir ile aks tesirlerini infilâk ettirmeğe başlayarak şaşar kalırız. Bu hâl muvaffakiyetsizliği ihzar ve muvafakatlerin kalışına sebep eder. Bu hâle çare bulmalı [s.2] gibi yapmalı bilhassa şu Londra belediye intihabatı misal olarak anlamalı. Şimdi İngiltere'de mevk-i iktidarda bulunan (Temerküz Kabinesi) milletine muzafferiyet temin etti; bütün fakat hiçbir vakit halk bu kabinenin istinatgâhı olan siyasi fırkaların her arzusuna göz görüne mutakit olacak derecede şahsiyet vatanlarını feda etmek derecesine ittirmedi. Öyle ya neden tekdir ettiklerimiz aziz haline getiren onlardan olmasına etmeliyim. Hükümetler milletlerin nazarında güzel girişenlere benzetilebilir kılmışlardır. Çok , insanî en hayırlı fakat kam daima millette olmalı nihayetsiz itimat eylediği taraf için doğrudur. Bu bir teşebbüstür. Maksud hükümetleri küçük düşürmek değil hükümetlerin iyi yürümesi için ahaliye ait vazifenin tamamıyla ibka edilmiş lüzumunun tespitidir. Vatanperverlerin; katiyen ibaret değildir. Vatani düşünenler müspet maddî esaslara istinat etmeli. Vazifemizi kıl kadar ihmal edersek kadar vatanperverlik ortaya sürsen faydasızdır. Ne artık vatanperverin geçiren hayatı kısımlarıyla buradaki vazifemiz düşünmek ve güzel bir hatt-ı hareket tayin ederek netice üzere başlamıştık; mukavemet felâket afetimizden sonra bizi etmelidir. Vazifemizi vaktinde yaparsak memleketimizi kurtarmış oluruz. İtilâlar, vazifenin vaktinde yapılmasından, ihtiyacı lâzım

geldiği zaman tatbik edilmesinden vücuda gelir. Eğer zenginleri, zamanıyla ederek hiç değilse köylere biraz tarla, rahat yüzü gösterdiler, milletler affetmez. Yalnız hariçten değil kendisine kötülük bilerek bilmeyerek, edenlerin cümlesinden alır.

Tarih ve tabiat bi-amandır. Onun şerrinden kurtulmak için yegâne çare milli vazifeleri sadıkâne ve muktezî'âne ifâdır. Cehalet ile vatan yürümez. Batar. Şimdi şu belediye intihabında amelelerin kazanacağı mühim bir maddedir. Herkes bu kazanışta bir mûcib-i meşrût inkıyâden mecburdur. () belediyesi Amelenin elinde hem de Rusya değil, meşrûtiyetin alınan bir hızla vasıta-i meşrûtiye bu kadar kıymettardır.

Ameleler, meşrûtiyet vasıtasıyla böyle bir nimeti elde edince şüphesiz meşrûtiyet çünkü kesb-i liyakat ederlerse yarın İngiliz İmparatorluğunun siyaset-i umûmîyesini ellerine almaları mümkündür. O zaman mesâil-i umûmîye-i cihan alacağı şekli kesp ederler. Fakat aniden bir az değişir. Meşrût vâsıtayla milletin kazanılmış siyasî kuvvetleri elde etmekten ümitleri kat' olunmasaydı, ne olurdu;... Belleri yıkılır giderdi. Zirâ en küçük hak edilmezse müstakim, olur. Bir memleketin içinde böyle artık onun encâmı vahimdir. Meşrutiyet fikirleri her devirde vardır. Yalnız onun kuvvetlendiren kurtarmalı ve kendisine itimat eylemelidir...

10 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 1-2.

Futbol

Dün “B” kampı futbolcularıyla “D” kampı futbolcuları arasında bir egzersiz icra kılınmış ve bu oyunda her iki taraf yekdiğerine karşı   hareket eylemiştir. Kuvvetli ve samimî muvaffakiyet diyebiliriz...[s.3]

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 2.

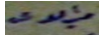
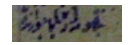
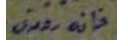
TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Türkiye İle Sulh

Türkiye Heyet-i Murahhasa'sının Sulh Konferansına çağrılarını intizar eylemektedir. Sulh Konferansına takdim edilecek cem etmek üzere lâzım gelmiş mesainin ifâsı için icap edenlere emir vermiş. Türkiye tarafından Sulh Konferansına gönderilecek murahhaslar arasından müdür-i esbak Tefvîk Paşa Ahmet İzzet Paşa sabık Hariciye Nazırı Nabi Bey, Ahmet Rıza Bey'in İsmet Beyler mevcuttur.

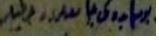
Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 3.

Anadolu Hareketi

Harbiye Nezâreti Müsteşarı Ahmet Fevzi Paşa Anadolu kıtaatını teftiş etmek üzere İstanbul'dan hareket etmiştir. İzmir'e muvasalat-ı intizar olunuyor. Bahriye nâzırı Salih Paşa, Mustafa Kemal Paşa'yla müzâkere etmek üzere tayin kılmiştir. Bundan maksat şayet devletler hareketiyle muhalefet etmeye karar verilirse ittihaz kılınacak hatt-ı hareket yakındır. İşbu Nazır on gün evvel Dersâdet'te hareket meylinin İstanbul'un murahhası Kazım Bey ile birlikte avdet eylemiştir. Beyânatına nazaran Hareketi Milliye rüesası İzmir'deki Yunanlılar aleyhinde bir teşebbüs için ihzarında bulunmaktadır. Tahkikat komisyonun Yunanlar tarafından İzmir'de yirmi bin Türk olabildiğini gösterdiği söylenmektedir. Tütün ziraatıyla incirlere vasî hasâret ibka' eylemiştir. İzmir'den bildirildiğine göre Yunan müfrezeleri Odessa civarında yakın köylerden Türk cephelerini çıkarmıştır... Türkler Antakya Rumları tehdit etmektedirler. O civardaki köylüler evlerinden dışarı çıkamıyorlar. Çanakkale civarında münasebetlerini Türk jandarmaları ifa eylemiştir.

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 3.

ÂLEM-İ İSLÂM HİNDİSTAN

Teşrîn-i evvel'in yedinci günü Hindistan'daki Müslümanlar ve orucuyla zaman hâkimiyet-i haziresinin ibka'sına dair hoca-i memure tilâvetiyle geçmişlerdir. Türkiye'nin taksiminden dolayı önderlerini irad ettikleri mazharlarda İngiltere başvekili Türkiye'ye ait tasdikini ibka' eylemesini talep eylemiştir. Bu hocaya ve içtima yerine Şiilerde Sunî dindaşları gibi iştirak ettiler. Hindistan ekâbiri ve rüesası, kendi taraftarlarını Müslümanların âmâlini tervice davet eylemiştir.

-Router-

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 3.

ŞAM-İ ŞERİFTE TEZAHÜRAT

Şam-ı Şerifte *İhram* gazetesine gelen hususi bir telgrafta bildirildiğine göre 10 Teşrîn-i sâni - şehir-i mezkûrda İslâm, Hristiyan ve Yahudilerden mürekkep olmak üzere kişilik bir nümayiş-i vatan-perverâne icra eylemiş ve Suriye'nin vahdet ve istiklaliyet-i siyasiyesinin ilânına ve Filistin'in bir Yahudi ülkesi haline müteallik olarak ittihaz edecek her türlü mukâdderatına karşı protestoda bulunmuştur. Tezahüratçılar Avrupa ve Amerika devletlerine keşide eyledikleri şiddetli bir telgrafta Suriye İstiklaliyeti namına siyasî azasını talep eylemişler ve bunun ati için kanlarını akıtmağa intihâ bulduklarını bildirmişlerdir.

4-Teşrîn-i sâni'de Şam-ı Şerifte bulunan yirmi bin mukarreratındaki Arap asâkir-i munazzaması şîâr-i vatan-perverâne okuyarak sokakları dolaşmışlar ve tayyarelerde şehir üzerinden bu nümayişlere iştirak etmişlerdir. Rom Ortodoks patriği Garyu Furyosi Efendi nümayişlere hitaben irâd eylediği bir nutukta ahaliyi ittihat ve uhuvvete davet eylemiştir.

-İhram-

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 3.

Karîlara:

Hamiyetine mebni gazetemize Ana vatan ve âlem-i İslâm'a haiz haberleri tercih-i derc mecburiyetinde kaldık. Ahval-i cihana ait haberleri icmalen yarınki nüshamıza derc edeceğiz.

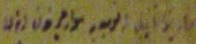
Bâdiye

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 3.

BİR SAYFA TARİH

Anibal

– mâ-ba'd-

Anibal tarafından Anibal'ın çabuk kudretine addedildiğini bu hatt-ı müdafaa'nın aralıklarından giren Najbunlar Anibal gerisinde toplandı kuvvetleriyle kabileden büyük bir fedakârlık görmüştü... Yirmi bin maktul bırakarak Kartaca'ya iltica etti Kartaca'nın vaziyet-i askeriye ve siyasiyesi pek müthiş ve mühlik bir şekil aldı. Anibal'ın Kartaca cumhuriyetinin muahedesini kabul ve tetkik etti. Romalılar aleyhinde bir Anibal vatanını hükümdarı on bin kişilik kuvvet Roma'ya karşı isyana sevk edeceğini söyledi. (Anibal) o mağrur hükümdarında mazhar-ı takdiri olamadı. Anibal bir müddet sonra ilca etti.

 Anibal'ın teslimini talep eden konsül Flabinus'a Anibal, bu büyük komutan artık yenerek ruh-i mevcudiyetini teslim etti.

 asrın muzaffer takdirine Yunan'da tabiat elinde söndü...!

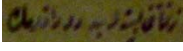
-Bitti-

Mustafa Nizamettin

(Siyah ve vahşi geceler)

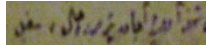
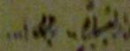
TELHİ-İ HAYAT

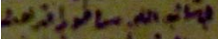
Hemşirem Şükûfe Nihal'a

Şimdi artık idi. Çılgın bir isyan vardı. Gözlerim her ne kadar merâret-i hayatımı gizlemek istese bile açık hayatımı aşikâr eder, günahkârlar bakışını pek andıran kendimi mücrimlerin itirafat daima ve penah bî-sud ve mahkûmdur.

Gülistanlarda bile neşe-i mürgan yerinde... Şimdi baykuşların efganı vardır... Semalarda pırıldayan sitareler yerine, şimdi amâkına gömmüş leyl-i pür-matem var. ne derin bir var... Şu kapısını bir açsınlar! Görsünler ki burada da hayat... Masum... Nalân ve giryân valideler hep nişanlılar, gelinler mübtelalar masumların terzinde benim mestur göz kapakların onun bile kendi hayat ve muavenetinden memnun olduğunu his edebilir...

Şu kabristanda tufan-i serseriye dikkat et... Kim bilir ne arar? ; heyecan, kabir, zaten harîr-i mezar...

 mesailden yana,... Elindeki bir az fazla bir lokma gıda-i hayatını temin etmek istemiş?... müsekkin zavallı, kıyametin, yalnız kahraman ve şahit bir babanın öksüz olan of şimdi sizi daha iyi anlıyorum hakikat

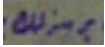
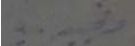
 ediyorum... Ve yalnız, babanız, anneniz, amcanız onların hepsi
 pek erken şahit olmuşlar, pek çabuk kat-ı hayat
 etmişler... Lâkin intikam   kimselerine,
 ellerin ey, beşerin yed-i kahır ve
 iyiliğinde ,ve hata felek!
 İşte bir uğrunda istediğin, penâh !....

Bâdiye, nu.13, 11 Kasım 1919, s. 4.

14. SAYI

HAKKIMIZ VE MEVKİMİZDEN EMİNİZ

İngiliz Başvekili Mister Loid George'un bu son günlerde memalik-i Osmaniye hakkında beyânatı olmaktadır. Her şeyden evvel şurasını söylemek icap eder ki bir hayat-i mütarekeden sonra bilhassa mesâil-i müttehideyi cihanın aldığı şekl-i hazır üzerine hâlâ hakkımızda bu minvalde beyânın vukuu mühim ve sedamız derin âlâmlar tevlit etmekten hâli kalıyor. Fakat bizler bu felâketzede milletlerden olduğumuz için musibetin altına bir kuvve-i ruhiye ile her eleme mukavemet edebilecek bir azm-i amik sanmayız... Bunun içindir ki her türlü beyânat etrafını bir surete, gayet büyük bir hukuka katıldığı ile tetkik etmeye başlarız, iş bu mütalaat-ı esasi itibariyle şerait müstakile sulhumuz hakkında bir delalet daima tazmin edemez.

Biz sulh hakkındaki fikri murahasalarımızı mütarekeye takip eden günlerden biri seri ve katî olarak dermeyan eyledik, tamamiyet-i mülkümüz ve hukuk-i istiklâlimize bütün vücudumuzla merbut olduğumuzu söyledik. Şimdiye kadar ittifaklarına mensup devletlerin cümlesi gayr-ı tarihi arazileri terk ettiler... Hâlbuki bizim bilumûm arazimiz kadime mevzu çare üzerinde her türlü hâk ve hakkımızın taallûk etiği icra etmiştir... Bunlardan firar etmek bizim hakkımızda en yeni neticelere müntehi olacağı masum biri yaralandığında hükümet-i Osmaniye'nin bu hususa karşı hiç bir vaziyet karşısında tezelzül edemez. Esasen bizi bu kararımızda teshi eden ikinci bir âmil daha vardır.

Biz musalemet-i cihanın cidden temim ile devlet ve milletimizin beşeriyetin tekâmülü menşe' eylemesinde bir amil-i hayır ve salâh olmasını isteriz. Gayelerimiz de hiçbir ziyankâr, tehdit meşhuda ciheti yoktur... Bütün mefkûre-i milliyemiz mesai bir hayat dâhiliye tesis eylemektedir. Her Türk bugün bu necip gaye ile çalışmalıdır hiçbir kuvvete karşı bir hiss-i

tecavüz beslemiyoruz. Bütün gayemiz inkişaf ve terkidir. Elbette vicdanımız bu kadar ümit olduğumuz için hakkımızı elde edeceğimize bu hususta hiç, hiçbir şey, hiçbirimize tesir edemez. Anasıra ait olarak Mister Loid George'un delâlet etiği musâlaha bugün tetkikatına muhtaç bir keyfiyettir... (Bir milletin hakkında tarihe bakarak hüküm vermelidir) sözünü tekrar ederiz. Biz anasır-ı muhtelifenin, Avrupa'da masâriften en uzak olduğu Avrupa bize hiçbir şey yapmayacağı hengâmlarda bile, hukukunu tamamıyla riayet edip ve onları yaşadık. Bugün mevcudiyetlerini Osmanlı tarihinde biz ne dereceye kadar fikr-i insanî eylemişiz bunu tarihimiz tetkik etmektedir. Yeniçeri meseleleri vatanımızda her milletin tarihinde kanlı mücâdelat-ı dâhiliye olduğu gibi bizleri birbirimize kırdırarak biz garibanların hakkına hürmet eden intizamaât-ı hayriye bunun en parlak misalidir. Meşrûtiyet ilân olundu [s.2] o zamandan beri de herhalde en ziyade müşkülata yine Türk unsuru uğradı. Ve Türk unsuru her türlü hiss-i hâk-şinasiyi sakın olarak gösterdi... Bunu tarafımızı değil hakikati müdâfaa için yapıyoruz. Fakat dünyada her millet ve her kuvvetin zayıf aleyhinde kîl ü kâla sebep verir, bunu bizler biliriz. Cihanda herkes insandır insanlar Kânun-ı mukarrerâtına tâbidir. Bu muhârebede Türk unsuru herkesten her şeyden ziyade kan doktu... Ve şimdi müşkülât esasî kâfi dereceye kuvvetli olmayışımızdır. Bunu takdir etmekten hiç uzak değiliz fakat İzmir mıntıkasında yanlış konuştuğum bazı zaman Rom ahalinin hiç bir dertleri olmadan en samimî ağızla Hükümet-i Osmaniye hakkında () vergilerini hatırlıyor. Vicdanımın tâze ve yeni lems ediyorum. Maa-mâfih beyânât dâhili bizi düşüncelere sevk ve istikbâlimiz hakkında tenvir eyler, fakat hiçbir zaman ümitsiz bırakmaz. Esasen muvaffak olan keyfiyet, Hükümet-i Osmaniye'nin aksâm-ı müttehidesinden anâsırın mühime-i idaresi ve adaleti maddesi değildir!... Bize bunun için güzel tekliflerde bulunacaklar. Esasen Müslüman unsurların hepsi Osmanlı idaresinin avdetini dört gözle arzu ediyorlar. Azim-i katimiz isteriz ki da tamamı ile emniyete ıslah eyleyecektir...

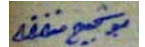
O halde reşit bir kuvve-i ruhanî ve hukukîye ile bütün bu tahmîllere rağmen maksadımızı istihsal ve şarka sükûn ve huzurunu temin eyleyeceğiz... Osmanlı imparatorluğu yaşayacaktır.

11 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

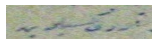
Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 1-2.

MİSTER LOİD GEORGE'UN NUTKU

Londra-9 Teşrîn-i sâni – Mister Loid George, Londra şehri tarafından keşide edilen bir ziyafette âtideki nutku irad etmiştir: (Harp esnasında tuttuğumuz hiss-i niyet ve akıl ve mantık tarikini sulh esnasında takip edemeyiz. Henüz birçok mesâil-i müşkül vardı. Birincisi meselesidir. Buna bir şeref ve şanlı bir suret-i hal bulacaktır...

Harbin en tayyâr bir zamanında muavenetimiz koşan bu aramızda münasebet-i dâdkarâne mevcuttur. Ben Avusturya'dan ayrılan ecnebilerin adalet olacağından eminim... Türkiye meselesine gelince bu sulh önünde harp zamanında daha fazla münasib ve Artık Arap, Rom ve Ermenilerle meskûn olan aksam-ı arazi üzerinde şekil-i mukîm-i hükûmetine nihâyet vermek iktiza eder tesviye-i mesâili hakkında müttefikler beyninde bir ahenk tam hüküm fermâdır. Cümlesine Karadeniz kıyıları bilumûm milel-i âleme açılmasına ve bu boğazların muhâfazası hususunda eski vaziyetin tağyirine karar verdik. Rusya'da ise hâli hazır arzu edebilecek bir vaziyettedir. Bir kaç hafta evvel münazaâtın hitâma ereceğini umuyorduk... Fakat şimdi öyle görünüyor ki kanlı nizalar daha uzun sürecektir bizim azâmız uğradığı gibi Danikan'ın karşı evvel durdu (o mühim) ve yalan haberler de itimada şayan değildir. Bolşeviklerin bütün Rusya'yı istilâh eyleyeceklerine kani olamam çünkü Bolşevikler galiba muarızdırlar. Fakat Bolşevikler münâzaanın şiddeti âlemin bekâsını arzu ettiği hâra çevirmesinden korkuyorum.. Daha

bidâyet emirde Bolşevikler teşkili mümkün olduğunu ve bunun için vesait-i saire ittihaz [s.3] ettiğini söyledim. Çünkü medeniyet tam Rusya'yı hârabe halinde görmeye tahammül edemez. Meclis-i Âli öylece Rusya hakkında bir suret-i tesviye düşündü. Bunu için vaktin gecikmemiş olmasını arzu ederim ki devletler ümid-i muvaffakiyetle yine şimal-i Rusya'ya her türlü muavenete taasuf etmem. Fakat biz birçok masarifi istihzam edecek nihayetsiz olan bir harb-i dâhiliye girişmek ihtimalini dermeyan edemeyiz.

Askerimizin Rusya'yı terk etmelerinden memnunum çünkü Rusya ve deniz ortasında müteharrik bir kumsala benzemeye başlamış üzere muzaffer-yâb istihsalimizin işinden belli değil fakat muzafferiyetler kumsallıklarında nice ordular vardır. Durmaktan netice-i mağlûba dest-res olduklarını tarih bize gösteriyor. Saltanat-ı Rusya milletlerin dinlendirerek devletlerin suret-i tesviyesini kabule yanaştıracaklarını ümit ederim. Ahval-i umûmiyenin neticesi hayırlıdır. Fakat ahenk-i âlemin bir sene zarfında harb-i umûmîyeden evvelki vaziyetini iktisap etmesi müstecildir.

Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 2-3.

DÜNKÜ HABERLERDE

İSPANYA'DA

Amerika senatörleri Muâhede-i Sulhiyenin sandığına ait bendini 40 re'ye karşı 62 re'yle kabul etmiştir.

Cumhuriyet-perverler hükümet kabinesinde muvaffakiyet elde etmişlerdir. Vali Koniç ekseriyet-i azimle intihab edilmiştir. Reis Wilson velhasıl tebrik etmiştir.

Türkiye - Seyit Talat Paşa'nın iltica ettiği söyleniyor, Meclis-i Âli İzmir hadisesi tahkiki için memur edilen komisyonun raporlarını tetkik etmektedir. Mösyö Vinezelos üzerinde bir vermiş General Burnut lazım gelen ibkaâti vermiştir.

Bulgaristan'da iki yüz kişi tevkif edilmiştir. Mevkufiye hayatında sabık Başvekil Radle Selamuf ve Harbiye hareketiyle malûm üç General vardır. Rusya; Azerbaycan şimal-i Kafkas Gürcistan Okrayana memleketlere meclis istiklâl

Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 3.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İzmir işgali, İzmir mukadderat-i siyasiyesine telâkki etmez.

-Havas-

Paris-10 Teşrîn-i sâni – İzmir hakkında tahkikât komisyonunun raporunun tetkikini devam eyleyen Meclis-i Âli itilafı, İzmir mıntıkasında Yunan işgalinin devamı karar vermiş ise de işbu karar İzmir mıntikasının istikbal mukarrerât-i siyasiye hiçbir suretle icra-yı tesir mâhiyetene haiz değildir.

-Havas-

Badiye – Havas Ajansı Paris Sulh Konferansını resmen vasati-i neşriyatı olan Fransız ajansıdır.

Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 3.

İşgal-i Muvakkat

Paris-10 Teşrîn-i sâni – İzmir tahkikât komisyonunun raporunu tetkik eyledikten sonra İşler Meclisi, İzmir mıntıkasındaki Yunan işgalinin karar vermişse de aynı zamanda Yunanlıları ahali-i mahalliye karşı büyük bir itidal ibrazına icbarı avdet eylemiştir...

-İtalya-

Paris-10 Teşrîn-i sâni – Söylediğine nazaran İzmir heyet-i tahkikiyesi raporu Yunanlılar tarafından irtikâp edilmiş ve bu suretle Yunan Mister

Darlet'in nutkunca reis Wilson'un emriyle Yunan makamatinin İzmir'e ihraç sebebiyetindenmiş. Yine beyânatına nazaran rapor Yunanlıların İzmir'i tahliye etmelerini talep etmekte olacak buna İngiliz murahhasları muhalefet etmişlerdir.

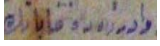
–İtalyan–

Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 3.

GALİP KEMAL BEY'İN BEYÂNATI

Dersâadet-10 Teşrîn-i sâni - Romanya Türkiye tarafından sefir göndermesi muhtemel olan Galip Kemal Bey baştanbaşa bütün Türkiye'de Bolşevikler teşdidinde bulunduğunu ve bu sebepten dolayı Sulh Muâhedenamesinin imzasında isti'câlen lazım olduğunu beyân etmiştir. Türkiye ile İtalya arasında muamelât-ı siyasiye ve iktisadiyenin tavsiye etmek olduğuu beyân etmiştir. İtalya ile müşterek mesainin lüzumunu bildirmiştir. Ve aynı zamanda Yunanlılar müzâkerenin istemek ve gaddarlıkla itham ve sulh konferansının bunlarda tashih etmiştir.

–İtalya–

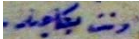
Atina-10 Teşrîn-i sâni - Rusya Genç Türklerin tahkiki altından vukua geldiği bildiriliyor. [s.4]

Berlin-9 Teşrîn-i sâni - Talat Paşa zorunca muvasalat etmeye müşârün-ileyh Osmanlı efkâr ve âmâlini teşrîh etmek üzere Mısır'a gitmesine mâni olmuştur.

Genevre Talat Paşa'nın zorunca iltica eylesesini Genç Türkiye ricali Osmanlı amâl ve efkâr-i milliyesinden müdâfaa etmek üzere meskeni tesis etmiştir.

Londra-9 Teşrîn-i sâni – İngiliz hükümeti Mısır ordusunun fırka dağıtmayla dört fırkaya iblağ-i muvafakat etmiştir. Yeni iki fırkanın askeri

 anında ve Nil menâbi tarafına atacak ve diğer fırka da bahr-ı sefid sahili ahalisinden teşkil olacaktır.

Paris-10 Teşrîn-i sâni - *Asliyobur* gazetesi General Guru'nun hareket münasebeti ile yazdığı bir makalede diyor ki (Fransa Suriye'nin büyük ve Suriye her şeyin müessisi ve âmili olmuştur. Komutanımızın ve iktisap ettiğimiz takvâmızın müsaadesi sayesinde bu vazife-i mühimi ifa edebileceğiz General Guru'nun İngiltere'ye seyri gayet dakik olmakla beraber müşarünileyh kifayet-i kamileye dir. Suriye bu babta imarı için bizden binaenaleyh devlet şahısları, tâcirler oralarda vas'i bir saha-i faâliyet bulacaktır.

–Havas–

Atina-8 Teşrîn-i sâni – musâlahanamenin imzasına müteakip Trakya'nın idaresi Fransa memurinine teslim edilecektir....

Atina-8 Teşrîn-i sâni - Dün akşam liman riyasetini deruhte etmek üzere büyük bir memur göndermiştir.

Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 3-4.

MISIR HAVADİS-i DÂHİLİSİ

General Albani evvelki gün Mısır'a muvasalat etti. Mısır avukatlarından Mahmud Abu El-Nasir imzası ile dünkü *ihram* gazetesinin baş sütunlarında Mareşal hitaben bir açık mektup yazmıştı. Avukat bu mektubunda Mısır'ın istiklâlini temin için başka bir suret-i tasvibe rıza göstermeyecek kati ve icâzkârâne bir lisanla Mareşal Cenaplarına eylemiştir.

11 Teşrîn-i sâni'de bütün Mısır'da bir Cape-i Milli için istizarat yapılıyor. Geçen sene böyle bir günde el-yevm Paris'teki Mısır Heyet-i Murahhasa Reisi Seyit Paşa İngiliz komiserliğine giderek Mısır'ın istiklâlini istemişti

Atina-7 Teşrîn-i sâni – *Patris* gazetesi Mösyö Flâmenko'nun intihabatından sonra evvel Mısır, Basra, Atina'ya gideceğini Paris'ten haber almıştır.

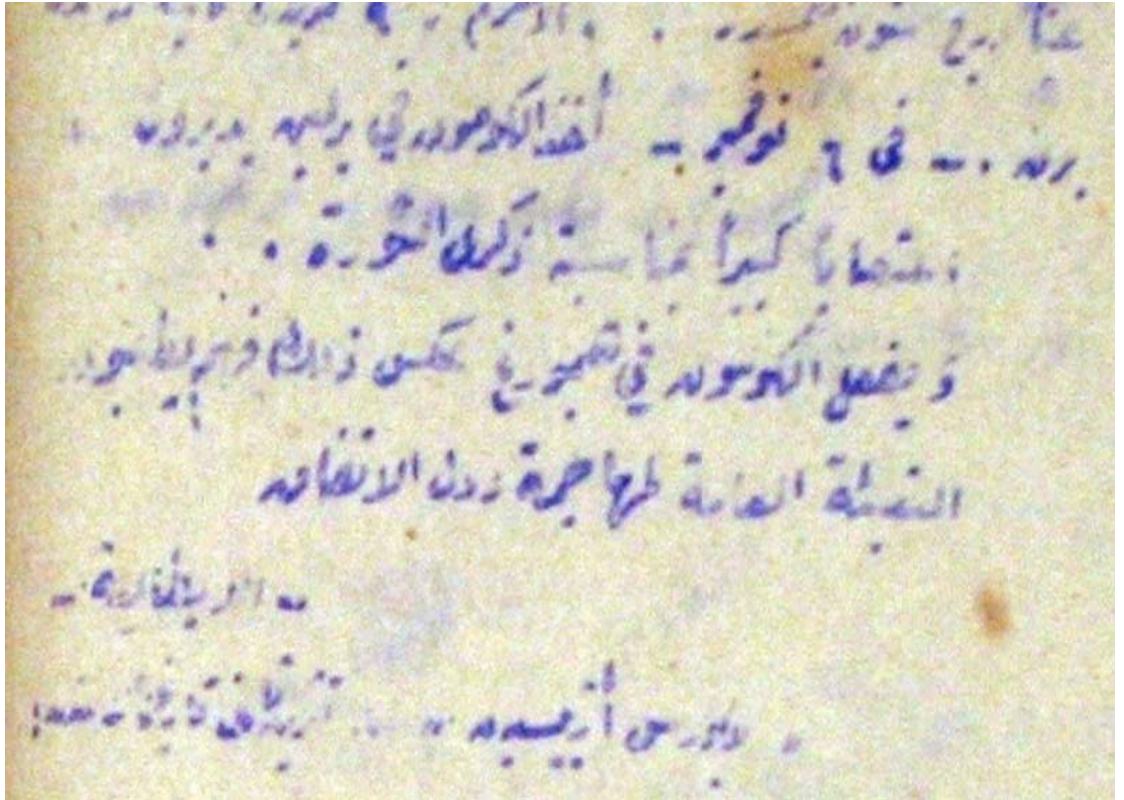
Paris-10 Teşrîn-i sâni – Meclis-i Âli şekli müstakbeli ile bu gün işgale başlayacaktır.

-Havas-

Bâdiye, nu.14, 12 Kasım 1919, s. 4.

Tavzih ve tashih etrafında...

Yarında Alman ahvaline dâir keşide edilmiş telgrafın her iki gazetenin dirayetlerince yazdığımız tavzih (T,S) N dünkü nüshasında tashih edilmektedir. Heyet-i tahririmiz bu mesele etrafında daha dikkat ile meşgul olacak mezkûr telaffuz Arapça ve Fransızcasını bir cevap aynen şunu derç eylemiştir. *El-İhram* 9 Teşrîn-i sâni nüshasında.

Bern. 6 novembre. —

Les Communistes
de Berlin sont en train
d'organiser une grande
grève à l'occasion de
l'anniversaire de la Révo-
lution. Les Communistes
de Hambourg demandent
au contraire la mobilis-
ation générale pour
attaquer l'Entente —

It. — A.

15. SAYI

BİR HÂTA-YI AZÎMİN TASHÎH-İ MECBURİYESİNE DOĞRU

Dün Paris'ten gelen bir ajans *Havas* tebliği Sulh Konferansı'nın İzmir meselesi hakkında mühim karar ittihaz edebildiğini bize bildirdi. Bu karar iki kismetten mürekkep, birincisi İzmir mıntıkası Yunan işgalinin muvakkat devamı ve diğeri ise keyfiyetin hiçbir suretle İzmir'in mukadderat-ı siyasiyesine delâlet ve taallûk eyleyecek maddesidir. Bu kararın birinci kısmı tesir etmektedir. Çünkü bizim kanaatimizce Türkiye meselesinin her türlü temini için esas, İzmir'in Yunan kıtaâtı tarafından tahliyesi keyfiyetidir. Türkiye'de, müstakar bir vaziyetin vücudu musâlahanamenin inikâdı için ne geçirir? Bu da her şeyden evvel maddî ve milli en sade endişenâk eden amilin şimdi her türlü dâhili meselelerimizin sükûna gelmesi İzmir'in işgalidir. Yeni bir mefkûre ile istikbaline Türkler için İzmir hâdisesi elem-nisar bir felâket-i cedideye mahzar olmuştu. Zat-i Hazret-i Padişah bu tesir-i milliyeyi bütün cihana pek baliğ tağyirlerle ifham buyurmuşlardı. Mütârekeden biri birisine girdi, İzmir işgalinden evvel Memalik-i Osmaniye'nin her tarafından aldığımız mektuplarda, memlekette işler başlamış ticaret yoluna girmiş emvâlin tamamıyla kesb-i silâh etmeğe arzu eylemiş olduğunu bildiriyordu...

Hâlbuki şimdi büyük bir tesir ve ıstırap her yerde kendini his ettiriyor. Bu vaziyet sükûnet cihetinin temini için keyfiyet değildir. Bunun için ki biz dört gözle İzmir'in tahliyesini intizar ediyoruz. Esasen bu lüzumu Meclis-i Âli itilâfta takdir ederek bir heyet-i tahkikiye göndermişti. Dünkü haberler bilhassa İtalyan'dan müstebit gelenler bize anlatmaya temayülü bizim haklı ve masum olduğumuzu kabul ve İzmir'in imza eylemiştir. Fakat sonra bu teklifi nazarı itibara alınmış; değildir. Bunu tekrar ederiz... Yalnız şunu söyleriz ki bizim bu babta tesirimiz hukukî Osmaniye'mizin kurtulmasına kadar şüphe etiğimizden tevlit etmiyor, biz

istemeyiz ki İzmir bizim olacak. Ve biz İzmir'imize Anadolu'muzun bu güzîde parçasına her vakit bütün mevcudiyetimizle merbut yaşayacağız...

Bu kabil-i gavâilin büyük bir felâket getirecek olan vatanımıza tasvir olmuyor afâtı deruniye bir an evvel defin olmasına eylemesidir. Ajans Havas tebliğinde ikinci kısmı itiraf istedi ve ilk ederek İzmir işgali, Osmanlı Musâlahasına kadar [s.2] belki eda edebiliyoruz, fakat Devlet-i Osmaniye, her türlü müsâlamet esasının İzmir'in tahliyesine müteveccih olduğuna kani olmuştur. Binaenaleyh bu hususta siyaset-i mütemâdi pertâvinde serfi mesaiden geri çalışıldı ona Fransa bir daha işgal ile İzmir'in tahliyesi arasında alaka olduğu resmen ihbâr etmekle bilahare tesirden hâlidir.

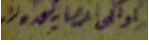
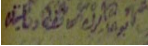
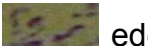
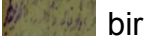
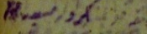
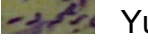
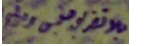
FERİDUN FİKRİ

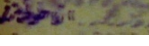
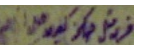
Bâdiye, nu.15, 13 Kasım 1919, s. 1-2.

MİSTER LOİD GEORGE'UN NUKNDAN MÜTLAÂTI

Londra şehrinin münasebatı ile müteaddid olduğu üzere keşide edilen ziyafette Mister Loid George tarafından irad edilmiş nutku dünkü nüshamızda neşretmiştik. Bu nutkun Türkiye'ye müteallik muhteviyatı hakkında dünkü nokta-i nazarları ihrazı muhtevidir. Berlin, Arap, Rom ve Ermeniler meskûn araziden hâkimiyet-i Osmaniye'nin ilkesine; diğerinden çıkan İstanbul Boğazları emr-i muhâfazasının Türkiye uhdesine bırakılacağına dairdir. Birinci kararın Arabistan vilâyetlerinde tatbiki kollayadır. Çünkü vilâyet-i mezkûra kâmilan Arap olup Halep'in şimaline kadar imtidat eden hattı müstakimin.

Fakat Ermenistan vilâyetleri ile Rumların ikamet ettikleri vilâyetlerde işte böyledir. Çünkü ekseriyet azim Ermeniler sonradan ikamet eden hariç olmak üzere Anadolu'nun garbına yerlilerle meskûn arazide Sulh Konferansı 1911

senesinde dair olan itibara alınmasına ve Venizelos'un teklifini kabul etmesi için   ikinci kabul tasdik edilince, İstanbul müstakbel Osmanlı İmparatorluğunun payitahtı olarak Türkiye edebileceğine bir türlü hâlbuki başvekil sözü bir şey varsa o da Vinezelos'un *Post* gazetesine yazıldığı vechiyile Yunanistan İstanbul İstanbul büyük bir Yunanistan bulmakta iktidarın haiz olan İzmir meselesinde tesadüf ettiği müşkülât her kesin malûmudur. Biz istikballerinin temin edilmesi davet

Türkiye o yine İtilâf Devletler tarafından içtima ederek azim zararlardan batmasını Asya Osmanlı'nın her tarafından Roma müsavi bir girmekte olduğu garp havaline dair hakiki haberlerin olması ile Suriye ve İtalya almakta olduğumuz halka söylediklerimizi pek İspanya kâfidir. Harpte emniyet ve asayiş hali hazırda bir istiaba tahvil etmiş, ahali birbirini başlamıştır evet, muhterem başvekil (şöyle) de irad edildiği gecikmesi söylenen isteyerek bütün Amerika istedi. Fakat acaba bu meseleyi oradan bertaraf etmekle ve Türkiye ahalisini ihraz edebilecek midir? [s.3]

Mukattam

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

PRENS SABAHADDİN BEY DERSAÂDET

Cenev-11 Teşrîn-i sâni – Fırka-i muhalife Ahrar Reisi Prens Sabahaddin Bey, zat-ı şahane tarafından Dersaâdet'e celp kıldıklarından İstanbul'a müteveccihen hareket eylemişlerdir. zimam-i idareyi deruhte eyleyecektir.

-Havas-

Dersaâdet-11 Teşrîn-i sâni – kapitülasyonlar devlet-i Osmaniye ile muteharrip bil-umûm milletler hakkında bilakayıt ve şart eskisi gibi tatbik etmektedir.

Badiye (kapitülâsyonlar hakkında telgraf bir hamiyet hukukîye ve siyasiye haiz değildir) (Şöyle Memâlik-i Osmaniye'de kapitülasyonlar bütün muhârebede tatbik oluyor) demektir. Esasen biz bunu biliyorduk memalik-i Osmaniye'nin mütarekeden beri vaziyeti kendi şahsına mahsus bir şekil arz ettiğinden düvel-i muteharribe henüz sulh akdetmemiş oldukları bizlere karşı kapitülâsyonlar hakkında hiçbir hüküm daruhde eylememiş ve vaziyette sabıkalarına fiilen devam etmekte bulunmuşlardır. Bu meselse Sulh Konferansında hallolacağı devamına hukuk-i Osmaniye'mizin hususiyeti tabii bulunduğu cihatla ve esasen Hükümet-i Osmanî bu Kânun ile raf eylemiş olan kapitülasyonların bu suretle kâfi evvel tatbiki bittabi müteakip günlerde protesto edilmiş olacağı ciheti ile bundan dolayı yine şedit yanlış hesaplar yapmak doğru değildir. Bu telgraf, bir fiili tespit ediyor. Yeni bir vaziyet-i hukukiyeyi haber veriyor... Burası şayan-ı dikkattir...

Atina-11 Teşrîn-i sâni – Yunanlılar işgallerini hatlarına kadar temsil etmişlerdir.

-Helen'in-

Bâdiye kayıd telâkki etmek icap eder, ihtimal daha evvel ki bir haberdir.

Trablus-i Garp-11 Teşrîn-i sâni – Mısır ve Trablusgarp hududu için İngiliz ve İtalyan heyetleri uğraşmaktadır.

Mısır havadis-i dâhiliyesi - Dün sabah Kahire’de pek çok talebe tezahürâtta bulunmak istemişlerse de polis tarafından menedilmişlerdir. Dün yazdığımız vechi ile bugün 12 Teşrîn-i sâni olduğundan Mısır’ın muhtelif mahallerinden öyle yapılacaktır.

Bâdiye, nu.15, 13 Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

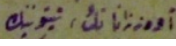
Washington-11 Teşrîn-i sâni – Meclis-i Ayân, Reisi Wileson’dan mukarrerâtı almıştır. Bu keyfiyet iyileşmeli siyaseti adamî müdahaleye reisi mecbur edecektir. Cemâhîr-i müttefike için Cemiyet-i Milel’den çıkmak ve sözlü nazariyesine avdet eylemek icab edecektir.

-Amerika-

Bâdiye Mutarlo nazaryası (Amerika hârici işleri karışması) hakkında ki kaidedir. Âtiyen bu kaideyi teşrih edeceğiz...

Londra-10 Teşrîn-i sâni - Loid George’un Bolşeviklerle müzâkereye dair olan beyânatından dolayı İngiliz matbuatının kısmî azimi heyacana gelerek tağyirata başladılar. *Times* gazetesi yazdığı bir makalade Asya ve Avrupa’da İtilafiyun aleyhine harb edenlere karşı olan İngiliz siyaseti olmalıdır diyor.

Londra-10 Teşrîn-i sâni – Amerika polisi şimdi hamle müttehide Amerika’nın birçok şehirlerinde ların mahall-i içtimalarını bastırmış, dört yüz kişi tevkif etmiştir. Bunlardan ecnebi olanlar memleketten ihraç edilecektir...

Paris-10 Teşrîn-i sâni - *Tan* gazetesi, İtalya’nın yeni Washington sefiri yarın projesi kabul edilirse Rato Jibunun Kuyyum’u terk edeceğini Amerika hükûmetine bildirdiğini temin ediyor.

-İtalya-

Paris-10 Teşrîn-i sâni – Meclis-i Âli, Selanik'te bulunan General Makniza'nın ahval-i sıhhiyesinden dolayı Almanya'ya avdetine müsaide etmiştir.

Paris-11 Teşrîn-i sâni – Almanya hükümeti itilafiyuna verdiği bir notta İsrail'in terhisini talep etmiştir.

Berlin-11 Teşrîn-i sâni – İnkılâbın şiddet vermesi hiçbir hadise vuku bulmadan tehdit edilmiştir.

Roma-11 Teşrîn-i sâni - İtalyanlar esbâb-ı askeriyeyle dolaylı işgal etmiş bulundukları (Kakiyalı) mıntikasını tahliye etmiştir.

–İtalyan-

Virjinya-11 Teşrîn-i sâni - Sosyalistler intihabata iştirak etmek istemiyorlar. Kabine istifa etmek üzeredir. [s.4]

–Havas-

Bâdiye, nu.15, 13 Kasım 1919, s. 3.

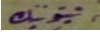
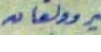
HİNDİSTAN: MA'BEDLERİNDE...

Muharrir: Mehmet Nurettin

Bütün ma'bedlerde bir vuku'-ı tevekkül vardır. Tarihin bütün esrar-i ihtişamını yerinde saklayan Hind'in mavi semasına karşı birer sefine gibi kaban bir gulgule-i tevhit içinde lerzandı... Ortası kabarık bir hatla süsletmiş pencere kemerlerinin üzerinden güneş, zemine, halıdan üzerine dönüyor... Orada secdeye kapanan binlerce Müslüman beyaz sandıklarına bir az nur veriyor... Ve bir yed-i beyza gibi arkalarını sürüyorlardı. ve dindarların her secdeye kapanışında camiye benziyor... Ruhlara benziyor, kâinata benziyordu... Yer aralık bu teveccühâtına nâ-ümit durdu...

Şarkın bitmeyen felâketleri için kanlı yaşlar döken koyu siyah kirpikli gözler, yine mütevekkil ve dindâr, caminin yüksek bir noktasındalar... Beyaz ve büyük sandıkların uçları bayraklıydı... O yüksek noktada heyecanın bütün kudreti ile şu muhteşem cemaate, hitab eden ağzı tasbih-i bir sükût içinde

dinlediler. O dakikada hepsi isyankârdı... Mâtemli nazarların caminin pencerelerinden pek çok uzak bir yerde , üzerinden öldürücü kâbuslar dolaşan tarihin en muhteşem bu perdeler onun üzerinden de artacak en siyah bulutların en kasırgalar doluşuyordu... Hisseden harika o kasırga, yer mabed-i imanı yıkmak için asıyor, o siyah bulut, öyle bir tufan içinde seller fırlayarak onun altında kâinatı tevhitte boğulacak, daha ziyade isyankâr oldular... Her gözde yaş her ruh da kan doluydu...

Hutbenin payamında sakalına damlayan gözyaşları, bütün insanlarda, bütün çehrelerde yuvarlanıyor, yerlere düşüyor ve böyle güneş ışıkları içinde uçuyor, semalara çıkıyordu. Minberde okudukça bedenın yâdını getiren en muaziz bir ismi anıldığında bütün cemaat kalbinden kımıldayan duaları haykırdı... Hatip bütün cemaat hisleri bile sarsıldı kaldı... Her dumanlı ateş eyleyecek her ruh müstecâb olacak bir dua arıyordu... Bir gulgule tekbiri içinde tekrar secdelere kapandılar...

Hepsi semalara döner uzun uzun hayal kurdu o avuçlarını yüzlerine sordukları vakit tekrar o uzak yeldânın hayâlini temaşa ettiler orada her şeye karşı, her şey viran, harap gibi idi... lâkin bir şey boldular kalplerinde yaşandıkları aynî şey, Rabûl-semavatından niyaz edilirken yükselişti.

Caminin mermer sütunlarından uzaklaştıkları zaman o ekber anlarda tesiri, ter damlaları toplanmış, o uzun kasırgalı siyah gözlere talim kızartıları girişti, lâkin ümit-vâr o uzak elde, ağlamayacak, o müşterek vatan viran ve hârap olacaktı...

HUKUK-İ CEZA VE HUKUKİ UMUMÎ BEYNED DÜVEL DERSLERİ

1-Hukuk-i ceza ve hukuk-i umûmîye beyned-düvel herkesce lâzım olduğu cihetle vazife-i vatanîye olmak üzere bu yeni kat-i ve mühim hakkında bir müzâkere güşada ediyorum,

2-İş bu müzâkereler 16 Teşrîn-i sâni 2 Pazar günü 27 sonradan iptida edecek ve kütüphanede olunacaktır...2 Pazar ve Salı günleri 2 sonradan 4 sonraya kadar hukuk icra ve pazartesi; Perşembe günleri yine aynı saatte hukuk-i umûmîye beyned-düvel müzâkereleri icra kılınacaktır.

3-İş bu müzâkerelerin tarafından takdir ve diğer taraftan not sureti ile takip kıldığında iştirak edecek notanın defterlerini teşrifleri lâzımdır.

5-İştirak edecek arkadaşlardan bir kısmı isimlerinin yazdırmışlardır Bilumum efendilerin Bâdiye idaresine veya malazım olamayacağına yahut doğrudan doğruya acizlerine numaralarını ve imsilerini cümlesini akşama kadar yazdırmalarını rica ederim.

FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.15, 13 Kasım 1919, s. 4.

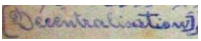
16. SAYI

PRENS SABÂHADDİN BEY EFENDİ

Dün Bir Havas telgrafnamesi uzun müddetten beri Ceneve'de ikamet buyurmakta olan Sultan zade Sabâhaddîn Beyefendi'nin zat-ı hazret-i şehir-iyarînin davet-i vâkı'aları üzerine mahall-i mezkûrdan Dersaâdet'e müteveccihen hareket eylemiş olduklarını bildirmektedir. Sabâhaddîn Beyefendinin mevki-i iktidarı der-uhde eyleyecekleri de mezkûr telgrafın cümle-i beyanatındandır. Vatanımızı en ziyade alâkadar ve istikbalimize taallûk eyleyen, pek mühim bir keyfiyet olmak itibarî ile bu bapta bazı tavzîhât itası faideden hâlî olmaz. Sabâhaddîn Beyefendi hazretlerinden yani yirmi beş seneden beri siyaset-i vatanîye ile iştigal eylemektedirler. Bu hususta üstatları, peder-i hürriyet-perverleri Mahmut Paşa merhumdur. Memleketin âdem-i meşrutiyet yüzünden uğrayacağı felâketleri, günün birinde seniye-i mülkten feverân edebilecek âfâtı takdir eden Mahmut Paşa terk-i hayat etmiş ise de Sabâhaddîn bey bütün şaşaa-i zekâsıyla peder-i mağfurunun eserine iktiza ve vatan ve millet için Avrupa'da 217 senelerinden beri mücahide-ye devam etmiştir.

Bir edib-i mahir olan Mahmut Paşa'nın feyz-i pederanesi ile yetişen Sabâhaddîn Bey Avrupa'nın birçok esatizeye-i be-nâmından ulum ve fûn-ı içtimaiye ve siyasiye-i tedris etmiştir. Tetebbuat ve tetkikat zemininde okuduğu hiçbir eser-i mühim-i siyasî ve içtimai olmadığını söylerler...

Sabâhaddin Bey memleketin muhtelif mesailini birçok rical-i münevverenin müzâheretiyle tetkik ederek idare-i devlet hakkında pek çok esasat-ı mühime izhâr eylemiştir. İlân-ı meşrutiyetten mukaddem Avrupa'da münteşir Terki nüshalarındaki makaleleri hikmet-i siyasîye numunlerindir. Sabâhaddîn Bey pek büyük esatize ve erbâb-ı tetkikin perveriş-yâb-ı kemali olduğu için nazar-ı siyaseti büyük bir derinlik iktisap eylemiş ve devletin bütün yaralarını Alâaddîn Paşa'ya has bir vukuf ile görmüştür ve fakat mukadderat, Sabâhaddîn Bey'in vatanı yürütmek istediği yolu tıkamış ve ve-esef ki millet

bu gibi akıbetlere uğrayarak o nadide-i hilkat-i Türklere ve İslâmlara açık istediği şâh-râh-ı saâdet açılmamıştır. Sabâhaddîn Bey meslek-i siyasîsi, millette teşebbüs-i şahsî hissini inkişaf ettirmek, bütçeyi olmaktan kurtarmak, içtimaî bütün mesaili hall eylemek, Türkleri son derce takviye etmek ve anâsır-ı saireyi tamamıyla memnun ederek Devlet-i Osmaniye'yi idame ve hükümet-i Osmaniye'yi Avrupa'nın birinci sınıf devletleri meyanına etmektir. Sabâhaddîn Bey bütün anâsırı merkez-i devlete rept ile devir-i esbakta için için kaynamakta olan mutâlebât-ı milliyenin fazlalaşarak devlete bir felaket olmasına meydan vermemek için taşraların tevsi-i hukukunu iltizam ediyor ve Avrupa da bu manada müstamel (Dééunlinliotiow) [s.2] tabirini kullanıyordu. Lâkin zavallı Türklerin mübarek kanı akmak mukaddermiş ki bu fikr-i güzîn-i siyasî yanlış telâkki edildi. Sabâhaddîn Bey, dâhilî fırka ihtilâfâtına katiyen karışmamıştı...

Onun masum nâsiyesi her, her şeyden arî ve Türklük cebhe-i muallâ mertebesi kadar temiz ve asildir. Filhakika Sabâhaddîn Bey büyük bir azim göstererek vatanın mukadderatını eline alamamıştır. Fakat bu bapta düşünülecek şey gayet basittir; Sabâhaddîn Bey beşerdir, biz bir inkılâp hayati yaşıyorduk hiçbir memleketin devr-i inkılâbında milletini ihtilalden kurtaran, ona müspet saâdetler tevlit eden bir halaskâr yetişmemiştir.

Tarih, hükmünü icra edecek ve inkılâp, inkılâpçılar ve vardırabileceği yere kadar süreceklerdi. Sabâhaddîn Bey bu zeminde uğraşsa idi. Büyük bir siyasî olduğunu gösterirdi. Çünkü ikna edilirdi. Tarih nice vakıalara şahittir. Kavânîn-i hayat haricinde iş görülemez. Sabâhaddîn Bey, harb-i hazır-ı bî- taraf bir devlet olan İsviçre'de, her türlü siyasî cereyanlardan uzak, en büyük bir hayat-ı mahremiyet ve hususiyet içinde geçirmiştir ve bütün harbin mütarekenin imtidâdınca İsviçre toprağını terk etmemişler ve Mütarekeden sonra hiçbir vazife der-uhde buyurmamışlardır. Bu kere padişahîmiz efendimiz hazretlerinin ferman-ı şehriyârlarına imtisâlen Dersaâdet'e hareket ediyorlar. Vatana karşı her türlü fedakârlığı ibzâla müheyyâ iseler de şu sırada siyasi bir vazife der-uhde buyururlar mı?...El-hâl siyaset-i memleketi uhde-i mesuliyetlerine almak hususunu ne dereceye kadar muvafık

görecekleri câ-yı teemmüldür. Sabâhaddîn Beyefendi musâlaha mesuliyetini üzerlerine almak isteyecekler mi? Yoksa Ali Rıza Paşa, Tefik Paşa, İzzet Paşa gibi acile-i rical-i devletin cümlece muhterem olan güzide şahsiyetlerine bu meselenin halli ve tesviyesinde müzaheretle milletin kendilerinden beklediği ıslahat ve terakkiyatı dâhiliyemize riyaset-i vazife-i müstakilesini ebediyen der-uhde etmek üzere şimdilik maiyeti seniyei fehimeyi şehir-iyârîda ifâ-yı hizmet eyleyecekler mi?..

Müşârün-ileyh tamamıyla efkâr-ı meşruta ile yetişmiş bir siyasi olduğu için hakanımız tarafından vuku bulan ferman-ı şehriyâra tevfikeyn Der-saâdet'e hareket etmelerini, zemin-i siyaside bir vazife tekabül buyurmalarına müsait olduğu ihtimalini zihne getirir. Esasen Sabâhaddîn Beyefendi büyük bir mefkûre-i milliye ile mümtaz olduklarından zimam-i idareyi der-uhde buyurlarsa kendilerinin makasid ve niyyât-ı hayriyeleri umum evlad-i vatanca tamamıyla tezahür ederek bil-umum ehl-i milletin peresîde-i kalbi olacaklarına eminiz. Sabâhaddîn Bey, itidali rehber edinmiş bir zat olduğundan vatanımızı hüsn-i idare edeceğini ve bizlere iyi günler göstereceğini ümit ederiz. Esasen cümle mütefekkirin milletin olduklarından riyaset edecekleri hükümet, bir meslek-i hakîmâne takip, haricen saltanat-ı saniyenin hukuk-ı mukaddese ve mübarekesini temin ve bilumum aksam vatan arasındaki irtibatı ile dâhilen evlâd-ı millet arasında büyük bir vifak tesisi ve memleketimizdeki fırka ihtilafatına hâtime çekecekleri ve bütün evlâd-ı milleti tam manası ile yekdiğerine kardeş kılacakları eltaf-ı ilahiden mamuldur. Sabâhaddîn Bey, hiçbir vakit bir fırkanın mümessili bir kuvvetin murahhası olamaz. O, bütün milletin sabahı olacaktır ve muvaffakiyet bundadır.

Vatan evlâtları arasında büyük vikaf ve ahenge, müvâlât ve samimiyete bî-payan, bî-encam kardeşliğe bir birliğe, bir Türklüğe ihtiyacımız vardır. Bu memlekette fırka münâzaâtının kalkması lâzımdır. Bunun için azimkâr ve âlim bir kuvvet lâzımdır.

Müşârün-ileyhin Türklerin büyük adamı olarak, Reşit, Âli ve Fuat Paşalar devresinden daha parlak bir safha-i ikbali güşâd eylemesini Cenabı Hak'tan niyaz eyleriz. [s.3]

12 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.16, 14 Kasım 1919, s.1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Sabâhaddîn Bey

Londra-11 Teşrîn-i sâni - Bugün İstanbul'a müteveccihen yerinden hareket eden Prens Sabâhaddîn Beyin bütün firak-ı siyasiyeden mürekkep bir kabine teşkiliyle memur edileceği söyleniyor.

Londra-11 Teşrîn-i sâni - Mustafa Kemal Paşanın akd-i ittifakı için Lenin'e telgraf keşide eylediği rivayet olunuyor.

Londra-11 Teşrîn-i sâni – Kopenhag'dan bir telgrafında bildirildiğine göre zat-ı şâhâneyi hal' için müteşekkil bir komite keşfedilmiştir.

Londra-11 Teşrîn-i sâni - Anadolu harekât-ı vatan-perverânesi hakkında tetkikatta bulunmak üzere bir Fransız miralayının taht-ı riyasetinde ve İstanbul'dan bir heyet-i askeriye hareket etmiştir.

Bâdiye, nu.16, 14 Kasım 1919, s.3.

TÜRKİYE AHVALİ

Tan gazetesi İstanbul muhabirinin işaretine nazaran Anadolu ve Rumeli'deki hukuk-i Osmaniye'yi müdafaa için teşekkül eden ve hakikat-i hâlde Mustafa Kemal Paşa tarafından idare edilen Müdafaa-i Milliye Cemiyeti vilâyetlerdeki murahhaslarına gönderdiği talimatın muhteviyatını bildirmek üzere matbuata bir beyanname tebliğ etmiştir. Cemiyet-i mezkûra işbu

talimatta murahhaslarına Erzurum ve Sivas Kongrelerinde hukuk ve vahdet-i milliye-i Osmaniye'nin müdafaası için ittihaz edilen mukarreratı der-hâtır ettirdikten sonra hâkimiyet-i siyasiye ve Osmanlı muvazene-i içtimaiyesine îrâs-ı halel etmemek şartı ile gayr-ı Müslim Osmanlıların hukukuna riayet ederek ve Kanun-i Esasi ahkâmına tamamıyla temessük ederek intihabata karışmamalarını tavsiye etmektedir. Yine adamlarından biri, Hareket-i Vataniye propagandasının neşrine müsaade etmeyen Eskişehir mutasarrıfı Halim Beyi katletmiştir. Hâlbuki Mustafa Kemal Paşa bu hâdisenin taraftarları tarafından îka edildiğini ret ile emsal-i hadisat zuhuruna meydan verilmemesini, Anadolu heyet-i merkeziyesine tebliğ etmiştir.

Tan gazetesinin Atina muhabiri Mustafa Kemal Paşa'nın taannüdü kabineyi ya istifaya veya Hareket-i Vataniye taraftarları aleyhine harekete mecbur kılacağını ve Anadolu ahvalisinin pek müşevveş olup esnâ-yı harpte çektikleri mesahip harpte rencide olan ahalinin ihtilalcılar tarafından istenilen aidatı vermekten içtinap eylediklerini ve anarşinin baş gösterdiğini bildiriyor.

-*Mukataam* -

Paris-12 Teşrîn-i sâni – Meclis-i Âli İzmir'de badema intizam-i idareyi temini için Yunan idaresine itimat ettiğini, fakat Yunan işgalinin muvaffak olmasından musır olduğunu da beyan eylemiştir.

-*Havas*-

Bâdiye, nu.16, 14 Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Londra-11 Teşrîn-i sâni - Bir Afgan müfrezesi Afganistan'ın şimalinden Rusya arazisinde kâin Merv şehrini işgal etmiştir. Merv şehri o maruf bir eyaletin merkez-i idaresidir. İttihad-ı İslâm propagandasının menâtıkını Rusya arazisinde tevsi' etmek için bu müfrezeyi birçok Afgan askeri takip edeceği anlaşılmaktadır.

Londra-11 Teşrîn-i sâni - Bir büyük Bolşevik kuvve-i seferiyesi Afganistan'ın hududuna vasil olmuştur. Bundan bahseden Times gazetesi "Mister Loid George dest-i uzatırken Lenin öte tarafta Hindistan hudutlarında muhasamatı uyandırmak için ibraz-i mesaiden hali kılmıyor." diyor.

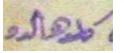
Kopenhag-9 Teşrîn-i sâni - Litvanya matbuat idaresi Litvanyaların yeni tecavüzlerinin dördüncü gününden sonra İtilaf donanması ile hatt-ı ricatları bombardıman ederek Bermond'u ihata etmekte olduklarını bildiriyor... Almanların mukabil taarruzu defedilmiştir...

Harp dehşetle devam etmektedir. Rus müfrezeleri Litvanyalıları iltihak etmek üzere Bermond'u tahliye etmişlerdir. Lituanyalıları General Yüdeyinc'in muavenetine gelmek üzere Bolşeviklilere karşı muvaffakiyetle muharebe etmektedirler.

-Router-

Paris-12 Teşrîn-i sâni – İngiliz ve Amerikan Heyet-i Murahhasları Kânun-i evvel birde memleketlerine avdet etmek istediklerini Sulh Konferansına bildirmişlerdir.

Sofya-12 Teşrîn-i sâni – Mösyö İstanbolovski Muahede-i Sulhiyeyi imzalamak için Paris'e müteveccihen Sofya'dan hareket etmiştir.

Paris-10 Teşrîn-i sâni - Fransız matbuatı Mister Loid George söylediği nutuktan bahsederken başvekilin fikrinden pek büyük teklife avdet etmesinin Bolşeviklerin önünde bir kapitülasyon teşkilinden başka bir şey değildir diyorlar. [s.4]

-Router-

Bâdiye, nu.16, 14 Kasım 1919, s. 3.

İFHAM İLAVE-İ EDEBİYESİNDEN SİYAH VE VAHŞİ GECELER

“Kaç nâsiye vardır çıkacak pâk ü dırahşân”

Derin vahşî geceler olurdu... Siyahlığı altında bütün kâinat erir; bütün renkler silinir; muhitteki zerrelere siyah bir duman yahut engin bir umman kucaklayarak tamamıyla boğmuş zannederim. Siyah... Siyah bütün muhitim siyah!... Ne bir ufuk tayin edilir ne nazar bir yeri, tespit edebilir siyah bir umman... Gözlerim bu derin siyalığa dalarak engin boşluklar, derinleştikçe binlerce heyulâ, muhayyilemin hiçbir zaman yaratmağa kudret-yâb olamadığı binlerce isimsiz korku şekilleri, bu nihayetsiz, siyah ummanda harekete, raksa başlar, bu vahşî siyahlık, bu korkunç umman içinde ben bütün istinatlardan mahrum bir kazâzede hissi ile acı bir yalnızlık duyarak bütün ufuklar siyah, bütün muhitim boş, bütün boşluklar korkunç, bazen bu vahşî geceler pek uzardı. Ben bu gecelerin tabîf mev'ûd bir hayat nevmi? Hasta hislerimle kendimi âdemlerin ebedî kucağına atıyor tarassut ederken birden, bu siyah boşluklarda hafif nur, açık engin renkli bir yıldız, mütereddit pırıltılarla mütevehhim, perîşân gözlerimde titrer, sonra, bir daha, bir daha... Oh! Biraz ümit... Biraz şifa!... Engin, siyah bir umman içinde hasta ruhumun bir şifa, bir istinat nuru bulabilmesi için bu da kâfi... Lâkin hain bir şüphe, gizli bir korku ile yine mustaribim! Saatlerden beri bin türlü muhayyel korkular içinde sarsılan ruhuma biraz şifa serpen şu birkaç yıldız sönerse?... O zaman bir istinatsız siyah ummanda yeniden boğulmak acısını duymamak için kendimi hep o karışık, şefik yıldızların, mütebessim şifakâr sayesinde ferman ederek yorgun gözlerimi kapar, mufassal bir istirahat dalarak korkunç zulmetlerden uzaklaştırdım... Ey siyah ve vahşî geceler ?...Ne kadar siyah, ne kadar vahşî ve ne kadar uzun olsanız, sizin yine bir sabahınız sizin yine korkunç zulmetlerinizi yıkamak için doğacak, büyük, temiz bir nurunuz var. Lakin, şimdi şu senden daha engin ve senden daha şüpheli siyah

boşluğunuza yuvarlandığım beşeriyet ummanı senden daha vahşi, senden daha korkunç!... Seneler var ki bana artık senin siyah ummanından ürkmüyorum, sen bana şimdi çok munis, çok zıyasız görünüyorsun burada her mevcut riya, menfaat vahşet, , kin, ihtiras, taklit, cinnet illetleri ile senin siyah boşluğunda kımıldayan cevelânından her nezaket, hatta her aşk sahte, sahte, sahte, oh, şimdi içinde yuvarlandığımı anladığım şu engin, şüpheli, korkunç beşeriyet ummanı içinde ben senin nihayetsiz zannettiğim karanlık boşluklarından daha şifasız daha istinatsızım.

Yalnız bu elem-i istinatsızlık içinde bazen senin kararmış göklerinden gizli, gizli parıldayan nurlarını, az da olsa bana ümit veren temiz saf mevcutlar var, fakat en istinatsız korkunç zamanlarda o büyük ruhların kıymetdar mevcudiyeti ile biraz müsterih ve asûde dakikalar geçerken, hain bir şüphe, gizli bir korku, haklı bir sual beni titretiyor. Bu korkunç, bu şüpheli mahşer arasında ulviyetlerini ne kadar takdis ettiklerim vardır ki gözlerimin önünde beşeriyetin o siyah boşluğuna birer birer yuvarlandılar korkuyorum, bugünkü mukaddesleri de ufak tetkiklerim, onların atıldığı uçuruma yuvarlansın! Hayat içinde bir ümit bir istinat teşkil eden bu kıymetdar mevcutları da engin ummanın şekilsiz, korkunç mahlûkları arasında görmek bedbahtlığına uğramamak için, yorgun gözlerimi kapar, onların ebedî ulviyete mazhar büyük ruhlar olduğuna hissen itikad ederim.

12 Şevval 1335 ŞÜKÛFE NİHAL

Bâdiye, nu.16, 14 Kasım 1919, s. 4.

17. SAYI

HAKİKAT YÜRÜMÜYOR

ANA VATANIN TAMAMİYETİ

Havas Ajansının 12 Teşrîn-i-sâni tarihiyle Paris'ten vâki olan bir tebliği, hakikatin yürümekte olduğunu gösteriyor... Bu telgraf, Mösyö Venizelos'a İzmir heyet-i tahkîkasının raporu üzerine bir mektup gönderileceğinden bunun muhteviyatını takarrür eylediğini yazıyor. Bize böyle bir mektup göndererek hakkımızda sükûnun iltizam olunması Türk yavrularının ne kadar masum olduklarına en parlak bir şahittir. Türkler eğer bir günah ile müttehem olsaydılar hiç şüphesiz Paris Sulh Konferansı bize bir hitapnâme göndermekten halî olmazdı... Biz mukaddes hakkımız için bu mektuba memnun oluruz. Esasen biz masum kardeşlerimizin temiz hislerinden emin idik...

İzmir mıntıkasında görüştüğüm bütün kardeşler o kadar büyük bir his-i asalet, Türklüğe şâyeste bir necabet-i fikriye ile maktûr idiler ki ben onların hakkına karşı en küçük bir tecavüz yapmaya haklarına tamamıyla mutmainim. Türk, pek yanlış tanınmış, tanıtılmıştır... Şimdi sulh konferansına verilen raporun hakikat-kâr meali bizi ferahlatıyor... İşte biz, heyet-i tahkîka azası gibi adaletli düşünen Avrupalıları takdir eyleriz... Adalet, hissini ve din fikirlerini bir tarafa bırakarak münhasıran fiili tetkik ile tecelli eder. İzmir'e giden heyetin müsâlemet-i âleme hizmet ettiği kanaâtindeyim. Çünkü adaletin her zaferi, sulhun bir sütunudur. Nitekim sulh konferansı dahi komisyonun bî-terafılığına beyân-ı takdir ediyoruz.

Biz sulh konferansını daima böyle hareket eder görmek isteriz... Ve bu doğru yoldur. Mektuba veyahut nota ihracat esnasında Yunan memurin-i askeriyesinin hatası yüzünden vâki olan iğtişâsatı mevzubahis ediyor. Sulh konferansının bu suretle şimdiye kadar Türkler tarafından dermeyan edilen bilumum şikâyetinin haklı olduğunu teslim eylemiş olduğunu görüyoruz ve

tekrar edelim, hoşumuza gidiyor. Çünkü biz şarkta müsâlemet isteriz.

iyi telaki etmeyiz. Fakat buna meydan verilmemesini de elzem görüyoruz... Sulh konferansı eğer bu suretle hareket etmeseydi sulh düşmanları bundan tamamıyla müstefid oluyorlardı... Çünkü cesarete gelirlerdi. Fakat bu kabil birkaç zafer-i hakikat-i görsünler, adaletin tatbik edileceğini anlarlar ve mesleklerini değiştirirler. Şimdi Türklerin felâketzede yüreğine biraz teselli gelir... Gerçi gidenlerin yerine kimseyi koyamayız, onlara haşre kadar ağlarız. Fakat ne var ki (meşru hakları inkâr etmek pek kabil olamıyor) hissi bize biraz ümit-i müsâlemet verir.. Bu da şarkın selâmeti ve Devlet-i Osmaniye'nin muvaffakiyeti için çok büyük bir iştir. Notanın üçüncü fıkrası İzmir'in asayişini muhâfaza edeceğine îtimat izhar ediyor. Kanaatimizce bu doğru değildir. Orada asayiş bu suretle temin edilemez. Bu işgal vaziyeti Anadolu'ya felâket saçtı...

Maksat müsâlemet olduğuna göre en güzel iş, İzmir'in tahliyesiydi. İzmir'in tahliyesi şarkta pek mühim bir hadise olacak, yani bir zihniyetin galebe çalmağa başlayacağına delâlet eyleyecektir.[2] Bu fıkra ile endişe-nâk olan ve vicdanımızı İzmir'de Yunan işgalinin muvakkat olduğu hakkındaki tebliğ-i kat'i teskiye ediyor... Elbette kat'i olarak sulh konferansı Yunanistan'a söylüyor ki: İzmir işgali muvakkattir. Bu kıymettar bir esastır. Muvakkatî işgal fikri hukuk-i Osmaniye'nin nazdinde mazhar-ı riayet olacağına bir delil-i mühimdir. Bu hamle-i, müsâlemet-i umûmiyenin teminine doğru iyi bir hatveddir. Bizim ictihadımızca sulhu, böyle hakikate müstenit esasların mazhar-ı hürmet olmasın temin edebilir, yoksa şedit hareketler tamamıyla aksi teseler tevlit eder. Biz bunun kat'i misallerini gördüğümüz için yanlış kararların, ittihaz edenler hakkında ne kadar elîm neticeler husule getirdiklerini biliriz. İzmir'in tahliyesi için bu tebliğ bir mukdamadır. Hey'et-i Murahhasımız bu gayretimizi mütehasıl görerek daha ziyade sa'yi edebilir. Çünkü makulat-i vezife bilecek kânatı hâsıl ediyoruz. Sözün kısası çok geciken şark sulhu için bu iyi bir alâmettir.

Gerçi bir gecikme delilidir, fakat artık hakikatin tamamıyla zafer-yâb olacağını anlıyoruz.

14 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.17, 15 Kasım 1919, s. 1-2.

MÜTTEHİDE-İ AMERİKA VE MUÂHEDE-İ SULHİYE

Düncü gazetelerde Amerika Meclis-i Ayân'ının Umûr-i Hariciye Encümenince dermeyân edilen şerait-i istisnâîyi riayet etmek şartıyla Muahede-i Sulhiyenin birinci maddesi 60 re'y muhalife karşı 68 re'y ile kabul eylediğine dair *Router* Ajansının bir telgrafı vardı. *Mukattam* muharrir-i siyasîsi bu telgraf hakkında âtideki mütâlaâtı derç etmektedir; telgrafta iki cihetle ibhâm vardır: Biri birinci madde tabiri ve diğeri muvafakat kelimesindedir. Agleb ihtimal birinci maddeden maksat birinci fasıldır ki bu fasıl Cemiyet-i Ümem'e mütealliktir. Eğer ihtimali doğru ise Meclis-i Ayân Hariciye Encümeninin Cemiyet-i Ümem meselesinde dermeyân eylediği şerait beştir:

1-Müttehide-i Amerika'nın Cemiyet-i Ümem'de münderiç hâlinde hudu-i düvel vücûb esnasında yegâne hakem olması,

2-Müttehide-i Amerika'nın meclis-i saire, vaziyet-i coğrafiye ve istiklâl-i siyasiyelerinin muhâfazası uğrunda herhangi bir vazife tahaut etmesi ve münazaat ve ihtilafta müdahale etmeyip Meclis-i Millinin müsaadesi olmaksızın bunun için asker istihdam etmemesi.

3-Müttehide-i Amerika'nın Meclis-i Millinin müsaadesi olmaksızın bir vekâlet-i idariye kabul etmesi.

4-Müttehide-i Amerika'nın ihtisas dâhilî veya mahallîsine ait addedilecek her nevi mesâil de hüküm hakkına yalnız kendisi mâlik olması.

5-Müttehide-i Amerika'nın sözlü nazariyesinin takdirine müteallik bir hususu tahkiyeye havale etmemesi,...

Amerika Meclis-i Ayân'ı bu şerayitle Cemiyet-i Ümem ahd-namesine muvafakat eylediğini kabul etsek bile telgraf yine mübhem kalır. Acaba bu muvafakat veya tasdik midir? Çünkü tasdik ancak Meclisin hemen ekseriyet ârâsı ile mümkündür. Hâlbuki re'ye iştirâk edenlerin mecmuu 88 olduğuna bakılırsa muvafakat edenlerin taakuddan sekiz fazla olduğu anlaşılır ki bu sülûsan-ı ekseriyet değildir. O hâlde meselenin tenviri için tafsilatı cedideye muntazırız...

Düñkü telgraflardan biri de Düvel-i İtilafiyenin Amerika'nın tasdikine intizar etmeksizin Muâhede-i Sulhiyeyi tenfiz ve Cemiyet-i Ümem'ı toplayacaklarını bildiriyordu. Bu telgraf doğru çıkarsa hâlâ münakaşalarına berdevam olan Amerika Meclis-i Ayânı, bakalım nasıl bir hatt-ı hareket ittihaz edecektir. Malûm olduğu üzere Amerika Meclis-i Ayânı Nizamname-i Dâhiliyesinde münakaşa için bir had-i muayyen yoktur. İngiltere Parlâmentosunda da yakın vakitlere kadar böyleydi. Fakat son zamanlarda böyle bir tehdit yapıldı bunun için çalışanlardan biri de Başvekil Mister Loid. George'du. [s.3]

Bâdiye, nu.17, 15 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Dersaâdet-12 Teşrîn-i sâni – Mustafa Kemal Paşa kolordusunun evvel numaralığı için Salih Paşa tarafından icra kılınan müzâkerât neticelenememiştir. Hükümet ve milliyet-perverân Milikof'la bir itilâf vücuda getirmişlerdir.

-İtalyan-

Bâdiye-Milikof, Rus Kara Fırkası reisi olup İhtilâl Kebir bidayetinde Hâriciye Nazırlığını iştigal eylemiş ve bilahare müfritlerin, tazyiki ile istifa etmiştir. Kendisi müfrit bir Rus milliyet-perveri olup öteden beri İstanbul hakkındaki Rus âmâlinin mürevvici görünmüştür. Bolşevik'lerin şiddetinden İstanbul'a firar ederek elan Dersaâdet'te bulunduğunu gazetelerde

görmüştük. Binaenaleyh işbu mukavelenamenin de Deniken kuvvetleri Hükümet-i Osmaniye ile telifi bir vesaik nokta-i nazardan feragati tazammun eder bir mahiyette olması muhtemeldir. Esasen başka türlü bir şey tasavvur olunamaz.

Dersaâdet-12 Teşrîn-i sâni - Tevfik Paşa'nın taht-ı riyasetinde bulunan komisyon, İtilaf Devletlerine ve Rusiye Muâhede Namesi hakkında bir cevap yazmıştır.

–İtalyan –

Dersaâdet-12 Teşrîn-i sâni - İtalyan ve İngiliz heyet-i Murahhasları Asya-yi sugrâda ki işgal mıntıklarında Türkler ve Yunanlıların ve vaziyetini takdir için Yunan mesâiliyle işgal eden komisyonun tetkikatta bulunması teklifini kabul eylemişlerdir.

–İtalyan –

Atina-12 Teşrîn-i sâni – (atide) mücadele devam eylemektedir. Aydın ve İzmir tehdit olunmaktadır.

–İtalyan –

Paris-12 Teşrîn-i sâni – İrsal kılınacak itilaf kıta-yı müstahdim bulunmadı-ğından Yunan askerleri Aydın'da kalmaktadır.

–İtalyan –

Londra-12 Teşrîn-i sâni - Zat-ı Şahane'nin küçük kerimleri Sabiha Sultan hazretleri ile şehzade Ömer Faruk Efendi'nin izdivaçları akdedilmiştir.

Londra-12 Teşrîn-i sâni-Ehram'ın hususi muhabirinden-İstanbul'da (Kırmızı hançer) imzası ile bir ilan yapıştırılmıştır. Bu kabine istifaya davet edilmekte ve istifadan imtinaı hâlinde ölümle tehdit olunmaktadır. İlan bazı Selanik Yahudileri Vatan-perverân Fırkasının destur almakla itham ile Vatan-perverân Fırkasının İttihat ve Terakki altında bir alt makamında olduğunu ve bunların hükümetin de peşinde bulunduklarını yazıyor. Seksen kişi tevkif edilmiştir. Bunların içinde Hürriyet-perverân İttihat Fırkası kâtibi de vardır, fakat bunların çoğu tahliye edilmiş ve ilânın kimin tarafından yapıştırıldığı bilinmemiştir.

İSTANBUL'DA İNTİHABAT MESÂİLİ

Son posta ile gelen İstanbul gazeteleri, İstanbul'da intihabatına ibtidar ile bu hususta birçok ibraz-ı saî edilmekte olduğu yazılması bu hususta intihabının hiçbir tazyik ve tesir altında yapılmaması ve intihabat esnasında menâtıkı teftiş ile milletin vicdanına ibka-i itayı re'y etmesini temini için bir millî Kongre teşekkül etmiştir. İntihabat üzerine İttihat Ve Terakki Fırkasının icra-yı tazyik edeceği ihtimalinden dolayı Hürriyet ve İtilâf fırkası intihabatta iştirak etmemeğe karar vermiş ve bu hususta Sadrazam Paşa'ya bir ariza takdim edilmişse de Sadrazam, İttihat ve Terakki'nin hiçbir suretle icrâ-yı tesir ve tazyike meydân verilmeyeceğini temin ettiğinden fırkaca âdem-i iştiraka kararı geriye alınmıştır. Sulh ve Selâmet Fırkasının İstanbul Mebus Namzetleri arasında nazır-i esbakı Ferit Paşa, Amasya mebusu-i esbakı İsmail Hakkı Paşa, Rıfat Bey, polis müdür-i esbakı Mehmet Ali Beyler bulunmaktadır.

Alemdar Gazetesinin işarına nazaran Heyet-i Murahhas riyasetine Prens Sabahaddin Beyefendinin tayini mevzubahs olmuş ise de henüz teyid edilmemiştir. [s.4]

Aydın ve İzmir için namzedleri vaazı edilmiş Celâl Nuri Bey ile Ahmed Saki Bey ve rüfekasının İzmirililerce mazhar-ı re'y olamayacaklarını 2 Teşrîn-i sâni tarihli *peyâm* yazıyor.

Londra-12 Teşrîn-i sâni - Yüzbaşı Urmsi'ye cevaben Mister Masrud "Anadolu'nun garb-i cenubindeki şehirlerde bazı küçük İtalya kuvveyi işgaliyesi bulunduğunu fakat bunların miktarı hakkında işgallerini söylemekte mazur olduğunu beyan etmişler.

-İhram-

Bâdiye, nu.17, 15 Kasım 1919, s. 3-4.

Mısır Havadis-i Dâhiliyesi

Lord Milner'in heyetinin yakında Mısır'a gelmek üzere bulunduğunu haber alması üzerine Mısır heyet-i vükelâsının istifa eyledikleri dün şayi olmuşsa da bilahare tekzip edilmiştir, fakat bahs-i vükelâ muhtemeldir.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Marsilya-12 Teşrîn-i sâni - General Guru Ticaret Odasında şerefine yapılan merâsimde demiştir ki: Bu muhârebeden sonra Suriye'yi taht-ı himayeye almak mümkün değildir, Fransa Suriye'de bir hâkim müstakbele değil mürşid makamında bulunmalıdır.

-İhram -

Paris-12 Teşrîn-i sâni - Hariciye vekilinin müdür-i umûmîsi Mösyö Martiyo tarafından istihlaf edilmiş nazır Ferdari Bituni'nin Roma'da bulunduğu müddetçe müşarünileyhin yerine kaim olmak üzere Paris'te bulunacaktır.

Paris-12 Teşrîn-i sâni - gazetesinde Mösyö Huna Mösyö İngiltere'ye seyahatinin birtakım mesâili siyasi ve cemahir-i müttehidenin hâl-i hazır vaziyeti karşısında muahedenin icrasını muhtevi mesâilin münakaşası da ki beyânatında Mister Loid George yeni bir şekil verildiği Rus mesâiliyle alakadar olduğunu beyân etmiştir. Dün akşam kampımız tanınmaz efrat tarafından bil-ihzar bütün kamp efendilerinin davet edildikleri ve herkesin bulduğu bir çay ziyafetinde Fehmi Çavuş'un irad eylediği nutku istikbalimiz namına bir vecibe-i vicdanîye olarak aynen vaz'-ı efkârı karîine ediyoruz:

 Muhterem müvekkellerimiz; cengâver dedelerimizi de bize miras kalan erlik ve mertlik yemini ile altın topraklar ana vatanın yabancılar altında çiğnememesi için şanlı silâhlarımıza sarılarak vazifemizin başı peygamberimizin şefaati uğrunda kanlı ve kızıl cenklere, sizlerin emir ve kumandasında giriştiğimiz zamanları gözyaşları ile yâd ederiz, siz bizim

babamız biz sizin oğlunuzuz. Baba oğul bütün zafer ümitlerini hüsrân çukurlarına gömdü. Esaretin şöylece intizar günlerinde yekdiğerlerini teselli etmesi onlara bir lâzıme oldu. Biz vatanımızın elan geçirdiği buhranlı dakikalarında da istikbale emin bir nazarla bakmayı münasip buluyoruz. Âti için memleketin istiklâli için lazım olan bütün fedakârlığı yine meşrû kuvvelerimizle tevcih-i icraya bu gecemiz de şahit olsun, bizim bu yetim öksüz, Türk evlatlarının bugünkü davetine icabet buyurduğunuz bütün hürmetlerimizi takdim ederiz. Şu yukarıda münderiç sözlerin ifade ettiği safiyet ve samimiyetle dün gece bütün kalplere tesir ettirdi. Feridun Fikri Bey'in bu kardeş kalplerinin aynı felâket, aynı, netice-i mukabelesinde nasıl yek-ahenk çırpındığını anlattı. "İnşallah yakında vatanımıza avdet ederiz teminâtı ile hiçbir suretle meyusiyet göstermeyelim, ati bizimdir," sözleri ile nutkuna nihayet vermiştir.

Bâdiye, nu.17, 15 Kasım 1919, s. 4.

Futbol Müsabakası

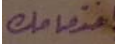
Dünkü gün, (A) futbol kulübü ikinci takımı ile (S) futbol kulübü ikinci takımı arasında bir egzersiz yapılmış; muntazam ve sessiz oynanan bu oyunda, (S) kulübünün bir gole karşı (A) kulübü iki gol ile ihraz-ı galebe etmiştir. Bu oyunda, (A) takımı golkiperi Cemal Bey vazifesini maharetle ifa etmiştir. Havanın sıcaklığına rağmen oyunlar pek ciddî hareketli ve güzel oyunları ile temaşa-gerana kıymetli bir gün yaşatmışlardır.

Bâdiye, nu.17, 15 Kasım 1919, s. 4.

18. SAYI

OSMANLI MUSÂLAHANAMESİ

İngiliz Meclis-i Mebûsan'ında Yüzbaşı ve Osmanlı Musâlahanamesinin neden dolayı tehir ettiğini Mister Bunarlidun'dan sormuş da işbu musâlahanameni akdî için Amerika'nın nokta-i nazarını bilmek icap ettiğinde tehir etmekte bulunduğu dermeyân eylemiştir... Görülüyor ki musâlahanamemizin seri inikadı İngiliz mahfil siyasiyesinde haiz hamiyet bir keyfiyet olarak telakki edilmektedir. İngiltere'de mesaili şarkîye ile müştagil birçok mütefekkir vardır bunlar kâfi bir vukufî memalik-i şarkîye-i tetkik ederek akvam-i şarkiyenin her türlü havalından bir dereceye kadar kesp-i itila eylemişlerdir...

Bütün ricalın ve memalik-i şarkın bulunmuş erbab-i Şark meselesini İngiltere'nin zararına olmayarak hall eylemek için Osmanlı Musâlahanamesinin haiz olduğu hamiyeti takdiri aylayacakları der-kârdır. Hiç şüphesiz musâlahâ vaziyetlerin gittikçe vahamet kesp ederek nâ-matlup eşkâl almaktan hazeren bir an evvel kati bir esas tayin etmesin de yeni elzemiyet her halde kendilerinin nazar-i dikkatinden kaçacak bir madde değildir. Bir İngiliz mebusunun bu keyfiyeti istinkâh ederek şark meselesinde alaka-i hususi göstermesi büyük meselenin ihmalkâra-ne telaki edebileceğindendir. Buda bizim nokta-i nazarımız gayet âlimane, vâkıfâne müdâfaa ederek umûmun takdirini celp etmedikleri icap eder. Gerek hatt-ı hareketimiz ve gerek mücahiddet nazariyemizle bütün aktâr garbiyenin bir cereyan-ı cedit ihdas edebilirsek bizim için pek büyük bir muvaffakiyet teşkil eder. Birçok hususta mesailimizi tamamıyla kolaylaşması biri şark meselesinin her türlü eşkâlî ve vaziyeti mümkün olduğu kadar teşrih ile ricali siyasîye tamamıyla tanıyor, matbuatı ikaz ve muhiti mümkün olduğu kadar hepimiz ihmal meslekî mahirane iltizam olunursa menaf-i vatanımızı müdâfaa edecek ağızlar bulunur. Mister Bunarlidun'un cevabıyla henüz Şark meselesinin huzur

almadığını öğreniyoruz. Esasen bu cevapta bir fevkalâdelik yoktur. Zaten biz bunu biliyorduk, Amerika'nın birçok hususunda muzaheretine Avrupa'ya ihtiyaç olduğundan onun fikrine katiyetle vukuf hâsıl edilmeden bir şey yapmak imkânı olmadığını anlamıştık. Amerika ise siyasî bir buhran içindedir. Orada ahval-i siyasiye şâyân-ı dikkat tebdil-i ediyor. Fakat acaba bu buhranın manâ-yı hakikîsi tamamıyla hazmederek Şark meselesi hakkında program üzerine konabilecek midir? Bu malûm değildir. Yoksa Amerika tamamıyla mesail-i cihana müdahaleden keyif edebilecek midir?... Dün bir Ajans İtalya'dan telgrafı Avrupa devletleri arasında Amerika haricî meseleler hakkında Avrupalı devletler istiklâl fitrînin takip edilmesi lehinde bir cereyanın inkişaf etmekte olduğu bildiriliyordu.

Esasen Mister Bunarlidun'un yeni vaziyeti hakkında görüşmek üzere İngiltere'ye gittiğini de okuduk. Her halde İngiliz ve Fransız siyasetlerinin mesail-i Şarkîye hakkında nokta-i nazarına takdiri için azim bir mani sarf etmekten çekinmeyecekleri bedihîdir. [s.2] Kuyyum meselesi gösterilecek teşebbüsle İtalya'nın dahi yeni bir esas tarafında birleşmesi mümkündür, bu esas-i ceditten Şark-i Karib'te hakikî bir müsâlemet tesisinde bulunması pek ziyade şâyân-ı arzudur, çünkü başka surette bir vaziyet meşrua hâsıl etmek mümkün olamaz, bu itibarla bize karşı daha makul esasların teklifi ihtimali kesp-i kuvvet ediyor. Nitekim General Guru, Marsaliy'da [böyle bir muharebeden sonra Suriye'de himaye kabil değildir. Ancak bir rehberlikten ibaret kalacak bir muzâheret tasavvur olunabilir] diyor. Bu iyi bir dönüştür. Yalnız muzâheretin manası tespit edilmeli, zorla hiçbir şey güzel olamaz. Kendi iradesi ile her hükümet hukuk ve menafisini mutâlebe eden muzâheretlerden hazer etmez [böyle bir muharebeden sonra] sözü kuvvetli bir mahkemeye delâlet etmiyor değildir. Evet, böyle bir muharebe dediği milletler uyandıktan sonra yapabilecek en doğru hareket, meşru haklara hürmet ve bu hürmet tümüyle herkesin istifade edeceği mekasıd-ı umumîye takviyedir.

Yoksa zamanın ihtiyac-ı muhitin icabatını takdir edilmezse bu hiç de iyi bir netice hâsıl edemez. Sağlam iş görmek için binaen onun korumaktan başka çare yok.

15 Teşrîn-i sâni 335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.18, 16 Kasım 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İstanbul-8 Teşrîn-i sâni - Hükümet-i Anadolu iki muhtelite komisyon izamını tahtı karar almıştır. Komisyonlardan biri Raşit paşa'nın riyasetinde olup Bursa ve Aydın ahvalini keşif ve güzâr edecek ve Ferid Feyyaz Paşa'nın riyasetinde ki ikinci heyette Ankara ve Sivas ve Erzurum taraflarına azimet eyleyecektir. Her iki komisyonun vazifesi ahval-i umumîye hakkında tetkikatında bulunarak intihabatta muhtelif her mesaiyle dair vatandaş ile müzakereye girişmektir.

Bâdiye, nu.18, 16 Kasım 1919, s. 2.

Yunanistan'a Gönderilen Teessüfname

Paris-12 Teşrîn-i sâni – Meclisi Âli İzmir tahkik komisyonun raporunu tetkik ettikten sonra Mösyö Venizelos'a bir nota göndermiş. Komisyonun yararını takdiri müteakip nota Yunan memurin-i askeriyesinin tedbirsizliğinden mutevilit olarak irtikâp eden hâdisat ve hataları göstermektedir nota İzmir'de intizam-ı idarenin temin hususunda Yunan memuriyetine olan itimadın kalmamış olduğunu ilave ederek Yunan işgalinin muvakkat olmasında ısrar ettiğini bildirmiştir. Meclis-i Âli Anadolu'da ve Macaristan'da jandarmalara kumanda etmek üzere itilâf zabitanın tayini esas ittihaz etmiştir.

-Router-

Badiye - İşbu telgraf namenin muhteviyatı evvel ki gün *Havas Ajansı* tarafından bildirilmişti. İşbu *Router* tebliği ile aralarında bir noktada fark vardır

Havas Ajansı İzmir'in inzibatı için Yunan idaresine itimadın ber-devâm olduğunu söylediği halde *Router* Ajansı bu bapta öyle itimat edilmiş bulunduğu dermeyeran etmektedir. Mana farkı her türlü tevzihten müstağnidir.

Bâdiye, nu.18, 16 Kasım 1919, s. 2.

Mısır Halat-ı Dâhiliyesi

Mısır ahvalinin inkişafı için Lord Elenit'in muvasalatına intizar ediliyordu nihâyet müşârünileyh geldi. Ve gazetelerde bir beyânname-i resmi tebliğ etti. Beyânnamenin hulasası şudur: "İngiltere'nin siyaseti, Mısır'ı himayesi tahtında ve milli bir hükümdarın riyasetinde muhtariyet-i idareye nail etmektedir. İngiltere'nin bundan maksadı Mısır'ı her türlü muhârebenin ve müdâhalenin hariciyeden vikaye ve orada irşadatı tahtında bir idareyi meşrût tesis eder bu idareyi meşrûta Mısır'ın selâtini ve vüzerasının ve vükela-i milletin Mısır idaresinde ki iştiraklerini temin edecek ve bunu mahkemeyi muratabe tezyîde kadir olacaktır. Buna binaen haşmetli Kral hazretlerinin hükümet-i Mısır'a tatbik edebilecek nizamât müstakilenin esasâtı hakkında sultan ve vuzarası ile ve Mısır ayân ve ekâbiri ile istişare ve fikirlerini istihraç etmek üzere bir heyet izamını kararlaştırmıştır. [s.3] Heyet Mısır'ın şekli hükümetini tayin salâhiyettârı olmayıp tetkikât neticesinde kabili tatbik göreceği ıslahat ve umur-i idare hakkında re'yini dermeyân edecek ve bu da sultan ile vüzerasının muvâfakatnamesi ile olacaktır." Lord Meleter heyetinin beyânâtında görüldüğü vecih ile Mısır geleceği anlaşması üzerine Mısır heyet-i vükelası dün istifalarını verdiler. Mısır Heyet-i Murahhasının Kahire'de komisyon-i merkezi riyaseti tarafından gazetelerle neşir edilebilir bir beyanatında İngiliz tebliğ-i resmiyesinin hükümet müşârünileyh talâkatına ve harb-i umumiyeden sonra vaazı edilmiş hürmeti akvam nazariyatının muhalif olduğu beyan edilmektedir.

Bâdiye, nu.18, 16 Kasım 1919, s. 2-3.

AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN

Paris-12 Teşrîn-i sâni - Romanya ve Bulgar Murahhasları hükümetlerinin muâhede-yi sulhiyeyi imzalayacağını ihtilafiyuna beyân etmişlerdir.

–Havas–

Paris-12 Teşrîn-i sâni – Meclis-i Âli Rumanya'ya verilecek cevabı tetkikte devam ediyor. İtilafiyun pek büyük bir ciddiyetle son ihtilaf notasına bir cevap baid vermesini, talep etmeğe karar vermiştir. Cevap için bir haftalık mühlet verilecektir.

–Havas –

İtilafiyun ve Avustralya

Kopenhag-12 Teşrîn-i sâni - Viyana'dan gelen bir haberde itilafiyunun Avustralya mevki-i iptidaya vaaz-i zaruriye iştiraki için 500 milyon franklı bir istihdama vermeğe kararlaştırdıkları bildiriyor.

–Router–

Berlin-12 Teşrîn-i sâni – Harbi mesullerinin muhakemesi için müteşekkil komisyonun huzurunda İral Mond Kaya'nın 1917 senesinde tahtel-bahr muharebesini tatbik edenlerin Luduruf ve heyeti tervih olduğu temin etmiştir. Zirâ onlar Almanya'nın hazimetini keşfi ile İngiltere'nin mağlup edebileceğini asla izhar etmiyorlar ve lakin muvaffaka bir sulh akdini ümit ediyorlardı, demiştir.

–İtalya –

Avrupa-12 Teşrîn-i sâni - Kafkas cumhuriyetleri bir ittihat vücuda getirerek Bolşeviklerden tamamen ayrılmak niyetindedirler.

–İtalya–

Londra-12 Teşrîn-i sâni - İç müşabihsinde bir ekalliyet teşkil ve Londra'ya hicret eden İtalyan Bolşeviklerle sulhun akdine muhalifidirler. Bunlar bu sulhun hâsıl edeceği Bolşevik'in tehlikesini gösteriyorlar Cemahir-i

Mutahidenin meclis-i müessesat-i içtimaîye davet etmesini tevcih ettiği bildiriyor.

Kopenhag-12 Teşrîn-i sâni-Lotunlar büyük bir muvaffakiyet itisal eylemişler ve Dobuniya'yı almışlardır. Almanlar Mitav istikametinde çıkmaktadırlar.

-12 Teşrîn-i sâni - istikametinde General Budanig tasarrufa geçmiştir.

-Havas-

Bâdiye, nu.18, 16 Kasım 1919, s. 3.

DÜNKÜ TİYATRO

Dün (B) kampı heyet-i temsiliyesi futbol kulübu menfaatine bir müsabaka verdi. Bu müsabaka da dört perdelik (kadınlar muharebesi) piyasası vaaz-ı sahne eden heyet, temsil itibarıyla olacak yüksek bir muvaffakiyet göstermişti ve mukadar kamplardan toplanan huzzor cidden bu içtimadan memnun olarak eğlenmiştir.

Artık tarihe ve bilhasa ecnebi bir mülkün tarihine taellûkunun vaaz-ı sahne edilmesine ve levazım-ı temsiliyenin tedariki irad müşkülât eyleyecekleri sahne bulmakla beraber gerek dekorasyon da gerekse elbiselerde şayan-i dikkat bir kusur bulunmaması cidden sezavar-i tebriktir...

Bütün heyet, vazife-yi mevrûdlarını muvaffakiyetle ifa etmişler bilhassa Mucip, Celâl, Said Beyler temayüz etmişlerdir. Bütün gençlerimiz sıfatta meftun, perestâr ve onun uğuruna her türlü fedakârlığı musemim görmek istedi temsillerimizle mezkûr heyeti selâmlamak alkışmaya yine muazzez sıfat namına bir burç biliyoruz.

Bugün öğleden sonra saat üçte (D) kampı (kütüphanesinde ve mahsus ceza) derslerini mübaşeret edebilecektir...[s.4]

Bâdiye, nu.18, 16 Kasım 1919, s. 3.

SERAP

Muharrir: R.H.()

Sevdiler, sevdiler... Nice sevdaları ezeliyetten mukadder bir hakikat gibi seviştiler... Mazhar ve mezhep bir gayenin ani ululunu bekleyerek hep hayal ve şevk içinde mesut ve hürrem dakikalara başladılar, günler geçirdiler...

Hayatın taba ve ıstıraba ait her mevkisi onların huzurunda bir dakika bile tetkik, tembihi şayan değildi... Bir az kahhar ve gaddar her darbeye her beraber buluşmak, birinin meysus saatine diğeri de aynı düşünce ve melal ile iştirak eyleyeceği için hareket gösteriyor birbirinin gözlerinden bilerek bir tabiş-i sürûr dudaklarını kımıldatan bir hande-i gurizân otekinin bahis-i şevk ve neşatı oluyordu. Ruhen, hissen, fikren her vaka karşısında birleşiyorlardı. Bir imtizaç namı ile yaşadılar; geç maziye inkılap eden günlerin ne kadar mesut olabileceğini de lebriz şetaret hep o gün o mazhar ve mezhep hayali gayeye intizar ettiler...Bir gün;... Garazkâr bütün kahırları, elemeleri, gazapları ile o hayali halde de verdi; aralarında ki rabıta hiç anlaşılmadan kırıldı; kalpleri neye aynı rûşt-i umûru ile birbirine bağlı iken fazla seviştikleri bir anda ayrıldılar; erkek har sefiliğe ve sergerdan müşevveş bir hayatın zulmetleri içerisinde boğulmağa atıldı, kadın; hiç ümid etmediği bir agûşun hâber yollayıcı harareti ile yandı...O an, o muhayyel mesut an hulûl etmişti;...Fakat onun vürûdu kimsemiz, asude bizim sevdalarında ihlal etmişti;...

Bu hadise-i âlem mukabelesinde ikisi de biçare ve zebun ağladılar. Hüsrarla ağladılar müteahhir ve müştak ağladılar... Başka başka ufukların gazlı içerisinde hep o mukriz maziye düşünerek yaşadılar... Ah, belki bu ateşe, bu ateş sevda ateşi olmasaydı dünyanın bir az lezzetini anlayacaklardı. Fakat o geçen günler;..

Birinin siyah ve ipek saçları arasında beyaz teller başlamağa; diğerinin çehresini pejmürde hâline pek yakışan keşide ve uzun bir hâle beyaz örtmüştü...

Biri artık dul ve merhum-i şevki hayat, diğeri meftûr ve mazbun yani yolunun muşakâtını ihtitam ediyorlardı.

Nâgehanî bir tesadüfte birleşmiş nazar;... Bir hece-i hayrat..Ölü mabetlerin bir sükunu...eşkıyalar;...

Çok geçti kaderin zamanlarca birbirinden ayırdığı bu iki hicranzede küçük bir ol sakin bir yerötesinde birleşirler... Yine aynı hararet-i sevda ile ruhen imtizaç ettiler; artık o hayâlî mezhep ve mazharına kalplerini ayıran için siyah bir felaket korkusu kemiriyordu. Yine sevdiler, sevdiler, seviştiler; sonbahrın hazin ve nakende bir çiçek kadar rana lakin peride bir aşkları vardı ;... Çok geçmedi ;...Her yaşayanın kavuşma hayalinden zâir nihayet bu onun uğruna bu şevk ve vefa dolu lane-i hürremin zavallı kuvvetini ebediyete götürmüştü...

Erkek yaşamadı;...Onun mezarının başında günlerce ağladı, ağladı seherin zilal-ı iyilik nuru ile beraber o makberin başında uzandı;...iki sevkinin ezel-i mukadderesiyle birleşti...

16 Teşrîn-i sâni 1335

Yarınki nüshamızda Mustafa Nizamettin Beyin (92 Muhârebesi ve Osman Paşa) ser levhalı bir makale-i tarihîleri bulunacaktır.

19. SAYI

KANUN VE MEŞRUIYET-İ SİYASÎYE

Umûr-i Bahriyeden avdet ederek *Sabah* gazetesinde neşr-i efkâra başlamış olan Dersim mebus-u esbak-ı Latifi Fikri Bey'in (mesleğim) sernameli bir makalesini dikkatle okudum... Hayat mesâiline ve silsiliyi efkârında yakından şahit olduğum bu zatı muhteramin makalesinde haiz-i hamiyet-i gördüğüm mütalaatında bir kısmını buraya nakletmeyi ve üzerinde yoksa mütalaa sert ve beyânını vatanın şu devri hayatını bir dereceye kadar teşrih itibari ile faydadan hâli görmedim.

Latifi Fikri Bey'in (mesleğim) bidayet-i meşrutiyette olduğu gibi şu bedbaht vatanımızda kanun ve meşruiyetin husulüne çalışmaktır. Bu gün teessüflerle itiraf etmek mecburiyetindeyim ki o zamanki mesaimizden hiçbir netice hâsıl olmadı. Fakat bu gün bir Kanun ve meşrûiyet siyasetine ahvali pek müsaittir. İhtilâl hastalığı büyük hicranları geçirmiştir. Tamamen neticelenmiş olsa bile hâl-i inhitatındandır yalnız şimdi insana yas ve fütur veren şey şuradaki Kânundan ve meşrûiyet teşditlerinin az çok ümid muvaffakiyet-i faâl ve fülle alabilmesi için memleketin şu hâlde gelmesinden sonra mümkün olabilirdi. Bu ne kadar esef edilse azdır. Fakat fazla tesir ve teessüfü kendimize kaydırmağa muvafık cemiyet buluyorum. Aynan denildiği gibi..... Ne kurtardıysa kandır. Meşhur bir siyasî hiddet ve infiâli için [bu bir hâlet ruhiye-i siyasi değildir] demiş. Yani onun kanunca bir siyasî hiçbir vakit kendisi hiddet ve infiâl kaydırmamalıymış zenime göre yas ve füturda bir hâlet-i ruhiye-i siyasi olması gerek bir siyasî için asla yas ve fütur olmamalıdır. Ne kurtarılabirirse, ne yapabilirse onu kadar ettmelidir. Zamanın da fazla füturlara şiddetlere büyük bir tahamülü yoktur. Bugün akıl ve insaf ve ihtidal dairesinde hareket etmek daha nâfi, daha semer olur. En büyük esbap muvaffakiyetin biri zaman ve zamana mesulâne olacaktır] demektedir. Filhakika vatanın geçirdiği şu felâketli ve kahırlı devrinden sonra her kesin beklediği her temiz ve necip kalbin arzu ayladığı büyük bir asil ve Kanun-i

meşruiyettir hepimiz mahsur kaldığımız haksızlığa ve zorluklardan dolayı mutesir muteesifiz. Ve hiç şüphesiz son uğradığımız felâketi bu derce tevsi eden kanun ve meşruiyet devrinin bir an evvel müsaade temin edilmiş olmasıdır. Hâlbuki birçok gavâil ve felâketle tehdit edilmiş mübarek vatan saf ve asil evlâtları artık hepimize reha nisâr olacağı bir devri meşrutiyet ve Kanuniyet geliyor.

Esasen her madde, meşrûtiyet ve kanuna istinat ederse memlekete bir idar-i muntazam tesis-i kabil kılabilir. Memleketimizin devr-i ihtilâli geçirdiğine az çok bizde kaniyiz. Netakım prens Sabahaddin Beyefendi hakkında yazdığımız makalede (ihtilalı talepler ihtilâf getirebilecekleri noktaya kadar süre gelecektir) demiştik. Esasen bu meseleyi amelen düşünerek fazla izam etmemek lâzım gelir... Her memleketin hayatında bir devr-i inkılâp mukarredir. Fransa'da Zakunlar, Rusya'da Bolşevikler... Bunların neler yaptığını tarihten okuduk, telgraflarda her gün bize haber veriliyor. Gerek Fransa gerek Rusya sığınaktan kolayca [s.2] çıkmışlar. Fransa milyonlar evlâdının kanını akıttı. Rusya parça parça oldu. Lâtifi Fikri Bey, İstanbul'da bazen kelâm-ı hikmetinden müsafit olarken [inkılâplarımız memleketin bir kazaya uğratmazlarsa istikbalimize emindir] diyordu kazayı zaman bize bir dereceye kadar gösterdiyse de yine devletimizin teşkilatı sayesinde bu defalık da anladık ve güzel bir hayat tesis etmek için lazım gelen esasât-i fikriyemiz bu gün mevcuttur.

Zaten devr-i inkılâptan sonra [kanun ve meşruiyet] devrinin güşâdı tabîidir. İnkılâp, ihtilâl ve hikmet takip eyler. O halde bu felâketlerden sonra hepimiz nimeti adalet ve selâmetin, sükûn umum ve meşruiyetten müstefid olacağız demektir. Sulh Konferansının meşru ve mukaddes âmâlarımıza gayelerin hürmet ettiğini görelim, ondan sonra beyanımızı dezene koyarak tasvir edebildiği zaman güşad eylemek mümkün olabilir.

16 Teşrîn-i sâni 1335-FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.19, 17 Kasım 1919, s. 1-2.

İSTANBUL POSTASI

Anadolu'da yaptığı bir seyahatinden dönen bir Fransız muharriri Fransa'ya (*İstanbul*) gazetesinde hulâsa şu satırları karalıyor: “Anadolu’yu gezdim, dolaştım. Üzerinde harbin yaptığı tebdilleri gördüm. Fakat şuna da şahit ederim ki Anadolu lüzumsuz ihtilâflardan müctenip ve bıkmış. Binaen ,”siz yarın Meclis-i Mebusanımızda iki muhalif parti reisinin yan yana oturduğunu göreceksiniz” dediler. Ben bir hayranlıkla memnun oldum... İstanbul’a döndüğüm zaman orayı bu şekilde bulamadım. İhtilâflar, tahkikat gazeteleri işgâl edilip duruyor... Muzırr cereyanları gizli desiseleri takip ediyorlar. Binaenaleyh ben bugün İstanbul’a Anadolu’yu farklı biliyorum. Birisi muhtelif ve mütefarik, diğeri şimdi hakla gelmiş çayırklar, güzel dereleri ormanlarıyla hayat içinde ümitlerle dolu”...

İstanbul’un bu vaziyeti irade sırada elimize gelmiş İstanbul gazeteleri da ihsas ediyorlar. Bazı haberleri sulh arsasında o kadar hamiyetsiz meseller ile uğraşıyorlar ki insan tesirinden kendini alamıyor. Haber tesiri duyan yegâne feylesofumuz Rıza Tavfik’de *Sabah* gazetesinde 1 Teşrîn-i sâni tarih arasında açıktan açık itiraf ediyoruz ki bu memlekette bir vatanî fikir ve ameli itibari ile dört kişiyi bir noktada tevhit etmek mümkün olmuyor. Olsa bile o ahengi uzun müddet muhâfaza etmesi kabil değil!...”diyor... Bunun için yine aynı nüshada başmuharrir Latifi Fikri Bey “daha ihtilal hastalığını anlamış değiliz” cümlesi ile ifade etmek istediği manayı mufassal da söylüyorum.

Feylesof makalesinin sonlarında sulhun tehirinden fevkalâde müteesir olarak bunun için de millet namına hareket edenlerin” hükümete muhalefet değil, ellerinde ki kuvvetlerle kuvve-yı merkezîyi–ye ki buna cümle-i merkezîye diyor zahir olmalarını tevcîh ediyor.

İntihabat işleri buyuruyor. Fakat gece gün gelen İtilaf fırkası intihabatta âdem-i iştirakini şayiasına bu defa müphen katî istihbaratına atfen söylediğini gördü Millet Fırkası ile “Sulh ve Selâmet”in da iştirak etmeyeceği haberi *El-Mukattam* ediyor.

Bunların sebebi kabil-i fehm ve hall olabilir. Fakat memlekete karşı daima nîk olmak arzusu ile ben bunu, bu sebebi tabir ve tespit arzusunu durmayarak ona bir işaret istifham (?) koyuyorum... İnşallah bu işareti yakında fehmeder ve mukadderat-i milleti Sulh Konferansı bir esas-ı âdil ile tein ettiği gün her şey vatanımızda, her türlü ibhamdan azade ve sarîh görürüz... [s.3]

MUHAMMET NURETTİN

Bâdiye, nu.19, 17 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Paris-14 Teşrîn-i sâni – Paris Sulh Konferansındaki Fransız ve İngiliz murahhasları; gayrı Türk arazinin istilasına hakkında bir ihtilaf akdetmişlerdir. İstanbul İtilaf Devletlerin kontrollü altında saltanatı terk edebilecektir.

–İtalya–

Paris-12 Teşrîn-i sâni –Meclis-i Âli, Anadolu'daki kuvvetlere kumanda eylemek üzere itilaf intihabını esasi itibari bile tahtı karar almıştır.

–Router–

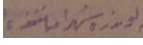
Atina-16 Teşrîn-i sâni - Dersaadet'ten bildirildiğine göre İstanbul'da bulunan İngiliz fevkalade kavimleri Babâli'ye bir nota vererek Anadolu'da hükümferma olmakta ve bu hâlde karışması hitama çekilmesi için tedbir-i katiyeyi tevessül kılınmasını ve şayet bu hâl temin edebilirse İngiltere Bağdat idareyi asayışı der-uhde eyleyeceğini ilave etmiştir.

–Yunan Ajansı–

Londra-12 Teşrîn-i sâni -Hükümet-i Osmanî tarafından Mustafa Kemal Paşa ile Vatan-perverâne gönderilmiş son bir tebliğinde, hükümetçe müdâfaa-i vatanın gaye-yi asliyesine ihtisas olmak üzere cemiyet-i

vataniyeye dermeyân edilmiş mutâlib edilmediği takdirde kabinenin istifa edeceği bildirmiştir.

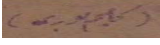
-*El-Mukaatam* -

Londra-12 Teşrîn-i sâni - İngiliz hükümetinin Türk ve Yunanlılar arasındaki hududu tayin etmeye ahvalin kesp-i sükûnet eylemesine bahs olmuş ve şarkta Vatan-perverân adedi azalmağa başlamıştır. Mister Loid George tarafına Londra irat edilmiş nutku İstanbul muhitinde azm-i tesir ifa eylemiştir.

-*El-Mukataam* -

Roma-14 Teşrîn-i sâni - (*İda İnasiyona*) gazetesi, İtalyanlara karşı İzmir'de Yunanlıların sû-i muâmele ettiklerinden şikâyet etmektedir. Marsilya'da ikamet etmekte olan İzmirli, Sulh Konferansında İzmir'in İtalya'ya verilmesini talep eden bir takbih göndermişler.

-*İtalya*-

Atina-14 Teşrîn-i sâni - İzmir den bildirdiğine nazaran Rıza Bey komandasında yüz âsi dün (Yala) ve köylerine hücum etmişlerdi. Bir Yunan müfrezesi, münasebet mühim ifa ederek bunları bildirmiştir.

-*Yunan Ajansı*-

Londra-12 Teşrîn-i sâni - Yunanlıların Anadolu'da yeni edebildiği taraf mıntıkadaki muvakkati işgale başlamıştır.

-*El-Mukataam* -

Atina-14 Teşrîn-i sâni - (*Herstiya*) gazetesinin istihbarına nazaran demir yolu Yunanistan terk kılacaktır.

-*Yunan Ajansı*-

Dersaadet-10 Teşrîn-i sâni - Bolşevikler Anadolu hemsâyesine ve Afganistan'da isyan ihzarı için tertibat yapıyorlar. Enver Paşa'nın müdahaleleri ile müşarekete yakın Alman mühafilinde Hindistan'da isyana tahriki teşebbüsünde bulunmaktadır.

-*İtalya* -

Atina-16 Teşrîn-i sâni - Paris gazetesi,   Hükümet muvakatasının ruhlar meskûn mıntika-i hayatını ve bunları görürler ve genç

Türk mütevellilerine karşı muharebeyi der-uhde eylemiştir, bu maksatla mülâbis Rum teşkilât yapılmak ve şimdiden Ermenistan hududuna dört mıntıkasın da elde edilmektedir.

-Yunan Ajansı-

Atina-16 Teşrîn-i sâni - Divan-i Harp fevkalade () kaymakamını ve jandarma komutanını bil-umûm failleri bildiklerinden idama mahkûm edilmiştir.

-Yunan Ajansı-

Londra-12 Teşrîn-i sâni - Mister Bilfur'un bir Yahudi vatani tesisine mağlup olmak üzere verdiği taahhüdün ikincisi vürudu münasebeti ile genç yazarın ertesi gün Selanik'te masuniyet yaptıkları keşide edilmiştir.

-El-Mukaatam-

Tolun-10 Teşrîn-i sâni - General Guru (Velden Ruz) Suriye'ye hareket etmiştir.

Bâdiye, nu.19, 17 Kasım 1919, s. 3.

MISIR AHVALİ

 Israr etmek üzere bir makam İskenderiye'de bulmakta olan Mısır Saltanı dün Kahire'ye avdet etti. İngiltere tebliği resmisinin suduru ve Lord Demeliz heyetinin vürudu haberi üzerine istifa eden Mısır heyet-i vükelasının istifası henüz kabul edilmemiştir. Kabinenin kimin tarafından teşkil edileceği malum değildir. Ahval-i hazırda münasebet ile Kahire İskenderiye Tente'de birçok nümayişler icra edilmiş ve Yunan'da zuhur eden yakın olmak vakaide birçok kişi mecruhu ve bir kaç kişi maktul olmuştur.

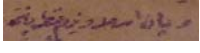
-Mukattam-

Feridun Fikri Bey tarafından takrir edilmiş hukuk-i esasiye notları bu kere esaret matbaasınca neşredilmeye başlamıştır. İdare hanemiz de abone kayıt etmektedir. [s.4]

Bâdiye, nu.19, 17 Kasım 1919, s. 3

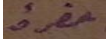
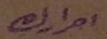
BİR SAYFA TARİH:

92 HARBİ VE OSMAN PAŞA!

Sultan Abdülhamid Kânun-i Esasiyi ilân edeceğini vad ederken biraderi Sultan Murat Han hazretleri yerine taht-i Osmaniye cülûs ediyordu. (192 19) umûmiyesinin binaen vuku vefatından mütesiren cennet şavkı gezmiş Sultan Murat Han, Mehmet Raşit Paşa kabinesinin en faal uzvu olan Şeyhülislâm Seyit Efendi'den fetva-yı almak şeriatta müstenit halî edilmiş idi. Hükümet-i Osmaniye siyaset-i hariciyesi itibari ile darbeye bir perişaniyet arz ediyordu. Harp Kralı Milan ve Karabağ Prensi ile olan harblerini şanlı bir surette temadi ediyordu, 1220 muharebesinin neticesinde yeni naşı ve zuhur eden sermest ve gururlu olarak bir itaat bir hayat, birçok mevcudiyet gösteren Türkiye'ye mukabil, Rusya imparatoru ikinci Alexandre bir faaliyet ibraz ediyordu. Prens Gorcakuf'lar ve Rusya'nın Dersâadet Sefiri olan General İbakdiruf (Kırım) seferinin intikamını almak ikmal ve itmam etmek istiyordu Gorcakuf'un en faâl ve siyasi memuru bulunan İbakdiruf, Sultan Aziz devre-i saltanatında "saray padişahın hürmet ve teveccühünü "kazanmıştı. Sultan Aziz'in cennete yükseliş israfâtına istiklaliyeti fikrini muhiti derecesinden irtikâ ettiren emrine aynı Kerâmetidir" sözü ile cevap veren Sadrazam Mahmut Nedim Paşa'nın halkı olan Mehmet Reşit Paşa devletin en nazik buhranlar geçirdiği bir anda mevk-i iktidara geliyordu. Şeyhülislâm Efendilere, Kayserili Ahmet Paşalar, Bulgaristan'a dair sabıkası İzzet Paşalar gibi muktedir ercument arkadaşlara malik (Mehmet Raşit Paşa [Sultan Aziz'in] halkı intaç edecek hâdisat-i siyasîyeye selâmet-i devlet namına olarak kurduğu faysala esasen Sultan Aziz'in israfı ile nihayetinde usanan garbın hakkımızda perverde etmeğe başladığı su-i teveccüh azaltmağa gayret eden erbab-i ihrar memlekette, medenî, siyasî, içtimaî bir inkılâb-ı kuvveden fazla çıkarmak için yeni bir cemiyet tesis etmişlerdi. Sefine-i devleti sahil-i selâmete ibsal etmek

vazife-i Kutsiyetiyle muvazzaf Jön-Türkler idi. Murakıp bu cemiyet-i muhterem Mehmet Raşit Paşa'nın temsil ettiği bir inkılâp vücuda getirmişti. Sultan Azizin avahîr-i devre-i saltanata zuhur eden buhran-i maliye ilâveten zuhur eden harbiye Karabağ seferleri merkezi saltanatı temsil eden şahsa karşı yapılan birleştiği muvaffakiyetle tenvic etmiş idi.

Meşrût bir idare Abu-El-Herar Mithat Paşa nev-pâ serir-i hilafette cilvesi ile mevki iktidara geliyordu. Amcasından miras kalan saferleri muzafferiyetname ile neticelendiren Sultan Abdülhamit millete karşı olan vaadini ifa ediyor, meclisinin teşkil edilmesi ediyordu... Hilâlin orduları, Ahmet Eyüp Paşa kumandasındaki Osmanlı kuvveleri önünde Bağdat'a kadar ricat etmişti. Kuvve-i dağ fatih Süleyman Paşa hammesleği bulunan Gazi Ahmet Muhtar Paşa'nın hatalarını temcit etmişti ve karadağ'ın baştanbaşa, istilâya muvaffak olmuştu. Merkez-i saltanatta biri birini takip eden tebdilât saltanattan korkan İbakdiruf Gorcakuf'a ve imparatora müstakil zuhur mahzar bir harbe hazırlanmalarını tevecîh ediyordu.

Türkiye hakkındaki Rusya imparatorluğunun beslediği hissi intikamı ve takip ettiği siyaset-i aslîyeyi bir suret-i muslihane de yanı diplomasi tariki ile istihsale çalışan İbakdiruf, vatanın yuvarlatmakta olduğu felâketi keşife muvaffak olan kitle-i siyasî, milli teşebbüsâtı önünde ricat etmişti. Fakat faal olduğu kadar anut ve Türk düşmeni olan bu muktedir şahsiyet Türkiye'yi harici gavâil ile ezmeğe, eritmeğe karar vermiş idi. Payeyi İslâm bizim fikrini terviç eden kavmiyetlerin faaliyeti semere bahş olmuş, harbiye Karadağ yerleşkeleri Türkiye'yi resmen ilan harp etikleri gibi Bulgaristan'da da istiklal namı uğuruna isyan zuhur etmişti.

—mâ-bedı vardır—

MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu.19, 17 Kasım 1919, s. 4.

20. SAYI

YENİ BİR İHTİMAL KARŞISINDA...

Dünkü ajansların gerek şark-ı karib gerek Amerika vaziyet-i umûmîyesine dair bize tebliğ ettiği telgraflar hamiyetle tahkiksizdir. Bunlar içinde bizi en ziyade düşündüren *İtalyan* ajansının bir tebliği olmuştur ki bu tebliğ, Paris'te Fransız ve İngiliz murahhasları arasında mesâil-i Osmaniye hakkında bir ihtilaf hâsıl olduğunu ve bu ihtilaf (gayri Türk arazisinin istilas) ve İstanbul'un İtilaf Devletleri kontrolü şartıyla hükümet-i Osmaniye'yi tektir edildiğini bildirmektedir. Bu telgrafın ihtiva ettiği şartın saned ve muhteviyatı ne olursa olsun tahkiki icap eyler. Evvel şurasını söylemek icap eder ki bu telgraf namenin sahi olması aplep ihtimaldir. Belki ajans İtalya'nın bir lüzum üzerine yazdığı siyasi bir telgraftır. Muhteviyatı olan maddeler sulh konferansında bize teklif edilerek mahiyet ve hamiyet umûmîyelerini tekerrür eylemediği bir musâlaha yürütmek kabil olamaz. Biz hukukumuza tamamiyle merbut ve her türlü izharatımız bu esas etrafında müdevverdir. Yalnız ne var ki bu telgrafın muhteviyatı İtilâf Devletlerin bir kısmı arasında mesâil-i Osmaniye Amerika'sız hall etmek fikrini revaç bulmakta olduğu bir dereceye kadar delâlet etmektedir. Her halde mesele-i Osmaniye hakkında bir müzakere cedide cereyân etmekte olduğunu öğreniyoruz. Bunun müzâkerenin sebebi şöyle idi, Amerika'nın vekâlet kabul etmeğe yahut meseleyi şarkiyenin hallına karışması ciheti olabilir.

Takdimi en ziyade hatırmıza geliyordur. Amerika'dan dünkü tarihi ile telgraflar, yine *İtalyan* ajansının ihbarından olmakla biri bize üç madde haber veriyor. Bunlardan birincisi esas Fransa tarafından muhâfazası için Amerika'nın kuvvet göstermek mecburiyetinde bulunması ikincisi Amerika ayân Mebusan müsaadesi olmaktan Amerika'nın hiçbir hükümetin tamamiyet mülkiyesini teklif eylemesi, üçüncüsü de Amerika, İngiliz, Fransa İttifak name'sinin âdem-i tetkikidir. Bu telgrafların üçü de ayrı, ayrı fevkalade

haiz-i hamiyettir. Bunları ihtiva etmekle beraber bundan bir netice çıkaracağız ki oda İtalyanlar (Kuyyum) meselesi için istedikleri gibi Avrupa işlerine Amerika'nın müdâhalesi olmadan mesâilin halli ve fesli ihtimalinin vermiş ve mesâil-i harbiyenin şubesi içinde istihzarât lüzumunun icrasını emir bulmuştur. Gerçi Amerika yavaştan vazgeçmiyor bilakis yeni meseller vücut bulma ihtimali konuluyor. Ve belki bu babta uzun uzun bir müzâkere kapısı açılacaktır, fakat meseleler varırsa böyleyse Avrupa müşkülâtının halline mani olacağı? Cemiyet-i Milel'in Amerika içtimaa davet edebildiği gibi harekete devam edebileceği! Ve acaba Osmanlı musâlahasının da bu sureti ile halli ve faslı mümkün müdür veya henüz matluptur? Bunu âti gösterecektir. [s.2]

12 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.20, 18 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra-2 Teşrîn-i sâni - *İhramın* hususi Muhabirinden:

Meclis-i Mebusan intihabatını kasıp-i şiddet etmişse de birçok fırka Rum, Ermeni, Yahudilerin âdem-i iştirakinden dolayı intihabat bir nazarla bakmak mümkün değildir.

Paris-2 Teşrîn-i sâni - Paris matbuatı siyaset-i düvelde bahsederek (devletlerin Türkiye'ye dair olan siyasetinin İstanbul'a maamâfih Babâliye murakıp altında bulunan kararı ibkana gayrı muktedir Fransa hayal olduğunu) beyân etmektedirler.

Londra-11 Teşrîn-i sâni - *İhramın* hususi muhabirinden:

Türkiye'nin hâkimlikten geri çekilip yerine sabık Washington sefiri kılacağını Cenevre'den bildiriyor. mıntıkası İngiltere başkomutanlığı tekâlifi cihetiyle Türkler Yunanlar arasında tayin

edilmiş hudut hattında [redacted] umûmîde beyân muvafakat etmiştir. İtilaf kıtaâtı Yunanlılar tarafından kılınması iktiza edilecek mıntika [redacted] işgal edecek İngiltere bu meselede [redacted] Türkler üzerine hiss-i tesir ibka etmiş ve [redacted] Vatan-perverân kuvveti artık başlamıştır. Maamâfih bunun [redacted] eden vilayeti şekil müstakilini [redacted]

Londra-11 Teşrîn-i sâni - *İhramın* hususi muhabirinden:

[redacted] İhâta eylemeği tasdik etmiştir. Amerika [redacted] katil etmek için Gürcistan hükümeti 90 [redacted] Ermenistan [redacted] Amerika Ermenistan 160 bin yetim bulduğunu bildirmiştir. Bunun altmış iki İngiliz, Amerika ve Ermeni müeessesesinde [redacted] itina eylemekte kadınların ekseri Türklerin elinde bulmaktadır.

Bâdiye, nu.20, 18 Kasım 1919, s.2

AHVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN

Washington-12 Teşrîn-i sâni – Amerika Meclis-i Ayân azasından Mister Loç (*New York Herild*) gazetesi muhabirine vuku bulan beyânâtında Müttehide Amerika'nın Kuyyum'un İtalya'ya ve Trakya'nın Yunanistan'a orada şehrin sağ sahlının Fransa 'ya [redacted] ve Honadaya da bir liman itâsına muvafakat etmemişler büyük bir hata işlediği söylemiştir.

-İtalya

Odesa-12 Teşrîn-i sâni – Gürcistan'da zuhur eden Bolşevik ihtilal yapmış ve beş yüz kişi tevkif edilmiştir.

-İtalya-

Roma-10 Teşrîn-i sâni - [redacted] azimet ve bilahare yalnız avdet etmiştir. Kuyyum meselesini yakında hall edebilecek.

-Havas-

Türkiye-12 Teşrîn-i sâni - Kuyyum meselesi intikat etmek iktiza ettiğini, çünkü İngiliz, Fransa ve Amerika'nın İtalya'ya kuvvet sevkinden müctenib bulduklarını beyan etmişti.

Londra-12 Teşrîn-i sâni – Mister Loid George Avâm Kamara'sında itilaf nazırları tarafından yakında bir nokta-i nihai edeceği şimdiye kadar hall edilmesi mesâili ile Rusya işleri için bir suret bulmağa çalışmış sıfatını söylemiştir. [s.3]

-İtalya-

Londra-14 Teşrîn-i sâni - Suriye'den İngiliz askerleri çekilmek yerine Fransız askerleri gelmeye başlamıştır.

İstikba Grubunu Katma civarında bir Hint müfrezesine karşı hücumundan başka bir hadise vuku bulmamıştır. Bu hadisede tarafeynden maktûl ve mecruh vardır.

Berlin-12 Teşrîn-i sâni - Mareşal Hindin Burg ve Mareşal Lurduf harbi showları tahkikatında hazır bulmak uzara münferiden Berlin'e muvasalat ederek bir kıta-yı askeriye tarafından selamlaşmışlar Mareşal Lurduf ile Hindin Burg İstanbul'da kucaklaşmışlardır. Ahalî müşârünileyh caddelerde alkışarak milli marşı tağani eylemişler. Bir kısım ahali de kuruluşun sedaları ile beynelmilel sosyalizmi alkışlamışlar bunu müteakip bir kargaşaya sebep olmuşsa da polis tarafından sükûnet iade edilmiştir.

Berlin-12 Teşrîn-i sâni – Cermenler tarafından Mareşal heyeti uğruna karşı önünde nümayişler icra eyleyerek bu hükümet, cumhuriyet sedaları raf eylemiş ve bu nümayişler asrında bulunanlara fena muamele yapılmıştır.

-Router-

Kopenhag-12 Teşrîn-i sâni – den gelen bir haber da Meclisi Âli tarafından işbu ya kırk sekiz saat zarfında bir merkez kabinesi teşkil etmesi veyahut mevki iktidarından çekileceği için baş vakiler verildiği haber veriyor.

-Router-

Berlin-10 Teşrîn-i sâni - Hıristiyan Sosyalistleri, Demokrat Sosyalistleri, Burjuvalar ve Demokratlardan mürekkeb bir merkez kabinesi (Kont Valiad)ın başı altında teşkil etmiştir esasi itilafiyuna eser eyleyecektir.

-Havas-

Londra-14 Teşrîn-i sâni - Ali Fuat Paşa'nın Ankara vilayetinde ve eski şehirde asker toplamak için bir emir name iradetmiştir.

Londra-14 Teşrîn-i sâni – Ermeniler Flâmenko'ya azimetli Musâlahası-nı imzalamak için gümüş ve altından bir hâke hediye etmişlerdir bu hâke üzerinde bir takım harbiye resimleri vardır.

-14 Teşrîn-i sâni - İşar eylediğimize nazaran Buhara Emiri General Danika muavenet-i askeriyede söyleyeceği Bolşeviklerin Türkistan'dan defi için muzâhirât edeceğini bildirmiştir.

Londra-12 Teşrîn-i sâni - Mösyö Georgel tarafından za'i olan İngiliz miktarının (867)a bâliğ olup bunlardan 181 maktul olduğu söylenmiştir.

Atina-14 Teşrîn-i sâni - Bey müntahab intihabatından istifa etmiştir.

-Helen'in-

Londra-14 Teşrîn-i sâni - Emir Ali tarafından *Times* gazetesinde naşir edilen beyânâtına mukabil Gavs Paşa) mezkûr gazeteye yazdığı mektupta (Ermenilerin Türkiye istiklali oldukları meselesinin hat-ı fikri alakası olup hâkimiyet-i Osmaniye'nin yalnız Türk olan arazide ve ibkası ile tarihen Ermeni olan vilayetlerin Türkiye den ayrılması iktiza ettiğini beyân eylemekte Mister Loid George'un mantıksından bahs ederek kemali itimadla sulh konferansı mukarreratına intizar etmeli) diyor.

 bulunan Sadri Seyit Halim Paşa'nın Mısır'a avdeti müsaide olunmuştur.

Muhterem Kariîn

Esbab-i zarurîye binaen Bâdiye gazetesini tamamen heyet-i idarîye devrettim Hiç bir hususta alakamının mevcut olmadığını beyân ediyorum.
[s.4]

SELAHATTİN

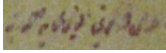
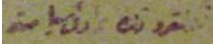
Bâdiye, nu.20, 18 Kasım 1919, s. 3.

BİR SAYFA TARİH:

92 HARP VE OSMAN PAŞA

—mâ-ba'd —

Tuna valisi Abu-El Herer Mithat Paşa Bulgaristan dâhilinde ve bu ihtilâl fakat dönerek teskin muhakkak olmuştu.

Rusya imparatoru II Alexandre (1855–1881) bağımsız müstakil olduklarını bu hükümetlerin Türk imparatorluğunun muzaffer orduları önünde mağlûp ve perişân bir halde nesim İstiklâllerine veda etmek üzere bulunduğunu görüyordu. O zaman ne kadar gizlemek istediği maskeyi attı. Açtıktan açığa Sibiryâ Karadağ bir teşkilâtlarını müdâfie ve hatta himayeye başladı. Halletikleri gibi görünen Balkanlar meselesi ve Rusya'nın müdâfisi ile gayr-ı kabili hall bir şekil alıyordu. Şark memalikinin ve Balkanlar hâdisesini bir şekil aldığını gören İngilizler ve harbi siyasîleri müşterek devri intihabına murahhasalarından mürekkebi bir kongre vasıtasıyla İngiltere de vaizler fırkası reisi (1808 - 1809)Türkleri Bulgaristan hakkında ve askeriye nihayet verdi, Türk ediyordu. Suriye bu diplomata mukabil Turi Fırkası Reisi Lord Burabeki (1888) Türkiye hakkında daha mutedil, şayan-i itimad bir siyaseti takip ediyordu. doğrudan doğruya siyasiyunun şikâyetinin ve diğer türlü ihmali müşkülâtı kabul edenler çünkü (1871–1870) Almanya ve Fransa sefirleri sulh ve selâmet bakarak yakında bir

devri sulh musâlehe namı altında devri cedit güşad etmiş idi... Garbın muazzam devletleri şarkta zuhur edecek büyük bir harbtan korkuyorlar. Zira bu böyle bir harbin, harb-i umumiye tevlit etmesi ihtimal olduğunu yıllarca soracaklardı...

İstanbul'da içtimaî takdir eden Kongre (Tersanede) mahsusunda güşad edildi... Vukuu muhtemel bir harbin önünü almak için ve tezkiye imparatorluğu Rum iki ve Anadolu da İslâhat kıta-i kuvveden çıkması için lâzım olan proje tanzimiyle meşgul bu Türkiye meydanında gür sedaları ile toplarıyla Türk milletine padişahın hürmeti, Kânun-i esasiya bahşış ettiği ilân ediyordu...

Sadri Azam Mithat Paşa kongre azası huzurunda kürsî hitabına yakışan şahsına has bir lisani fesahat ve belagatle pek meşhur olan ve nutk-i fesahatla (işte bu itilale toplar!.. Padişahın altı yüz senelik şanlı pür heyecân tarihçeyi mülkün millete Kânun-ı Esasiye bahşış ettiği ilan ediyordu) diyordu.

Kongrede iktizası derin bir sükûna kaldı. Kongrenin mezkuresi mesâili müteallikanın diplomasi tatbiki ile halledilebilecek hükmünde mütemerkiz etti. Binaenaleyh meclis dağlamağa mecbur kaldı. İngiliz serhadatında takibatının elbette siyaset heyecanlarını Osmanlı vüzera rical-i meşhuresinin müfrit tasavvuratı önünde veda etmiş idi.

Sadri Azam Mithat Paşa ve yeni eden Meclis-i Milli harp taraftarı idi. II Aleksandre ordularını seferber halde koymuş ve general merkez-i saltanatta oynadığı siyaset roller de muhârebe-i müstakileyi ihtizaz bir müşküle sokmak idi.

-mâ-ba'd vardır-

MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu.20, 18 Kasım 1919, s. 4.

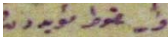
21.SAYI

VATANIN GÜZEL GÜNLERİ İÇİN...

Ana vatan şu an herkesi intihabat meşgul etmektedir. Bilumûm mesâili milliyemizin halli ve faslı için bu intihabatın emin bir şekilde cereyân eylemesi icap eder. İntihabatın tarz-ı cereyânı neticesi hepimizin mukadderatına taalluk eylemekte olduğu . Üç yüz yirmi yedi senesinde vuku bulan intihabatın bir takım mevcip olduğu intihabati mezkûra neticesi vücut bulan Meclis-i Mebusan, için üç ay hayatta kalabilmiş ve üç yüz yirmi dokuz senesine icra olunan intihabatın üzerine gelen Meclisi Mebusan dâhil uzun uzadıya tagayyürata vesile teşkil eylemiştir. Bütün bu hallene sebep, memleketin hakikî kavait meşrutîye tefviken ve hukuk-i milliyeye tamamen riayet edebilmek için intihabatın icra edebilmesi o halde hayat müstakileye olabildiğimiz ve bütün mukadderatımızı tesfiye edebilmek için şimdiki intibatin kemali meserretle vuku bulması labeddir. Esasen önümüzdeki Meclis-i Mebusan'ın vazifeleri o kadar çok ve o kadar mühimdir ki eğer yalnız bir fırka ve ya bir kuvvet tek başına idareyi omuru dar-uhdeye kalkışırsa hikmeti siyasîye den tegafül etmiş olur. Çünkü dünyanın hiçbir hükümeti gösterilemez ki bizim geçirdiğimiz buhran kadar müthiş bir safha-i hayatı bir tek nokta-i nazarın tatbiki ile kurtarabilsin... Hiç şüphesiz bütün milletin bir vahdet nameye ihtiyacı vardır. Bu vahdet, müzakereyi meşru ve re'yi mütekabil ile tezahür eder. Yalnız birisinin fikrini diğerinkinden icrâ-yı amal vahdet-i milliyeyi tesisi değil bilakis ihlâl eyler.

Binaenaleyh hepimizin gayeyi hakikiyesi olan vahdet-i milli esasi için hukuki harbiyemizi riayette ve meşruiyete ve hakkı esasi olarak kabul istinad ettirebiliriz. Bu zeminde başka bir saha tasavvur etmek bile nitekim bunu ahvali teyid etmektedir. Filhakika bu vazife-i vataniyeye her kuvvetin kârı değildir. Lâkin vatanın , milletin saâdeti için kuvvetlerin vahdet namesine fikri meşrûtiyet ve hakkın mütakâ olarak kabul edilmesi

zaruridir beynelmilel mesaimiz, tamamıyla rıza-yı millete istinat etmektir ki müsmir olsun. matuf olmayan her hangi bir tecelli, müşkülâtı hazirede teksir yapmasından başka bir şey görmek kabil olamaz. Kaldı ki hiçbir kuvvetin yanlış kendini ikna eylemesini vatanın hiçbir zare azmini feda etmeğe doğru görsünler bu vukuu bulamazlar... Biz isteriz ki şu mübarek vatan bütün yavrularına necibesinden ve kıymettar zatlardan istifade etsin.

Vatan mefkûre ve endişesi, biz birbirimize tamamıyla takrip ve merbutuz. Bizi ilahi bir gaye cemiyetiyle vatanın her türlü felaketlerine çare bulmak kurtarmak için bütün azmimizle uğraşmak kararıyla yürütmeliyiz devletimizi. Varlığımızın esası şimdi buna istinat ediyor. Bu milletin temiz vicdanı olunca şaşaasıyla aks etmelidir. Eğer bu böyle yapılırsa bu vatan güzel günleri görür ve görecektir.

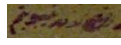
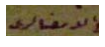
18 teşrin-i sani 1335 FERİDUN FİKRİ

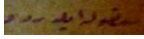
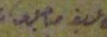
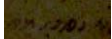
Bâdiye, nu: 21, 19 kasım 1919,, s.1.

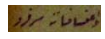
Karikatür

Yarın intişâr ediyor. Karîlerimize tesviye ederiz. [s.2]

TÜRKİYE

 Saiyt Emir Ali Hazretlerinin Türkiye   bir makale neşire verdiklerini bundan evvel telgraf ajansları bildirmişti. Mesâl-i Osmaniye “hissiyatı şedide-i İslâmî’ye” unvanlı makale-i mezkurenin bu kere *Mukattam* gazetesinde menzuru sesla olan hulasasını ediyoruz. Ve bundan evvel İngiltereden İngiltere’de mesele-yi Osmaniye münasebetiyle başvekile takdim edilmiş İslâmiye vaki hakkında İstanbul’da ki muhabirinin yazdığı hususane muttali mani olmuştu. Muhabirinin Türkiye hakkındaki Hint hissiyat-i İslami’yesinin gayri hakikî olduğuna dair olan sözleri öyle ümit ederim ki Hindistan

mecliste irad eylediği beyânât ve takdeylemiştir. Eğer hissiyatı mezkuranın derece-i hakikat ve şiddeti hususunda başkaca bir delile ihtiyaç var. Türklerin taksimini ve istiklâline protesto eylemek üzere Hindistan'ın her tarafından akd edilmekte olan içtimaat cumada ve namazlardan sonra ittihaz cami-i şerifte edilmiş ve edilmekte berdevam olan mukadderat önünüzdedir... İmam Akber Bini Halife olmak münasebetiyle vahdet-i İslâmî temin etmek için Padişahî Osmaniye'nin istiklâlini eleştirmek nerede matrah İslâmiyet'in mukteziyatı tâbisindendir. Şariat İslâmî'ye halife arasında bir rabita-i ruhanîye vücudunu iktiza ederek bu rabita-i ruhanîye müstakil olamazsa hiç şaibesinde kalır ve namaz tamam oluyor. Binaenaleyh İngiltere imparatorluğu ahalisinde olan ve milletlerinin vasi sahiyi faaliyetinde ayrılmasında cüdan alâkadar bulunan başvekilin mukadam verdiği tahudun adam-i ittihazından tevlit edecek hali hatarnaki o başvekil ve onun vasıtasıyla Sulh Konferansına beyan eylemeğe görüyorlar... Başvekilin mukadam verdiği bu tahudu Müslümanlar buhranlı bir şeref sözü telakki eylemekte ve âlem-i islâm dahi İngiltere'in istinadine ahdin ibkasını intizar eylemektedir. Bu kadardan yapılacak her hangi bir talim eden   cektir.

Paris matbuatinin neşiriyatından anlaşıldığı üzere ayan millîye-i Osmaniye şimdiden fevkalade tenbih etmiş ve millet-i Osmaniye cereyân edecek ahvalini anlamağa başlamıştır. millet-i Osmaniye'nin vatan ve istiklâli müdâfaa eylemek ve düşmanların zülüm ve etmek için mahvoluncaya kadar harp edeceğine kalkarlar. Hiç şüphesizdir ki bu bir hali takip eylemesi muharebat-ı dinîye ve âlem-i İslâmî birçok asırlar galeyanda yaşatacaktır. Acaba muhibb-i hürriyet olan İngiltere milleti, mağlup bir milleti istiklalini ve mevcudiyeti kavmiyeti müdâfaa için sarf eylediği mesaiyi uğramak hususunda iştirak edecek midir?...Sonra binlerce İngiliz askeri telef ve milyonlarca masraf ihtiyar ederek değer milletlerin tatbik eyleyecek midir?... İngiltere hükümeti Suriye Irak'ı

kurtardığını söylüyor... Binaenaleyh, asil Türkiye ile İstanbul ve Trakya'yı başkalarının vatanından kurtaracak mıdır?...Eğer böyle yapamazsa o halde beyhude bir asıl arkasında demektir."

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.2.

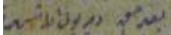
MISIR AHVALI

Süleyman Paşa taht-ı riyasetindeki Mısır Heyet-i Murahhas mahali komitesinden ahaliye unvanıyla matbuata   komisyonu protesto ettikte ve bunun İngiltere'nin 1860 muâhededinde ve Mısır'a ondan altmış resmi tahuda ve küçük milletlerin istiklali için harbe giren İtilaf Hükümetlerinin esasata muhalif olduğundan İngiltere'nin hükümferma olan kati istiklale muhaliftir diyebilir. Komite beyanatının nihayetinde vaziyetin nezaketinden bahsederek vatan için şarki bir tarih yazmağa davet eylemiştir. [s.2]

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İstanbul-11 Teşrîn-i sâni - Aydın ve Mersin tarafındaki Türk kuvve-i milleyesi Suriye'ye doğru ilerlemekte olan Yunan askerlerini geri püskürtmüştür. Mustafa Kemal Paşa'nın vasıl vilâyetlerin Türklerden ayırmasına mani olmak için hükümetle müttehid olduğu rivayet oluyor.

İstanbul 27 Teşrîn-i sâni - Aydın şehrinin kısmı azmi tahrip edilmiştir. Yunanlılar ve şehirden tared tabit eylemek için Türk askerleri bahşında bulmaktalar. Yunanlılar ise harabelerini işgal eylemektedirler.-İtalya-

Berlin-17 Teşrîn-i sâni - Mısır hizb-i reisi Mehmet Ferid Bey dar-i baka eylemiştir. Rahmet-ü-Allaha-aleyh

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.3.

HAVAL-İ UMÛMÎYYE-İ CİHAN

-16 Teşrîn-i sâni - General Guru'nun rakip olduğu () infilak etmiştir.

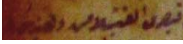
-İtalyan-

Londra-15-Teşrîn-i sâni - General Danika'nın tahliyesini muâhede-i sulhiyenin Amerika da imzası.

Washington-15 Teşrîn-i sâni - Sanatörler muâhede-i sulhiyenin ihtiva ettiği müzâkerât eden bir takriri kabul etmiştir.

Londra-15 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Ayân azasından büyük bir kısmını muâhede-i sulhiye meselesinde takib etikleri hatt-ı hareketten dolayı Amerika'da telaş baş göstermiştir Meclis-i Ayân bir harp talikasına karşı Amerika'nın cemiyet-i Ümem'in vaziyeti salâhiyettar olmasına dair olan şerait-i tahkikiye muvafakat etmiştir.

Almanya Ahvali

Berlin-15 Teşrîn-i sâni - Berlin'de ahali mesuliyet-i harbiye hakkında icra şahadet etmek üzere tahkik komisyonun söylemiştir.

-İtalya-

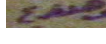
Kopenhag-12 Teşrîn-i sâni - Alman matbuatı hükümet hududu harbiyesinin   projesini hararetle münakaşa etmektedirler. Lâkin gazetesi atf ettiği bu fikri takbih etmektedir.

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.3.

Berlin'de Bir İçtima

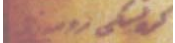
Berlin-15 Teşrîn-i sâni - Cemiyet-i Ümem'e istinat etmek üzere teşkil eden başlıca bulduğu bir içtima mahal-i mezkûrda hücumu zapt eden muhasım bir kalabalık tarafından hazırlamış

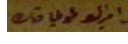
içtima ise () marşıyla hitam bulmuştur. Yahudilere birçok kelimatı tahkiriye sarf etmiştir.

Berlin-16 Teşrîn-i sâni - Sabık Alman nazırı sabık nazırı olan bir makalesinde Almanya'da bir ihtilal hazırlanmak üzere Bolşeviklerden para aldığıı beyân etmiştir.

Rusya Ahvali

Saint-Petersburg-11 Teşrîn-i sâni - hükümet itilaf komisyonu ve müşaverenin üzere hallolmuştur. Erkânı harp reisi Belmondo kıtaat komutanlarını müzakere için davet etmiştir.

Birinci hükümet nazır inkılâpçı sosyalist vaziyeti haziresi hakkında vuku bulan beyanatında General ve General mürteci olarak itham ve bunlara yardım eden itilâf hükümeti eylemektedir. [s.4]

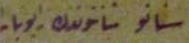
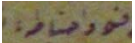
Londra-15 Teşrîn-i sâni - Bolşevik aleyhindeki mukaddersi seyrinin hareketle olan şehri Bolşevik kuvvetleri tarafından zapt ve işgal edilmiştir.

Kopenhag-15 Teşrîn-i sâni - İngiliz Mösyö Litoniyon'un Kopenhag bunu için lazım gelmiş tarekiyatı almıştır.

-Router-

Londra-15 Teşrîn-i sâni - (resmi bir telsiz telgrafta Bolşeviklerin işgal ettiği ve düşmenin şark istikametinde harp devam etmekte olduğunu bildiriyorlar.

-Router-

Washington-16 Teşrîn-i sâni - işgal ve hükümet itilafın kefaletlerine mutalık bandlar hakkında ki tesvib etmiştir.

-İtalya-

Londra–15 Teşrîn-i sâni – Romanyalılar çekildikten sonra General ordunun beraberinde birkaç Fransız zabiti olduğu halde dahi olmuştur.

Paris–12 Teşrîn-i sâni - Bulgaristan Meclis-i Âli'yası muahede-i sulhiyeyi imzaya hazır olduğunu ihbar eylemiştir. nazaran imza merasimi gelecek hafta icra edebilecektir. Bulgar başvekili Mösyö İstanbulviski Paris'e mutavacihen Sofya'dan hareket etmiştir.

Kopenhag–16 Teşrîn-i sâni - Kuyyum'dan gelen bir habere İtalya hükümetin mahal-i mezkûrda bahriyi raf etiği haber veriyor.

Boruksal–12 Teşrîn-i sâni - Kral ve kraliçe müttehida Amerika'dan avdet etmekteler.

-Router-

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.3–4.

FRANSIZ İNTİHABATI

Paris–17 Teşrîn-i sâni - İntihabat hakkında kabil az zeval kadar olan Fransa intihabatının istatistiği ber-vech-i âtidir.

Son Sena cumhuriyet-perverler 117

Radikalar 52

Radikal Sosyalistler 71

Sosyalist cumhuriyetçiler 61

Mütehida sosyalistler 50

Muhelif siyasiler 56

Terakki-perverân 120

Hürriyet-perverler 72

Muhafazakârlar 21

Heyet-i mecmu 568dir.

Cumhuriyet-perverler 51 mevki kazanmışlar 16 kayıp etmişlerdir. Radikalar 20 kazanmışlar 26 kayıp etmişlerdir. Radikal Sosyalistler 9 kazanmışlar ve 15 kayıp etmişlerdir. Sosyalist Cumhuriyetçiler 8 kazanmışlar 15 kayıp etmişlerdir. Müttehide sosyalistler 7 kazanmışlar 50 kayıp etmişlerdir. Muhalif sosyalistler 7 kazanmışlardır. Cumhuriyete-perverân 72 kazanmış ve 5 kaybetmiştir. Hürriyet-perverler 19 kazanmışlar 6 kayıp etmişlerdir. Muhafazakârlar 12 kazanmışlar ve 12 kayıp etmişlerdir. Dokuz vilayetin netice-i intihabadı hakkında bir haber alınamamıştır.

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.4

MISIR AHVALI

Kâbinenin istifasını kabul edilmiş nazariyle bakılabilir, fakat bu hususta son bir tebliği resmi yoktur. Kabinenin kimin tarafından teşkil edileceği bilinmiyor. Nümayişler cabeca tekrar edilmekte berdevamdır. İngiliz fevkalade kuvvetleri Marişal Lord Elbeni Mısır heyet-i murahhası mahalli komitesi birden çağırarak her birinin kendi kasabasına avdet eylemesi tevcih ve kendileri gazetelerde vuku bulan müsaide eylediğini tebliğ eylemiş ve kendisi sahabeyi tesisi ve saltanat tahtında ve ipkayla intizam ve asayiş muhafızı için Mısır'da geldiğinden bunu ihlal edecek her hangi bir hale müsaide edeceğini ipka etmiştir.

[*İhram'dan*]

HUKUK-İ ESASÎYE NOTLARI

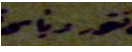
Feridun Fikir Bey tarafından Zekazık'de tahrir edilmiş hukuk-i esasîye notları esaret matbaasınca bir suret da taba başlamıştır. Abone için ya esaret matbaasına veyahut Bâdiye idarehanesine müracaat edilmelidir.

“D” kampı Bâdiye Heyeti

Bâdiye, nu: 21, 19 Kasım 1919, s.4.

22.SAYI

TÜRK GENÇLİĞİNDE ÜMİT VE AZİM

 Mehmet Akif Bey gençliğinde takbih eden şedid hâl ve bil-netice teşvikkâr bir satır yazmıştır. Bu satırı okudum hepimizi düşündürecek bir kıymet ve mahiyeti muhtevi eder. Mecburiyet-i milliye ve siyasiyemizin tahsil olduğuna dair gençlerde bir his almak üzere bulduğu Akif Bey anlatmak istemiyor. Ve gençliği ümit ve azme davet ediyor. bu mesele bir hissiyât meselesi olduğu kadar tefekkürâtımıza büyük bir saike teşkil edecek olan bir bahs-i içtimaiyedir. O hadisâtı tespit eylemeliyiz, gençliğin de bir tesiri yok değildir. Tabi mağlûbiyet ve onun gençleri etrafa tebessümler saçacak bir saâdet-i ruhiye ibsal eylemez. Vatan muhabbeti hepimize yurdumuzun uğradığı felâketleri âdetâ çekineceğini düşündürecek bir kuvvetli azim var. Balkan harbinden sonra 1329 senesinden beri bilumûm mekâtib-i âliye olmasından mürekkeb bir heyet ile (İstiklal-i Osmanî) itikatla başlamıştık... Harbiye nezaretinde, sadarete ve saray-i Hümayun'a gitmiştik. O vakit her keste bir ümid, bir azim, bir aşk hayatı vardı. Balkan harbinin başlarından sonra büyük hissi mevcudiyet kendini gösteriyordu... Fakat karşımıza birden bir harb-i umûmîye çıktı. Ve o bir suretinde harp dâhil olmak felâket milliyesini idrak etmeden gençliğe muazzam gayeler iraz-ı fikirleri telâki edildi. Gençlik bunu kabul etti... Etmezlik edemezdi. Çünkü ne olursa olsun, zimamdarlar gençliği bir vazife-i askeriye emir ediyorlardı. Hepimiz esnâ-yı askeriye dâhilindeydik. Bunun reddedemezdik başka türlü düşünemezdik. Konuştuk, ibka kılmaya Kafkasya'ya yollara Galiçyalara Romanyalar, Alplere gittik... En güç vazifeleri yaptık. Şimdi kifâyet-i azim telâkki eden gençlik gözünün önünde cereyan eden kararnamesini hatırlıyorum...

İstanbul'dan, köyünden çıkmış olanlar şimdi tüfek başında. Petriye'de tayyarede, en güzîde vazifelerde en kıymettar âmirlerimize takdirlerini kazandılar... Kudüs cenubunda bir gün harp ederek aldı. Kumanda etmek istediği gibi [mademki hüküm-i zamana bu vazifeye gençleri tevdi eylemiş] onlar bunu yapmak mecburiyetindeydiler. Fakat bu zeminde benim zihnim en güzel tenvirden hatıra, edemeyiz Halide Hanım'ın bir makalesinin muhteviyatındadır. Halide Hanım beş sen evvel harbin bidayetinde yazdığı bir makalede: “Kafkasya alınmazsa gençliğin ruhu , diyordu. Bunu bu teşrihi olan mesaiye rağmen müspet ve katî neticeler (bir haber kılış) değil, fakat derin bir tesir tevlit ediyor. Ve bugün gençlik o geçiriyor. Vicdanında, kendisinin de karıştığı; talinin, vatanın istikbalin uyanan bir aileye temaşa edenlerde duyulan kahr ve hararet diyor. Lâkin bu (yokluk) ve (fütur) değildir. Biz yeniden bunu devletimizi yaşatacağız. Amâk-ı kalbimizde derin bir azım ve iman vardır. Bu telkinden değil, hayattan doğma bir feyizdir. Yalnız esas mesele, gençlik güzel bir güzergâh katî . Şurasını katî olarak söylemek isteriz ki bu defa ki mesaimizin teksir-i [s.2] vatana başlıca birden üç günde her şeyi düzeltmek işidir demek biz âlem-i İslam'ın ve Türklüğün baş . Fakat muhârebede . Ana vatanımızda Türkün mukadderatı azalmaktadır. Biz bu Türklüğü diriltip canlandıracağız. Lâkin bize zaman bırakılmalıdır, hâkimiyet önümüzde mevcut efrat şairlerimiz, ediplerimizde siyasîlerimizden hulâsa herkes işittiğimiz gençliğe, vatana, millete uyanmalarını ve siyaset demek hayat-i millet demek olduğunu takdir etmeleridir. Yoksa hayat-i millet gençliğinde çözülmez. Milletin mukadderatı vatani idare edenler bizi doğru yolda yürütülüyorlarsa bizim her azimi göstereceğimizi ispat ettik. Ulûm karşısında gösterdiğimiz kabiliyet daha şeraitte elbette gösteririz. Yalnız tekrar ederim çizilmiş yol doğru olsun. Bu yol güzel bir müzâkere ile tekrar etmeli ve bir emniyetle yürümeliyiz.

Bu seferki azım ve imanımızı hayallere değil hakikatlerle; kinlerle değil isnat etmek kararındayız ve bu kararı tatbik edeceğiz herkes görecektir.

19 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

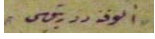
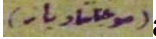
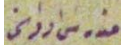
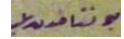
Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 1-2.

Mısır Ahvali

Kabinenin istifası resmen kabul edilmiştir. Yeni kabinenin teşkilâtı maliye nazırı Yusuf Vahit Paşa memur edebilecektir. Abdurrahim Sabri Paşa'dan mâadâ absak nazırların kâffesi yeni kâbineye dâhil olacaklardır. Kahire'de münteşir olursa El-Katar gazeteleri hükümeti askeriye emri ile tafsil edilmiş ve matbaalarda kayıt olmuştur.

Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Atina—17 Teşrîn-i sâni - gazetesini Asya-i Sugrâ'da kuva-i itilaf Başkomutanlığın İngiliz Generali a tevzî edildiğini tabir veriyor. İngiliz ve Fransa Kongrenin işkâl edecekleri Aydın mıntıkasıyla dün akşama kadar terk etmeleri için gayr-i muntazam Türk kuvvetlerine emir vermiştir. Bu manatığın işgalinden sonra Yunan kavimi Aydın hatını tahlis ve İzmir tesisi için bildirecektir. *Bitris* gazetesinin bir tebliği ların sairî vaziyetini haber veriyorlar. 12 Teşrîn-i evvel hareketine ait tebliğdeki Akşehir (yaklaşık vardır-Bâdiye) şimalinde bir Türk Yunan müsademesi haber veriyordu. Haberi bu muhârebeden sonra Türkler büyük zayiât vererek ayrılmıştır. Yunanlılardan birçok zabıt ve 8 nefer maktul, iki zabıt ve 18 nafer mecruh vardır.

-Yunan Ajansı-

Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 2.

Hahambaşı Naum Efendinin Beyanatı

Paris'e muvasalat eden Türkiye'de Yahudilerin Hahambaşı Naum Efendi *Mati* gazetesini muhabirine Türk Hareket-i Vataniyesi hakkında ettiği beyânâtında söylemiştir: (Mustafa Kemal Paşa'nın hareketi bir hakikattir. Türkler Anadolu'da çok merze kadar onu iltihak etmişlerdir. Bu hareket-i vatan-perverânadan dolayı İtilâf Devletler aleyhinde bir muhatara bulduğuna kail değilim... Çünkü hareket mezkûra makul bir şekil almıştır. Mustafa Kemal Paşa Ali Rıza Paşa kabinesine ibrazı muavenet etmek arzusunda bulunuyor. Müşarünileyhi hali hâziranın müşkülâtı taktır eyledikten daha ziyade müşkülât ibka taraftarı değiller. [s.3]

Çünkü nazariyât tevfikân Türkiye vahdetini muhâfaza edecektir ve Mısır'ın Mustafa Kemal Paşa'dan muavenet görmekte oldukları keyfiyeti doğru değildir her hâlde muvafakat maslahatı bir surette hall bulmalıdır. Çünkü yine birçok masraf ihtiyarî ile Anadolu da ordu bulunduracaktır bir devletin vücudunu tasavvur edemiyorum.

“Türklerin Fransızlarla ihtiyacı bugün her vakitten fazladır. Siz bu fırsattan istifade etmelisiniz...”

Londra-11 Teşrîn-i sâni – Avâm Kamarası Rusya ve Türkiye

Türkiye ile Muâhede akdinin geç kalmasından iştikâ edep Mısır'daki müşkülât-ı hâzrânın imhalarından neşet ettiğini heyetinin Mısır'a gidip geçeceği suret-i katida tayin etmediği bu zarura devam edeceğini söylemiş ve (eğer Mısır tahliye fikrinde değilsek Mısır'ın fikrinde olduğumuz ve tahliye etmeyeceğimizi açıklıyordum, demiş. Mösyö Bilfur Türkiye meselesinin müşkülâtı ibka ederek kendi bu meselede ki en büyük zor haklarımıza karşı haksızlık yapmadıkça efkâr ve muamelâtımızın tamamıyla beyanda demektir, diyor. Ve sonra (İtilaf Devletlerce müşterek bir siyaset tatbiki icap ediyor. İngilizler Sulh Konferansını istikballerinin tanzim eylemediğinden şark-ı karîb ahalisi için sürür bahşeder. Lâkin bu, büyük Britanya'nın hatası olup Amerika siyaseti açıkça bildirilmesi ve bildirmediğçe Amerika'nın da dâhil olduğu mütâreke

devletlerin bir karar ittihaz edememiştir. Ahd suretiyle Türkiye’de hüküm fermâ olan tahrikât bi-had ve hesap başlıkları tevlit edip davanın halindeki müşkülât günden güne tazid etiğine şüphe yok..., demiştir.

Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 3-4.

Ay hasta göksü, ay vatan genci ümit ol
 Göster ki senin ruhun imana açıyor yol...
 Döştüyse bugün sütunun zer-i hâke,
 Döndüyse vatan benzi soluğa hâk-i helâke,
 Senden değil olgun geçenin kanlı sabahı;
 Sen çünkü temiz ruhuna koydun felâh-ı,
 Öldün kuru ve çöllerde, hukuk şad safalarda,
 Yaptın vatani ruhuna mabette, mezarda...
 Pek yakıştı uğramak daha dehşet,
 Geçtin ve bıraktın elleri; sineyi millet
 En çok o kadar kahir idiler, parçalanırdı;
 En çok o kadar kanlara yılmaz, dayanırdı...
 Bir kere delik göksünü aç at karşı,
 His varsa eğer, titreyecektir bütün arş,
 Anlat ki o göksün ezilecekleri vardır;
 Ümidinle şahid da şu binlerce mezar.
 Her ruhu bu nazar ediyor ki yine şehidiz,
 Elem sana geçir diyecek sonra emelsiz!
 Mağlûp zafersin, bunu her lâhza hatırlar,
 Her lâhza hayâlinda ki kayıs, vehim kıyaslama!
 Lâkin ortadan makberler kaba-i millet-
 Oldukça ne demiş yine hep böylece lânet-
 Bir mabadı virane şitap etmelisin? Etme, bu olamaz;
 Her yerde bahar... Güler pek renk de sanılmaz
 Ne için üstün makberinin taşları pare pare,
 Çıkışta yapabilmiş öyle tak-ı zaferler...

Bin karhaya sakil yine bin sineye tevhit
Tavkir ederek vahşeti, neticesini tehdit...

Kırmak ve ezmek senin adlın ilâh
 seller lâ-tenâhî;
İman mükâfatın eğer hâkî adamsa,
Güz didenin matem cura demişse
Eflâk inleyecek arş kapat şemsini söndürdü
İcramı semavat-ı da zulmetine döndürdü !..
Varmış o zaman hisler bizi hiç, gözümüz loşu,
İvenine raf-ı ettiğimiz ellerimiz boş-
Kalmış eben bizi affet köleliğinden...
Lâkin yine benim bu şikâyeti ederken.
Kalbimde senin rahmetin nuru Firuzan;
Ümit ve dualarla dolu mabadı iman...
Ey hasta göksü ey vatan genci ümit ol
Göster ki senin ruhun imana açıyor yol..

NURETTİN

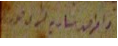
Mehmet Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

Londra—17 teşrin-i sâni - General Yudiç komutanlıktan istifa etmiştir. [

] telâki olunacaktır.

-İtalya-

—27 Teşrîn-i sâni - (Burcif Deligilu)'nun Fransa ve İtalya intihabatına istinat etmekte olup şâyet bunlardan olursa katliamla icrası ve bir tarız başlamayacağını bildirmektedir.

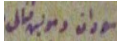
-İtalya-

Londra–17 Teşrîn-i sâni - Amerika Meclis-i Ayân rüesası muâhede hakkında ki bütün kuvve-i ihtiyacı kabul etmiştir. Re'y-i nihaî önümüzdeki pazartesi günü vukua gelecek ve belki reis Wilson tarafından bu karar reddolunacaktır.

Roma–17 Teşrîn-i sâni - Son intihabata nazaran 200 (Kânun-i esasi taraftarı) mebus intihap kılınmıştır. 110 Sosyalist 80 Ahali fırkası namzedi kazanmıştır.

Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 4.

Mister Bilfur'un Beyanatı

Mister Bilfur Avâm kamarası'nda Mısır hakkında beyânâtında bulunarak Mısır meselesini uzun uzadıya mevzubahis ederek Mısır, Sudan kanlı meselesinin yekdiğerinden gayri kabili tetkik bir kıl teşkil etiğini ve İngiltere'nin hiçbir suretle bu meseleler hakkındaki mesuliyetlerinden feragat taraftarı bulunmadığını dermeyan etmiş ve alkışlarla karşılanan şu cümleleri ilave etmişti: “Mısır'da İngiliz mevcuttur ve baki kalacaktır. Bu, hükümetin kaideyi esasîsi hakkında hariçte ve Mısır'da hiç kimsenin şüphesi olmasın...”

Londra–16 Teşrîn-i sâni - General Guru'nun rakip olduğu ( ) sında vuku bulan infilak üzerine   davet etmiştir. bir zabıta ve iki maktul ve dört mühlik surette mecruh olmuştur.

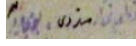
Kopenhag–16 Teşrîn-i sâni - Latunlar General Bermuda'dan karargâhı olan Çatav'ı ihata etmek üzeredirler. Alman siyasîlerinin bir kısm-i mühimi Almanya'ya avdet etmişler.

Londra–16 Teşrîn-i sâni - Afganistan Hint hudutlarına hücum eden Mahmut kıyamına iltizam sükûnet etmesine tevacuh etmiştir.

Bâdiye, nu.22, 20 Kasım 1919, s. 4.

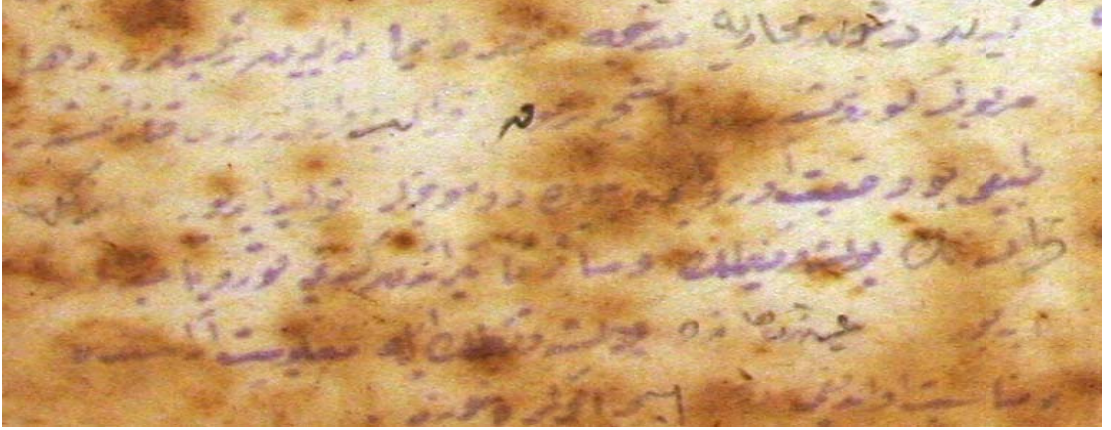
23.SAYI

FRANSA MECLİS-İ MEBUSANIN İNTİHABATI

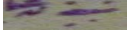
Fransa'da cereyân eden intihabat neticesi sol cenah fırkalarının farklı çıkarabilir. En reisleri Uganiyor Lonike Roneld intihabadında gıybet ettiler. Müttehit Sosyalistler Fırkası Radikal Sosyalist Fırkası az kazanca uğradılar. Bilhassa Radikal Sosyalist Fırkası 160 kadar mebusa malikiydi bunların yarısını kayıp etti. Bu fırkanın reisi Mösyö   lerinin şu neticesi karşısında büyük ve müşkülâta uğrayacağı tabiidir. Çünkü sağ cenah kendisinin caniptir. Kendisini âdetâ ada eyleyecektir. Böyle bir re'yi meclis-i ayanda olduklarını takviye eyler cereyan ederek onu belki de mahkûm ettiler. İntihabadın açtığı şu . İhtimal meselesinde çok şâyânı tetkik cihetlere göreceğiz. Senelerden beri Fransa'da cumhuriyet fırkası böyle bir intihabat görmemişti. Cumhuriyet düşmanları bu kadar kuvvetli bir rey hiçbir zaman almamışlardı. Fransa Meclisi Mebusanında tesis eylemiş bir tâmulî siyasî vardır.

Her hangi bir kabine aldığı itimat re'yelerinin münhasıran cumhuriyet-perveranın reylerinden mürekkep olmasını istedi (ekseriyet cumhuriyet-perveran) tabiri kullananlardı. Yeni Meclis-i Mebusan mesela (150) re'y taraftarıyla (140) cumhuriyet-perverler kabineye itimat ederek nisbi ekseriyet kesp eylediği mevkii iktidar bu sıralarda Radikal Sosyalist Fırkası hâkim matlubu Meclis-i Mebusan'dan kuvvetli fırka olduğu için gitti. Lâkin muhârebe Fransa'ya bu fırkanın âmâl-i hakikisi hilafına olarak, mukadder olabilirdi. Hata bir kabine mevkii iktidarda yanlış ilân harp hâdisesi kabine harbiye işine mecburdu. Dâhile Nazırı [Masvi] kuvvetli idi. Harbi hiç arzu etmiyordu fakat zâhiren başka türlü nihayet sağ fırkası kendisini ihtimam divan-i aliye kadar

götürdiler ettirdiler. Halbuki Fransa muzaferiyet kazandı bu muzaferiyet görülüyor ki, milletin ruhu üzerinede muazzem tesir ibka eylemiştir. Gerçi fransa'yı zafere sevk eden son idaresi olmuştur. Ondan evvelki idareler memlekte muzaferiyet yüzü göstermelerinden cemhuriyet rical-i vatanlarını ahda görebilmeleri ve bu günlere istihsal eylemiştir. Fakat asker uzun müddet

Bundan da anlaşılıyor ki bir millet içtimaî teşkilâtı sağlam her tarafın müşküllerle kıvrandığı zamanda her zürluğa karşı kurtarmak azimi gösterebiliyordu. O halde bir millet için her şeyini en sağlam teşkilat-ı esyasiye Ve içtimaiye ihtiyaç olduğu fikrine katı bir misal daha görmüş oluyoruz. Bundan kendi hayatımız için güzel bir destur çıkarıyor vatanımızın yarın içtimaî perveranesi ve kemali azimle mevki tatbik konmasında ki yeni bir kanaat hâsıl ediyoruz. İntihabadın Fransa'nın teşkilât-ı dâhilîsine muadil suretle icrâ-yı tesir edeceği zuhur olunuyor. Belki [uzvî] mahiyetinde olması bile bir dereceye kadar yakın buhranlar tevlit ederse de bunlar siyasî zeminde kalacaktır. Aynı şekli hükümetle uzlaşmayacaklardır. Bu intihabatın siyaset-i umumîye üzerinde tesirâtı, Flâmenko kabinesini takviye etmiştir. Bu da Fransa'nın siyaset-i umumîye-i haziresinde tebdile mani olacak tabîî kudretli ve bir sağ cenah kuvvetli cumhuriyet-perverlerin siyaseti harice de faaliyet taraftarı olanları tercih eyleyecektir.

Bütün bu beyanatımız bir ibarettir netayic-i umumiyesi tedricen inkişaf edecektir. [s.2]

21 Teşrîn-i sâni FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu: 23. 21 Kasım 1919, s. 1-2.

İSTANBUL POSTASI

İstanbul gazetelerini görüyoruz... Mecmualarını okumak çok defa mümkün oluyor. Vatanın her tarafına ait haberleri almak ümidiyle elimize sevinçlerle aldığımız Ana vatan gazetelerini okuyup bitirdiğimiz zaman tesir duyuyoruz İstanbul, fikir, siyaset, anîden birinden bir teşviş geçiyor. İntihabat sının işlediği rivayeti mevcuttur. Okuduğumuz gazeteler müntahap , ve muhtelif vilâyetlere çok fırkalardan namzetliklerin vaz' ediliş ve zatın ismini neşrettiler. Son gelen gazeteler pek çok varakalar neşrediyorlar ki bunda bir takım zevat hesap ve nesep zikir ederek. Memleketimiz bu hususta on sene evvel gösterdiği besatetini gösteriyor. Gazeteler, hikmeti siyasiyeden mahrum yazılarla safhaları dolduruyorlar. Mütareke ile sulh arasında memleketin bütün tarihinde henüz geçiremediği şu havadis-i müthişte, tercüman millet olan sahayif-i matbuatta o kadar far'î mesaili yığılıyor ki bunu biz hiç de iyi bulmuyoruz. Bunlarda mütefekkir ihtiyarlarımız daha fazla tecrübe görmüş, gençlerin öğrenecekleri metain verdiği tecrübeler kâmilanmış görmek isterdik... Yoksa (kanun ve meşruiyet)in fırka olduğu şu anda bunu telâkki edenler sözlerine akıllarına karşı kör ve sağır değil...

Edebiyat ve mizah da yeni besatet hücumunu gösteriyor... Risaleler, ruhumuz bir iki yazının me hazını (Kerem ile Aslı) Fransa'nın şairi Victor Hugo'nun Türkçeye iki defa tercüme edilmiş bulunan [Sefiller] inden elan bir iki münakaşa-i fikriye lüzumsuz satırlar ve sütun-i mizah, Geveze devrini maalesef hatırlatıyor. Neşri ilânlarında yegâne mizah gazetesi olduğu söylenebilir [Diken] karikatürler neşriyatıyla edilmesi mündericat itibariyle hakikatten düz diken gibi batıyor.

Hulâsa İstanbul, öyle bir devre geçiriyor ki orada bu hal kendisinin sekiz sene evvelki halinden iyi değildir. Temenni ederim ki henüz bizim görmediğimiz ve bir kısım gençlik tarafından kurulan tekâmül edenleri olsun...

M. N

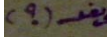
Bâdiye, nu: 23. 21 Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İZMİR'İN İŞGALİ MUVAKKATTİR

Paris—19 Teşrîn-i sâni - İşler Meclisi Mösyö Venizelos İzmir'deki Yunan İşgalinin muvakkat olduğunu tebliğ etmiştir.

Osmanlı Devleti Payidar Olacaktır

İngiltere Meclis-i Mebusanında Mister Belfur'un irad eylediği nutuk-i siyasîden bizim için pek mühim olan bir cüz-i esasi Ajans tarafından unutulmuştur. Mister Belfur'un sözleri şudur:

“Hakikattir ki Türkiye gibi azim bir millet harita-i alamdan silinemez. Orada muphem hali bir Türk imparatorluğu mevcut bulunacaktır. Yalnız şimdilik bir emri meçhul varis oda bu imparatorluğun hudut meselesidir.

—Mukataam—

Londra—18 Teşrîn-i sâni - *İhramın* Hususi muhabirinden: Mustafa Kemal Paşa askeri etmekte berdevamadır. Müşarünileyh hizmeti askeriye berdevam edenlere tayin etmiş. Mustafa Kemal paşa tarafından hükümet ve itilafiyun   gazetelerle ilâna müsait edilmiş bir beyanname paşayı müşarünileyh itilâf hükümetini Türkiye'nin teksimi istediği ittiham ve buna kuvve-i sulhiye mukavemete karar verdiğini beyân eylemekte mamâfih devletlerin Türkiye'ye karşı teakup

ettikleri siyasete daha mülâyim ümit var olduğunu da ilâve etmektedir.

Hükümet-i merkezîye ve Mustafa Kemal taraftarı olan rical Paşa müşarünileyh bundan sonra ittihaz edeceği tavır ve hareket hakkında izhar endişe etmeğe başlamışlardır.

Bâdiye, nu: 23. 21 Kasım 1919, s. 3.

AMERİKA VE TÜRKİYE İLİŞKİLER

İtalyan bir diplomata at'â ettiği gibi beyanatın da bulunuyor. “Amerika’nın vekâlet kabulünü red olmasıyla Türkiye ilişkileri yeni bir devreye dâhil oldu. Çünkü Reis Wilson Türkiye de kabul edeceği vekâlet mukabili Amerika’nın Cebelitarık işgalde İngiliz’le müştereken sahib-i hukuk olmasını şart koşmuştu. Amerika’nın şarktaki vaziyeti gülünç bir hale getirmek için Bahr-i Sefid Amerika şark işlerinden bu malumatı eden diplomat yakında Kuyyum hakkında İngiltere ile İtalya arasında bir suret tasvibe karar bulacağını ve buna mukabil İtalya Asya-i Sugra üzerindeki hukukundadır.(!?) Sarf-ı nazar edeceğini de bertaraf ediyor. İtalya aynı zamanda Almanya müştereken işleri pek yalnız İngiltere ve Fransa gayet bir olduğunda itiraf edecek ve buna mukabil İngiltere hükümeti İtalya’nın Kuyyum, Avrupa tayin hakkında ki musâleheyi suret-i umumîye de kabul edecektir.

–İhram’dan–

Mısır Ahvalı

Mısır kabinesi henüz teşkil etmedi... İskenderiye’de tayinin ahkâm-i örf tatbiki başlamış hükümet askeriyenin Kahire’yi terk etmeleri hakkındaki

emrini tayin etmesine heyet-i murahhasa Reis Mahmut ve azasından İbrahim paşalar tevkif edilmiştir.

Bâdiye, nu: 23. 21 Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

Washington—18 Teşrîn-i sâni - Amerika Senatösü İngiltere'nin Mısır üzerindeki himayesinin muhalif kuyûd-ı ihtimali reddetmiştir.

-İtalya-

Washington—18 Teşrîn-i sâni - Amerika Senatörü demokrat Mösyö (Ovanus)'un Mısır'a muhtariyet bahşi hakkında kayd-ı ihtiyatiyi red etmiştir.

-Router-

Paris—16 Teşrîn-i sâni - İtilafiyunun Romanya tebliğ etmiş oldukları nota İtilaf Devletlerinin bir haftaya kadar bervecihâti hususiyet hakkında Romanya'nın cevabine muntazır bulduklarını muhtevi eder. Macaristan'ın tahliyesi ve Meclis-i Aliyen'in tayin ettiği hududa ordunun çekilmesi... 2-Bila-kayıt ve şart Avusturya muahedesinin ve akaliyetlerin himayesine mutalık muahedenin imzası...3-Macaristan'da Romanyalılar tarafından icra kılınan tekalif-i harbiye hakkında itilaf konturlunun

-Router-

Paris 19 Teşrîn-i sâni-Mütarekenin çok ahkâmının âdemi icrasına mutalık protokol imzaya memur olan heyet-i murahhasa Paris'e vasil olmuştur.

-Havas-

Berlin—19 Teşrîn-i sâni - İsveç meclisi millisi cemiyeti Ümem projesini kabul etmiş. Ve İsveçlerin cemiyet-i Ümem'e duhulünü tasvip eylemiş. Bu kararı idareyi mahsusu vazı edebilecektir.

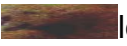
Paris–17 Teşrîn-i sâni - General Guru ve İngiltere hükümetinin talebi üzerine Fransa kuvvesinin İngiltere kuvvetleri tebdil edeceğini ve Suriye'ye istiklale hazırlayacaklar. [s.4]

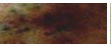
-İtalya-

Bâdiye, nu: 23. 21 Kasım 1919, s. 3.

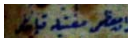
BİR SAYFA TARİH

29 HARP VE OSMAN PAŞA

Devletin saâdeti ve selameti Bulgaristan isyanı idaresinden ve harbiye Karadağ hükümetleri himaye ve müdâfaa eden Rusya'ya karşı yapılacak şanlı bir harpta gören meclis-i milli Sultan Hamit-Rus ordularının Rus imparatorluğu ilân-ı harp etti-1292- lerimiz dakik bir haldeydi. Harp ve Karabağ harplarından olan hepimizi henüz temin edermiş iken. II. Alexandre iki büyük ordu hazırlamıştı. Hükümet-i Osmaniye Kafkas ve Tuna serhadlarında kuvvetli çarpışmak mecburiyetinde kalmıştı. Her hangi devlette en ziyade heyet veriyordu.

Romanya'yı o zaman mümtaz bir eyaletimizdi çekinerek geçmiş orduları komutanı Nikolay Nikolayauviç idi. Tiflis ve sathî sahilleri üzerinden eden Kafkas orduları   Tuna üzerinden mukavim bir kala-i müdâfaa tesis etmeğe meşgul Osmanlı orduları komutanı Serdar Ekrem Abdülkerim paşa'ydı. Kafkas cephesinde Osmanlı orduları komutanı Gazi Ahmet Paşa idi. Tuna orduları komutanlığı erkân-ı umumîye heyeti şöyle bir plan tertip etmişti. Düşman ordularının Tuna'yı geçmesine müsaide edecek ve Bulgaristan içerisine çekilecek bu suretle büyük ordusunun hattı ricatı kesilerek muharebe yelecekti Serdar Ekrem Abdülkerim paşa ve genç Mehmet Ali Paşa-Fransız idi. Bu plânın fazla vasi edilmesi üzere ediyorlardı. Nikolay'ın orduları bir sült Tuna'yı geçti. Bulgaristan'dan ilerlemeye başlayan

Rus kuvvetleri Osmanlı ordusunun müdâfaalarını erkân-ı harp umumiyenin bununla alt üst etti. Muharebe bütün şiddetle devam ediyor.

 ricatlarda başlıyordu. Vaziyet-i harbiyenin fenalaşmasından mufassal mutesir bulunan meclisi idaresine pek şedit olarak yeniden tesisi muvaffak olmuştu. Başkomutanları salahiyyet mahrum bırakılan Abdülhamit Han ordû-yı Osmani'nin başkomutanından saraydan emirler veriyor ve bu suretle güya ordusunun sevk ve idaresinin temin ediyordu!.. Bulgaristan içinde başlayan ricatlar tecemmu bir hezimet şeklini aldı. Yeni Serdar Ekrem ordusunun ricatı tali harbin aleyhimize devam etmesi Avrupa mahfili askeriyesinde fena akisler yapıyordu. Serayı...

Otuz milyonluk Osmanlı'nın mukadderatı ve otuz milyonluk kitle-i İslamiyenin şanı ve şerefini idare eden bu muhteşem sarayı saklamak mecburiyetinde kalan Abdülhamit, ordusunun mevkiyeti temin edecek evâmir-i katîye vermekten serdar Ekrem olan şahsiyete salâhiyyet vermekten çekiniyordu.

 fikirden mahrum olan ordu komutanları ne yapacaklarını şaşmış, sarayın vereceği işaret ve evamire intizar etmekte bulunmuştu. Düşman orduları bir suret eyleyebiliyordu. Nikolay ordularına hiddet ameli olarak (1811–1827) saflarında olduğu İstanbul'u gösteriyordu. Nikolay bark-âsâ bir haber ile İstanbul'u görmek istiyordu. General Guru'nun kumandasındaki süvari kuvvetleri muzaffer Edirne'ye takarrüp ediyordu. Şâyân-i cüret bir şekil alan şu harp müthiş matuftu. Saltanat ne yapacağını şaşırmış ve mutlakiyet idaresini kayıp edeceğini   hadisat görmekte izhar etmekteydi.

. Merkez-i saltanat ortaya ihda olması için katî emirler alan
Paşa ibret feza bir suretle ortaya bitmişti.

– mâ-ba'dı-

MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu: 23. 21 Kasım 1919, s. 4.

24.SAYI

BU GÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK?

 İzmir'de Yunan Dârülfünunu yapmak için Venizelos'nin emrine mühim bir meblâğ tahsis etmiştir. İzmir'in bizde haber husule çıkacağına kâiniz. Şu kadar var ki mâarif uğurunda böyle büyük himmet sarf edenlere karşı bizimde burada kudretimizin yettiği her türlü mesai fikriye ve ilmiyede bulmakla mukabelemiz icap eyler. Bunun için her gün vicdanîmiz ederek bir günlük mesai fikrîye ve vataniyemiz neden cenabet olduğunu tespiti lâzımdır. Biz de tekrar suretiyle bu fikir ettirmek için [bu gün Türklük İçin ne yaptık] sualini gazetemizin başına her gün bir suali milli şeklinde yazmağa bir fariza ettik.

-Bâdiye-

Bâdiye, nu.24, 22 Kasım 1919, s. 1.

MİLLET-İ OSMANİYE HARİTA-İ ÂLEMDEN KALDIRILAMAZ

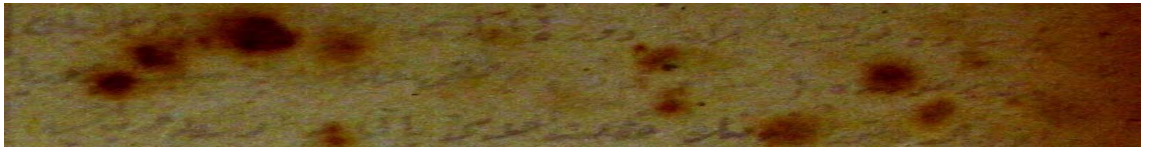
Haberimize her havadis büyük bir metanetle dünyanın dört köşesini örten ajanslar, müsâlemet ve mukadderât-ı cihan için büyük bir hamiyet muhteva eden bir haber, Mister Bilfur'un İngiltere Meclis-i Mebusan'daki ihmal yalnız bizim için hoş olmayan cihetlerini tebliğ etmişlerdir. *Mukaatam* gazetesinin Londra muhabiri hamiyeti mahsusa binaen Mister Bilfur'un Devlet-i Âliye hakkında ki beyânâtı gazetesine bildiriyor. Mister Bilfur Türkler gibi bir azim millet harita-i âlemden silemez. Şimdi yalnız [mevzubahs olan ve imparatorluğun hududu meselesidir] var. Ve hakikatin daha mütârekenin yevm-i ittifakından itibaren takdir edilebileceği biz öyle düşünerek otadan beri mühim siyasiler yetiştirdiği İngiltere, Devlet-i Âliye'nin sinesinde en müşkülâtlı zamanlarda bile

kuvvetleri mevcut bulduğunu takdir eyleyecek ve bizim hakkımızda her cihetine gayrı mahali teklifler dermeyân edecekti. Fakat böylesine bu günlere kadar geldik... Mister Bilfur'un irad olunan bu siyasî sözlerin büyük ve katî neticeleri olabilir...

Osmanlı Devletinin mevcudiyeti bu suretle itiraf eylemek, onu harita-i âlemden silmeyeceğini takdir etmek her halde olamaz bunu maddi mahsullerini göreceğiz, biz şimdi en büyük bir sükûna vesîye muhtacız bütün azimiz ederek dâhili teşkilâtımızı tashih ve takviye milletimizi tamamıyla dinlendirmek kuvvet vermek ve iktisadımızı diriltmek istiyoruz. Hiç şüphesiz bu siyaset her türlü tahribatından, asabiyetlerden sergüzeştelerden kılmaktır. Biz belki sulhu herkesten ziyade taraftarı olan neşe-i . İnkılâb devirleri bir dereceye kadar geçirmek... Başından başa hârab halini alan vatanımızı etmek, tekmiat medenîye-i cihandan istifade etmek istiyoruz. Bu itibarla biz şarkta mazhar değil, pek müfîd bir hamiyet-i içtimaiye ahiziz garplılar hakkımızda pek yanlış düşünüyorlar... Zuhur ediyorlar biz hap gurultu, hep arbede, hep sergüzeştte çıkarmak istiyoruz... Hâlbuki hakikat hiç de böyle değildir. Harb-ı umûmî biz çıkarmak, biz sevki felakete [s.2]

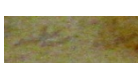
 T

Türkiye'de son ıslahat müşkûl görüyor değildir... Fakat sorarım, istiklalini bizim kadar sükûnetle milletlerin tarihini korkunç

 görmüş olanların her halında tağyir etmesi icap eder

 ve umumiyetle tefekküratı için

 bu günkü Hükümet-i

Osmaniye'miz teşkil edemez [redacted] şimdi siyaset-i cihanın ve [redacted] bizim mefkuremize [redacted] her türlü [redacted] meşrut [redacted] Şarkta [redacted] gösterebiliriz. Şarkın garbiyle Amerika inkişafı [redacted] oluruz, bu kimse [redacted] binaenaleyh [redacted] şayan [redacted] esasi teşkil etmiş akvam [redacted] elde etmeğe çalıştığı kadar bizim aleyhimize himmet ederse kendisine iyilik etmiş olur... Bizim hiçbir [redacted] gayelerimiz o kadar [redacted] vaziyet-i [redacted] biliyoruz . [redacted] yeni esaslar elde ettik [redacted] bizim istediğimiz ordumuzu takviye [redacted] musalamat-i cihaniye için [redacted] bir suretteistimalından [redacted] meselesinde takub edebilecekhatı [redacted] osmanlıriyaset-i umumiyesi altına Devlet-i Osmaniye'nin [redacted] bütün cihana [redacted]

Şu suretle şark ve garp [redacted] olarak yeni idare ve siyasete desturlarıyla akvam [redacted] ila ve terakkiyle mesleğini teakup edecek olan Devlet-i Osmaniye'nin büyük [redacted] bu bir hayal değil bir hakikattir. Biz bu siyasetimizi [redacted] değil. Yeni esaslarımızın kuvvetine [redacted] fakat bu yalnız bizim elimizde değildir. Bizi bu âlem için pek [redacted] için hukuk-i mukaddesimize riayet [redacted] bu hakayik [redacted] bir unsur-i mühim şeklinde başladığına iyi bir [redacted] bu gibi [redacted] ve Osmanlı Musâlehenamesinin bizi münasebetine [redacted] bir amil [redacted] olarak [redacted] davet kılmasına muntazırız

21 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu. 24,22 Kasım 1919, s.1-2

General Harburd'un raporu ve Amerika

New York gazetelerinde okuduğumuza göre General Harburd raporunun ittifak-i arayla tanzim edilmiş binaenaleyh Amerika'nın biran kabul etmesi ihtimali pek mühim olduğunu göre Amerika, Avrupa ve Asya etmiş bir zamanda kabul etmekle hiçbir olacaktır.

İsviçre'ye Gidecek Türk Talebeleri

İsviçre'ye olan talebeler yarın Harbiye Nazırı ziyaret etmiştir. edildiğini öğrenmişlerdir.

İNTİHABAT İŞLERİ

Sulh ve Selâmet fırkasında cereyân eden müzakeratta fırkanın İntihabat nazırı hakkında iştirak hakkında ki rivayetler İstanbul Gazetelerinden

Bâdiye, nu.24, 22 Kasım 1919, s.2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra—19 Teşrîn-i sâni - Mister Bunarlidun Avâm Kamarası'ndaki beyânâtı arasında İngiltere hükümetinin sabık Osmanlı imparatorluğuna vatanında mukîm milletlerin sahabesi mesuliyetini derhute eylemek hususunda Amerika itilafıyla teşriki mesai eylemesini semim-i kalbinden arzu eylediği, fakat İngiltere ile Avrupalı muhâlif olarak Amerika'dan sudur edecek karara intizar bulunmakta tamamen eylemekte olduklarını beyân eyledikten sonra İngiltere'nin Osmanlı imparatorluğu arazisinde temin eylemekte olduğu ordusu hazinesi yevmi 22 bin lira sarfına

mecbur eylemekte olup bu meblağı İngiltere'nin Irak, Filistin ve İran'da icra etmekte olduğunu masarifata şamil değildir.

Mukataam

Atina—19 Teşrîn-i sâni - İstanbul'dan bildirildiğine nazaran Kemal Paşa aleyhindeki hareket oldukları cihetle sabık Cemal Bey ve mıntika askeri komutanı Seyit Bey zabıta tarafından tevkif edilmiştir.

-Ajans Havas-

Atina—19 Teşrîn-i sâni - İtalyanların taht-ı işgalinde bulunan mıntikalar Mustafa Kemal Paşa taraftarlarıyla ahali arasında müsademe vukua gelmiştir.

-Ajans Havas-

Atina-19 Teşrîn-i sâni-İzmir ve İstanbul arasında muhaberât telgrafına tekrar başlamıştır.

-Ajans Havas-

Atina—19 Teşrîn-i sâni - İzmir deki Yunan karargâh-ı umûmîsi civarında Türkler ve Yunanlılar arasından yakından müsâdeme vukua gelmekte olduğunu bildirmektedir. Zayıat mühim

-Ajans Havasın

Bâdiye, nu.24, 22 Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYE-İ CİHAN

Berlin—19 Teşrîn-i sâni - Berlin'de Teşkil Muhârebe Mesulleri Tahkik komisiyonu huzurunda Mareşal Hednborg fırkalar arasında ki ihtilaf ve ihtilafçıların orduda hüküm ve mühaveleden nüfuzundan dolayı harbin bütün tahsilâtını olan beyân ecnebi ve düşmenler sulha icbar etmek için taht-ı muhârebesini talep ettiğini ilave etmiştir. Tahkik komisiyonu huzurunda ki intizamından faaliyetizliği akdetmiştir.

—İtalya-

Bâdiye, nu.24, 22 Kasım 1919, s. 3.

Sosyalistlerin Galebesi

Brüksel–20 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Mebusan 72 mensub
sosyalist 24 Liberaller 9 edecektir.

Roma–20 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Mebusan 121 Sosyalist 81
Katolik 289 mutadit fırkalara mensup mebuslardan mürekkep olacaktır.

Marsilya–20 Teşrîn-i sâni - Sabık heyet-i   Suriye'-
deki fevkalade   tayin olmuştur.

Macaristan İntihabı

20-Teşrîn-i sâni - Macaristan'da intihabat Kânununu
gereksiniminde icrâ kılınacaktır.

–İtalya–

Mısır Ahvali

Mısır heyet-i vükelâsı bervecihi atidir Paşa; başvekil ve sabık
İsmail Seyidi Paşa Nazırı Harbiye, Tahriye Nazırı Hamit Paşa
Nazırı, Hamit Zul Gaffar Paşa: Adliye Nazırı Mehmet Tefik Nesim Paşa:
Dâhiliye Nazırı: Mehmet Şayik Paşa Bahriye İbrahim Paşa: Maarif-i
umûmîye; Hüseyin Derviş Bey vukuât nazırıydı.

–Mukattam–

Bâdiye, nu.24, 22 Kasım 1919, s. 3.

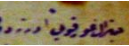
BİR SAFHA TARİH:

92 HARBİ VE OSMAN PAŞA

-mâ-ba'd-

Süleyman Paşa bütün harp mutakitlerinin mazhar takdiri olan bu sırat-i hareketiyle harp lehimize yürüdü.

Bir az Kafkas cephesini tedkik edelim!... Taklit üzerinde taarruz eden efendiler Ahmet Muhtar Paşa ordusunun makabil taarruzları önünde ricatta mecbur oldu... Bu cephede muzaffer yine Osmanlı orduları gâziler, harbi gibi büyük meydân-i muhârebede Ahmet Muhtar Paşa'nın namı ve şanı yükseldi... bu muzafferiyetler temadi edemedi. İmparator II Alexandre'in takviye ettiği Kafkas ordusu-Gâzi Ahmet Muhtar Paşa'nın kazandığı muzafferiyetlere vadeye mecbur bıraktı. Bu cephede çekilmeye başladı...

 karşılayan "Süleyman Paşa" korkusu perişân bir surette mecbur etmişti. Osmanlı ordusunun muzafferiyet nümayişleriyle takip eden dünkü muzaffer korkusu bu gün perişan bir şekilde ricat ediyordu. Bulgaristan dâhiline geçmiş ve toplaması pek şekil bir şekil almış Rus ordusunun hattı ricatı taht-ı tehlikedeydi. Artık dünün galip ordusu bu günlerde perişan bir halıda bütün hattı harbi bunca ricat ediyordu. Muzaffer Türk kıtaatı kahraman Süleyman Paşa ordusu düşmanı Tuna'nın şimaline tard ve define muvaffak olmuştu. Tali harp yakından bize gülmeğe başlamıştı. Süleyman Paşa'nın hiçtede ümid edemeyen muzafferiyet-ı her kesin hata istibdat idaresini teyidi ile meşgul Sultan Hamit'in nazarı takris ve hürmetini cepletti. Saray Süleyman Paşayı muzaffer Osmanlı ordusunun serdarı ekseri ediyordu!..

 eski serdar-ı ekremler de Süleyman Paşa'ya her emrini dinlemekten istinat edenlerdi. Azamat-i şahsîye sahib bu büyük komutanlarımız arasında mevcut şâhıs-ı husumet ve nefretle ordumuzun

 muzafferiyetine mani olan yegâne âmil oluyordu. Süleyman Paşa'nın Rus ordularının Tuna'nın şimale tarde muvaffak olması Paris ve Londra muhâfil-i resmîsinde lehimize cereyânlar uyandırmıştır.

Osmanlı ordusunun kudreti cephesi büyük şahsiyetlerin tekdiri oluyordu. Tuna'yı geçmekte tereddüt gösteren ve hâlâ Sarayın kararsız hareketine intizar eden Osmanlı ordusu ikinci defa Tuna'yı geçip Rus ordularının hücumlarına maruz kaldı. ve Romanya'ya ilhakı Romanya'nın istiklali tamamı temin uğurunda Rusya'ya muaveneti tecviz eden Prens 1166-1100 eli bin kişilik asker 110 mürekkep bir kuvvet imdadına kuştı. Ağır ve fakat eski bir terakki her şeye tercih eden ordusunu fazlaca içtinap eden bedülâhar zapt etti kuvveti Rus kitleleri tarafından muhâsarasını harbin yegâne mücessem bir kahramanı olan derin mevki müstahkem Tokatlı Osman Paşa Nekulay'ı muhâsaradan kurtarmağa koştu. Rus önünde mağlûp etmişti. Osman Paşa ricat etti yüksek tepelerini işgal etti. bir mevki müstahkem haline ifrağ eden Osman Paşa Nekulay'ın ordusunu kahramancasına karşıladı.

-ma-ba'dı var-

MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu.24, 22 Kasım 1919, s. 4.

27.SAYI

BUGÜN TÜRKÜK İÇİN NE YAPTIK? BÜTÇEMİZİN TANZİMİ VE TEVZİİ İÇİN!..

Maliye Nazırı Tevfik Bey tarafından dermeyan edilip İstanbul gazetelerden okunan beyânâtın pek ziyade meşhuttur. Maliye Nazırı Tavfik Bey (imparatorluğun masarif-âtına saniyesi 22 milyon lira ve varidattı 62 milyon lira ederek bu hesapa bütçe açığını 20 milyon lira eder, varidat bu gün memurîn ve askeriyenin mesafelerini temin etmeye kifayet etmiyor. Varidat için teyid ettiğim fırka iki milyon lira için iki menba bulmak, mezkûrun resmi, emvali gayrı menkule ve men' vergilerini tertip etmek ve harp kazançları üzerine bir resmi eylemek suretiyle muhakkak edebilir. Fakat bu zamlardan bir kısmını mesele-i görüşü taalluk edeni tatbik etmek için İtilaf Devletlerinin müsaadesi almaktadır) diyorlar. Bu eylemiştir. İkinci bir kısmı vardır. Onunda tatbik edeceğim hükmü öteden beri zihnimi şiddetle meşgul ediyor meşhut maliyemizin vaziyetiydi filhakika ilân-i meşrûtiyeten beri her darba ile tanzimi mevzubahs olan bütçemiz bir türlü düzeltile-memiş, bu hala son defada harp uyuzundan his olmamış, bir taraftan banknot para ile maşların verilmesini buna icrâ-yı tesir etmiş ve banknotların fiyatların-daki bantlarındaki tadile rağmen hayat-i memleket tedbir eyleye bilmişiydi...

Bu keyfiyet maliye meselesini nazarlarından saklıyor, bu paralar yurdumuzun yolun nereye varacağını halkın anlamasına mâni oluyordu... Fakat meşrûiyet-i maliye 20 miliyon lira açık derecesini bulmuştur. Kaldı ki 20 milyon lira açık meselesinden katî değildir. Zira Maliye Nazırı Tevfik Bey tarafından 20 milyon lira meblâğ yine müşârünileyh beyânâtından zor şartlarda bunu tahkik etmişimdir. Memleket muhtelif mecraları geçirmekte olduğu için bunun varidate zarar vereceği zuhur oluyor. El-yevm biz itilâfın 20 kuruş 60 milyon demek

takriben on milyon lira kadar bir para eder (72 milyon) lira de kısmı 18 milyon lira olabilir. Şu halde bütçe vaziyeti sekiz milyon lira kadar, bir meblâğdı... 1337 senesi gibi bütçemizde açığımız sekiz milyon lira kadar bir meblâğdı. Fakat o zaman fevkalâde bir harp bütçemiz vardı. Vaziyet-i siyasîmiz icabı kuvvetli salıyor bu ordu için ediyordu. Hata saferleri bile tahkim eliyorduk. Binaenaleyh maliye naziri Tavfik Bey vaziyet-i maliyemizi tamamıyla değil nazariyesi olarak göstermekte bulunuyorlar.

Musâlahanameyi müteakib vaziyet-i fîrîsinden tayini mümkün olabilecektir. Bu defa mükellefiyetin ne halde bulunup ve ne kadar vergi verebileceği için lâzımdır. Maliye ziyade memleketin ve milletin istitaat maliyesi hakkında milleti tenvir eyleyecek [s.2] olan söyleyenlerdir. Zaten Musâlahaname mesulleri ganimeti milleti Meclis-i Mebusan'ımızın en ziyade tetkik edeceği, bu para meseleleridir. Çünkü hiçbir hükümet, bu gün mevcut olan azim ve mükelafigiyeti âlet-i ruhîyi ve tahmil iktisâdisi karşısında bu meseleyi hall etmek mesuliyeti üzerine alamaz. Zirâ maliye meselesi tahmin olarak pek mühim sıfatı ve mahiyetleri ihtiva etmektedir. Bu zeminde harbimiz hâkim oldukça esasî, milletin kabiliyet-i hayatîsini düşünmek ve onu inkişaf ettirmek bir bütçeyi teyit eylemektir. Bu günkü gibi yarım masraflara birçok muvakkati karşılık bulmak mümkündür. Ne takım muhârebede hitamından beri birçok hesaplara karışarak buluna bilmiştir. Fakat bu vaziyet iyi gayr-ı ilzamiye bir suretle sukut olmasını temin ettiremez. Memleket, maliye meselesi için vesî tetkikât-i içtimaiye yapacak muhtaç ve mecburiyetindedir. Bunun için de siyaset dâhiliyesinin hududu-i esesiyesi umûma nazar eylemek lazımdır.

Meclis-i Mebusan mesele-i mülkiyeti temayülâtı ve onun terfiât idrak ve intikal etmedikçe bu meselemizi tespit ve imkânı hâsıl olamaz. Bütçemizin düşünmemizde bir gaye-i esasi vardır. Bunların başlıcaları. Hukuk riayet hükmet tedviridir. Fakat bu unsurların ziyade zihnimize işgal etmesi icap eden esas âlileri tahrip etmek onların inkişafı kuvvet-i

mesai [redacted] şayidi mutahsil bari tekâlif altında fazla ezerlerse bu keyfiyet devlet için pek fena olur. Kaldı ki bu muhârebeden sonra elimizin [redacted] şahsisi keyfi [redacted] feda edilebileceğini talep etmek de doğru olamaz bundan mâadâ ikmal etmeğe düşünecek bir mesele de istikbalimize ihanet etmektir zemini hâkide her türlü muzaheretler, vuku müğalete yapılıyor. Bu da memleketin inkişafı kıvamı için yapılması mecburî olan adî istikra için haricinde atılacak her hatarın istiklâlimiz için büyük tehditleri ihtiva edeceğini nazar itibarla almak hukuk tedbirine bâhis olmaktan [redacted] mevcut olan maliye meselesini azamet ve hamiyeti tamamıyla [redacted] gelebilir. Bu mesele [redacted] halledebilmesinden, tabi bu günden bu [redacted] istikbal [redacted] takdirinden daha vahim müşkül olarak mevcudiyetimiz [redacted] samimiyeti olanların selâmeti vatanîye ve şahsiyemizin namına bütçe meselesinin bu defa bir devreden [redacted] hayatımızdır.

20 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.27, 25Kasım 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Türkiye İle Sulh

Paris–10 Teşrîn-i sâni - Türkiye kabinesi Paris Konferansına sulh hakkında yeni tacil için mürâcaat dermeyân etmiştir.

-İtalya-

Londra–12 Teşrîn-i sâni - Tahriratın irad edeceği avâvkıb vahim dolaysıyla Bab-ıâli Türkiye meselesinin milleti rüesası Sulh Konferanstan talep etmiştir.

-Mukattam-

İstanbul–22 Teşrîn-i sâni - Yunanlı [redacted] ile [redacted] ediyorlar. Aydın cihetinde Türk kıtaatı komutanı Mustafa Kemal Yunanistan'a ilân harp

edilmesini Babîâli'den talep etmiştir. Kabine erkânı arasında ihtilâf vardır. Prens Sabahaddin Bey ordusu muntazam olunuyor müşârünileyh muvasalatından sonra Kabinenin cereyân-ı hareketi anlaşıacaktır.

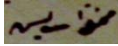
-İtalyan-

Badiye- bu telgrafı bu günkü gazetelerden tekrar neşir edilmiştir. [s.3]

Bâdiye, nu.27, 25Kasım 1919, s. 2-3.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

Şam-22 Teşrîn-i sâni – Laysi İlmî Paşa'nın sevkini protesto için bugün Şam çarşıları kapanmıştır. Yüz bin nümayişçi sokakları doldurarak müşârünileyh derhal iadesini ve itilafiyunun her zaman dermeyân eylemekte olanları nazariyata tevfikân amâl-i milliyelerinin tanzimini talep etmişlerdir.

bir hâl vukua gelmiştir. Heyecan azimdir.

Bâdiye – Bu telgrafı yarın *İhram* gazetesi müşârünileyh Şam'da müteşekkil şuray-i harp reisi olduğunu ve nereye ve ne sebebiyle izam edildiğinin malum bulunmadığını yazıyor. Ve bir cereyânı beyânâtını aleve ediyorlar.

“Şam ahalisinden bir kısmı mazd tarafından Fransa aleyhine bulunmuşlar İngiltere komutanı şehir ve idare arzıya ilân etmekle ahali başlamıştır.

Muhan Vaslat ahalisi de heyecana geldiklerinden İngilizler tevacuh ederek ahaliyi sükûnete davet etmiştir. İngiliz aksarı Şam şehrini terk etmekte berdevamdır.

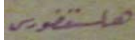
Paris-22 Teşrîn-i sani - General Guru Beyrut'e vasıl olmuştur.

Roma-22 Teşrîn-i sâni - Sulh Arnavutçuları Cenubî Arnavutluk'ta teşdidât icrasına başlamışlardır. Bunların maksadı Yunan ve Sırp larla muharebe eylemektedir.

-İhram-

Japonya–22 Teşrîn-i sâni - Harp askerleri dâhil olmuşlardır.

-İtalya-

-22 Teşrîn-i sâni - Litvanyalılar Yaşavı işgal etmişler

-Havas-

Roma–22 Teşrîn-i sâni - Washington'dan haber alındığına göre Reis Wilson Sulh Muâhedenamesini tekrar Meclis-i Ayâna gönderecek ve yahut Almanya ile sulh müzâkeresine bulunmak üzere () ve ()yi Berlin'e izam eyleyecektir.

Paris-22 Taşrin-i sâni - Alman murahhası Mösyö Wilson bilhassa Mütarekenamenin icra eylemsi mavadına müteallik Almanya ile evvel itilaf arasında husule gelecek mukavele hakkında hükümetle müzâkere, Meclis-i Milleyenin fikrini istihraç etmek üzere Berlin'e müteveccihân bu akşam Paris'ten hareket etmiştir.

-Havas-

Paris–22 Teşrîn-i sâni - Bir mülakatında Mösyö Viyubani Mösyö Flâmenko'nun müstakbel Reis-i cumhur olacağını beyân etmiştir-İtalya-

Paris–22 Teşrîn-i sâni-Mareşal Fuşa Meclis-i Ayân'ın yakında yakındaki İntihabatında namzet olacaktır.

-İtalya-

Börksel–19 Teşrîn-i sâni - Sosyalistiler 20 mevki kazanmışlardır Katolikler 26, Liberaller 11 mevki kayıp etmişlerdir. Bir temerküz Kabinesinin teşkili intizar edilmektedir.

-Router-

Bâdiye, nu.27, 25 Kasım 1919, s. 3.

Mısır Ahvali

Makamât-ı idaresi Lord Melter heyetinin önümüzdeki cumartesi günü Mısır'da vürudunu intizar etmektedir. Ajans telgraflarından anlaşıldığına göre (Gorbaçov Mihail) efendi tarafından İngiliz Mebuslarına (Mısır Beyânnamesi) namı ile bir Risale tavzih edilmiştir. Mebuslar mumaileyh aleyhine takibat-i Kânun-ıye icrasını talep etmişlerdir de hükümet, beyân nâmenin takibat

icrasını müstacel kılacak bir tarzda yazıldığını ve maamâfih tetkikat lazımda bulunarak (Gurya kosi) efendinin ikametgâhına tahribat yapıldığını beyân eylemiştir. Bu beyânnâme de İngiliz askerleri tarafından Mısır'da icra edilmiş mezalim tadâ edilmiştir. İngiltere'de mukim Mısırlılar içtima ederek musahibi-i mukaarâtı aleyhine protestoda bulmuşlardır.

İngiliz matbuatı Mısır'ı şiddetle işgal ediyorlar *Deli Kurunikel* gazetesi Mısır ahvalinin tedabir-i şedide ittihazına muhtaç olduğunu ve hükümetin bunu azım eylediğini, *Post* gazetesi de “Mısır metalbının kabil kabul bulunduğunu ve Hindistan yolunun imtidadinca İngiliz hâkimiyetinin bakası lüzumunda bulunduğun” yazıyor. Diğer gazeteleri Kafası da buna dair beyânât ile sayılır.

Mareşal Lord İlbeni tarafından neşir edilmiş beyânâtında gazeteler ve sur-i saire ile kalen ve kalemen ahaliyi nümayişi tehair edeceği hakkında ahkâm-i arizaya tatbik olacağı beyân edilmiştir.

-İhram ve Mukataam –

Tettebbû

Dün intişar eden Tettebbû mecmuasını pek nefis ve şayan-i istifade görerek. Kariîlerimize tevcih ederiz.

Bâdiye, nu.27, 25 Kasım 1919, s. 3.

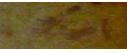
BİR SAYFA TARİH

92 Harp ve Osman Paşa

-ma'bad-

 98, senesinde meydana gelmişti mecbur bırakılan Türkiye bu muâhede Romalıyı veda ediyordu. Anadolu'da Rusya'yı terk ediyordu. Şark meselesinin tarikiyle hallinde büyük hatalar gelen fırkası reisi(); Türkiye'nin temin etmek

için şark kuvvetli gönderdi.   harp eden Rus ordusuna karşı dikkate aldı.

İngiltere'nin ciddî ve tehlikeli bir vaziyet alması Rusya'nın düşünce zamanının hulûl ettiğini biliyordu. İngiltere haşmet-i siyasiye önünde muzaffer Rusya orduları muahedesi mensuh ilân eyleyerek Berlin'de büyük bir akdedildi. Şeref-i milliye ve namus-i saltanatı sarsan muahedesi yerine daha makul daha esaslı şerait-i sulhiyeyi Berlin muahedesi akd olundu... Bu kongre kudretli Alman imparatorunun saltanat-i siyasiye sahip büyük oldu.

Murahhaslarımızdan Paşa mühim ve meşru esasta istinaden hukukî milli ve siyasimizi müdafaa etti. Bu muâhedenin esasını teşkil eden projelerde şanlı müdafaası Balyoz müdafaasıyla yükselen Osman Paşa Türkiye murahhasların nazar etti. Osman Paşa'nın müdafaası Berlin Muahede Namesi tadil ve tahkikinde büyük rol oynadı hulâsa tufanlı bu büyük Türk Paşa'sının Osmanlı karamanının kanlı ve şanlı müdafaası muahede sayesinde büyük Osman Paşa

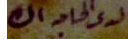
MUSTAFA NİZAMETTİN

Bâdiye, nu.27, 25 Kasım 1919, s. 4.

29.SAYI

BU GÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? AMERİKA'NIN YENİ VAZİYETİ VE BİZİM MUSÂLAHA

İngiliz Meclis-i Mebusan'ında Mister Bunarlidu kararı ne olursa olsun İtilâf Devletleriyle muâhede-i sulhiyenin vazih olacağını ve Cemiyet-i Milet hakkında ki fikir ve tahavvülle helal geleceğini dermeyân etmiştir. Bu beyânât bize çok kati-i bir nokta-i nazar göstermektedir. Amerika'nın vaziyeti bu muâhede-i sulhiye arasında zarurî bir irtibat görmemek mühim bir melesedir. Fakat biz her meselede vaziyeti umûmîye-i cihanı düşünmekle berber bu nokta-i nazarın ne dereceye kadar bizim sulha tesir edebileceğini de hesap etmek isteriz. Der-mesâili muâhede namesi gibi bir meselede Kânun-i seniye-yi beklemeden bu kadar katiyetle hareket eyleyen siyaset, acaba Devlet-i Osmaniye'nin musâlaha talebi meselesi ne suretle cevap verecektir? Sualin tekrar hatıra gelmektedir.

Mister Bunarlidu'nun beyânâtı bizim için mûcib-i memnuniyet bir esas ihzar etmiştir. O da en mühim meselelerde bile Amerika'nın nokta-i nazarını   görebilmek bir lisana-i resmi ile kabul ve itiraf edilmiş olması maddesidir. Nitekim bu sözlerden İtalya ve Fransa siyasetlerde müstefit olacaklardır. Bu mecraya sonra (Amerikasız iş görmek) devletle siyasetleri için bir zaruret şakilini alacaktır. Amerika'nın bu bapta müzâkerâtı uzun uzardı tesiri muhtemel olduğu için üç devletin tasdikini surat için kâfi gören musâlaha name maddesinden istifade ederek hareket olunması elzem görülüyor. Bu, bütün yeni bir tarz siyaset olacaktır.

Binaenaleyh hükümet-i Osmaniye'nin mürâcaat vakasına bu esasa başka türlü bir surata cevap verilmesi ve tekrar Amerika'nın ortaya sürmesi mana bir az daha kesp-i teşkilat ediyor.

Yine Osmaniye'nin musâlahasının tehir-i inikadından dolayı sual dermeyân eylemeğe mebus bu işi bir daha soracaktır zıt ediyorum. [s.2]

26 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

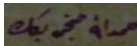
Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 1.

İSTANBUL'UN POSTASI

İstanbul'un İntihabat görüşleri içinde yuvarladığı şu anda, bizim bütün bu İntihabata haiz malûmatımız yok Ajansların pek müphem işârâtı ile ara sıra kopup gelmiş İstanbul matbuatının işârâtından ibaret kalıyor. Biz, memleketimizin yarınki vaziyetini tespit ve hukukumuzu müdâfaa edecek Meclis-i millimizin İntihabadına ait mühim haberleri elimize geçen gazetelerden nakil ve iktibas suratıyla talîhsen derç ediyoruz. Bu haberler içinde en mühimde Teşrîn-i sâni, tarihili *İkdâm* gazetesinde milli kongre tarafından Müdâfaa-ı Hukuk heyet-i temsiliyesinde göndermiş telgrafından dolayı pek çok İstanbul gazeteleri tarafından (Milli İhrar) Fırkasına karşı olan ittihamât uzarına (Milli İhrar) fırkası merkez umûmîyete mürâcaat eden *İkdam* muharririn azâdan Mahir Sait Beyle ondan mülakatı ettiler.

Mahir Sait Bey'in beyânâtını arasında İttihat ve Terakki'ye karşı öteden beri olan muhalefetinden bahsederek (mahsus İttihat ve Terakki'yi yıkmak için çalıştım... Fakat birçok sebeplerle o yıkıldı ve yine baş kaldırmağa başladı... Muhtemel edebileceğim bir şey varsa işte budur ve bundan dolayı arkadaşım ile müzâkere milli kongrede Ferit Bey yanlış tefsir ettiğini teklifte bulundum filhakika intihabat pürse varidatına kendini gösterdiği gibi tahliye edecek oluncaya sa'y ve gayri tahrik bir hava olacağı için meseleyi tavzih edinceye kadar üç; beş günlük bir Tehir-i müzâkerâtın münasip olduğunu dermeyân ettim bir bu Sulh ve Musâlemet Fırkasının fikriydi. Mili Türk Fırkasının Murahhası Samet Bey bu müzâkereyi söze alarak (İttihatçıların teşkilâtı müsabakalarını muhâfaza edenlerin ve bu sefer bütün ortaya çıkararak muvaffakiyetler temine çalıştıkları ve muvaffak olacaklarını ve İttihatçıların muvaffak olmaları ise hâriç ve dâhil için pek fena tesir edeceği

 tecziyeye bedel mebus yapan; bir milletin pek hakir ad olacağını” kendilerine hâs bir taallukâtla beyân etti. Heyet-i temsiliyeye çekilen telgraf Ferit Beyin tefsir ettiği gibi kendi tarafından değil, Milli Kongre reisi Esat Paşa tarafından teklif edildiğini ve bu vaziyet karşısında Ferit Bey bu meseleyi gazetelerde tashihi bir cihat burcu olduğunu beyân etmiştir.

Bu beyânât içinde en ziyade nazar-ı dikkatı celp eden nokta Bey’in beyânâtıdır. Görebiliyor ki İttihat ve Terakki liderlerinin fikrinde büyük bir inkılâp husule gelmiştir. İstanbul’da intişar eden İngilizce *Oreant News* gazetesi intihabat hakkında neşir ettiği bir makalede “İntihabatın ve fırkaların vaziyetin den bahs ettiğini”. Türkiye’yi mağlûp olan cihetinde olmak uzara harp süre gelmiş Ermeni’lerin katil âmine mahsus işar, ahlâk-i umûmîye-ye ifsat gibi muhtelif usul ve Kânun olmak sebebiyle nazara çarpan diyenler bütün hususundan mesul ve mutahem bulunan İttihat ve Terakki komitesi ile alakaları bulduğu fırkalar da etmiştir) diyor. [s.3]

NEVİN

Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 2.

AMERİKA ERMENİ’LERİN MUHTIRASI

Amerika’daki Ermeni’ler ile Amerika tabiatına haiz Ermeni’lerin mümasili olan Cemiyet-i Milli tarafından Amerika Meclis-i Âyan’ı hariciye komisyon reisi Mister Loid George verilmiş ve İstanbul arzı matbuatı tarafından bir suret neşir edilmiş muhtara da Ermenistan hükümetinin Lehistan, Okrayana, Filanda Çekoslovakya cumhuriyetleri, mecaz kararlığı gibi istiklalin resmi bir sureti tasdiki talep edilerek deniliyor ki (bütün Ermenistan’ın Amerika tarafından müstakil olarak sanması Avrupa hükümeti tarafından Ermenistan’ın inkısamına mani olacaktır.

Malûm olduğu üzere 1916 senesinde İngiltere Fransa’ya, Rusya arasında münekkî muâhedeye ahzı İmkân tevfikân Ermenistan bu hükümetleri arasında taksim olacaktı. Hâlbuki muâhede-yi mezkûra imkânı

reis Wilson'un vazih ve ilân ettiği desturlara muhaliftir. Beyân nâmenin diğer kısmında bu istiklalin temini sulh ve selâmet-i cihanın muhâfaza nokta-i nazarından ilzam bulduğu idea olmakta, Amerika'nın Ermeni davasını dar-huda etmekle bütün âlemin sulh ve selâmet-i daimesinin temin yardım etmiş olacaktır deniliyor.

Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 3.

Dârülfünûn-ı Osmaniye Divan Reisliği İntihabatı

İstanbul gazeteleri Osmanlı Dârülfünun Divan riyasetinin intihabatı için Dârülfünun'da içtimalar akdedilmiş olduğunu ve bu içtimalar neticesinde Tıp Fakültesi Divan riyasetine Akil Muhtar Bey Fen Fakültesi riyaseti Salih Zeki, Hukuk Fakültesi riyasetine Cenab Şahabettin Beylerin tayin edildiğini bildiriyorlar.

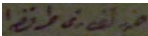
İştiraki milli için harbiye nezaretince bir projenin ihzar edilmekte olduğu ve yakında matbuat ile ilân olacağı İstanbul gazetelerinde okunmuştur.

Harp ve İhtilâf ve Hareket-i Milliye

Kâmil Paşa kabinesi zamanında İstanbul muhafızı Memduh Paşa'nın Erkân-i harp reisi olup kabinenin uzviyetinden sonra firar eden (Nursî) Bey prosese intişar eden *Gündüz* gazetesinde merbut neşir ettiği bir makalede birici ve ikinci Ferid Paşa kabineleri zamanında yapılan bir takım yolsuzluklardan bahs ederek (bugün bir Hareket-İ Milliye hürriyet ve ihtilaf ve o Hareket-İ Milliye bir takım gizili eşhasın düşünüyorsa veya düşecekse sebebi yine hürriyet ve itilafıdır) diyor.

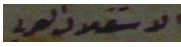
Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 3.

Muhakkak Bir Memnuiyet

Mensubin-i askeriye'nin hiçbir suretle siyasetle iştilal etmeleri hukukî emirle hareket edecek bil-müşamaha şiddetle tecziye edebilecekleri harp icap edenlere te'kid-i tebliğ edilmiştir.

Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 3.

Suriye Havadisı

Şahit münteşir ceridesinden: Tunus Hürriyet-perverânın büyük bir kısmı Fransa hükûmetine takdim ettikleri bir müzâkerede İtilafiyunun mekasıdı uğrunda garp cephesinde terk-i hayat eden yüz bin asker namına Tunus'un istiklalini talep etmişlerdir. Fransa hükûmeti bu müzâkereyi Paris efkâr-ı umûmîyesinden gizlemiş ve matbuatını Tunus'a dair neşriyatta bulunmaktan men' eylemiştir.

Şam'da mukim Filistin gençleri Emir Hazretleriyle İtilâf Devletlerine ve sulh konferansına takdim eyerledikleri bir arizada Suriye taksimini ve Filistin Yahudiler azasını protesto eylemiştir.

Şam'da Mekteb-İ Hukuk-İ Harbiyenin resmi güçsadı icra edilmiştir.

Tan gazetesinde okunduğuna göre (Marakış)'ta ahali alışverişte Frankı almaktan imtina etmiştir. Ve bütün çarşı kapanmıştır. Buhran-i iktisâdi baş göstermiştir. [s.4]

Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 3.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra-22 Teşrîn-i sâni - İngiliz askerleri Galata'yı bir kaç hafta mukaddem işgal eyledikleri zaman rıhtımda takriben yirmi beş bin mektubu muhtevî bir denk bulmuşlardır. Bunlar 1918 senesi tarafında Avustralya ve Türkiye de bulunan İngiliz ve Hintli harp esirlerinin ailelerine gönderdikleri mektuplardır. İngiliz memaliki tarafından Babıâli yine mürâcaat edilerek üsera-i harbiyeyi taalluk eylemeden bu meseleden dolayı beyân-i tesiri edilmiş ve Türkiye'nin mükedderâtına mesâilin hall ü tavsiyesi cephelerinde bu madeninde edebileceği dermeyân kılınacak. İngiliz memurin-i iş bu mektupların uzarına keşfi tevzih eyleyen bizleri ilave ederek tevzihe karar vermişlerdir.

-Router-

Dersaâdet-25 Teşrîn-i sâni - Prens Sabahaddin Bey Hükümet-i Osmaniye tarafından verilmiş emre tevfikân her türlü tezahüratı siyasiye den feragat etmiş olduğunu dermeyân etmiştir.

-İtalya –

Dersaâdet-25 Teşrîn-i sâni – Mustafa Kemal Paşa şu anda cereyân eden mükâlemâtı neticesi olarak Hareket-i Millinin memleketin mesâil-i dâhilîsine müdahale etmeyeceğini ve hükümetin her türlü emrinin bil-â-kayıt ve şart icra kılacağını bildirmiştir. İntihabatın tesri ve Sulh Konferansına Heyet-i Murahhasının azimetinden evvel Meclis-i Mebusan'ın içtima-ı ilzam olduğunu fikrindedirler.

-Havas –

Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 4.

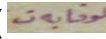
AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

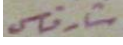
Londra-22 Teşrîn-i sâni - Selanik'ten bildirildiğine göre Bulgarlar civarında büyük bir faaliyet gösteriyorlar. Orada birçok mühimmat ve aslaha ambarlarını hala muhâfaza etmektedirler. Bulgar memurini oradaki arazisine tecavüze sevk ediyorlar.

-Havas-

Bâdiye, nu.29, 27 Kasım 1919, s. 4.

VENİZELOS ALEYHİNDE Kİ HEYET-İ FESADİYA

Atina-25 Teşrîn-i sâni - Atina matbuatı Venizelos aleyhinde ki heyet-i müşavereyi bil-â-kayıt ve şart takbîh eylemekteler. Matbuat erbab-i fesadın fikri hakkında şu suretle malûmat veriyor: Venizelos () mevzi' gelir gelmez derhal idam olunacaktı. Hata aynı maksatla İtalya'ya bir şahsın göndermiş olduğu dahi zuhur edebiliyor. Aynı vaktinde harbiye ve bahriye nezaretleri işgal edilecek ve hükümet azası tevkif edilecek () mevzuu Petriye'lerin elde edilecek ve Atina'ya diyanetler vasıtası ile tedhiş kılacaktı... Kral İskender dahi tahtından indirebilecekti. Şimdiye kadar bin yerimi düküz

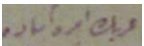
kişi tevkif edilmiştir. Bunların derdi vurdu şehiri olup mütebakisi hârcindendir. Ekseriyet itiraf etmişlerdir. Bunun için bir divan-i harb-i mahsusu vücuda getirebiliyor. Heyet-i fesadiye bahriyesinde General Leber Tis ve Yaraldi Duralusi, Kakuvası, vardır. Rical-i siyasiye içinden kimse buna dâhil değildir... Fırka-i muhalife teşebbüslere bu feşârdan dolayı beyân-i tesir etmektedirler.

Ajansı Helen'nin-

SURİYE HABERLERİ

Fransız İngiliz infikâk mevki tatbik ve vaziyetinden dolayı Suriye hükümet mevkisinden istifasını vermişside Emir Zuber tarafında kabul eylememiştir Şurayı harbiye Reisi Leysi Halimi Paşa başkomutanlık avamirine muhalif icraatında bulunduğuundan iki zırlı otomobilin bahsi muhâfazasında hususi bir otomobil ile dairesinden almış ve çıkmaya sevk olmuştur. Ahali bu haberi işittikleri gece ve ertesi günden şiddetli nümâyişler icra ederek müşârünleyh derhal iadesini işlemiştir. Şam gazeteleri sabahlayın yaymış İntişar etmiştir. Yalnız vakayı bir protesto makamında büyük vatan-perverâna cümleleri derç edilmiştir.

İngiliz mümessil-i siyasîsi Paşa müşârünileyh iki güne kadar iade edebileceğini ahaliye tebliğ etmişside hiç sükûnet bulmamıştır. Bu hareket doğrudan doğruya bir harbi millet ve hükümeti karşı tecavüz makamında telâki edilmektedir.

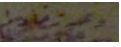
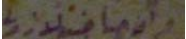
Yeni reisi Emir Zeyd'e takdim eylediği bir arızada müdâfaa-i vatan için otuz bin sulh bulduğunu ve Suriye'nin taksimi ile Yahudi vatan tesisine katiyen muvafakat edeceklerini bildirmiştir. Şam'daki Cemiyet-i vataniye müdafaa-yı vataniye kuvvetine çıkmış Göklülerin ailesine ittifak etmek üzere Ashab-i ve cihetinden nispet dairesinde iâne cemi için bir heyet-i mahsusa teşkil etmiş ve işe başlamıştır.

-El-İhram-

30.SAYI

BUGÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPIK?... MUSTAFA KEMAL PAŞANIN MİLLİ KONGREYE CEVABI

Milli Kongreye umûm meslekler namına vâki Operetör Esat Paşa Hazretleri.

Sivas 2 Teşrîn-i sâni – Vaz-ı imza buyurdıkları (60) kadar cemiyetiyle Milli İhrar Sulh ve Selamet-i Osmaniye Ahali, iktisat ve Sosyalist Birliğı siyasî fırkalarına intihab-ı Mebusan da mukadderat-ı millet ve memleket için intihaba ma'tûf maksatla dolayı hâlis takdim-i şükran eyleriz. Şâyîât-ı mutevâtire üzerine lüzum gördüklerine şâyân bizce de ahz-ı hamiyet görülmüştür. Bu gibi tevatürlerin sıhhat ve âdemi sıhhatini vermek müşkül oluyor. Çünkü bir taraftan zat-ı âlîzemizin de güya dünkü namesinde İttihat ve Terakki mağlubu olan Teceddüt fırkasının babından çıkmak için Eskişehir, İzmit, Bursa, Trabzon. Erzurum ve Sivas gibi mahallata birçok mektuplar ve hata memurin mahsusla gönderdiğimiz ve hata Teceddüt fırkasının namzet listesini yokladığımız ve bu suretle temin olan Anadolu ve Rumeli Müdâfaa-i Hukuk Cemiyeti'nin teşkilat-i milliyesini teşevvüşe duçar etmek ve bugün kendi lisanınızla takbih etmekte bulundukları bir heyetin vücut bulmasına çalışmakta olduğı hakkında intihabat vaki olmuştur. Milletın intihab edeceğı Mebusların itilâfı haiz bulmaları bit-tabî bizce de pek ziyade şâyân-ı temennidir. Çünkü bu hususta mücerreb kimseler tamamen lığımız içindir ki işini doğrudan doğruya milletın hukuk, vicdan ve dimağına terk etmeğe lüzumu bulduk... Binaenaleyh bu suretle milletın arkasından olacak mebuslardan mürekkep cihetinde yine dâhilen ve yine hâricen hiç kimsenin itiraza hak ve salahiyet olamaz. Pek çok mebus namzetlerinin

matlab ve teesüratı dâhilinde intihablarını temine çalıştıkları muhtaç-ı tedbirdir. Heyet-i temsiliyenin hiçbir yerde mümessili mevcut olmadıklarından hâlbuki istihbarımız doğru değildir. Bu haberi verenlerin muradı Müdâfaa-ı Hukuk cemiyetine mensup olan her hangi bir zatın ya efradın intihab-i mebusanında Kânunen kendilerine bahiş olmuş hak veya vazifeyi her ferd-i millet gibi istimal etmekte olmaları ise bu intihabı mebusan hakkında ki beyân namemize bahşettiği itimadı teyit ve tahakkuku için bizden afâlle intizar buyuruyorlar ise bu noktada mükedder olduğumuzu arz-i müsaadenizi rica ederiz. Çünkü teklifimizi ibka etmek için intihabatına fiilen müdahale etmek lâzımdır. Hâlbuki cemiyetimiz bir fırka-i siyasiye olmayıp bil-cümle fırkaların içtihadına hürmetkâr, çünkü mebusumuz için [s.2] milletin temini ma'tûf bulunduğundan intihabı bil-hassa fiilen müdâhale halinde bir tarafa iltizam verenler taraflara müsadif bilmek icap edecek ki bu da cemiyetin gayesine menafidir. Hükümet-i hâzıranın cemiyetlerin intihab-i mebusuna fiilen müdaâhale etmezse gayet görerek bunu yalnız talep eylemiş ve o yolda tehdit edilmiştir. Binaenaleyh mebusanın meşbu veya böyle intihabında bulunmuş fırka da gelecek Meclis-i Mebusan'ın şunun ve ya bunun kuvvetine gitmeyeceğinden dolayı cemiyetimiz kûtâ mesuliyeti kabul etmiş. Mebus intihabı milleti irşat etmek için bil-cümle siyasî fırkalara meydân-i faaliyet küşade eder. Böyle bir faaliyet-i meşrûa muhâlif faaliyetlerin olması o kişiler hakkında hükümet-i meşbû intihabatında Kânun tatbikinden gelmesi men edilemez. Cemiyetimiz namına gayr-ı kanunî efâl ve harekâtta bulunan mevcut ise bu kişiler nerede ve nereye efâl-i gayr-ı kanunî de bulduklarının maddeten tasrih halinde cemiyetimizden ittihaza dair tehir eyleyecektir. Emniyet buyurmalıdır

cevap namemize sormanın umûmiye itlâ' husulü tenvir-i efkâr olacağından her ikisinin yaptığında matbuat tevzi buyrulması rica ve bu râcide naşir ve tamim olacağını arz olunuyor efendim.

Heyet-i Temsiliye Namına

MUSTAFA KEMAL

Bâdiye, nu.30, 28Kasım 1919, s. 1-2.

İSTANBUL POSTASI

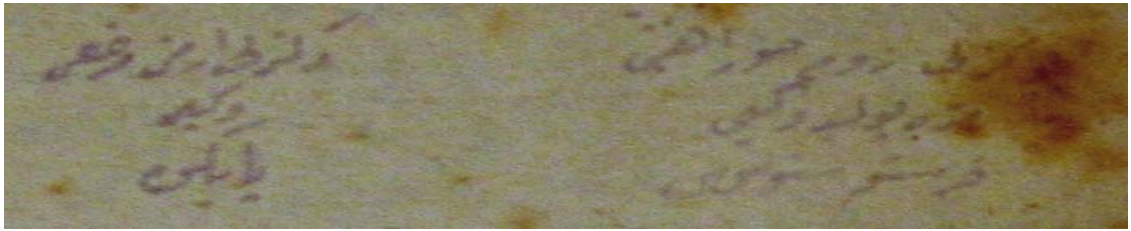
Bugün İstanbullular intihabat-ı mebuslarının gittikçe ilerlemekte bulunduğu bütün onların iştirakleri millî kongre tarafından [redacted] mebus namzedi olarak gösterilen [redacted] milletimizin pek [redacted] gibi yüksek nâhiyelerden müteşekkil buluşundaki İstanbul postasında zikir ettiğimiz vechiyle Meclis-i Millimizin istikbali hakkında bize ümit fikirlerini vermektedir. Kısım-ı mahsusamız da görüleceği veçhi bu namzetler on seneden İttihat ve Terakki idaresine karşı namuskârâne muhâlefetleri ile temiz ve memleketin hulasa [redacted] uğuruna binlerce her türlü fedakârlığı [redacted] asil [redacted] müteşekkil bir memleketin en buhranlı bir devrinde fırka-i muhtelifenin hepsinde vifak olarak milletin karşısına çıkardıkları namzetlerin icraata muvaffakiyet ederek bu güne kadar felâketler içinde yuvarlanan memleketi kurtarmağa muvaffak olmalarını temenni ederiz.

Yalnız şâyânî tesir olan bir nokta vardır ki o da Milli Kongreye cemiyet ve ihtilâf fırkaların iştirak etmesidir.

İkdam başmuharriri fırkasının gösterdiği [redacted] fırkasını başmuharriri bir makale de pek güzel teşrih etmektedir.

Muharrir “İttihat ve Terakki ve harbin ve itilâf birbirini lâzım gayrı musadefe [redacted] zatında bir ananın evlâdı olan bu iki [redacted] müstesna ve meclis itibarıyla birbirinden hiç de farklı değildir. Onların ikincisi de ihtilâl doğrudan [redacted] meseleyi [redacted] ve ikincisi de vakit, vakit birbirine [redacted] hücumun [redacted] diyor. Ve harbin ve ihtilâf ile İttihat ve Terakki arasında geç muhtelif bahsederek “bu iki kıskanç [redacted] siyasî muharebelerinin illeti arasındadır ki [redacted] siyasîyi usul [redacted] buyuruyor.” İttihat ve Terakki fasıl vasıl müsaadesine inkılâbın [redacted] içtimaî doğrularından [redacted] aldı” biraz daha [redacted] yaşamak ve âmm olmak için“ milli doğruların kendi nefsinde [redacted] uğraşmasından yani kavi bir milletin manen kendi nefsinde [redacted] düşmüyordu. İşte bu

suretiyle birçok [redacted] sonra inkılâp ve diktatör daha sonra [redacted] Türkiye'yi acayip bir tarzda [redacted] oldu. Ve sırayla olan Tanzimât zihniyeti ve Meşrutiyet [redacted] [s.3] bizim hakkımızda Türkler tarafından şâyân-i şükür olarak gösterilmiş [redacted] nazar tamamıyla aldirmek asker [redacted] icra edilmiş müzelim ve artık insanın tüylerini ürpertecek derecede akan kanlara ve çirkin manzaralara nihayet verilmesi selamet umûmîye ve insaniyet namına kemali himmetle rica ederiz.

Bâdiye, nu.30, 28Kasım 1919, s. 2-3.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Osmanlı Meclis-i Mebusan'ı

[redacted]—26 Teşrîn-i sâni-Osmanlı Meclis-i Mebusânı bütün olanların nihayetinde içtima edecektir.

-İtalyan-

Londra-26 Teşrîn-i sâni-Hükümet-i Osmaniye Mustafa Kemal Paşa'nın [redacted] Kongresinde ki icraatının aleyhinde bulunmasında Paşa müşârünleyh Vatan-perverân umûr-i hükümette müdâhâleden içtinap edeceklerini ve umûr-i hükümetin bundan böyle bil-â-kayıt ve şart ittifak kılınacağını beyân eylemiştir.

Londra-25 Teşrîn-i sâni - İstanbul'un [redacted] bir telgrafında bildirildiğine göre dâhiyle nezaretinin vilayetlere gönderdiği bir telgraf nameyi umûmîye Meclis-i Mebusan intihabatı [redacted] çünkü hükümet bildirmiş murahhası izam etmeden evvel Meclis-i Milliyle pek çok mesâili mühimeyi [redacted] üzerinde bulduğu bildirilmiştir.

İstanbul–23 Teşrîn-i sâni - Ahmet Bey tarafından idare edilmiş Mustafa Kemal Paşa uhdesine hareket tezayüt etmektedir. Meclis-i Mebusan-i Osmanî Kânun-i evvel nihayetinde ihtimama davet olacaktır.

-El-İhram-

Londra–23 Teşrîn-i sâni-Mustafa Kemal Paşa Vatan-perverân'ın bundan böyle evâmir hükümete tamamıyla ayar edeceklerini ilân etmiştir.

(Mukataam -hsusi)

Bâdiye, nu.30, 28Kasım 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

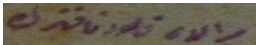
Venizelos'un Aleyhindeki Fesat

Atina-26 Teşrîn-i sâni - Venizelos aleyhindeki heyet-i fesada mütedâvil olan tahkikat devam etmektedir olan itirafaât nameleri göstermektedir ki meselenin esası Venizelos'u katl etmekten ibarettir.(Partis) gazetesinin beyânâtına nazaran heyet-i fesadiye bir çavuş tarafın dan haber verilmiştir. Dün akşama kadar yüz altmış kişi tevkif edilmiştir. Bunlardan yirmi dört kişi mücrim sıfatıyla ananda ibkâ edilerek mütebakisi sıfatıyla tedbîri ihtiyati olmak üzere vilayetlere gönderilmiştir. Vilayetlerden mevrûd müteaddit telgraflar efkâra tesir edebilmekte ve mücrimlerin derhal tecziyesine lüzum kılacaktır.

–Ajansı –

Londra–25 Teşrîn-i sâni – Sulh muâhededesi müteallik icraâtı lâzımenin ittihazi kıtam bulduğundan sonra İtilaf Devletleri imparator teslimini Hollanda'dan talep edeceklerdir. Tahliyesinin iki sene bidayetine Londra da başlaması intizar ediliyor.

(Mukataam -hususî)

Londra–24 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Mebusan'da Almanya'nın hala yarım milyon askeri bulunduğuna dair vuku bulan suale

cevaben Mister Bunarlidu demiştir ki (bu haberin olduğuna eminiz, meclis-i âli muâhede ittihazı için bu meseleyle şiddetle işgal etmektedir. Almanya idaresinin meselesi için muâhedenin tasdikinden sonra mevk-i tatbik Konulabilecektir Paris Meclis-i İtilafiyesinin en mühim vazifesi bu meseleyi tayin etmektedir. Mareşal Koauş'un da bu hususta etmeyeceğinden eminiz . [s.4]

–Routeer

Paris–26 Teşrîn-i sâni - Bulgar hükümeti muhacirleri himayesi için Yunan hükümeti ile bir mukavele imzasına karar vermiş.

–İtalya-

Paris–26 Teşrîn-i sâni - Amerika Heyet-i Murahhası Washington'a hareket etmek üzere 10 Kânun-i evvel'de Paris'i terk edecektir. İtalya Murahhasları 20 Teşrîn-i sâni'de Roma'ya avdet ediyorlar.

–Router-

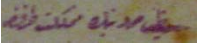
Roma–26 Teşrîn-i sâni-Bir Ermeni –Gürcü mukavelesi akdedilmiştir.

–İtalya-

Paris–25 Teşrîn-i sâni - Yugoslav murahhasları ve gönüllülerin Kuyyum üzerinden çıkmalarını konferanstan talep etmiştir.

–İtalya-

Roma–22 Teşrîn-i sâni - Resmi Sosyalistler partisi aleyhine tezahüratta bulunmak üzeredirler.

New York–26 Teşrîn-i sâni - Cumhuriyet-perverân reisi Mösyö Tanis muâhedenin hayret ve teessürle karşıladığını beyân eden bir not neşir etmiştir. (muharebeyi zafere kadar devam ettiren Amerika ahalisi şimdi de yine aynı azim ve katiyetle sulhu tutacaktır.) diyor

–Router-

Berlin–26 Teşrîn-i sâni - Almanlar tarzında balon üç sathi tayyareler inşa etmektedirler. On üç bin kişi tayyarecilik talimleri ile meşgul.

–İtalya-

Washington–26 Teşrîn-i sâni - Amerika'nın muâhede için Avrupa'nın leyine olarak pek uzun müddetli bir kadro tayini için bir komisyon teşkil olmuştur. Bütün Avrupa limanlarında Amerika mübadelesi için behri acentelerin tesis etmiştir.

-İtalya-

Berlin–27 Teşrîn-i sâni - Meclis-i âli muâhedeye iştirakini kabul etmiş ve Romanya senet üzerindeki Bulgar muâhedesini imzalamak üzere sekiz günlük bir mühlet vermiştir.

-Havas-

Berlin–26 Teşrîn-i sâni - Meclis-i mebusânın yeniden kral irad ettiği bir nutukta Mısır Romanya'nın itilaf milletlerden oluşan tekid etmiştir.

-İtalya-

Berlin–25 Teşrîn-i sâni - hükümet ordusunda terhîza istikbal etmeye karar vermiştir.

Bâdiye, nu.30, 28Kasım 1919, s. 3-4.

İCMAL-İ VAKAYİ:

Türkiye'ye Dair

Türkiye hakkında malûmatımızın en mühimi Mustafa Kemal Paşa'nın bundan böyle hükümet evamirine inkıyat edeceğine dair beyânâtıdır. *İtalya* Ajansının bildirildiği haberde Prens Sabahaddin Bey kabineye bulunacağını ve tezahürât-i siyasiye karşı muhafız anlayışa bu haberleri sultan Mehmet Şarbalı Hazretlerinin Halili hakkında deveran eden şaiyatı red-i lâfzî etmektedir. Bundan şu anlaşılıyor ki hükümet-i Osmaniye'nin siyaseti fark edilecek bir suretinde tağyire uğramış ve bunun maye-i tezahürâtı hükümetin sulhun tatbik akdini talep etmiş olmuştur.(*Mukataam*'ın icmali siyasinden)

Bâdiye, nu.30, 28Kasım 1919, s. 4.

MISIR VE SURİYE HABERLERİ

Mısır fevkalâde kampları Mareşal Loid Elberi evvelki gün İskenderiye'ye gitmiş ve oradan Barka üzerinden ve Deke Brüt'e azimet etmiştir. Müşarünileyhi Suriye'nin Fransa askerleri tarafından işgaline müteallik olmak üzere General Guru ile görüşmeyecektir Mısır altı gün tecavüz etmeyecektir. Kerk ile Suran mıntıkası Filistin'e tabi olan yakında o dairedaki İngiliz askerleri bırakılacaktır. Leysi İlmi Paşa'nın Mısır'ı gezdiği şaiye olmuş da bu haber doğru değildir müşarünileyh görüşüldüğü biliniyorsa de oradan kalkıp kalkılmadığı muhaldir. Suriye'de vaziyet vahimdir her gün daha ziyade kesp-i şiddet eylemektedir. Şâyân-i zararlara nazaran Suriye hükümeti   arasında ki mıntıkaya asker sevk etmiştir. Bu mıntikalar Fransa idaresine ilhâk üzere oluşuyordu. Suriye hükümet askeriyesi sahil mıntikasına bu bapta sevkini muvakkati mani edilmekte Lübnan ve mıntika-i muhârebesi yükselmişti. Lübnan'ın vaziyet-i iktisâdisi pek fenadır. Müşahede harp bir devamıdır. Harp talimleri yapılıyor. Fransa ve Suriye askerleri arasında daha kabili ihtiyaç görülmektedir...

İskenderiye da mukim zevatın birine şahit gelen malûmata nazaran Şam ile Suriye arasında cereyân eden müzâkerât mecmuasında ümerasına ittihaz edilecek her türlü tedbir Mısır Heyet-i Murahhasa reisi Paşa Mısır hükümeti müdâfaa reisi Wilson'dan rica etmiştir. *Mukataam* hususî muhaberenin istihbarına nazaran avdet Mısır ahvalinin heyetinin itirafına müteallik olup orda mühim beyânâtın-da böyle demiştir.

Dünkü nüshamızda ki Suriye haberlerinde ismi zikir ettiğim küçük biraderi olup El-yevm müşarünileyh Suriye'de talim-i vazifesi ifa eylemektedir

31.SAYI

BU GÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK? VATANDA SAHANI VİFÂK

Memleketimizden son aldığımız gazeteler ve evvel ki günden beri vürûd etmekte olan Ajans telgrafları bize ümit bahş bir vaziyet-i dâhiliye-i tasvir ediyor. Filhakika hiçbir vatanperver tasvir olunamaz ki şimdiye kadar pek çok Ajansların mütemadiyen verdikleri acıklı havadislerden dolayı derin tesir ve duymuş olmasın.

Memleketin beş senen harp umûmiyenin felâketlerine masruf kıldıktan sonra bir de mütâreke devrinin tamamen arz ve ihtiva eylediği elem ahvaliyle de kuyûd etmiştir ki bundan herkes müteneffir olmuştur. Yalnız şurasını bütün vatanperver kalplar kabul eylemektedir ki memleketimizin geçirmekte olduğu son tesirât evlad-ı vatanın mahsus hatası olmaktan ziyade ve tecelliyatın bir sidir. Bundan şahıslara ait hataları görmek elbette benim olunmasın!. Hata edenlere karşı hükmi hukukiyeyi, diriğ etmek vazifeyi vataniyemizdir. Ne vardır ki bu güne kadar sulh akdedebilmişiz bizim taksiratımızdan değil, asla değildir bunun aksine idea edenlerin fikirlerini doğru görüyorum... İstanbul gazetelerinden mustakimen Mustafa Kemal Paşa'nın dünkü gazetede ki beyân nâmesini dikkatle birkaç defa okudum. Bir hatt-ı vatanperveri duydum... Paşa'nın bundan evvel makam-ı sadarete gösterdiği gibi bir beyân nâmesini okumuştum... Onda [vatanın geçirdiği pek mühlik şerait-i milliye hayatından doğan hareket-i milliye] deniliyordu. Mustafa Kemal Paşa hareketi hakkında çok sözler söyledi, çok şeyler haber verildi... Fakat Paşa'nın intihabat hakkında ki beyân nâmesi bu gün Anadolu'da ki intihabatı Hareket-i Milleyenin icrası tesir etmekte olduğu anlaşıyor... Hem beyân nâme öyle ki bu fikir de evvelen bir şahsiyetin istihdaf ettiği gayeyi milliyenin azimeti yanında siyasî meselelere tenzil etmek gibi bir hata-i azimi irtikâp etmeyeceğini de

gösteriyor...(tenzil) demek siyâsi meseleleri kıymetinden düşürmek istemiyorum... Fakat Kemal Paşa'nın intihabata karışması hareketin gayesini de kıymetinden düşürüyordu. Hâlbuki o muhtasar milli bir gayeyi tazip etmek vatanın elâ mertebeye hizmet eylemiş ve binaenaleyh şükranı milliyeye hakkı kazanmış oluyor Mustafa Kemal Paşa'nın hükümetin her türlü evamirine bade-ma tamamıyla edeceğini ve bu suretle mesâili dâhiliyenin daha ziyade kasap-i intizam edeceği anlaşılıyor... Esasen hükümet-i hâzıra bîtaraf ricâl-i devletimizden mürekkeptir. Hasbîn Allaha ifayı vazife ediyorlar. Bir yıldan beri az çok işleri bir düzene soktular bir şey söylüyor. Böyle vatanperver ve bîtaraf ricâl-i hükümete mâlik olduğumuza bilhassa şunlara da memnun olmalıyız. [s.2] Bunların vazifeleri güzel bir intihabat bu vazife müşkülât çıkarabilirse tabii bütün milletin teveccühünü celp etmiş olur ki bu suretle esasen Sabahaddin Bey dâhili hükümet-i hazıranın evamirine itaatiyle tezahürâtı siyasiye de bulmayacağına da aldık... Bir tarafın Mustafa Kemal Paşa'nın değer taraftan Sabahaddin Bey aynı zamanda hükümet-i hâzırayı bu suretle takviye etmeleri bizim pek bir manzara-i siyasiye arz ettiğimize hadim olur. Vatanda tecelli eden bu sahneyi vifakın huzurunda bir resmi tazim de diyorum.

1335 12 Teşrîn-i sâni FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra-26 Teşrîn-i sâni - İtilaf Kuvveyi Muhtelifesi tarafından işgal edilmek üzere leri talep edildikten sonra Yunanlılar İzmir vilayetini işgalinde yalnız başlarına kalmışlardır. İstanbul'dan gelen haberlere göre bu halin sebebi eylemiştir. Fakat bu vilâyette sakin Türk ve Romların

meşhûr olan ad olunanların binaen bu keyfiyetin ihtilâli asayişe sebep vermesi mümkündür.

(*Mukataam* -hususî)

Londra–26 Teşrîn-i sâni-Selanik'ten gelen bir tebliğ'e göre ber-vach-i âti yazıyor: Meclis-i Âli'nin kararına tevfikân Âsyâ-i Sugra'daki itilafiyûn komutanı General Tarafında verilmiş emir üzerine Yunan askerleri dakîken işgal için temdit edilen yeni mıntıkaları işgal eylemiştir. İstanbul'dan gelen bir telgrafta derç edildiğine göre İzmir'de itilaf kuvvetleri tarafından işgal edilmek üzere mıntikasını işgali yalnız Yunanlılar terk edilmiştir. Müşkûlât cedide şiddeti fütur kılmaktadır.

(*El-İhram* -hususî)

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s.2.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

Paris–26 Teşrîn-i sâni - Bulgar heyet-i Murahhasa reisi İstanbul'un eski Bulgar muâhede-yi sulhiyesini imza etmiştir.

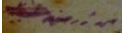
Paris–25 Teşrîn-i sâni - Meclis-i âli meselelerinden birinde Alman heyeti Murahhasa reisi vakilinin müzâkeresini okumuştur. Reisi vekili bu müzâkerede hükümeti ihtida edinceye kadar müteallik itilaf müzâkerâtın talep etmiştir. Paris devair-i siyasîsinde bu talebin Müttehide Amerika da cereyân eylemekte olan ahvalinden müspet olmağa ve Almanlar itilafiyun beyânında bir ihtilaf zuhuruna kâni bulundukları beyân edildiğindedir. Meclis-i âli verdiği cevap namede muâhede-yi sulhiye tâ tasdikine müteallik olan ve Almanya'nın serian beyânını talep etmiştir.

-Router-

Paris–25 Teşrîn-i sâni - Alman heyet-i Murahhası ile tekdirlerden şu anlaşıyor ki meclisi âli Muâhede-i Sulhiye ittihazı hususunda müzâkere üzere ile birlikte giden erbabı ve kuvvetin azmini Almanya'nın beyânâtı koyacak bir sahil sayesinde telaki eylemektedir

meclis âli iade eylemek tehirine müteallik her türlü mesuliyeti Almanya'ya atfeylemekte.

-Router-

Paris-25 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli Romanya'ya ve Bulgar Muâhede Namesini imzası talep için ve 1 Kânun-i evvelle kadar mühlet verdiği bir protokol tahrir etmek üzeredirler.

-Router-

Berlin-22 Teşrîn-i sâni - yeni bir takım tezâhürât başlamışlardır. Bu önünde toplayarak [s.3] ile mâ-ba'd imparator ve orduyu demiştir. Mareşal Lodrduf imzaya bir nutuk irad ederek methüsenâ eylemiştir.

-Router-

Roma-22 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Âli iktisadi vazifesini ikmal etmektedir. Cemiyet-i Ümem'e müteallik mukarreratı Kânun-i sâlide Paris'te iktiza edecek ikinci celseye Tahir edilmiştir.

-Router-

Roma-25 Teşrîn-i sâni - Sosyalistlerin intihabatında ihraz-ı muvaffakiyet eylesinden yalnız kabineye değil ayrılmağa handan-i kraliyete müşkül olacak bir buhranı zuhurundan korkulmaktadır. Yalnız sosyalist mebusların dimağları ihtilâl hisleri ile meşbu ayrılıp bunlar Bolşevikleri olan siyaset taraftarı ve fırkaların üzerinde icra-i nüfuz eyleyebileceklerine ümit buluyorlar bu fırka 55 mebus içinde imzaya mâliktir. Bunlar Meclis-i Mebusa'nın küşadında yine çıkarıp krallık tatbikinin vukusuna mani olmağa ve kralı takbih eylemek üzerine hücum etmek niyetinde olduğunu rivayet ediyorlar.

-Router-

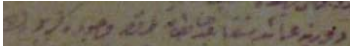
Almanların Yeni Mefkûresi

Berlin–22 Teşrîn-i sâni - Harp ları tarafından yapılan bir içtima de idare-i ulum ederek reis cumhur Mösyö , bütün mileli cihanın harbin en büyük çıkarlarını dermeyân etmiştir. Harbin vasfını bütün ve teşkil yerine ifadesi lâzım geleceğini de bildirmiştir. (istikbale beynelmilel bir ahengi ve telifi istiklâl-i siyasî görmelidir. İnsaniyet selâmet-i hakikîye güzîde eyleyecek onun hakikî birde umum mileli akvam tarafından kabul eylemiş maddesidir.

-Router-

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s. 3.

Venizelos Aleyhinde Heyet-i Fesadiye

Atina–25 Teşrîn-i sâni - Konstantine vücuda getirerek Venizelos'nin katli ve idareye maksadını takip eyler bir heyet-i fesadiye keşif olunmuştur. Tetkikata bir suret tahkikat devam olunmaktadır. Tam itiraf edilmiş ve bütün harp müstakimen bulmuştur.

-Router-

Roma–26 Teşrîn-i sâni - Roma'da ki Yunan sefiri ordu tarafından Venizelos'nin muhabbet parver edilmekte olduğunu ve Ürdün kralı bulunduğu dermeyân etmiştir. Konstantine taraftarlarını tevfik edilmiştir. On altı zabıtan mühim bir kısmı sabık olup Konstantine hareket etmişlerdir.

-İtalya-

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s. 3.

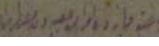
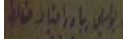
Mısır Ahvalı

Beyrut'a azimet ettiğini yazdığımız Beyrut'ta birkaç saat kalarak General Guru ile görüştüktan sonra avdet etmiş dün Kahire'ye muvasalat eylemişti. İngiliz hâriciye nazırı Lord'u görerek Mısır'a dair bulmuştur. Bu beyânât arasında nazır Mısır üzerindeki İngiliz

muhârebesinin Almanya mesâili muâhedesini vaazı devletlerin kâfesi tarafına tasdik olduğunu binaenaleyh Mısırlıların mesâilinin ikasına mahkûm bulunduğunu beyân eylemiştir. heyeti bahsederek nazır bu heyetin vazifesi hakimiyet-i dâhiliye makamının tedrici bir surette meded etmek oluşunu ve heyetin bu daima nazarında tutuğunu söylemiştir akdeylemek sulhun şekli ne olursa olsun mesele mayenin halline müteallik nokta-i nazarı keşide edeceğini ve Mısır'ı Türkiye'ye rapteden siyasiye nihayet bulmuş olduğundan Mısır üzerinde İngiliz muhârebesini itiraf keyfiyetinin Türkiye muâhedesinin bir cüzü olduğu bulunduğunu aleve eylemiştir.

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s. 3.

Dâhili

Dün gece hastanda olarak yatmakta olan otuz beş yaşlarında zabıt vekil-i İbrahim Cemil Efendi kendisi boynundan kuşağıyla   lerine açık suretiyle intihar etmiştir. birkaç günden beri alaim-i cinnet müşahade olduğu ve bu intiharın sebebi cinnet olduğu vuku bulan tahkikatımızdan anlaşılmıştır ve öğleden sonra Müslüman mezarlığında defn olacaktır. Allah rahmet eylesin.

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s. 3.

HAYATTAN İSTİFA

-Ma'bad-

Müstensih: İdris Sabih

Sigara yerine denizin sahildeki serin ve tuzlu havasını teneffüs ve hata

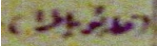
 içilir!

 pek fena sarhoş olur. Meyhaneye avdetinde orada ekseriyetle kavga ve dayak vardır. Ah zalim erkek biliyordum bu yaramaz herif, kardeşlerinin başlarına pek çok yaratan bir

 zuhur ediyor!.. İslâm ve Ermeni, Rum, Yahudi şurada ne güzel geçiniyoruz. Pek nadir mahallemizin asayışı cidden tam gazetelere yazılan haberlere kıızıyordum. Bütün ağırbaşlı, dur-endiş nazırlara başmuharrirleri ittihat ve bizim kadar olsun başa pek ayıp olur!

Hepimiz yekdiğerimiz hakkında samimi geldiğim geceler her kesin uyuduğunu düşünerek ayakkabımın ahista görüntü yapmamasına dikkat ediyordum.   bu tefrike cinsi ve mezhep bütün komşu çocukları için   bakarken kendi edecek işte baş başa sana itiraf ediyorum, komşulardan memnunum. Fakat asla olduğu gibi   amcam beni teselli için   kalan bir buçuk olsa bile dediğim gibi ölüm pek yakında ihساب-i muamelesini icra eleyecektir! Dört senelik İstanbul hatıratım. Birkaç ile bir o kadar burayı ihtiva edebilir ve bütün menkıbelerim hemen beşi aşmaz.

Fakat burada her türlü var. Cinayetler, su-i kastlar o kadar çok ki... En kanlı bunların faillerini takip edecek büyük bir şairin ifadesiyle “benim gamzeyle katliâm” baban kadınları takip için umumiye halde adam-i mesuliyeti beyan ediyor! Divan-i harp , güzlerle esliha-i memnudan olmadığına dair henüz bir karar vermediler. Kadınların mahkûmiyetinden bahsediyorlar... Onlar ile bu kadar olmakla beraber fakat kuvvetleniyorlar! Hepimizin yanlışı olarak söylediği gibi hâkimiyet Rusya Çarında değil,

 şerhine mukabil () kilise kuvvetine bırakılan
 isimsiz bir çocuktur. Yalnız başına bütün eden fütuhat
 yanında Ehl-i Salip ordularının bir karınca olamaz!.. O
 kadar   bile aziz baba da daha çok
 sevildi.

Dünyada yalnız siyasi mahkumları mı vardır?.. mazlumlarını
 ne yapalım? He halde katiyen biliyordum ki kadınlar, erkeklerden
 intikamlarını pek güzel alıyorlar ve biliyorum beni , edecekler!..
 Fakat benim ne suçum var...

Bütün düşüncelerim, günlerim, gecelerim, hepsi onlara hata yemin
 ederim ki kalbim bile benim değil, onlarındır ve mahsus onların namı ve
 hissine çarpıyor; ha burada beni öldürecekler!..

-Bitmedi-

Bâdiye, nu.31, 29Kasım 1919, s. 4.

32.SAYI

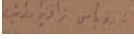
BU GÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK?

Memleketimiz, iptida-yı muallim bulmayarak en devr-i pür mahrumiyet içinde kıvırıyor, Badiye, [REDACTED] kendisince Anadolu'nun ve bütün vatanın mini minilerin okutmak için Türklüğün asil ve necip kalpli gençlerini hazırlamağa davet ediyorum.

İNTİHABATIN GAYESİ NEDİR?

Memleketimizde intihabat hâlâ devam etmektedir. Meclis-i Mebusa'nın Kânun-i evvel'in intihasında içtima edebileceği geçen gün telgrafla bildirmekteydi. İntihabatında milletin kâfi üzere bir alâka gösterdiği anlaşılıyor... Bu pek mûcib-i memnuniyet bir haldir. Zira bilumum mesaili hayatîye-yi Türk hall ve tesviyesi Meclis-i Mebusan'ımızın elindedir. Orada husule gelecek kuvvetli bir ekseriyet-i müteaddit mesâili hayatiye için etrafında birleşerek memlekete yeni bir hatt-ı hareket çekecek ve kemâl-i azîm ve metanetle hepimizi o yolun üzerinde bürünecektir. Bu milletin bu asırda meşrutiyet mevcudiyetini tasavvur etmek muhaldir. Her türlü felâketlerimizin menşe-i milliyi, meşrutiyeti riayet olunmamasından mütevâliddir. Muhârebe de masraf kıldığımız hazine, hiç değilse milletin gözünü açmış ve onu mukadderâtına hamiyet vermekle elde edilmiş ise de yine muttali olmak lazım gelir... Bir memlekette her türlü vazifeye davet eden Meclis-i Mebusan'dır.

Bizim Meclis-i Mebusan'ımız bilhassa şedit bir murakabe ile memleketin ihya etmesini bir mihver-i [REDACTED] tarafından dondurmağa ikdam [REDACTED] eylemekte-dir. Her şeyden evvel [REDACTED] için melse-i musâlahadır. Musâlahaname-yi milli hakkında cereyan edecek müzâkerât [REDACTED] mebusanların vatani [REDACTED] dereceye kadar kabiliyet gösterecektir.

Mesâil-i memleket görecek   iktidarın izhar eylediğine meclisi mebusan istiklâli milliyemize yeni bir istinat hakikat filhakika bu gün bizim aleyhimizde şedit bir cereyân vardır. O cereyânın mevçlerini bilhassa bizim en küçük hareketimizi dikkatle göstereceğimiz Suriye üzerine ittihaz karar etmek gururunu faziletlerinden düşmeleridir. Bu nokta-i nazardan sulh meselesi hakkında ki müzâkerât adeta bir imtihanı demek olacak... Şayet millet mukadderâtına çok merbut olur ve azim hayat bundan diploması mevkilerinden edeceğimiz belidir. Meclis-i Mebusan'a sulh meselesini tanzim etmekten sonra senelerce [s.2] felâketle yaratmış bir memleketi ıslah ve ihya etmek vazifesi ile karşı karşıya gelecektir. Bu o kadar mühim bir kudrettir ki ifratı ve tefritin hazar edilmedikçe bir netice istihsal edilmiş imkânı budur. Mebuslarımızın gözü daima vatanın şefaât-kâr nazarlarla tevcih ederek her türlü görmeli, sonra bunları tatbiki için kuvveyi icraiye karşı vazifesini ifaya şûtab etmektedir. Memleketi müstâcilen intizamsızlığından, kanunsuzluktan kurtarılmalıdır. İcap edilse gecelerde içtima eylemeye bila-fasıla çalışmalı... Bu vatani yeni bir hayata mazhar kılmaktır. Meclis-i Mebusan birçok Kânunları yapmak mecburiyetindedir. Bugün maalesef elimizde bir intihabat Kânunu yok... İntihabat-i hâzıra kararnameyle oluyor... On senedir İntihabat kanunu yapılmış birçok muvakkat Kânuna rağmen (Ana Kânunlar) hulasa-i kelim gelecek Meclis-i Mebusan'ın pek mühim vazifeyi ifasına kabiliyetdâr olabileceği için memleketin muktedir evlâtlarından terkip etmesini en büyük muvaffakiyet vatanımız olacaktır.

26-Teşrîn-i sâni 22 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.32, 30Kasım 1919, s. 1-2.

İSTANBUL POSTASI

El-İhram Gazetesinin muharrirlerinden biri Dârülfünûn-i Osmaniye musâlahalarından [REDACTED] Efendi ile İntihabatında meşbuların vaziyeti ve Osmanlı meşbuları intihabatın cemiyetin faâliyetine dâir tatbikat eylemiştir. Muharririn bu hususta sorduğu suallere cevaben [REDACTED] efendi sabık Selanik Mebusu Karasu Efendi; Milli Kongre davetine icabet etmemekle itham ederek yedi ay evvel Meclis-i Mebusan azâlığundan istifa etmiş olan Karasu Efendinin milleti meşbuasını temsil edeceğini beyân etmiş ve intihabatın cemiyetini teşkil eden zevatı hem meşbu hem Osmanî'ye Meclis-i Mebusan [REDACTED] ettiği mebusların [REDACTED] resmen ve ruhen mevcudu demek Meclis-i Mebusan da Osmanlı mevhibelerinin menafini müdâfaa edildiği vakit memleketin ızzar edecek bir vaziyet almak mümkündür. Ruhen Osmanlı demek, memleketin menafî için maddî manevî, canen, bedenen fedakârlıklarda bulunmak demektir. Bu evsafı haiz olanlar millet-i meşbua namı hakikî milletleridir.) demiştir.

Rum Mahfilinde İhtilâf

İntihabat mesâilinden [REDACTED] hükümet-i Osmaniye'ye karşı takip edilmekte olan tarzı hareketinden dolayı Rom Muhafil-i siyasiyesi erkânı arasından [REDACTED] mahkûk eylediği haberi almıştır.

Bâdiye, nu.32, 30Kasım 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra–27 Teşrîn-i sâni - Hindistan ile alâkası bulunan İngiliz mahfil-i resmisi muâhede-yi sulhiyede İstanbul'un Zatı Şahına payitahtı olmak üzere

terkini vacibinden görüyorlar. Bundan başka yapılacak her türlü bir muamelenin hayat-i İslâmi'yeyi tahrik edecek itikadındalar.

– *El-İhram-Hususî*

Londra–22 Teşrîn-i sâni - İstanbul'dan bildirildiğine nazaran Dâhiliye Nazırlığı valilere gönderdiği bir tescile meclis-i milletin suratı mümkünle ile içtima etmek üzere intihabatın şerhen emir etmiştir. Osmanlı murahhasları Paris'e davet etmeden evvel iki millet Mebusları ile hükümet pek mühim mesâili tetkik etmeğe arzu ettiğini aleve etmiştir. [s.3]

Bâdiye, nu.32, 30Kasım 1919, s. 2.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Londra–26 Teşrîn-i sâni - Resmi bir beyânatından anlaşıldığına göre bulunan Bolşeviklerin büyük murahhasları Muç Bolşevikleri ile Afganistan arazisinde bir ticaret muahedesini akdetmek üzere Kabil'e müteveccihen yola çıkacakmışlar.

(*El-İhram-Hususî*)

Washington–27 Teşrîn-i sâni - Reis Wilson'un Sitaku tarafından tasvip ve teyit eylemek kabul-i ihtiyat bazılarını kabul edeceği haber veriliyor. Cumhuriyet fırkası reisi Mister Taft ahaliye muahede-yi sulhiyenin imzasını tevcih eden bir beyânnâme neşir eylemiştir.

-*İtalya*-

Dersaadet–27 Teşrîn-i sâni - Bugün Mösyö İstanbulviki Bulgaristan'da muâhedeyi imzalamıştır. Rumanya ve Yugsilavya murahhasları hazır değillerdi Mösyö Litubinuf Amerika ile müzâkerâtın önümüzde Kânun-i evvel ayında hatım bulacağını tehdit ediyor.

-*İtalya*-

Paris–27 Teşrîn-i sâni - Harp Murahhasları şimdiden muahedesine sulh mavadı etmek için hükümetlerinden salahiyet-i lâzime aldıklarından mezkûr Muahedeyi imzalamışlardır. Murahhaslar sekiz günlük

bir müddet zarfında hükümetlerinden lâzım gelen salâhiyeti alacakları emerindedirler.

-Havas-

Paris-27 Teşrîn-i sâni – Bu sabah Bulgar Muâhede-yi sulhiyesi () belediye dairesinde imzalanmıştır. Havanın yağmurlu olmasına rağmen birçok etrafında toplanmışlardı. Bir ediyor süvarilerde etrafta teşkil ediyorlardı. Saat ondan biraz sonra murahhaslar gelmeye başladılar. Kendilerini, muahede kanununa imza eden Mösyö Vilayem tarafından kabul edilebilir. Mösyö Flâmenko saat onu yirmi beş geçe kalabalığa selamı ve alkışları arasından dâhil oldu. Bulgar Murahhasları onu kırk geçe geldiler. Merasimi askeri icra edilmeden belediye dairesine dâhil edildiler, Mösyö Flâmenko celsenin güşadını tebliğ ediyor. Bulgar murahhasları muâhedeye merbut mevâd üzerine imzalarını etmeğe davet etti. Mösyö İstanbulviski'nin seri adamlarla oturdu. Muhtelif protokoller üzerine imzasını vazih etmeli. Bunu İtilaf Murahhasları da imza ettiler. On birde Mösyö Flâmenko celsenin hatim bulunduğunu tebliğ etti avdetle Bulgar murahhaslarına karşı merasimi askeri ifa edildi.

-Havas-

Bâdiye, nu.32, 30Kasım 1919, s. 3.

MISIR HABERLERİ

Londra-27 Teşrîn-i sâni – *El-İhram'ın* mahsusundan:

İngiltere'de Mısır tayyaresinden yüz kişi elerinde “Mısır, salahına addı olanlar ahali kurşunla vurulmasını mani etmesini İngiltere demokrasisinden rica eder” usaresini mavi yaprakları olduğu halde şekilde () dolaşacaklardı

Romalıdan gelen bir telgraf name İtalya'yı teyit edilecek menafi mukabilinde İngiltere zaten Mısır üzerinden daha himayesini tasdiki için icrâ-yı müzâkerât eylemek üzere İtalya Hârice Nazırı Niyur Sakiya

Locu'nun Londra'ya gideceğini bildiriyor. Kahire'de Bilar hakkında resmi silâh [REDACTED] bir beyân nâme neşir eylemiştir. Beyân nâmede buna muhalif hareketinde bulunan hakların mühakim-i askeriye önünde [REDACTED] masun kalacaklarını ilân kılmıştır.

Mısır meselesi İngiliz efkârı umûmîyesini şiddetle işgal etmeğe başlamışlar *Biblu* İngiliz gazeteleri Mısır ahvalinin hakayikine dair malûmat almak üzere Mısır'a hususî muhabereler izamına karar vermişler.

(*El-İhram*)

Suriye Haberleri

Sevk edildiği bundan evvel yazılan [REDACTED] İlmi Paşa'nın öğle yemeğini tenavül etmek üzere davet edildiği İngiliz Generali [REDACTED] hansından çıkararak ansızın tevkif edilmiştir. Bunun [REDACTED] den Paşa'yı müşârunileh General tarafından [REDACTED] başkomutanlığın bu hususdaki emir nâmesi göstermiştir. Bunun üzerine [REDACTED] Paşa'nın hanesine gitmek için müsaade istemişse de tabî [REDACTED] edilmiştir. [REDACTED] General Guru'nun kumandasına [REDACTED] [REDACTED] [s.4]

Bâdiye, nu.32, 30Kasım 1919, s. 3.

HAYATTAN İSTİFA

Müstensih: İdris Sabih

-Mâ-ba'd-

Yârim, kimi mesul tutabileceğim, hangi birini?

Çilek ve vişne sokağındakileri mi? Cevizliğime gelenleri mi?

Modadakileri mi, çayırdakileri mi?

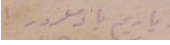
Eminim, beni tanımazlar... Şu her zamanki siyah elbiseli uzun saçlı zayıf çocuk, sinemaya ait bir ilan varakası kadar olsun şâyân-ı tetkik değildir! O kâğıt parçası bile onlara kendileri kadar değildi bana müşfik güzel bir gece va'd edebilir!

Fakat biçare ben alelumûm bütün hanımefendileri tatlı uykularından ilân ve bizar edecek bir kabustan başka ne olabilirim!..

Pek yumuşak ve gafil bulunan bir iki nazar beni hasta ve çekerek mevcudiyetime tesadüf etikten sonra bir daha avdet etmemek üzere öğrenmiş ve firar etmiş bulunuyor.

Bununla beraber inkâr edemem ki gözlerimde tevakkuf ve ısrar eden yoksa gözleri hatırlıyorum. Meselâ Sarmazil Hurtans pencerenin önünden her geçtiğinde mesirene bana bakar, haftalık vukuât mevzubahis ederek gazeteler üzerinden uzun düşündüren veremin her günlük sefahat tahribatına dair gözlerindeki bir şey bulmak ister ve yine mesela! Kadim mabatların narin ve nefis mermer sütunları hatırlatan mühürdardaki gazal-hânı her gün bir gamze ile beni süzer ve hiç şüphesiz bu kadar zayıf dermansız olduğum halde hâlâ nahil olmadıkça hayret ederiz!

Ah, bu o kadar büyük harika mı?

Sütten başka bir şey içmeyen, bir zavallı yegâne gıdası hiç şüphesiz benim gözlerim kadar lütfen uzattıkları o yârimin gamzeleri hiçbir zaman bir tane olmayacak olan

Aman, bu hanımlar!... Şurada, hep birlikte aynı havayı teneffüs ediyoruz. Aynı toprakta beraber yaşıyoruz. Aynı vapur ile gidip geliyoruz. Lodosa, bu poyraza hepimiz aynı derecede alâkadarız; hata, saatlerimizin akrabaları, da bir, ah, lâkin eşit yürümek? Kalplerimiz aynı daraban ile çarpıyorlar ve... Aynı çarpacaklar!..

Vapur iskelede tesadüf ettiğim çiftlere o kadar hukukum var ki!.. Kadınlardan ziyade bazen kocalarına kızıyorum. Ha, bunlar bunlar daima ihmal edilmiş tıraşları, ellerinde renkli paketleri, ordaki tabaklarını kulübelerine nakil ettirecek kadar şedit siyasî hacı Beylerin şükrü kadar kuvveye malik olmayan vicdanı ve felsefî akideleri bile gözlerinin

önünde olup biten en merak-engîz sahneler gazetelerinin nüshalar perdelerine çekmiş mütemadiyen havadan, sudan [redacted] şikâyet eden bu adamlar!

[redacted] o kadar hasta ve müstesna zevcelerinin dudaklarına tercih eden, [redacted] ayak sevmelerini [redacted] yüreklerden kaç nankör biliyorum... Sevgili bahriye [redacted], ah yâri sevenlere müsaade etseler! Gazetelere, derslerime, kitaplarıma şiir ve [redacted] şairleri okunmağa lââyık bulmuyorum...

Onların karşılıklarından payamları ayrılmaz nâle ettikleri sevgililerinden ziyade kafiyele bile meşgul olduklarına eminim!
Artık hayattan istifa ediyorum!....

-Bitmedi-

Bâdiye, nu.32, 30Kasım 1919, s. 4.

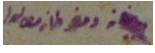
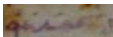
33.SAYI

BU GÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK?

Erzurum vilâyeti resmi mecmua-i nüfusu bu gün yüz on yedi bin kişiye inmiştir... Sevgili vatanın öteki evlâtlarında nüfus itibarıyla aynı azınlığı gösteriyorlar. Yarınki ümidini bu gün Türk gençliğinde baba olmak vatana nüfus yetiştirmek azmın ve isteğini görmek isteriz.

ESASÎ MÜHİM

Mütârekeyi müteakip husule gelen tebdil-i siyasi, memleketimizin muhtelif siyasi fırkaların vücut bulmasına müncer oldu. Fakat tarihî siyasî bilumum etmiş siyasî fırkalar kayıt etmediği için bize dahi büyük neticeler elde edilmesi kabil olamaz idi bizimki hiçbir mıntıkada arzu etmiyoruz. On senedir   ne yapmaktaysak aynen sairî memleketler de görmüş hallerdir. Macaristan'da yirmi yedi fırka-i siyasiyenin vücut bulması onun hatm-i hayatına delalet etmediği gibi bizde bu muhtelif siyasi fırkaların ciheti neticeler elde edilmeleri de memleketlerin inkişafında meşrûta nail olabileceğini göstermez!.. Meşrût bulunan geçeceği yerler bunlardır... Buradan ister istemez geçmek mecburiyeti vardır. Binaenaleyh bu zeminde dermeyanı hiçbir veche haiz olamaz ben bu siyasî fırkaların basit-i teşkilâtından ibaret olduğu fikrindeyim. Henüz müstakbelin yani önümüzde ki Meclis-i Mebusan'ın ekseriyet fırkasıyla fırkası mürekkep olacaktır. Bunlar ne gibi esasî takip edecekler bu malûm değildir. umumiyetle Fırka kuvvetleri değil nüfuzuyla geliyorlar. Bunun bizim gibi siyasî teşkilâtın gitmemiş memleketler de pek tabîî bir keyfiyettir. Fakat aynı zamanda şu şimdiki halimiz için mûcibî memnuniyettir. Meclis-i Mebusan da öyle ümit ediyordum ki, yalnız vatan

düşüncesi hâkim olacak ve mebuslar fırka fikirlerini değil, vicdanlarına munkâd olacaklardır şimdide meseleler bir kitle-i müteakibileyi belki , fakat her halde vücuda getirecek.. Bunların tabî bir kısmı gizli olacak ve müstakbal hükümetimiz bundan tevlit edecektir. Acaba bu ekseriyet ve fırkasının hutut-i umûmîye hareketi ne olacak? Ne olmak icap edecek?...Her vatan perever için istikbal ve vatanın hulasa-i itimadı şart olacaktır biz artık bu felaketten sonra memleketimizin mukadderatını bile sevk ve idareye kadar bir ekseriyet fırkası vücuda getirebilmemiz ümidini besliyoruz: siyasi programlara memleketin bizim sahifelerle [s.2] Kurtaramaz... Bize mulum ve pek basit insanlar

1-Memleket Kânunlarına ve Kânunların tatbikine muhtaçtır. Bunun manası her nakaratının başına en vakıf erbab-i kanunumuzu getirmek ve bu gibi zevatın hepsine büyük bir fikir kanunlarımızı Meclis-i Mebusan'a ıslah ettirmek ve kavânin-i umumiye kemâl-i azim ve   tatbik ettirmektir.

2-Bütçemizi millete müşahhas kılacak bir hale masraflı bir hale getirmek; bu meseleyi temin için her türlü vesaiti çıkartmak ve bu zeminde zare kadar tereddüt göstermemek.

3-Memlekette teşebbüs-i şahsî ve fikri hürriyetinin inkişafı vasi mikyasta hâdim olacak her tülü ameli tahsil eylemek.

4- Herkes çalışa bilmelidir.

 esas vatanımızı kurtarmak kuvvet-i temenni edilmeli yeni fırkası hayallere ile değil hakikatler ile başlasın bir siyaseti takip etmelidir. Mesele katiyen şahsiyetlerle değil fikirlerin tatbikiyle hallolunacaktır.

20 Teşrîn-i sâni 1335 FERİDUN FİKRİ

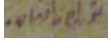
TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Londra–23 Teşrîn-i sâni - telgrafına nazaran İsviçre'ye eden Türk ittihatçıların hususunda İsviçre ricâl-ı hükümeti akşamdan izhar-i eylediğini İstanbul'a haber eylemiştir. Başka bir rivayete nazaran Hükümet-i Osmaniye'nin hareketi İngiltere tatbikine çünkü İngiltere hükümeti İngilizlerin Mısır işgali alayında tahrikâtta bulunan milletlerini arzusunu olup bu cemiyetlere olmaktan hali değildir.

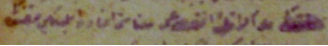
-El-Mukataam Hususi –

Londra–23 Teşrîn-i sâni - Mister Loid George Avâm Kamarası'nda İngiltere hükümetinin mesele-i Osmaniye'yi halletmek için bir içtima akdetmişse de. itilafiyun ile müzakerat icra etmekte olduğunu söylemiştir.

-Router-

Londra–27 Teşrîn-i sâni - zuhurdan sonra gelen bir telgraf anlaşıldığına göre Buhara Emri , Bolşevik ittifakına şiddetle muhalefet eylemiş. Bu ittifakın en mühim erkânından biri bulunan Türk propagandacısı Kazım imiş

AHVAL-İ UMUMİYYE-İ CİHAN

Paris–27 Teşrîn-i sâni - sulh muahedesinin tasdiki için imzası iktiza eden   rivayeti Almanya hükümeti tekzip eylemiştir.

Paris–27 Teşrîn-i sâni - Almanya'nın yakında iştiraki olacağını temin ediliyor.

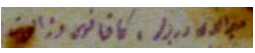
-27 Teşrîn-i sâni için çalışan maksadıyla General eden birçok eşhas edilmiştir [s.3]

Londra 27 Teşrîn-i sâni-Bulgar muâhede-i sulhiyesi bu gün belediye idaresinde imzalanmıştır. Bulgaristan hükümeti bu muâhede için Trakya'yı Yunanistan'a tek eylediği gibi Bulgaristan'ın şimal garbında   arazileri de terk eylemiş ve Bulgar ordusu yirmi bin tenzil edilmiştir. Bulgaristan bundan başka ta'vîzat olmak üzere iki milyon iki yüz eli bin frank (böyleyse de yalnız) tazmini kabul eylemiştir.

-El-Mukaatam Hususi-

Londra–27 Teşrîn-i sâni - Almanya etmek niyetinde olduğunu bildiriyor.

-El Mukataam-

Londra–27 Teşrîn-i sâni - Atina'dan gelen telgraflarda istihbar eylediğine göre muhalif fırkalar matbuata dâhil olduğu halde bütün Atina gazeteleri Vinezelos aleyhindeki su-i kastı takbih etmektedirler. General Layberis , bulunmakta olup cümlesi

-El-Mukataam-

Mısır Ahvali

Paris–28 Teşrîn-i sâni - Paşa lazım birine Mısır Vatan Pervanenin İngiltere'ye etmeyip belki Kânun ve idaresinde askerlerini teakup eyleyeceklerini söylemiş

-İtalya-

Roma–27 Teşrîn-i sâni - Şark hududunun tahdidi hakkında İngiltere ile İtalya arasında cereyan etmekte olan müzakerat mevcib-i memnuniyet bir suretinde ilerliyor. ilhak edebileceğini söylüyor.

-İtalya-

Roma-27 Teşrîn-i sâni - resmi gazeteleri İtalya'nın Mısır'daki İngiliz hamlasının tasdik keyfiyetinin çünkü İtalya hükümetinin Mısır'da heyecan teskini için bu takdir eylediğini beyan eylemekten sonra İngiltere'nin gerek mesele-i Osmaniye gerek Avrupa tein işlerinde İtalya'ya karşı bulunduğunu yazıyorlar.

Görülüyor Amerika bahsederek İtalyanlar Mısır için bir için dermeyer eylemektedir.

 Mısır hakkında uzun bir ibkaatta bulundu Mısırlıların istiklâl hakkında ki bahsederek Lord demiştir. Propagandalar Amerika Meclis-i Ayan'a etmesinden güya ittihaz edilmeğe kararın işittikleri vakit iyice cesaret bulmuşlardı. Mısır'ın siyaset itibarîyle Türkiye ve İngiltere tâbi bulunmağa dair olan bu karar Kahire'deki Amerika mümessil-i siyasisinden tekzip edilmişse de Mısırlılar Amerika zoru kabul görmekte olduğundan bir türlü olmak istemediler sizde bilirsiniz ki Amerika ve Fransa hükümeti İngiltere'nin Mısır üzerindeki himayesini itiraf eyledikleri gibi İtalya'da itiraf edeceğini vaat etmiştir.

Almanya ile akdedilmiş muahede-i sulhiye İngiltere'nin Mısır üzerindeki himayesini tasdik ve bunu muahedeye vaz'-ı imza eden devletler teyit edebilir. O halde Mısırlıların bu hususta tam bir adam-i muvaffakiyete mahkûmdur. Mısır himayesinin ilânından bahsederek Lord diyor ki: İngiltere 1904 ta Türkiye'ye muntazır kaldığı zaman Mısır üzerine hamilesini ilân etti hükümeti pek çok kişiler tarafından arzu edilen himayesini ilân etmek Mısır hakkında büyük bir lütuf olduğunun itikadındadır.

Öyle görülüyor ki hâkimiyet-i dâhiliyi vasi bir tatbik etmek hususunda bir saha-i faâliyeti terk etmek için bu himaye ihtiyar edilmiştir”

-İhram'ın –

Bâdiye, nu. 33, 1 Aralık 1919, s. 2-3

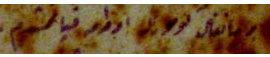
HAYATTAN İSTİFA

Müstensih İdris Sabih

-Ma-ba'd-

Kalbimdeki onca bahar vukuuna rağmen hiçbir vakit o kadar bugün tolu edecek en güzel bir fırsat bile kalmış olacak!

Evet, hayattan istifa ediyorum...

Herkesin son menzili olan ölüm   zamandan beri tasmim ettiğimi bildirmek... Geçende bir bir köpek kadar buna da manî oldu baygın bir haleden yine beni hayata iade ettiler. Bundan bir akşam bahsetmedi...

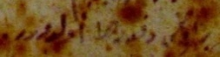
Ne dersen, her yerde şu ölüm meselesinde de buda beni tatmin etmiyor... Bunu da pek adi buluyordum...

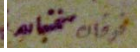
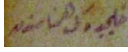
 cereyan edecek; bana biri, eski meçhul ve mütecessis baş üzerine çıkan, sevda da tasallut edemedim

  birkaç

akşam için cüretlerini gayıp edecek bu iki çü

 için   gidecekler!...Hepsi bu değil;...Hayr, hayr,

böyle bir şey yapacağım... Bu kadar meşgul biri oldum bir ikinci öndeki birkaç gün için sabur ve mutafekkir bekleyeceğim ! bu mektubun cevabından gelecek yolayacağım şimdi siz bu husutaki .Bütün Kalamış'taki büyük ettiğim ismin ilk harfindedir Avrupa! kıymet ahiz olduğundan mahfuz kalacağını ümit ediyordum.

Rom Perik hanesiyle bir alakası olamayan   içinden ziyade muattar ve efkarının mektuplara olduğunu bilmekle beraber fazla ruhaniyetine kail değilim!...

 Mösyö Hoge'nin !... Yanındaki   tamam-ı sosyalistlere sarf etmek üzere Osmanlı muvafakasına yapıyordum. Bütün gençliğimi ve ölünceye en eski iki esbak Sadri Azamimize ettim matbu şiirlerimin kütüphane göre otuzlarla tezhîb edildiğini bildiğim için henüz tabedilen mecmua-i aşarimi amcam Mahir Bey'e ithaf ediyorum hiçbir kalbi hararetlandiremediyse de zuhur ediyorum!

Karilere ve bana yapan hürmet-i vücudundan başka takdir bir olduğuna ne kadar müteessifim! Mamâfih hele dur . altında ve bu son hizmetim seni bekliyorum!...

Son

35.SAYI

BU GÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK? İDRAK-İ VÂZİFE DOĞRU...

İstanbul'un Hükümet-i Osmaniye'ye Türkiye hakkında Hindistan ile teması idea olan mahafil-i siyasiye de şedit bir fikrin mevcut olduğunu ve buna mugayir her hareketi Hindistan ahali-i İslâmiye'si müteessir eyleyeceğini dünkü bir telgraf haber verdi buna çok memnun olduk. Fakat İstanbul meselesinden dolayı değil... Çünkü sonra teşrih etmiş olacağım üzere İstanbul'un mukadderâtını artık mevzubahis olamaz hadisat siyasiye bir senelik cereyân-i tarihide göstermiş ki İstanbul hilafeti İslâmiye ve Devlet-i Osmaniye'nin sefiri olmakta devam edecektir. Biz bundan hiç şüphe etmeden İstanbul üzerinde ki hukukumuzdan bahseylemesi aynı zamanda Romalıdaki hukukumuzun itirafı ederiz. Çünkü bizim İstanbul'da tamamıyla yaşayabileceğimiz ve istiklâlimize ancak malik olabileceğimiz için Romalıdaki vaziyetimizin istikrar bulması lâzımdır. Balkan harbiye senesinden onun meselesi mevzubahis olarak bu bapta yazmış olduğum bir makale de İstanbul'un temini masuniyeti için Romalıda kuvvetli bir mevkie nail olmamızın ilzam bulduğunu teşrih eylemiştir...

Bunun içindir ki biz Trakya meselesini İstanbul'da ki bekaımızdan tefrik edemeyeceğimiz gibi esasen Yunanlar üzerindeki hakkımızda, İstanbul'un meselesini taallûkudur. üzerinden iki türlü hâkimiyet olacağı, cihetiyle mevcudiyetimiz tedbiri hamiye istida ettirmek en aslı vazifeyi vasıflarındandır binaenaleyh biz İstanbul meselesini bütün revabıtını düşünüyoruz. Ve umuyoruz ki İstanbul hakkında ki bu kanaat bir esas maksatla bina olarak bize tavzih edebilecek muâhede-i bulunsun. Hiç şüphesiz Hindistan ile alâkadar olan muhitler, İngiltere'nin en muktedir ve tecrübe-dide zevatından mürekkep Hindistan ahali-i İslâmiyesi'nin efkâr ve hissiyatını tatbik etmek maksadıyla İstanbul hakkında

musâlaha yürütüyor bu zevat her halde hakikati idrak ve ihata ediyorlardır. Madem ki Müslümanların hissiyatını zemin-i siyasete bir âmil-i mühim olarak kabul ve idrak ediyorlar buna göre Müslümanların hissiyatı için tatbik edecek bir mülkün ihtiyarı da mertebe-i ulûhiyetindir. Bütün cihan-i İslâm [s.2] Osmanlı Meclis-i Mebusan'ın de sulh münasebetiyle cereyan edecek müzakeratı takip eleyecektir. Osmanlının kemâl-i meserretle intihap edip Dârü'l-Hilafet-i Osmaniye'yi bera-yı meşveret gönderecekleri mebuslarca gayri kabil-i kabul her teklifi, âlem-i İslâm'ın vicdanını eleyecek... Ve bu bir amil-i siyasî mahiyetini alacak, maddî ya manevî bir intizamın münasebat teşkil edecek... Bu öyle bir vaziyettir ki tezahür ettireceği eşkâl-i müstakbele Hindistan muhiti ile temasdar mahafil-i âliyenin dilhâ-i siyasetine tevafuk eyleyemez bu meseleyi ordulardan ziyade cezp kılıp maddesinin hamiyete gelmesi vardır. Binaenaleyh, Osmanlı meselesinin hallolunmasında âlem-i İslâm'ın hissiyatı tatbik etmek lüzumunu idrak eyleyen zevatı mütefekkirenin daha etraflı ve daha muasır hareket edeceklerini ümit etmek istiyoruz. Fikrimizce Osmanlı Musâlahanamesi Türk kabilelerinden bir inkisar amik tevlit etmeyerek akdedilmesi bundan selâmet-i umûmîye-yi kazanacaktır. Kani'iz ki bu arz ettiğimiz malûmat daha mufasssal ve daha mükemmel bir surette derdest içtima olan meclisimizde cihana karşı teşrih edebilecektir.

3 Kânun-i evvel 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.35, 3Aralık 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLER

Atina—1 Kânun-i evvel – Prens Sabahaddin Bey İstanbul'a vasıl olmuştur.

-Ajans Erna-

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Paris–29 Teşrîn-i sâni - Berlin’de sabık Kayseri ve sabık veliahdı yerine girmek hususunda teşkil etmiş olan bir cemiyet kaşif edilmiştir. Bu cemiyet, mesulleri Kânun-i evvel’in ilk haftası Berlin’e getirmek istiyorlarmış bu teşebbüsâta beş hafif mızraklı süvari alayı ve iki hükümet iştirak etmiş olup kışlaları meclisi diğer ları ve başvekilin evini ve bankları işgal etmek maksadında imişler. Sosyalistler buna sureti umumîye de muhalefet etmekte.

 -2 0 Teşrîn-i sâni - Almanya kıtaatı ile Litvanya arasında mütareke neticeye karar eylemiştir.

Atina–1 Kânun-i evvel-Venizelos’un bu gün öğleden sonra Atina’ya muvasalatı intizar olmaktadır.

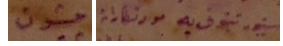
Katena–1 Kânun-i evvel - Atina’dan teb’îd edilmiş beş tane kaymakam bulunan 26 Yunan askeri, jandarmanın taht-ı nezaretinde (Katena) ya vasil olmuştur.

Paris– 1 Kânun-i evvel – İzmir vekayı- i heyet-i tahkikiyesi, İzmir’in Yunan kıtaatı tarafından işgaline beyân-i teessüf etmektedir. Yunanlılar elinde harap olan evleri tekrarlamakta ve İzmir’de bir dârülfünün inşasına teşebbüs eylemektedir.

Atina–29 Teşrîn-i sâni – Yunan Meclis-i Mebusan Perşembe günü akdi içtima edecekler. [s.3]

Londra–27 Teşrîn-i sâni - Hükümet tarafından merkez-i Arabistan Heyet-i Murahhasası verilmiş bir ziyafetinden seyri yüzünden İngiliz gayesinin Arap ahaliye karşı olan alakasından bahsetmiş ve bu ziyaretin İngiliz ile Âl-i Suud arasında bir itilaf husule getirecek ümidini izhar etmiştir. Şah Faysal bu ziyaretin İngiltere ile Araplar arasında ki revabıtı kuvvetlendireceği kanaatinde olduğunu cevaben bildirmiştir.

(El-İhram)

Paris–20 Teşrîn-i sâni – Mösyö Flâmenko, bir telgraf göndermiştir.

Paris–1 Kânun-i evvel-daki İngiliz kavimleri (Mister George Kılark)'ın itilâf Tuna konfederasyon teşkilâtını teklif ettiğın söylemektedir.

Washington 1 Kânun-i evvel – Wilson'un ahval-i sıhhiyesi dün birden fenalaşmıştır. Kendisini görüşmelerden men etmişlerdir.

Berlin Kânun-i evvel - Sabık Yunan kralı, Kostantin esvatı takip ederek idare-yi hükümet etmiş ve hiç Yunanlılara eğilmeyi düşünmemiştir) demiştir.

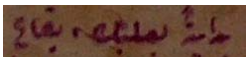
Paris–20 Teşrîn-i sâni - Mösyö Flâmenko bu gün öğleden sonra Emir Faysal'ı ziyaret ederek aralarında yarım saatte kadar bir mübahase cereyân etmiştir.

Bâdiye, nu.35, 3 Aralık 1919, s. 2.

SURİYE HABERLERİ

İstanbul–29 Teşrîn-i sâni-Fransız askerleri Halep vilayetinin Maraşa, Aninab ve Urka şehirleri işgal etmişler. Fransızlarla Bedevîler arasında İninab civarında bir müsademe vukua gelmiştir.

-Havas-

 kazalarının Fransız askerleri tarafından işgal edileceği takarrür etmişken bunlara bundan sarf-ı nazar olduğunu Şam hükümeti harbiyesinin tebliğ kıldığı sarfınazar keyfiyeti, Suriye mıntıkai şarkiyasında husule gelen müşterek infialinden ellerine gelmiştir. Suriye kongresi müşahede-i akdeylediği zayıf bir içtimada Suriyelileri müdafaa-i vatana davete karar vermiş ve içtima esnasında harici-yona toplanan ahali milli şarkılar söyleyerek tezahürâtında bulunmuşlardır. Bu günden sonra Şam'a gelmiş Sudan rüesası şarkta yayılan makalede rüesa müdâfaa-i vatana had ve peyman itmişler ve Şam valisi askeri müdâfaa-i vatanın peşdarı olacağını söylemişse de Halep'in kazasında ekserisi Suriyeli olduğu özere yirmi iki mütecaviz ahali hükmet dairesinin önüne

gelerek Emir Faysal'a olan muhabbet ve irtibatlarını mevud-ı vatan-perverâne irad etmişlerdir.

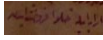
Filistin'deki Yahudiler larından birine Mister Bulfur'un namına izafeti ile Bulfuriye, namı verebilmektir. Çünkü Mister Bulfur Filistin'in bir Yahudi vatani olacağına dair vat vermiştir.

Bâdiye, nu.35, 3Aralık 1919, s. 2.

MISIR HABERLERİ

Londra—1 Teşrîn-i sâni - Mister Har Murtis Meclis-i Mebusan da bir suale cevaben demiştir ki İstanbul'da mukim Mısırlıların arzu eyledikleri zaman Mısır avdetlerine bir mani yoktur. Fakat kendilerinden arzu hilafetinden emval sudur etmeyeceğine dair Mısır vilayet umurunun kanaat hâsıl etmeleri şarttır.

El-Fikar ve *El-zuhur* gazetelerinin tekrar intişarına müsaade eylemişler. Mısır gazetesi şiddetli bir makale neşrinden dolayı tatil edilmişti.

Kahire polisi Abidiye semtinde eden firari bir Türk esiri yakalamıştır.

(*El-Hiram* ve *El-Muktaam*'dan)

İtizar

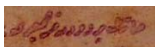
Bugün kampımıza gazeteler geç geldiğinden ve aynı zamanda kampımıza maaş tevzi edildiğinden gazete neşriyatı geç kalmıştır...[s.4]

Bâdiye, nu.35, 3Aralık 1919, s. 3

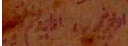
KARİİN MEKTUPLARI

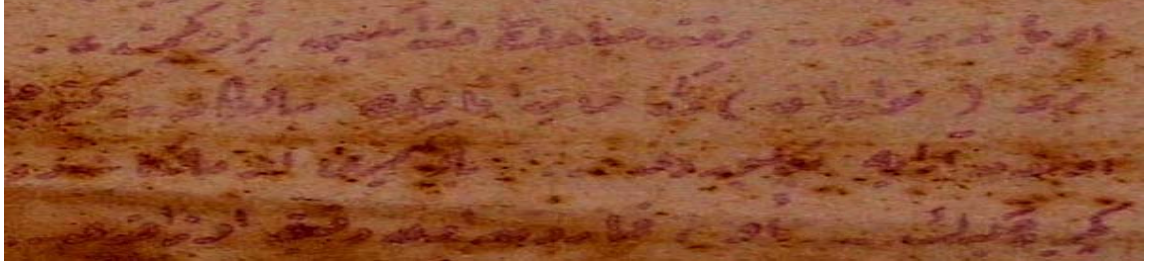
Raymund'un Gecesi

-Ma-ba'd -

 Z.N(ı)

Bu defada harf-i mabetti değiştirmek için "Raymund, benim küçük kadınım, dedi, Gaston sen beni ağlatacak kadar güçlü buluyor

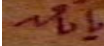
musun? Gaston yine bana   güldüm. (Gaston) beni

(Gaston) yol üzerinde rast geldiğimiz kavak ağaçlarına bandıkça bunların safha-i hayatımıza oynadığı rolleri nazar ederek müteessir oluyordu.

Hava kararmıştı... Onun için ben etrafı görüyor fakat onun günlünü hoş etmek için (çok güzel) diyordum. Onun, çok hoşuna gitti..

 ağaç gövdesine yapılmış ve altında bundan güzel bir parkı süslüyordu... Bütün bunlar, eminim ki senin

hoşuna gider. Çünkü şiiri seviyorsun. Nerdeydin?... Büyük bir kahvaltı yaptık... İştahım yerindeydi. Gaston bir taze idi. Bir az yürüyüş eyledi. Sonra... Yanımızda   işte en meraklı bir an... İyi bekle; Gaston beni öptü.-

Azizim böceğim dedi, kadar buraya gelmesi için emir verdim, eğer beni memnun etmek isterseniz, onu çağırmanız, bu akşam, burada hizmetçilerden hiç birsinin bulunmasını istemiyorum.

İşte () sizi burada terk ediyorum iki dakika bekledim... bana bir ihtiyacınız olursa kapıya tek! tek! Vurursunuz” bunun üzerine tekrar beni öptü... Ve çıktı.

Çok sevindim. On dakika içinde gece   yorganın içerisine gömüldüm...

Kalbim çarpıyordu; azizim bilsen bu ittifak zamanları ne kadar hayacanlar geçirdim... Kapı açıldı... İşte Gaston!

Bir yandan korkuyordum ki (sakın gülme!) o da Gaston'un gömlekli olması ihtimal idi. Hayatımda ancak bir iki defa gömlekli öyle çirkin gömlekli adam görmüştüm... Öyle zuhur ediyordum ki, eğer Gaston bu akşam gömlekle çıkar gelse her şey bitmiş olacaktı.

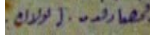
Ben onu artık sevmeyecek, bütün hayatım bedbaht olacaktım... Bir kere nazarlarımla sezdim. Oh çok iyi azizim, Gaston gülünç bir halde geldi dantelâ etekli bir şık gömleği vardı. Giydiği dar ve siyah bir dizlikle jimnastik yapan bir adamın vaziyetini almıştı...

-bitmedi-

Bâdiye

Bâdiye, nu.35, 3Aralık 1919, s. 4.

36.SAYI

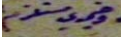
Bu gece, mahtûmü'l Enbiyâ aleyhi ve âli ve ashabı-i afzal el-salâvatı ve ekmelü efendimiz hazretlerinin ziynet bahş-i âlem vücut buldukları leyl-i mübarekeyi siz hadisi şerif-i kutsinin mantûka-i celili delaletiyle bu kuvveti mevcudatın takdis ve tecelli edecekleri bu leyl-i mübareke-yi millet-i İslamiye'de tulû-i şems-i hidayet ve ihlâsının cûda olduğu cihanla hayatıyla envar-i kutsiyesinden eyleyecektir. Cenabı Hak bu leyl-i mukaddesi hürmetine ümmet-i İslamiye'yi nail kılmış ve felâh ve

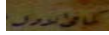
Badiye, bu münasebetle karîin-i kirâm ile sair esir rûfekayı muhteremeye arz-i tebrikat eder ve yakın vakte vatana sıhhat ve selametle kavuşmalarını dergâh-ı sübhan'dan niyaz eyler.

Bâdiye, nu.36, 4Aralık 1919, s. 1.

BU GÜN TÜRKLÜK İÇİN NE YAPTIK?

OSMANLI MUSÂLAHASININ MAHİYETİ

Osmanlı Musâlahanamesinin mahiyeti ile Almanya ve sairî musâlahalar arasında bir farkı külli olduğunu kabul etmek icap edildiği maddesini, sulh müstakbelin tesisi tamı için pek mühim bir unsur adaletine sezadır. Muhârebe umûmîyenin garp-i cephe-i harbinde müteakip ilan olunan birçok esasta âliye vardır ki onların cüzü husulü âdem-i vasıfları herkesten evvel ashab-i zaman için iyi değildir. Bir dakika gayet kuvvetlerin idameyi zaferi için her türlü esbabı etmekle mümkündür. Bu zeminde gösterilebilecek en küçük tekâmül ve ihmalin âtiyen ihtilâta olduğunu hakayık-ı tarihten muhârebe-i hâzıra bize bu bapta öyle manzaralar arz ettik ki bunları kendi işlerinden tatbik etmişler her halde ziyan eyler. Binaenaleyh Osmanlı Musâlahanamesine esas olarak adalet ve

hakikaten başka bir nokta kabul etmenin bir vecibeyi siyasiye teşkil ediyor demektir. Filhakika Osmanlı musâlahanamesi bu gün hemen, hemen musalemet-i şarkiyenin ve hata umûmîye sulhun bir unsuri mühime şeklini almıştır. Musâlahanamenin bu güne kadar tehir olunması bunu en katî bir şahididir. Esnâ-yı harpta ki mukarrerinin tatbik etmek imkânı olmadığı zamanı göstermek, [s.2] nitekim ki vilayet-i şarkiyenin Osmanlı idaresi altında kalması için yoksa müzâkerât cereyân etmekte olduğunu işrâb eden dünkü (*İhram*) telgrafı bu imkânsızlığın mahafil-i siyasiye artık etmeğe başlayacak netayici ile tecelli ettiğini anlatıyor. Esasen vilâyet-i şarkîye de nüfus meselesi dahi hükümet-i Osmaniye'nin şekli hazırı tağyire sebep olacak bir vaziyet-i harbiyededir. Bu suretle sulh muâhedenâmesinin yeni bir esas olarak bize arz-endam etmesi imkânı kendisini gösterdiği gibi aynı zamanda bir zaruret hallinde tecelli ediyor.

Biz tarihte birçok fecâyı harbiyeyi gördük. Bizim gibi sair birçok illetlerde aynı mukadderata uğramışlardır. Fakat bu, mahvolmak, hakkında vazgeçmek değildir. Bizim bu günkü mücahide mevcudiyetimiz pek bu ulvî hakları istinat ediyor. Bundan dolayı bizim hiçbir suretle esaslı nokta-i nazarlarımızdan feragat imkân yoktur. Bizim fikir âmâlımıza edebilecek sükûnet-i umûmîyenin teşkiline vâsi mikyasta hadim oluyor. Türkiye'nin kıymet-i mahiyeti birçok vakitler ihmal edildi. Fakat Türkiye'nin pek büyük bir tesire malik olduğu zaman ispat eylemekten hali kalmadı. Gerçi biz kuvvetlerimiz tasdik ederek münasip zamanlar için hazırlandık. Fakat bu tarihiye, istikbâl hakkında yanlış fikirlerin   bir zamana kayıp olmasıdır. İşte bütün Osmanlı Musâlahanamesinin bir an evvel akdetmek ve hükümet-i Osmaniye'nin hukuku, istiklâli ve şarka riayet namede nümayan olacaktır. Bu gün Bulgarların Avusturyalıların, hata Almanlıların hepsini bizim kadar değildir. Onların musâlahası yalnız Avrupa'yı alâkadar eder hâlbuki İngiliz mahafil-i siyasiyesinin pekâlâ takdir etmekte olduğu üzere Osmanlı Musâlahanamesi milyonlarca insanı derin, derin düşündürür. Türkiye iki yol tayin etmek ihtimali karışsındadır: eğer biz halli âdilâne ve yeni hayatımızı müştak bir musâlaha akdedebilirsek biz

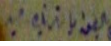
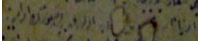
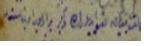
cihanın sulhu için en sağlam bir esas olacağız. Ve pek mükemmel bir unsur-i medenî ve insanî kuvvetiyle selâmet-i umûmîyeye hizmet edeceğiz. Garbın birçok siyasî iktisadî ve içtimaî buhranlarla mutesor olduğunu bu devirde de bunun nerede olduğunu cihan-i siyasî takdir eylemiştir. İkinci yol ise tesirat-i şadidenin bizi yürüteceği sahadır. İşte bu esbaba Osmanlı Musâlahanamesinin mahiyeti ve hamiyeti fevkalâde takdir edecek bir zihniyet-i siyasiyenin galebesini umûm insaniyet bir mevkiyetini telakki etmek devridir.

1 Kânun-i evvel 1335 Feridun Fikri

Bâdiye, nu.36, 4Aralık 1919, s. 1-2.

DÜNKÜ GAZETELERİN MÜHİM HABERLERİ

Roma-22 Teşrîn-i sâni - Meclis-i Vükela kral parlamentonun esnâ-yı güşadında İrat edeceği nutku tetkik etmiştir. Bu nutuk İtalya hükümetinin re'yi suretinde demokrasi bir hükümet olacağı babından tayin ediyor. Bu zamanda müttehide Amerika tekrarlanmasını ve bütün İtalyanların sulhun efâl-i hissiyesin de müttehitlerin tevcih edeceğidir. -İtalya-

Londra-27 Teşrîn-i sâni - Lehistan hükümeti bittabi Almanların Lehistan nevahiyi dâhilini men etmesi için itilafiyuna bir nota vermiştir. Bu nevahide fırkası kıtaatı görüldüğü işar ediliyor. Bu meselenin işgalinde mezkûr kıtaatın en korkuluyor. [s.3]

-Router-

Bâdiye, nu.36, 4Aralık 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLER

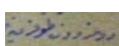
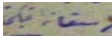
İstanbul 1 Kânunu-i evvel – Balıkesir havalisinde bir hareket arzı vukua gelerek birçok kişi telef ve mecruh olmuştur.

Paris–1 Kânun-i evvel - İzmir hâdisatı tahkike memuru olan heyet Yunanlıların şehir-i mezkûru işgal etmelerinden dolayı izharı teessüf etmiştir. Yunanlılar Aydın'da yıkılan binaları tamire başlamışlar.

Londra–20 Teşrîn-i sâni - Paris'te Ermeni heyet-i Murahhası Sulh Konferansına gönderdiği bir tekdirle () gazetesinin Teşrîn-i sâni protesto eylemiştir. Bu neşriyatın Türk ve Alman menatıkın hâkimiyet-i Osmaniye'den ve Ermenistan'da bir hükümet tesis edilmeksizin memalik-i Osmaniye'deki himayesi hakkında İngiltere ile Fransa arasında bir müzâkere cereyanında etmekte olduğu anlaşılıyor. Heyet-i Murahhas Ermeni mıntıkalarının mavera-yı Kafkas'taki Ermeni cumhuriyetine ilhakını talep etmiştir.

Bâdiye, nu.36, 4 Aralık 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Londra–2 Kânun-i evvel - *Deli Telgraf* muhabiri Paris'te vuku bulan işaretime nazaran Emir Faysal ile Mösyö Flâmenko arasına akdedilen bir itilâf Arap askerleri doğrudan doğruya Fransa idaresine dâhil mıntikalar işgali edecekleri ve Emir Faysal'ın 1916 senesi itilafında irae edilmiş ve Fransa idaresine dâhil olmayan mıntıkada hususunda Fransa erbabı hükümetinden zuhur etmiştir.

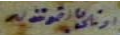
–Router–

Paris–1-Kânun-i evvel - Meclis-i Âli Alman üserasının memleketlerine avdeti hususunda ki son Alman notasına verecek cevabın kabul etmiştir. Bu cevap bu akşam Alman Murahhasına verilecek ve yarın sabah neşredilecektir.

-Havas-

Bâdiye, nu.36, 4 Aralık 1919, s. 3.

Venizelos'nin Avdeti

Atina–2 Kânun-i evvel - Mösyö Venizelos bu gün Ba'dezzuhr Yunan'a vasıl olmuştur. Başvekil ve kabine erkânı ve rüesa-i hükümet tarafından istikbal edilmiş ve ahali kendisini alkışlamıştır. Atina'da Venezelos'un muvasalat haberi şâyi olunca büyük bir heyecân hususla gelmiş, bütün dükkânlar kapanmış ve her sınıftan birçok ahali (Meşrutiyet meydanı)'na tecemmu etmiştir. Venizelos otomobili ziyade alkışlamışlar. İngiliz ahaliyi İrad-i tetkik ederek bu alkışlar son derece yükselmiş ve bundan dolayı Venizelos sözünü kesmeğe mecbur olmuş. Payitaht şimdiye kadar böyle bir manzara görmemiştir.

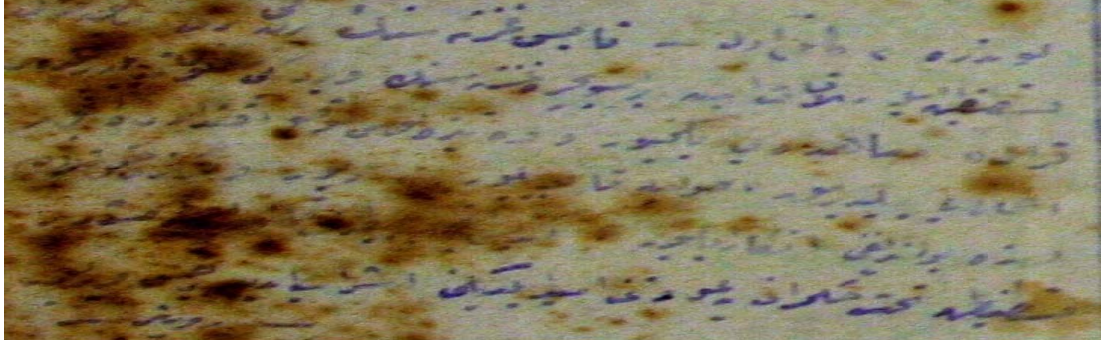
–Yunan Ajansı-

Atina–1 Kânun-i evvel - Bulgar milli münasebetiyle Kral inzâr-ı diplomatlarla rüesa-i mülkiye ve askerî huzurunda Kilisede icra olmuştur. edilmiş ve ahali Kralı alkışlamışlar. Başvekil naibi Mösyö Bulgarların Trakya'dan uzaklaşmasından dolayı memnun bir ifadeyle irat eylemiştir.

-Router-

Atina–2 Kânun-i evvel - Venizelos kendisine karşı olanlara İtalya'da nail olduğu

-Yunan Ajansı-

Roma-1 Kânun-i evvel – Parlamento bugün Kral tarafından güşad edilmiştir. Kral gayet şedit ve güzel bir nutuk irad etmiştir. Bilhassa bir sulh hakkında iradeden büyük tesirat icra etmiştir. [s.4]

-Routeer-

Bâdiye, nu.36, 4 Aralık 1919, s. 3.

KARÎİN MEKTUPLARI

Raymund'un Gecesi

-Ma-ba'd-

 Z.N()

Arzu ettiğim kıyafet bu idi. Yanıma yaklaştı beni uyutmadan, saçlarından koklamak muhteşem bana öyle geliyordu ki onu bir parça seviyordum... (Gaston'u seviyor musun?) lambayı aramağa gitti. Ve bularak gece masasının üzerine koydu...

Ve beni etmekte ber-devam olarak lambayı sündürdü taaccüp ediyorum.... Evvel ol adayı mahirane yapıyordu ki bu halde mahsus bu geceyi ol tekrar etmiş olduğu hissini veriyordu. Şimdi ortalık karanlık olmuş... Gaston yatağıma girmişti işte burada hikâyeyi anlatmak müşkül bir şey. Artık burasını anlamağa çalışın... Elerini belimin etrafına dolayarak beni kendisine doğru çekti. Ben bütün kuvvetimle kendimi çekiyor ve duvara yaslanıyordum. Pansiyondaki muhaverelerden zaten ben böyle

garabetler intizar kendini anlıyordum. O zaman artık mukavemet etmekten uzak, düşündüm; ne derki hepsi bu ...”

Şimdiye kadar bana mehabet ve isteklerini söylemeğe iktifa eden zevcem şimdi bir den bire gelmiş benim aziz zevcem, beni affet” diyordu... “ben bunun ne olduğunu biliyordum; bu seyahat... ve sonra.... Yalnız bana ait olmak üzere sana malik mütevellit müfrit bir sevinç ...” Elerimi tutmuş, kırarcasına çekiyordu... Çünkü ben hiçbir şey söylemiyorum... Ne için benden af talep ediyordu. Cevap vermedim.O tekrar etti.. (darılmadın değil mi?) eğer bilsen ve eğer tecrübelerin olsa, anlarsın ki bilakis, bu benim seni ne kadar teyit ettiğimi ispat ediyor. ..” cümlelerinde o kadar gülünç bir surette anlatıyordu ki ben çılgıncasına gülmeğe başladım... İşte () da (Valide Elyani)’yi de bu gülüş ne kadar bilir misin? ... Sonra o da rica erdim gülme dedi demek ki beni sevmiyorsun, öyle Yine “ Gaston’u seviyor musun?” cümlesi hatırladıkça gülüyor, daha fazla gülüyordum... Nihayet sükûnet buldum... Zevcem “ artık yorulmuş olacaksınız dedi, istersen artık uyalım”...Hakikatten yorulmuştum bir parça daha onu, der-aguş etim ve sonra yüzümü duvara çevirerek uyudum. .. Birkaç saat sonra ...(bana öyle geliyordu ki) hafif bir gürültüyle uyandırıldım güzlerimi yarım açtım.. Gaston   yakmıştır... Beni uyandırmamak için pek ihtiyatkâr. Seyahat çantasını açtı.

-bitmedi-

Bâdiye, nu.36, 4 Aralık 1919, s. 4.

37.SAYI

BU GÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK? İSLAHAT VE MASARİFİMİZ

Muhârebe, her bir memleketin teşkilât-i dâhiliyesini büyük teşvişlere duçâr etti. Her müessese az çok harp için işleri bir hali, ifrağ edildi. Tabîî bu hal iktisadî birçok mazeretler tevlit etmekten hâli kalmadı. Şimdi her millet az çok hayat-i dâhiliyesini ıslah için teşkilât yapmak zarureti duyuyor. Bunun için milletin re'ine mürâcaat olarak intihabat yapıyor. Bu intihabatın gayesi hakikî ıslahat-i dâhiliye devrinin kuşat eder. Bu devirde harptan tevlit eyleyen birçok mahdutların tesirâtını izaleye hadim olacaktır. İşte bizim memleketimizde de musâlahaya müteakip böyle bir ıslahat-i dâhiliye devri başlayacaktır. Başlamak için kemâl-i azim ve himmetle bu devir-i güzîni açmak lazım. Bu zamanda bizim en ziyade dikkat edeceğimiz noktalar içtimaî şerait hayatımızın ilâsıdır. Evvel emirde masarifimiz hiçbir esasî husule getirmek mümkün olmadığını umumiyetle ve katiyetle takdir ve teslim etmek mecburiyeti vardır. Bunun mânâ-yı maddisi mesârif hususunda milletçe hiçbir fedakârlığı ihmal etmemek demektir.

Yalnız şurasını arz etmek isterim: Bu zeminde mesârif nezaretine çok büyük bir hizmet beklemek doğru değildir. Hükümet, pek büyük maliye müşkülâtı ile uğraşmak mecburiyetindedir. İhtiyacât-ı azim karşısında masarife karşı yapılabilecek azim fedakârlığın hayat-i fikriyemizde husule getirebileceği tesirât pek mahduttur. Hâlbuki biz bütün evlâdı vatan tahsili iptida ile teşhiz eylemek mecburiyetindeyiz. Bunun için ne yapmalıyız? Yapacağımız şey gayet basittir. Başlamak isteriz. Birçok asil ve fikirlerimiz vardır... Birçok hakaret ve iftiralara uğradık. Felâketlerin envaini gördük. Elbette bu hâl bizde bir mefkûre-i asil vücuda getirdi. Elbette mefkûre name bizim teşebbüs-i şahsîye devdi nefis tir. Yani masarif meselesini teşebbüs-i şahsi ile hal edeceğimiz başka çaremiz yoktur. Meclisi Mebusan masarif meselesini Halletmek için masarif nezaretine bol,bol para

veremez. Bunu şimdiden hepimiz tamamıyla bilmeliyiz. Bu gün heyet burada bizi millet namına örfümüzün fikrini ilâ için ne yapmak lâzımsa buradan düşünmeğe çalışalım... Masarif için şirketler küşade ile bir fikirdir. Meselâ ahit vilayet gençleri vilayetindeki iptidai mekteplerine sureti muzaheretle yakında şimdiden yoksa esaslar ihzar etmişler çok iyiydiler. Meclis-i Mebusan bu zeminde mesaiyi tahikiki için öyle tedbirler ittihaz etmektedir ki gençler bu gibi teşebbüsâtında Muvaffakiyet nameye ve hükümetin mihnet-kar nazarlarına nail olacaklarına ümit bulmuşlar... Zaten, ruh madde, hükümetin gençliğe edeceği muzaheretindedir. Hükümet gençlik kuvvetine hürmetkâr olmalı, öyle çocuk kafesi şeklinde görmemeli ve her türlü teşebbüsât-i hayriyeye himâyet-i raygân eylemelidir.

Devâir-i hükümet, ruhî milletin aşkı milletin tamamıyla girmesi, idarî makinelerimizin, ne suretle parça, parça olduğunu gördüğümüz Rum (bürokrasi)'sinin boşa dönüşenlerin taklitten sıyrılması lâzımdır. Devr-i ıslahatın en mühim bir esası gençliğin inkişafı ve memlekete tamamıyla hizmet eyleyebilmesini temin etmek olmalıdır. Gençlik çalıştıkça çalışacağı gelmelidir. Yeni hükümetimiz ve idaremiz, millete ki kuvve-i hayatiyeyi tez peyda etmek işte milli ve her milletin en büyük himmeti gençliğinden beklediğini nazar-ı itibara almalı ve zinde bir azım tecdidiyle meşbu olmalıdır. Hükümetimizin her kararında bu himmet-i cihan-pesendâneği görmek lâzımdır.

Köylerimizin küçük ve güzel mektepleri gençliği himâye eden hükümetin hizmetkâr gayretiyle vatan için bir memba-ı nur olursa biz en mühim mesele-yi hayatiyemizi halletmiş olamaz mıyız?.. Biz bu işte fazla para sarf etmek, milleti masarifine ve tahsil-i müspet esaslara istinat ettirmek mecburiyetindeyiz. Burada tek mühim bir mesele halaylı ve mücerret masarif vida etmektir. Gençlerimiz da zekâyâ, kuvve-yi azime ve teşebbüsiyeyi doldurmaları tahsil tarzlarında katiyen ihtiraz etmeliyiz.

Bu zeminde daha ziyade teşrihâta devam edeceğiz. [s.2]

4-Kânun-i evvel 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.37, 5 Aralık 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İstanbul 2 Kânun-i evvel-Türk Vatan-perverân Fırkası akdeylediği içtimada cihâd ilânına ve Yunanlıları Anadolu'dan tereddütte karar vermiştir. İçtimada İran, Mısır ve Hindistan Vatan-perverân fırkaları murahhasları da hazır bulunmuşlardır. gazetesi içtimai-î mezkûr ile Mısır iğtişâşât-ı âhiresi arasında bir rabita ve münasebet bulduğunu izhar ediyor.

-İtalya-

Bâdiye, nu.37, 5 Aralık 1919, s. 2.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Londra-2 Kânun-i evvel - Londra'daki İran Cemiyeti (Savay) otelinde İran Hâriciye Nazırı Emir Firuz Nasir Elduvele şerefine verdiği ziyafetinde Lord (Yurlis) ve birçok İngiliz ekâbiri hazır bulunmuşlardır. Lurd Yurlis irad eylediği nutkunda İran'ın, maarifi ile ve efkârı akliye ve diniye ve felsefesiyle kuvvetinin henüz tükenmediğini izhar eylediğini ve İngiliz'in İran'ın istiklalini arzu eylediği ve İran'ın düşmanı olan Türklerin [s.4] kurtulmasından dolayı İngiliz memnun olduğunu ve artık Rusya'yı da hamiyet kalmadığını söylemiştir.

(*El-Ehram* Hususî)

Paris-2 Kânun-i evvel - Reis Wilson derhâl Washington'a hareket etmelerini sulh konferansındaki Amerika murahhaslarını emir eylemiştir.

Berlin-2 Kânun-i evvel - Cemiyet-i Ümem taraftarı olan Cemaat-i Vataniye kongresini resmi güşadı icra edilmiştir. Kongrede olan millet murahhasları hazır bulunmuştur.

Londra-2 Kânun-i evvel – Bulgar reisi Nâziri Mösyö İstanbulviki kendisiyle vuku bulan mülakatında Bulgar milletinin yeni hükümeti ilzam eylemekte olduğunu ve Bulgaristan bigâne maksadının pek olan şeraitinin bir gün gelirden tebdil edilir emeliyle Muâhede-yi sulhiyenin bütün şeraitini tatbikinden matuf bulunduğunu söylemiştir.

(*El-İhram* Hususi)

Madrid-2 Kânun-i evvel – İspanya kabinesi istifa etmiştir.

-*Havas*-

Paris 2 Kânun-i evvel-Gelecek Şubat ayında icra edilecek intihabat Mösyö Flâmenko'nun Reis-i Cumhur namzetliği vaazı edileceğini teyit olunuyor.

-*İtalya*-

Ruma-2 Kânun-i evvel - Hükümdar ve Nâzır-ı Meclis-i Mebusan güşade etmiştir. Sosyalistler krallığın usulünde [yaşasın sosyalistik] diye bağırılmışlar ve diğer mebusların Kralı alkışladıkları istinada salonu terk etmişlerdir. Kral İtalya mefkûresinin hiçbir tahakkümün tahtı-i tesirinde hareket etmediğini müdafaa ederek İtalya'nın Avrupa'nın meselesi hakkında ki nokta-i nazarını beyan etmiş ve Avrupa sulhun tekrar karşısına çıkması katiyen zuhur etmeyeceğini söyleyerek beyanatına hâtime vermiştir.

-*Havas*-

Paris-Kânun-i evvel – Meclis-İ Âli, ayrıca sulhu akdetmek isteyen kara-Bağ kralı teklifine cevap vermemeğe karar vermiştir.

Berlin 2 Kânun-i evvel - *Fayrit* gazetesinin verdiği malûmata nazaran Alman murahhaslarının avdeti ümera meselesiyle alâkadar olup itilafiyun tarafından Alman harp mesulleri listenin aşına-yı esasını husule gelecek galeyân-ı milliyeden hükümetin kurtarılmasından ileri gelmiştir.

Washington-2 Kânun-i evvel - (Konsolos Jansen)'in teslimi hakkında Amerika hükümeti tarafından verilen şedit Alman nota Meksika tarafından red edildiğinden Amerika hükümeti yüz bin kişilik bir kuvveti derhal Meksika hududuna teşhit etmiştir... Amerika notası devair-i idariyesince mahiyetinde telâkki edilmektedir.

–İtalyan–

Berlin Kânun-i evvel - Amerika murahhasları görüşmek ve muâhede-yi sulhiyeye müteallik mesâili hakkında mubahisatta bulunmak üzere... Lozan'a azimet edecektir.

–İtalyan–

Washington–2 Kânun-i evvel - General Mantizene tahliye edildiğine Almanyaya'ya gitmek üzere buraya vasıl olmuştur.

–Router–

Belgrat–2 Kânun-i evvel - Sırplar işgal etmişlerdir.

Roma–2 Kânun-i evvel-Sosyalistler tarafından bugün Roma da akdedilen bir içtimada sosyalistlerin polis memurları arasında vukua gelen kargaşalarda tarafeynden birçok kişi mecruh düşmüştür. Sosyalistlerin başında   Aratı, Fila, Rufida ve Pirubirusi bulunuyorlardı. Bu muharebelerden sonra icra edilen tevfiyatından dolayı umumî ilân edilmiştir. Asayiş temini için büyük bir kuvve-yi askeriye istihdam edildi. Bazı haberlerden anlaşıldığına göre Floransa ve Melende'da bu gibi hâdisat vukua gelmiştir.

Bâdiye, nu.37, 5 Aralık 1919, s. 2-3.

Velâdet-i Hazreti Peygamber

Leyl-i velâdet-i Hazret-i Risalet-i şah-i vefatı olan dün gece kampımızda menkıbe-i mevlid-i şerif tilâvet olmuş ve vatan ve milletin saâdeti ve selameti namına duâları okunmuştur. [s.4]

Bâdiye, nu.37, 5 Aralık 1919, s. 3.

KARİİN MEKTUPLARI
RAYMUND'A GECESİ

-Mâ-ba'd-

Z.N()

Orada aldığı bir şişenin neketini muayene etti... İçindeki mayiden iki yudum içtikten sonra tekrar yerine koydu ve yanıma yatmak için geldi... Lâmbayı söndürmüştü. Böyle takriben on dakika-i mutlak bir sükûnet içinde geçti. Ben uyuyordum... Birden bire zevcem, beni kollarının arasına aldı. Göğsümün üstüne çıktı ve ellerini vücudumun üzerinden bir masaj gibi gezdiriyordu ki bu hareket bir az nisyan idi. Ben büsbütün küçülüyordum. Korkuyordum. Fakat açık söylemek lâzım gelirse, merakım uyanıyordu...

Kendi kendine söylediği fevkalâde şey artık vaki olacaktı” diyordum yok hayır, yanılıyordum... Hepsi buydu. Gaston beni derhâl istirahatata bıraktı pek yorgun görünüyordu... Bu hal içinde birileri vardı “ha bu mucizeydi” çarpılmış döndüm sonra tekrar istirahatlarına başlıyor ve hemen ağlayarak “beni iştikak mı ediyorsunuz Raymund, diyordu, bana acıyınız... Görüyorsunuz ki sizi pek fazla seviyorum” hakikaten bedbaht bir haldeydi. Şimdi kabalık yaparak, beni gücendirmekten korkuyordu. Onu teselliye çalıştım... Bu defa da ben onu kucakladım. Ve birbirimizin kolları üzerinde uykuya daldık... Bu sabah geç uyandım. Gaston o zaman gitmemişti... Yanıma geldi... Ve alnımdan öperek: Bir az daha uyu, dedi. Küçük Raymund benim duyabilecek küçük bir işim var kahvaltı saatinde mutlaka geliyorum... Ona müsaade ettim... Bana bu mektubu karalamayabilmek fırsatını veren şu yalnız dakikalardan ne kadar memnunum. Bu sabah kendimi mustarip müteheyyic ve bahtiyar buluyorum... Zifaf gecesine girdim... Şimdi ben bir kadın tamamıyla bir kadınam. Yine bu gece müthiş hâdiseler başıma geldi, fakat ben bundan daha çok şeyleri intizar ediyordum. Nasıl söylemeli?... Daha fazla bir şey asla tahayyül edilmez... Yegâne harikulâde olan Gaston'un içinden iki yudum içtiği esrarengiz şişedir. Bu şişeyi muayene ettim... Fakat dışarısında hiçbir işaret görünmüyordu mamafih... Alkol ve zencefil gibi kokuyordu. Bir az sonra oda hademesine Gaston'un avdet edip etmediğini sordum. Hayır, madam dedi. Fakat Mösyö

Gaston uzun zaman çükün ayrıldığına idareciye diyordu ki: “ da Doktor Lordun yanına çekiliniz!” On dakika gidişi. On dakikada gelişi sonra Doktor Lordun yanında üç küçük çarpık saat... Elbette hep Doktor Lordun! Gaston Kendisini bir doktora göstermiyordu. Acaba hasta mıydı? Fakat hayır, o bu sabah sıhhati pekiyi görünmüyordu. Ben de geceyi düşünüyordum ki bu düşüncemi etmek istiyordum. Onun doktora müracaatı benim için değil... Fakat her şey zaten olmuştur... Kendimi yokluyordum mahmur altında gayri mutat bir hareket his ediyordum...

Üç doğru ise yine vakitsiz olacak değil mi! Hiçbir şey ifşa etmedikten sonra bana dikkat etti... Seni yavrum, güzel ve siyah saçlarından öpüyorum -bitti-

Bâdiye, nu.37, 5 Aralık 1919, s. 4.

38.SAYI

BUGÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK? İZMİR

Bütün milletimizi ve hata muhit-i şarkı düşündüren en mühim mesele İzmir'in mukadderâtıdır. Orada ki halkımızın metanetinden cümlemiz tamamıyla eminiz bütününü her türlü hukukumuzu riayet efkârında bulunduğunda kaniiz bununla beraber İzmir'imizi o kadar seviyor ve onu yarınki hayatımızın emanet-gâhı olan istiklâli mülkümüz için o derece aziz biliyoruz ki bu zemine taallük eylemeden küçük savta, en muhtasar bir söz bizi düşündürüyor, müteessir ediyor... Ne takım Yunan Başvekili tarafından irat edilmiş nutuk bizi aynı hale sevk etti... Gerçi Yunan Başvekilinin sözleri dikkatle okununca, bundan evvel vukuatı nazar-ı dikkatten geçirebilme hakikat kendiliğinden tezahür eder. Ve hakkımızın nail-i zafer olacağı hakkında ki itminanımız bir kat daha kuvvetlenir... Venizelos diyor ki [Asya-i Sagra'da konferansın daveti üzerine altı aylık bir işgal var. Bu arazinin mukaddere-i katîsi Osmanlı Musâlahanamesi ile hallolunacaktır. Fakat mütalaatımız malûm ve Sulh Konferansının komisyon-ı mahsusunu tasvip edildikten sonra işgale davet edilmelerinden Sulh Konferansı vicdanında İzmir Yunanistan'a terk etmeğe karar vermiş olmalıdır. Bu suretle üç bin seneden beri Yunanistan'ının icrasından bulunan bir memlekete vaz' edilmiş oluyoruz].

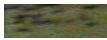
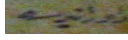
Bu beyanatı tahlil etmeden evvel bir kere şunları düşünelim; Mösyö Venizelos, birden bire tehir eden meseleden dolayı Yunanistan'a gelmişti. Bulgar ve Osmanlı Musâlahanamelerinin tehiri Yunanistan da bir tesir-i şedit tevlit eylemiş ve bu hal Venizelos'un aleyhinde bir heyet-i menkibe teşkile kadar müntehi olmuştu. Ve hatta şu sıra mezkûr heyet-i menkibe hakkında muhakemat-ı mühim cereyan eylediği de cümlece malûmdur. Yunan başvekilli, infial-i dâhiliye teski için bu suretle idare-i kelâm mecburiyetini

hissetmiştir. Şimdi beyanatının kendisini tetkik eylediğim beyânâtında üç nokta vardır.

(1) İşgal keyfiyetini, (2) karar, (3) Sulh konferansının vicdanıdır. Filhakika işgal altı ay devam ediyor. Fakat işgalin muvakkat olduğu geçenler de Yunanistan işler meclisince tebliğ edilmişti. Bu şunları da bu bapta lâzım gelmesini elân dermeyeran eylemişti. Karara gelince, karar katiyetinin sulh konferansına ait olduğu maddesini Venizelos'u tekrar ediyor. Esasen geçen gün Mister Loid George'la ettiği musâlahatından Osmanlı Musâlahanamesinin ayrı bir içtimada müzakere olacağı bir dereceye nümayan olmuştur. Binaenaleyh Sulh Konferansının ile işgal etmesi ihtimali meseleye Sulh Konferansı bu mesele ile iştigali ve ayrı bir içtima akid çektiklerinden yarar fırkaları her halde ayrı bir içtima akit-i lüzumun his olması, Sulh Konferansı komisyon-i mahsusunca bu yürütülmüş nokta-i nazarların mahiyet-i hamlesini pek ziyade tenzil eder. Zaten o konferansın fikri kabil-i tatbik olmadığı içindir ki Sulh Konferansı bizim meselemizle iştigal edememiş ve bugün mütareke murahhasları birden fazla müddet geçtiği halde bize henüz sulh teklifi olmamıştır.

Hukuk-i Osmaniye'nin dereceyi metanetine bundan büyük delil olamaz. Esasen bütün milleti İzmir meselesinin hayatı maddimiz olduğunu kani bulduğu için bu işte büyük bir azim muvaffakiyet tecelli etmektedir. Binaenaleyh bu mesele da Sulh Konferansının vicdanî ve hata mevzubahs olamaz. İzmir meselesi bütün şark meselesinin hamle icrası tehir edeceği cihetle İzmir'in mukadderatı dünkü olacak ve aydın vilâyeti devleti Osmaniye'nin bir vilâyetinden ibaret kılacaktır. Feridun Fikri Badiye sahifelerine yevm-i intişarâtından bu güne kadar müteaddit Arapça gazetelerinden yaptığı kıymettar tercümelere, hayata veren zahmet eden Abdul Kadir Beye temenni selameti bir farizayı şükran ederek gazetemiz heyeti yakın bir ayinde de vatanda buluşarak tevhid-i mesai edebilmemizi bargâh-i Ahad'tan tazarru' eyler...[s.2]

MUSTAFA KEMAL PAŞA'NIN BEYÂNÂTI

Asya-i Sugârde teşkil etmiş olan hükümet vatan mümessili Mustafa Kemal Paşa, Amerikan gazetesi muhabirine vaki olan beyânâtında hükümet-i cedidenin Ermenilerin muhâfaza için emri imdat eylediği ve öylece yapılan kanâatlardan dolayı müteessif olduğunu söylemiştir. Görülüyor ki Amerika'nın Ermenistan üzerine vesayeti temin etmektedirler. Bir Amerika heyeti yanında icrâ-yı seyahat eden muhabir   memurine ve oradan Kürdistan'ın şarkından ve şimalinden 250 mil katı-i ile Diyarbakır, Malatya'ya gelmiştir. Yolunda kemâl-i emniyetle seyahat etmişler ve kendilerine bir vuku bulduğu gibi bilakis hiç yerde azimet görmemiştir. Mustafa Kemal Paşa muhabire beyânâtlarında bulmuştur. Reis Venizelos'un Zât-ı Şâhına gönderdiği tezkerede Ermenilerden ve kendilerine müstakbelde vuku bulacak bahs ettiğini haber aldık... Hâlbuki biz vatanperverler Ermeni katliâmına şâyânî teessüf bir ferd olarak bakıyoruz, bunu ispat edecektir ki, biz Ermenilerin muhâfazasına nasıl ihtimam edeceğiz Paşa açıktan açığa İngiliz'lerin Türk memalikline güz diktiğini ve ıstılah etmek istediklerini ve zaten Mısır Arabistan azimetini de... Askerlerini söylemiştir. Sonra demişlerdir ki: "Türkiye kendisini fikir ve efkârı olmayan ve Ermenilerin muhafazasını arzu eden bir hükümet-i ecnebiye   bizi teyit ediyorlar bu hükümet en çok Amerika'dır. Eğer Amerika müsait biz Ermenileri muhâfaza ve sıyanet etmediğimiz taahhüt eyleriz Enver Paşa ile teşriki mesai ettiğimiz haber doğru değildir. Çünkü biz onun siyasetinin Türkiye'ye zarar verdiğine kaniiz. Yararı da olduğunu bile sanmıyoruz. Bolşeviklere ilhak ettiği şayi olmuştur. Bir gazete de icabında bir hükümet-i İslâm teşkil ettiğini söylüyor ki bu daha doğru olsa gerektir. Türkiye de bulunan İngiliz ve Fransız emvalinin Türkiye yeni vatanperverân bulundukları İngiliz buraya Türkiye'ye tedbir almak için gönderilmiştir. Haber aldığımıza göre İngiliz (İngiliz ciheti) reisi sabıkı Abdül Bey yüz elli bin iki yüz ve Ankara da daha

büyük bir meblâğ itâ etmiştir. Bunun için [redacted] Rauf Bey'de muhabirle görüşerek (Amerika'dan [redacted] şahsen istirham ederiz. Tetkik etmediği takdirde nihayetine kadar [redacted] edeceğiz sonra vatan-perverân kuvvetlerinin kırk bin kişi olduğunu söylüyorlarmış da diğerleri için on bin [redacted] bulduğu ve bunların da erzak fakrından Ermenistan'ın şimalinden geri dönmekte olduğunu söylüyorlar. Her ihtimale nazaran Mustafa Kemal Paşa ve rüfekaşı Zât-ı Şahane [redacted] halletmek niyetinde olup bil akis rical-i devlet müzâkerâtta bulmak ve temin etmek taraftarıdır. Eğer Ermeni hükümet bakası lüzumunu düşünse kendisine Bahri Siyah mesailinde bar-payan vermek suretiyle dâhilde masuniyetinden kurtulmasını arzu ediyorlar. Ermenilerden bazıları Romalı kavgasından ([redacted]) dan ([redacted]) [redacted] Bahr-i Sefide kadar imtidâd eden araziyi değiştirmekte iseler de bunun pek müşkül olacağını mülâhaza ederek (kadim Ermenistan) teşkilâtından sarf-ı nazar ediyorlar yine risalede beyân edildiğine nazaran memalik-i Osmaniye de uzun zaman sarf etmekte olan Amerikanlılar Ermenistan istiklali verilmesine muvafakat etmiyorlar. (Mazbuttaki) daha Amerikanlı muharriri demiştir ki (öne gelinceye kadar arazi istiklâline taraftar idim. Fakat bugün değil... Buna göre memleketin hepsinin bir devletin [redacted] vaz'ı pek münasiptir. Zira arazi hükümet teşkil ederse ihtilâf hissiyatı baş gösterecek ve Ermeniler ekseriyeti Türk olan memleketlerde [redacted] intikam almaya kalmayacaklar Liyadburg'un tahtı-i riyasetinde bulunan heyet ile ekseriyeti kadınlardan mürekkep olan Amerika malûmat heyeti yolda pek büyük hissi kabulle mazhar olmuştur. Bu heyetlerde havanın gayr-ı münasip olmasına rağmen mektep ve defterhane tesisine [redacted] imdâda gayret etmektedirler. Bu heyet [redacted] Azerbaycan'a, Erzurum'a Erivan'a, takılıp gidecekleri sulh konferansına takdir verecektir. Esasen bu gün birçok [redacted] ları hazırlanmış bulunuyorlar.

-El İhram-

Arz-ı veda

Kendileriyle yakından veda edemediğim bilumum arkadaşlara arz-ı veda etmek için gazetenizi tavassut eylediğim arkadaşların beni mazur görmelerini temenni ederim. Badiye gazetesi Arapça mütercimi. Abdulkadir [s.3]

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLER'

Hindistan'da Türkiye'nin İstikbali

Londra—4 Kânun-i evvel *İhram* muhabiri hususîsinden:

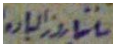
Mister mebusanından Mister Harbert tarafından seville cevaben sulh konferansının Mister Loid George tarafından (5 April 1918) tarihindeki beyânâtına musâlaha olarak Hindistanlıları alakadar göründükleri Türkiye yine akd-i sulh heyeti atıf eylediği beyân ve Hindistan'daki Hindistan murahhaslarının sulh konferansında Türkiye'nin tecziyesine daima itiraz ettiklerini alaka eylemiştir.

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Paris—2 Kânun-i evvel – Amerika sulh murahhaslarının avdeti tehir edilmiştir. Bu tehir sebebi henüz Almanların protokolü imza etmemişlerdir istihbar edildiğine nazaran Amerika'da bu meseleyi Amerika muâhedeye âdem-i muvafakate resmen diğer devletler kadar ihtimam edecektir...

Washington—2 Kânun-i evvel - Ayandan Mister Kenig Meksika'ya karşı ilân-i harp eylemiştir taraftar görülmesinde reis Wilson siyasi alakaların taallukta daha istemektedir.

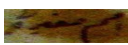
İlyat Kumandasında bin asker şimal-i Loid Meksika eline Efilis'in idamının intikamını almak kastıyla hücum etmişler bu halde Efridut ile 671 kişi katlolunmuştur. Ve içinden iki kişi firar etmek sureti ile kurtulmuştur.

Paris-2 Kânun-i evvel - Tefrika Alman notasına cevap vermiştir. Bu cevaptan biliniyor ki muâhede imkânın ümeraya mahsus olan kısmının infaz edilmesi için olan beyânâtının mütâreke şeraitini riayet etmesi icap eyler... "sonra tefrika Alman metâlibini fazıl ederek demişler ki "Almanya hükümeti bu esirler meselesinden dolayı efkârı müttefikler aleyhine teşhi eylemektedir." Bu nota da mücrimlerin tecdid meseleyi de mevzubahis eylemektedir. Almanya tahud ifa etmedikçe Cemiyet-i Milli kabul edememiştir."

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 3.

El-Hazar

Süleyman El-Beruni Efendi Osmanlı Meclis-i Mebusan-ı esbaki Trablus kayıp Mebusan-ı olarak bulunmuş ve esnâ-yı harpte İtalya ile hükümet-i Osmaniye'nin emri üzerine harb etmişti. Bu kere İtalya'ya azimet ve orada mufassal beyânâtında bulunarak Devlet-i Âli'ye bugün *El-İharam* gazetesi okuduğumuz şu sözleri söylemiştir.

Tarih; İtilâf Devletlerine harp ıstılahsı için vakt-i teşkilde Milletleri istiklâllerinin temini için ilân-ı harp eylemiş oldukları hakkındaki sözü hatırlatacaktır. Bunlar tesriât-i gazaptan ibaret olmuştur. Yalnız İtalya sadakat etmiştir. Sulh konferansı ricali eleştirdiklerini düşünebilir ve karar vere-biliyorlar Müslümanlar buna kemâl-i cüretle diyorlar. Onların Türkiye'nin hepsini eleştirdikleri söyleniyor. Ve hilâfette dokunmak istiyor. Eğer bu sahi ise ateşle oynuyorlar demektir. Çünkü âlemde bütün Müslümanlar cism-i vâhid ve Osmanlı sultanı halife olup hepsinin başıdır. Bu mescitten tevhit aza-i kat-ı olmazsa beraber olunur fakat başa en uzadıktan.

-El-Hazar-

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 3.

—2 Kânun-i evvel – Dersaâdet'te akd-i içtima etmekte olunan İngiliz ve Rus murahhaslarının müzâkeresi olmuştur. Zira Bolşevikler (Berlin) Limanının terkini talep etmektedirler...

Roma Kânun-i evvel – Yakında Sosyalist murahhasları geçerlerse aleyhinde yakında tezâhürât-i dehşet-bâr icra edilmiş bunun üzerine Bursa'da ilân olarak işgale başlamıştır.

Paris—2 Kânun-i evvel-Bulgar murahhası Mösyö İstanbuluvinski Mösyö Flâmenko harbi Bulgar ittifakı kat'ını talep etmişler.[s.4]

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 3.

ŞİİR DİVAN

Felâket bâğını gezdim serseri
Feryâd u zârımı duyan kalmamış
Aradım o şahit yiğit erleri
Yattıkları yerde nişân kalmamış

Kapılar kapanmış, bacalar tütmez, Kimsecik o çölde bir koyun gütmez,
Ağaçlar kurumuş, bülbüller ötmez,
Baykuşlarda bile figan kalmamış!,

Gülleri soldurmuş keder yaşları,
Karalar bürümüş yaslı başları;
Köyleri kuşatmış mezar taşları,
Sesime ses veren can kalmamış.

Talin o yaman, kanlı elleri
Eşinden ayırmış hep güzelleri;

Şehitlerle dolmuş gurbet elleri,
Kan ağlamadık bir civan kalmamış.

Hanedan kişiler hep yoksul olmuş,
Düşman kapısında bağlı kul olmuş;
O nazlı gelinler şimdi dul olmuş,
Cemiyet dağılmış, canan kalmamış.

Hiç anılmaz olmuş atalar adı,
Beşikte bırakmış ana evlâdı.
Kırılmış yetimin kolu kanadı
Zulüm pençesinden aman kalmamış.

Düşmanın sitemi yürekler ezer,
Bu kahır ile adam canından bezer;
Gülşende yabancı köpekler gezer,
Erler meydanında insan kalmamış.

Sırr-ı Hak aşikar her nihanda,
Gül biter mi artık bu viranede?!
Şu harab olası matem hanede
Bizden özge garib mihman kalmamış.

Hey Rıza, ne acep sevdaya düştün?
Aslı faslı yok bir davaya düştün!
Vatanın uğrunda bin belâya düştün
Hep mezar olmuş, vatan kalmamış!

RIZA TEVFİK

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 4.

Müsâmere

Bugün kampımızdan ana vatana avdet eden arkadaşların feragati sebebiyle ve dün akşam terhis olan müsamerede Feridun Fikri Bey tarafından umûm namına bu güzide ve necip simalarla arz-ı vedâ etmiş ve ianemiz tarafından beyânı telsi keşide olmuştur. Cenabı haktan selâmetler ve vatanda muvaffakiyetler ihsan buyursun.

Bâdiye Heyeti

Bâdiye, nu.38, 6 Aralık 1919, s. 4.

39.SAYI

SALTANAT-İ OSMANİYE

Hindistan ve Trablusgarb Ahali-i İslâmî

İngiltere Meclis-i Mebusan'ında Mister Monaku tekrar Osmanlı Musâlahanamesinden bahsetti. Ve Hint Müslümanlarının devlet-i Âliye'nin inkısamına razı olduğunu tekrar bir lisan resmiyle İngiliz milletvekillerine anlattı. Bu defa lehimizde en ziyade icrâ-yı tesir eden amil Hindistan Müslümanlarının mevcudiyetimize merbut birileri oldu. Filhakika geçmiş Mart ayında gazeteler vatanımızın bildiren bir telgraf yazıyorlardı. O telgrafın muhteviyatı neticesi hepimizin hatırlındadır ve onu ömrümüzün sonuna kadar okutmak kabil değildir. Fakat bunlar için on beş gün kadar sonraydı ki Hindistan saltanat-ı Osmaniye lehindeki sedası duyuluyordu. Osmanlı Musâlahanamesini tehir ettiren bir dereceye kadar bu nidâ-yı ulvi oldu. Gerçi devletlerarasındaki ihtilâfta ve mesâil-i mühime müteaddit hal ve tasfiyede gösteriliş vaziyetlerin de buna tesiri olmada değil... Fakat bizi bize de ikinci defa bir azmi kavi uyandıran Hindistan cihetine bu heyet idi.

Nihayet işte bugün yine bir İngiliz nazırı Hindistan'da Devleti Âliye hakkındaki nokta-i nazarlarını tekrar dermeyer ediyor. Bu bizim için on ordudan büyük bir kuvvettir. bir hengamede İngiltere Meclis-i Mebusan kürsüsünün arşında böyle bir mütalaanın bir bulduğunu görmek nazarımızda adalet lehinin rahşan bir   hukukumuzu bir musâlaha akdettiğimizde en Hindistan'ın icrâ-yı tesir edeceğimiz itminan edelim bu bizim için pek büyük bir ders istikbaldir. Mustafa Kemal Paşa'nın dediği gibi felâkete sorgulamış olan vatani bu kabil vilâyet ve sıyanet edecek kuvvet bize uyanan hakikati görmek sıfatındadır. Bizde İslâmiyet ihmal edenlerin artık tamamıyla iştibah ederek vaziyet-i aslîyemizi tamamıyla idrak etmeleri lâzım gelir. Bu esası mühim en güzel

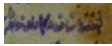
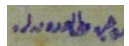
teşrih eden Trablus Garp-i ve mebus-i sabıkı Süleyman Elberuni Efendi olmuştur. Süleyman Elberuni Efendi [Âlemi İslâm parçamı saltanat Osmaniye'nin residir. diyerek Amerika şimali ahali İslâmî namına cihanı ibka ediyor. Bundan Müslümanlar bugün Devleti Âliye'nin hilafetinde cem olarak inkişaf eylemesini birinci şart-ı hayatları işine bir taraftan Asya Müslümanlarının seda-yı hikmeti İngiliz Meclis-i Mebusanı'nı da, diğer taraftan Amerika mücahidinin İtalya âfakında inikâslar yapıyor. Bundan Avrupalılar intibah ederek bize âdilâne bir sulh teklifi bundan bize de hissemizi almalıyız. Âlem-i İslâm'ın başı [s.2] bilerek hayatımızı düzene koyup bir daha musibetlere uğramamalıyız bu sefer bizi Müslümanlık kurtarıyor. Fakat kurtarıcı olsaydık daha çok iyi olurdu. Meşrutiyet namına kurtarıcı da kılacaktır ümit edelim.

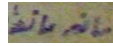
6 Kânun-i evvel 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 1-2.

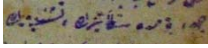
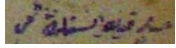
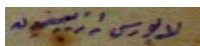
SHAKESPEARE'DEN ŞAYESTE BİR NOTA

Bir Amerikan Gazetesinden:

Gözümüzü ne tarafa çevirsek çevirelim, her tarafta endişe-i âdem-i memnuniyet, müşkülât başka bir şey görüyoruz. Avrupa, kendisini   şiddetli bir yakalanmış gibidir. Küçük devletler sarf ettikleri   şikâyet ediyorlar. eden milletlerden hiç biri   değildir. Uyanan ümitler gittikçe kızışıyor Lehistan kazandığı vahdeti hakkında başka her fikirdedir. Yugoslavlar kendilerini ziyanlı addediyorlar. Yugoslavlar Romanya'nın hareketini görüyoruz.

Büyük devletlere gelince; bir kısmı, muzaffer olanlar zayıflarının kanaatindeler. Diğerleri mağlûplar hezimetlerinin bedeli gayr-ı âdil ve gayr-ı insanî olduğu fikrindeler. Sulh konferansı tarafından Aprupa'daki lisanîn tasdik edilmiş olmasından dolayı İtalyan ediyor. Almanya suiistimal ve zulmünden feryat ediyor. icra etmek için

üzerine çıkarır. Ve onlar içinde bu harptan kurtarmak için mücadeleden çekildiği halde harp dâhilinin hepsi imtilacatı içinde çırpınıyor. Bulgaristan ve Türkiye işlerinin hall olunmasını bekliyorlar.

 tanin-endaz olduğu bir çehrede hükmü; bahri muhiti iflasının yakında, hastalığı sükunlu ortasında Amerika Meclis-i Âli'nin huzurunda müdâfaa için yazıyor demeğe ettiriyor. buna İngiliz edibi William Shakespeare kaleminden çıkmış benzersiz bir levha diyor.

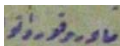
Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 2.

İSTANBUL HABERLERİ

Kaide Sevk Edebilecek Zayiat

Harbiye nezareti muamelât zatiye dairesi orduda müttehidesini nizam namesi 62 yaşına ve yüzbaşılardan 66 yaşa kadar olanları tekaüt eylemeğe başlamış mafevk rütbeden tecdidinden tâbi olacakları pek çok zabıt mevcut değildir. Alelumum mütekait   tayin olunacaktır. Tekaütte sevk olunca   kalemindedir.

Kastamonu'da icra edilmiş intihabatında sabık adliye müsteşarı ve Milli İmrar Fırkası Yusuf Kemal Bey Kastamonu mebusuna intihab olmuştur.

Ayandan Efendi vefat etmiştir. Ankara ve havalisinde bulunan gayrı Müslümanlar hicret ettikleri hakkında matbuat müdürünce tekzip edilmiştir.

Dâhiliye nazırı Şerif Paşa bir vatanı beyânâtında böyle demişti. Filhakika Paris sulh konferansının üç gün evvel müracaat eden bu müracaatımıza cevap beklemekteyiz. İzmir'in bize iadesini ümit ediyoruz ve inşallah böyle olacaktır. Yoksa intihabat hitam bulmuştur. der dest meclisimiz için İstanbul'da içtima edebilir, meclis-i milinin

İstanbul'dan başka bir mahalde toplanmasının imkanı yoktur. Anadolu'da tamamen yerindedir. [18 Teşrîn-i-sânî 1335]

Tan gazetesi diyor ki: Fransa ve İngiltere Türkiye'nin mukadderatını bırakmazlar. Her iki hükümeti menafi ve mekasidini koydukça telif eden   şarkta umumiyetle itilaf bu iki hükümetin anlaşmasına nokta-i nazarından bir takım faideler temin eden Paris'teki mekarini terkiyle Londra'ya nakil etmek şekil olacaktır. [s.3]

[*Vakit* gazetesinden]

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Tebsiri-yi Mühim

Hindistan Müslümanlarının tesirâtı Türkiye'nin adamî inkısamı İzmir işgalinden mutavelid tamamen İngiliz siyasetinin istikamet-i cedidesi Türkiye ile sulh kriptir.

Londra—4 Kânun-i evvel—İngiliz Meclis-i Mebusan'ında mebusandan muhterem (Uyberiyê Bert) Yunanlıların İzmir'e ihracı Hindistan'da İngiltere'de muhasim bir his tevlit etmediğini sual etmiştir. Mösyö Flâmenko cevap vererek Yunanlıların İzmir'i işgal eylemsi itilafiyunun Türklerle Türkiye'yi taksim ve tevzi fikrinde olması hususundan dolayı büyük endişeler tevlit eylemiştir. Fakat gerek Müslümanlar gerek Hindular bütün ahali-i İslâmiyesi bunları Paris'te temsil eden İngiliz hükümeti daima bu siyasete muhalifti. İstika saatinde Mösyö Amurut İngiliz hükümetinin Türkiye'yle müzâkerat-i sulhiyenin gayet karıp bir zamanda başlaması geldiğini ve bunda İtilaf Devletlerinin Paris'te yüzeyinde başlatması münakaşa ettiklerini dermeyân etmiştir.

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 3.

Amerika Türkiye’de Vekâlet Kabul Etmiyor

Paris—4 Kânun-i evvel - Amerika baş murahhası Mister Boldan 9 Kânun-i evvelde Amerika’ya gidiyor. Ve yerine Mister Wit kayım oluyor. Mister Wit Macaristan ile sulh akd oluncaya kadar kalacaktır. Sulh Konferansı bir meclis haline fâriğ olunuyor. Ve Amerika’nın Türkiye’de vekâlet kabulü ilân ediyor.

-İtalya-

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Paris—4 Kânun-i evvel - Alman arazisine duhûluyla Almanya’ya karşı tehdit iras edildiği takdirde protokol imzalayacağını beyân etmiştir.

-İtalya-

Atina gazetelerden anlaşıldığına göre Mösyö Venizelos Meclis-i Mebusan intihabatinin bütün Yunan meseleleri halledilmeden yapılmayacağını tasrih etmiştir. Meclis-i Mebusan-i haziren içtima-ı dört ay tecavüz edeceği ise de Türkiye mesaili de her halde dört ay iktizasından evvel hall ve tasviye olacaktır.

Atina-5 Kânun-i evvel - İzmir’den orada olan haberlere nazaran 6 Teşrîn-i sâlide havalisinde bir zelzele husule gelerek 290 bina münhedim olmuştur. 40 maktul 100 mecruh vardır.

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 3.

Yunan Fırkayı Siyasiyesi Kabineye Muhaliftir

Atina—4 Kânun-i evvel - Meclis-i Mebusan sabahlayın içtima eden ve divan riyaseti intihap edildi.

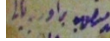
Sufulis, tekrar ittifak arasıyla reis intihap olundu. Kadim fırkayı siyasiye mensup mebus celsede ispat vücut etmekten (istifa) eylediler. Venizelos aleyhindeki heyet-i fesadiye tahkikatı devam etmektedir mücrimleri

muhakeme için bir divân-ı harp vücuda getirilecektir. Vilâyetinde infisal o kadar büyükmüş ki oralarda menfi Yunan mütekait zabitleri ahaliyi parçalamak istemiş ve zabit mani olmuştur.

–Yunan Resmi Ajansı–

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 3.

HAMİT SALİM PAŞA’NIN BEYÂNÂTI

Hamit Salimi Paşa ber vechi zir beyânında bulunmuştur. “Türkiye’nin Avrupa devletlerinden birinin müsaadesine karlığına ihtiyacı vardır. Fakat bu tahkim ve müdahale maksadıyla yapılırsa kabul ve teemmül edilmez yegâne çara asıl her nezarete müteferrikler tarafından müsteşarlık etmek ve bunların salâhiyetleri için yoksa hususiyet fazla icap eder. Her hususa karışmaları doğru olamaz. Bize bir devlet değil, belki de bütün devletlere veriyoruz. Fakat nizamını takdir ederek zattı hususiyeti padişahın hukuku hükümrani ve hilâfeti kâmilin ve tamamen hıfzı şarttır... Zahir hale nazaran bütün siyaside aynı surette ameli muvafık bulmaktadır.

[El-İhram]

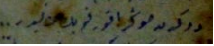
Washington Kânun-i evvel - Senato da cumhuriyet perverân tasvip eden ihata bulunduğu takdirde muâhede-i sulhiyenin imzasını gayrı kabil olduğu beyân etmişlerdir.

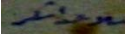
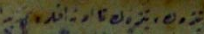
Beyrut-5 Kânun-i evvel - devriyesi münasebetiyle General Guru ziyaret etmiş. Fransız ve İslâm kıtaatı tarafına selâmlamıştır.
[s.4]

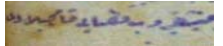
Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 3.

KAN

Emile Zola'dan Mütercem: Kosovalı Derviş

İşte artık şah-ı bahar, izhar, şam-i ruh teshir eden bûy-ı sehergâh... Bu ebedi fasıl rabis'ini on bir senenin hayal harap karısını daima sevmek, onu daima temenni etmek... Yaramaz kız, geceleri sana gelen gelebilen bîvefalığından uzun uzadıya bahsettiğim zamanlar gözlerinin bir secdeyi ile kapanır olursak küçük bir can çekinişi, masum ruhun işvezâ birleşince şehla gözleri gibi kapandığı zamanı beni ve ilhâm ve hayâlî Zerrelere hiçbir hande-i iltifat almadan bisud tebessümler terennüm eder, dururum fakat alemle neye karşı bir lahzacık bir hisse haletim olacak bütün bu gün sana korkunç bir hikâyeye nakil edeceğim bu hikâyeye tesir-i hasta engîz ile sekiz gün gözlerini kapatmayacak ve bu müddet zarfında ben aşkımın sadakasını o bir çift larından katledeceğim. Senle uzun zaman   ...

Dört asker zafer gecesini meydan-i harbin تنها bir köşesinde içtima kıldı. Zulmetî leyl-i afâki kanatları arasında yüzmüştü. olurlar arasında akşam taâmlarını yiyorlardı. Nim bir halde yanan ocağın etrafında ki otlar üzerine oturmuşlar. Kuzu kızartıyorlardı. O henüz daha kanlıyken askerlerin tama'-ı dendânı olurdu. Ocağın kızıl ve mevzun elevi onları müphem bir suretinde tenvir ediyordu. Bazen alev şeytan gibi bir tarafa uzanıyor nice gölgelerinin hayâlını ediyordu. Bir lâhza içinde ocağın solgun ziyaları yanı başlarında bir mevc çatısına koşuyordu. Dam uçuyordu siyne-i lehşi tanginde gözleri ebediyete kadar açık olurlar müşahede ediyordu. Askerler zulmün arasında kendilerini sonsuz nazarları görmeyerek patlatıyorlardı. Etraf amik bir havf ve sesiyle örtülmüştü. Gecenin barış için doğru kanlı vakayı ve feciyi sahnesi hatıralarından bile geçmiyor, ani istirahat devamı hayatlarını yekdiğerlerine tayin ediyorlardı.

Ölüm ve zulmet, sahne-i harbin fezâ-yı lâlinde uçan iki kızıl ve siyah gül... Sakit lâliyle huzur-i kalb-i ihlâl eden umut ve iki kanad... Jenus teganniye başladı. Tanini sedaları masum ve ma'dum bir hava içinde kırılıyordu. Dudakları merdane dökülen ruh-i aşinaları uzaklarda kuşan aks-i sedalarına hıçkırıklara tebdil ediyordu. O, dudakları arasından fışkıran bir neşide tekrar dudaklarına çarpma hâdisesini fevkalâde garaip tasvir ediyordu mahiyeti medruk olmadığını bir halin tekrar etmesi çaresini hançeresini kırbaçlamakta bularak avazı çıkabildiği kadar bağıırıyordu. Ve feşâr-i mezaliminden bir sahne-i esrarengiz

-Bitmedi-

Bâdiye, nu.39, 7 Aralık 1919, s. 4.

40.SAYI

BU GÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK! ÂLEM-İ İSLÂM PEYGAMBERİ

Bize Sulh Teklifi Müzakere Ediliyor

İzmir'e ihracına müsaade olması Hindistan'da İngiliz aleyhine tevlit dün pek mühim yeni haberleri muhteva bir telgraf okuduk. Muhterem bir mebus, Mister (Lobri Enbref) İngiltere kabinesine bütün şark için muazzam bir hamiyeti muhteva olan şu suali sordu; "Yunanlılar İzmir'den ihraç olunması Hindistan'da İngiltere aleyhine hissiyat tevlit etmiş midir?" Bu öyle bir hakayik da ki ve yine yalnız şarkın değil, fakat bütün manzume ve haber o gazetenin kâfi mevzubahsiydi. Mister Muntaku, Osmanlı tarihinde tamamı kalacak olan bu İngiliz nazırı cevap verdi, (filhakika, dedi Yunanlıların İzmir'den ihracı Türk evlâtları Türkiye aksamının da evvel mıntıkayı taksime karar verdiği korkusunu tevlit etti, hâlbuki gerek Müslüman ve gerek Hindular hayatına menafi olan bu keyfiyet, onların sulh konferansında mümasili olan İngiltere'nin siyasetine muhalifti!) birkaç saat sonra heyet-i vükelânın Meclis-i Mebusan da memleketlerinden Mister Harmenfurt istika saatinde. "Osmanlı Musâlahanamesinin az zamanda akdi için İngiliz hükümeti devletlere tekâlifinde bulunmuştur. Ve bu bapta müzâkerât cereyan edecektir" dedi.

Evet, artık tali bize tebessüm ediyor. Bir taraftan İzmir'in mukadderatı ile inleyen kalplerimizi diğer taraftan Musâlahanamemizden dolayı binlerce ıstıraba maruz kalan mecburiyetimiz için öyle yeni haber ki gözümüzün önünde bir hayat-i mesudun iyilik mübaşiriler tesirlerini yapıyor. Geçen Martta İtilaf Devletleri konferansı komisyonun mahsus tarafına Yunan âmâlî lehinde verilen kararlar tatbiki ve ati eder İzmir mıntıkasında temadi etmekte olan işgal, maneviyatımızı büyük bir şiddet ile râcifelere, tesirlere sevk ediyordu. Islahatı dâhilimizi biran evvel icra ederek vatanımızın muhtacı termim ve tedavi inkisar ve cerihalarını telafiye şayan olabilmek için çırpınan bizler

kadarın bu acı darbeleri altında mustarip eden, içine alan asayiş bir zamana: bilhassa esirler için pek elem-engiz olan bir devri tahmil her şeyi değiştirdi. Ve şimdiye kadar ihmal edilmiş İslâmiyet kuvveti Avrupa siyasetinde icrâ-yı tesir edecek bir nüfuzu iktisap etti. Görülüyor ki siyaset çok dakik iş imiş. Yalnız kaç muvaffakiyet kazanmakla meseleleri hall eylemek kabil oluyor imiş! Bu, istikbalin [redacted] idaresi için şayan-ı dikkat bir temâşâ-yı tarihidir. Filhakika Hindistan Müslümanlarının Osmanlı musâlahanamesi bu dereceye kadar icrâ-yı tesir edecekleri hatıra gelmiyordu. Demek ki hatıra gelmeyen vaziyetlerde neşet edermiş,...[s.2] Gürcistan'da Mister Muntaku'nun yeni beyanatından biri Müslümanların hayat ve nokta-i nazarlarının Osmanlı Musâlahanamesi icrâ-yı tesir edeceğini bir dereceye kadar anlamıştık. Dünkü sohbetimizde bunu arz ve teşrih etmiştik. Fakat İzmir meselesinin Hindistan'da İngiltere lehinde bir cereyân tevlit edip etmediği [redacted] İngiltere Meclis-i Mebusan'ın da sorulmasını icap ettirecek derecede nüfuz ve hamiyet-i Beynelmilel ve cihan-i iktisap ettiği hakkında bir mütalaa [redacted] şarkın, zamana, hakikati yürüttü, nihayet siyaset [redacted] verdi İngiltere İzmir'in birden [redacted] muhalefet siyasiyesine kararını tebliğ etti. Bu kararı doğru ise çok geç olsa bile, yürümek imkânını kayıt ediyor. Osmanlı devleti kabul edebileceği bir musâlahaname olunursa bu halde bütün âlem-i İslâm bittabi teşkil eder. Burada her taraf [redacted] etmek ve evvelden tesirâtı tahkikiyle musâlemet-i umûmîye binaen takdirine hadim oluyor. Aleyhimizi göstermek istedikleri o da bize katiyen musalemet düşmanı bir kuvvet değil. Ve İzmir [redacted] bu ısrarımız hakkında merbut olduğumuz kadar hakiki sulh ve sükûnetine [redacted] neşet etmektedir. Hükümet-i Osmaniye'nin [redacted] hali sükûnunda bulundurması fikrinin merbut azası zamanında gelmişti. İstiklal ve tamamiyet-i mülkiye Devlet Âliye-i cihanın en müsâlemet-perver bir devlet olarak inkişaf ettirecektir. Nitekim bu gün intihabat-i Osmaniye bütün cihan için en büyük zaman-i müsâlemet mahiyeti teşkil edecek bir manzara arz etmektedir. Hâlbuki bu intihabat, Türkiye de millî büyük bir [redacted] vuku bulduğu bir anda tecelli ediyor. Musâlahâ üzerine yapılan bizim amal ve Makasıd-ı hayriye ve insaniyemiz tamamıyla anlaşılacaktır. İzmir meselesi

hakkındaki nokta-i nazarımız kabul ve amâl-i vatanımız tamamıyla muâf edildikten sonra musâlahaya bir mani esasi katılmış demektir. İşte hakikat bundan olduğu içindir ki İngiltere tarafından artık Osmanlı Musâlahanamesinin tehiri arzu edilerek tasrih müzakerat talep olunmuştur. Âlem-i İslâm İzmir'i kurtardı, fakat yalnız İzmir'i değil müsâlemet-i cihanı da kurtardı. Burası da böyle.

Kânun-i evvel 1335 Feridun fikri

Bâdiye, nu.40, 8 Aralık 1919, s. 1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

İmralı Hakkında

İzmir'den—11 Teşrîn-i sâni - tarihi ile bir mektup ve İngiltere'nin İmralı'yı tahliyesi için hükümet-i Osmaniye tarafından otuz milyon Franklı bir istikrar karşılığı gösterdiği ve itilaf milletleri ile Babıalî'nin bu hususta uzlaştığını ve on sekiz gün zaferinden İngiltere'de bunun bilumum ümeranın müsâraat sevkıyatına tamamıyla iptida edebileceği maddelerin Dersaâdet ve İzmir vilayeti gazetelerce yazılmış olduğu bildirilmektedir.

İzmir'in tahliyesi karîb olduğu hakkında ki kanaat kesp-i kuvvet ettiği mahalli mezkûrdan mevrut ve mektuplardan anlaşılmaktadır.

Makedonya da İsyan

Berlin—5 Kânun-i evvel - Makedonya'nın için yapılmakta olan hareket tevsî etmektedir.

-İtalyan-

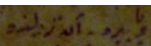
Bâdiye, nu.40, 8 Aralık 1919, s. 2.

Kırım'da İsyan

Odessa—5 Kânun-i evvel - Bütün Kırım ahalisi isyandadır () Taludusa) erbabı kıyam silâh kimseleri tevkif etmişlerdir. [3]

-İtalya-

Londra – Venizelos Atina'ya vâsıl olunca Meclis-i Âliyesine üç bin seneden beri Yunanistan'ın bir cüzü olan İzmir'i Yunanistan'a vermek niyetini perverde ettiğini söylemiş, aynı zamanda İzmir'in daha Yunan hududunun bizim için pek aziz olan (Şimara)ya kadar temdit edilmesi rica ediyorum demiştir.

Atina-5 Kânun-i evvel - Venizelos aleyhinde heyet-i fesadiyenin reisi general Lertis ve sabık miralî ()dır erbabı fesat Venizelos Roma'da iken katıl etmeğe karar vermişlerdir.

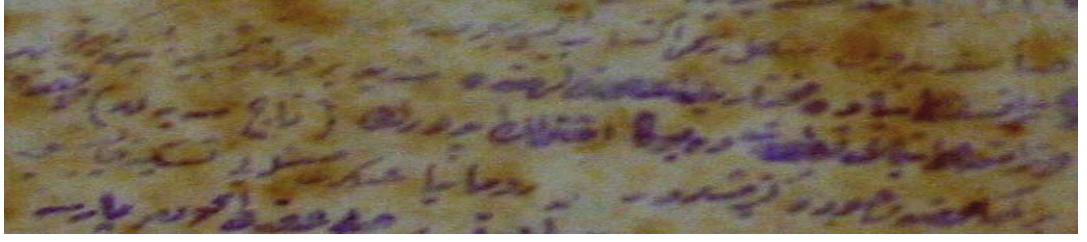
–Yunan Ajansı-

Londra—4 Kânun-i evvel - Bütün delail, Almanya'nın şart-i sulhiyeyi adam-i imzasına rağmen mütteliklerin ciddiyetlerini gösteriyor. Mareşal , İngiltere erkân-i harbiye reisi Paris'e akd-i meşveret edilmesini telgraf ile haber göndermiştir. Mahafil-i âliyesinde bu haberin bu büyük devletleri olduğu olunuyor. Diğer taraftan eylediğimiz habere göre Almanya'da kargaşalar tahfifi etmek takdirin Emin) tahliyesi ve karîb belediyesinin işgal edeceklerdir.

-El-Mukataam -

Londra—2 Kânun-i evvel - Maksat Almanya'ya tamamıyla menfi bir cevap ret vermişlerdir. Ve bu cevaptan nizam-i ordudan hariç, polis ve vezaret teşkilâtının Muahede-yi Sulhiye mevadına mugayir olduğu için bundan sarf-ı nazar edilmesi üzerinedir mukadderatın Muâhede-yi Sulhiye de meşru ve mukadder

Londra—2 Kânun-i evvel – Başvekil Meclis-i Mebusan'da bir suale cevaben demiştir ki Almaya ile akdedilmiş sulh muâhedesinin her halde bu ayın şekli-i resmî iktisap eylemiş .

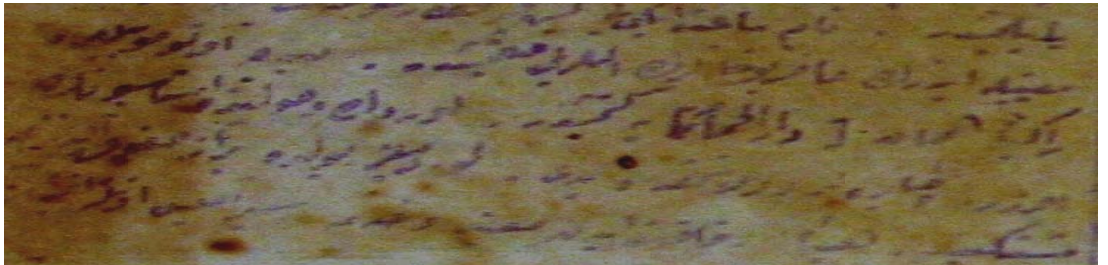
■ Kânun-i evvel - Mösyö Ayuni, sulh akdi için Paris'e giden heyet-i murahhasının ■ kabul etmiştir. ■ Arabistan'ın mukadderatı taht-i ■

Badiye-Funt Ayuni Macaristan fırka-i sabık muhalifesinin ■ erkânından ■ zatı olup cümleten hürmetini kazanmıştır. ■ Avusturya hükümeti Macarcayı ■ bu halde lisan... Lisanî milliye bu büyük bir ■ işte Funt Ayuni o zaman muahedet-i amiyâne ve miliyesi lisan-i milliye kurtarmaktır.

Bâdiye, nu.40, 8 Aralık 1919, s. 3.

Mısır Haberleri

Dün badez-zuhur saat iki beş geçe Kahire istasyonuna vâsıl olan ■ ile heyetini görmüş. Heyet istasyonda, Mısır İngiliz Başkomutan muavini General ■ İngiliz erkânı harbiye ■ Kahire İngiliz merkez komutanı İngiliz ■ memurini tarafından işgal edilmiştir. İstasyonda bir miktar asker beray-i izam ■ ve mülkî askeri polisler istasyonun ■ eylemiştir. Tam müsaide ettiği ■ muvasalat etmiş ■

Bâdiye, nu.40, 8 Aralık 1919, s. 3.

Suriye Meselesi

Londra hususî muhabirimizin de telgraf ajansların müteaddiden bildirdiği Flâmenko ile Emir Faysal gazetesini tekzip etmektedir. Aldığımız Emir Faysal ve Flâmenko arasında vuku olan ittifak ajansının işara ettiği gibi izahat-i mezkûr ittifakının muahedesiyle alâkadar bulunduğu anlaşılmıştır.

(El-Mukataam)

Atina—5 Kânun-i evvel – Alman, Avusturya, Bulgar muâhede-i sulhiyesi Meclis-i Mebusan'a takdim edebilecek ve katbî musâlahaları   arz olunacaktır.

-Yunan Ajansı-

Berlin—5 Kânun-i evvel - Macaristan tarafından Çekoslovakya asker edilerek Avrupa-i muhtelif sınıfları Çekoslovakya devleti tahtı salaha davet etmiştir.

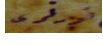
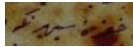
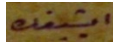
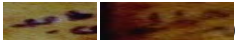
-İtalya-

Bâdiye, nu.40, 8 Aralık 1919, s. 3.

KAN

Emile Zola'dan Mütercem: Kosovalı Derviş
-Mâ-ba'dı-

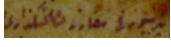
Janus birden bire sesini kesti. Vücudunu amik bir cinnet kapladı. Arkadaşı ayrıca hitap etti: git ,hangi oynadığına bak!.. (Elberiz) Eliz yarı canlı ve dumanlı bir meşale alıp uzaklaştı. Arkadaşları bir müddet onun tutan odun yanıkları ile takip edebilirler artık Elberiz ayrılmıştı. Uzaktan karıştırarak ulularla hasbîhâl etmek üzere ağladığını görebilir: ondan sonra Elberiz kayıp oldu. Bu hadise karşısında mabut kalan Janus derin bir sukuttan sonra arkadaşı bu akşam kurtarmasına yine dolaşıyorlar arkadaşımız Elberiz'i aramak ve bulmak lâzıme-i uhuvvettendir

dedi. İşbu hizmetin kendi gibi tarafından ibkası arzu olunduğunu hisseden Elberiz'in gömüldüğü istikamete hareket etti. Ve oda aynı amâk-i zülâle daldı Janus ve kadim refiklerinin vüruduna intizarlar iken vücutlarında garip bir bitab-i hissederek mantolarına büründüler. Yarı soğuk bir halde duran ocağın yanına uzandılar. Göz kapakları geçtiklerine henüz tavdi-i raz etmemiş bir sonra da aynı sahne-yi esrarengiz başları ucundan dağlatıp geçti. Kalbim derin bir havf ve heybetin tevlit edebileceği bir hikmeti mutlaka ile uyandı. Refikler gömüldüğü doğru ilerledi Tams yalnız başına kalmıştı... Korku ve hayal başladı. Tufân engiz bir surete nüzûle başladı. O bu esrarengizden pek müthişti. Çünkü orada halet nezın bu fevci gayretleri canlanıyordu civarında böyle bildirdiği birkaç demet otu ocağın için attı, ziya ve ışık havf ve heybet edecek ve ümit ediyordu. Onlar yatınca geniş bir daire feveranı tersim etti bu daire içinde Janus'un evham ve hayal ibda eden nazarlarına dans eder gibi göründü. Cenazeler me'vâ-i zülâli terk eden namer-i bir desti mucizekarî ile etrafı zilzilleler gibi sardı surdu. Janus hayâlini celp ettikçe zahib olarak ocak içinde yarı yanmış ve ellerini etrafa savuruyordu. Onları ayağı altında çekerek ezdi. Fakat bu defa evvelkinden daha ağır ve kesif bir tabaka-i muzlim anında yöneldi, tezyidi; korkuyordu ki safir-i mevt başı ucunda tanin-endaz olmasın. Olduğu yerde oturdu. Sonra tekrar ayağa kalkıp arkadaşlarını çağırmak istedi lâkin içtinap ediyordu ki anacığını âvâzıyla cenazelerin nazar-ı dikkatlerini üzerine celp etmesin... Kamer, rah-i asumanı yırtarak kızıl cenk ordusuna mahzun ziyalarını sermişti. bir ziya seçmenin olur esrarengiz bir ettiğini gördü. Kanlı göllerle alt üst edilebilen kanlı ve yaralı sinesinde (mevt ve intikamını) anılarını defnetmişti, kendi de fanus iyilik pak ve bakir kefenleri ile örtünmüştü. kefen gündüzün şimdisi değildi çünkü henüz gece idi.

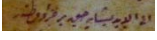
—Mâ-ba'dı vardır—

42.SAYI

BU GÜN TÜRKLÜK İÇİN NE YAPTIK? NOKTA-İ NAZARIMIZ

Roma'dan 7 Kânun-i evvel tarihiyle gelen bir telgrafname hükümet-i Osmaniye harbinden evvel bulunan galip Kemal Bey tarafından dermeyan edilmiş beyânâtı ihtiva etmektedir. Müşarünileyh muktada 1339 senesinde Atina sefirimiz idi. Ve Atina'da muâhedenamenin esnâ-yı müzâkeresini Osmanlı Murahhası idi.

Galip Kemal Bey'in beyanatında başlıca üç mühim noktaya işaret etmektedir. (Şark memleketlerinin ipkası için Türkiye'nin vücudu lâzımdır) yeni bu hakikat aynı zamanda sıhhati sulh ve muahededden mütevellid bir muameledir. Hiç şüphesiz Galip kemal Bey Türkiye müsâlemet-i şark için ahız olduğu hamiyet bir hissi vatan-perverâneyi fakat ne olursa olsun el-yevm sırf ve insaniyet nokta nazarından düşünülürse tamamıyla kanaat hâsıl edilerek hükümet-i Osmaniye şimdiye kadar Şarktaki mühim bir amil-i müsâlemet olmaktaydı. Ve böyle olmaya devam edecektir. Binaenaleyh esas mesele selâmet-i şarkîye Türkiye'ye sulh tesisi takririnden böyle bir unsur-ı kavinin selâmetin arzı demek olacağı için Galip Kemal Bey meseleyi şarkîye fazla alâkadar elleri etmiş bulunuyor. Osmanlı Musâlahanamesi için bize teklifât vaki olmadan makdem Paris'te Türkiye lehinde akdedilebileceği haber kılınan konferans bu hakayiki tamamıyla neşre mümkün eder. Âlem-i İslâm tezâhürât-ı müteaddidisi, müsâlemet-i şarkîye adâsı için hükümet-i Osmaniye'nin hukukuna riayet namına lazım geldiği fikirler son günlerde daha ziyade neşir ve takviye etti. Galip Kemal Beyin beyânâtında (İzmir ve Anadolu) hakkında Venizelos'a nokta-i nazarımızı katiyetle dermeyân eylemiş oluyor. Esasen bu meseleyi başka

türlü düşünmek, söylemek kabil değildir. İzmir, hukukunu temin fiilmiz dâhilinde İzmir'in beynelmilel ne kadar büyük bir mesele teşkil edebileceğine İngiliz Meclis-i Mebusanı'nın son müzakeratı şahit-i hâlidir. Asil ahız-i hamiyet musâlaha üçüncü kısımdadır. Galip Kemal Bey, sulh konferansına bizim heyeti murahhas tarafından musâlaha için teklif zımnen anlatmak istiyor. O da (Devlet Âliye'nin Suriye, Hicaz, Irak, Yemen'de dâhil olduğu halde bir ittihat) vücuda getirmektir bu ittihat makam-ı bir kongre demek olması gerekir. Bu fikir hükümet-i Osmaniye menatik-i meskûnenin inkişafı için her türlü teşkilât-i dâhiliyeyi müsait olacağı suretle Amerika ve Almanya gibi bir devlet münferit vücuda getirmemiz esasen telâkki olunabilir. Filhakika bugün en güzel fikir de budur.

Devleti Âliye'nin hukuku ile mecburi telif tamamıyla mümkündür. Hükümeti teşkil etmek bir iki vilâyeti kurtarmak kolay olduğu zaman herkese gösterdi. Binaenaleyh Devlet-i Osmaniye'nin dâhil teşkilât-i caddeye Trakya kadar eski şekil ve hududuyla Hükümet-i Osmaniye'ye sulh konferansı hususunda böyle bir nokta-i kaldı ki musâlemet-i Şarkiye'yi Osmanlı Devleti istikamet-i siyasiyesiyle tesisinden vücuda getirerek bundan kimisi için korkulacak bir şaye buhranlara karşı temini için .

9-Kânun-i evvel 1335 Feridun Fikri

Bâdiye, nu.42, 10 Aralık 1919, s.1-2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Bugün vürûd eden gazetelerde vatanımıza dair hiçbir haber yoktur.

Paris—8 Kânun-i evvel - Mösyö Wilson'un kararıyla Paris Sulh Konferansı da murahhasların Washington'a avdet etmeleri hakkında

-İtalya-

Paris—8 Kânun-i evvel - Hükümetler mesail-i muhtelifi hakkında görüşmek üzere Atina'ya muvasalata intizar ediyorlar.

-Yunan-

Paris—8 Kânun-i evvel - Harp nazırlarının emriyle 1916 sensi ihtiyat mümkünle katledilmiştir. İş bu telgrafın muhteviyatı Yunan ahval-i dâhilisiyle alâkadar olan   Bulgar ordusu üç bin zabite ve kırk dört bin

-Ruoter-

Paris—8 Kânun-i evvel - İtalya Hâriciye nazırı Londra'ya vasıl olmuş. mülâkat etmiştir.

Atina—8 Kânun-i evvel - Trakya elli bin mülteciyi memleketlerine iade kılmıştır.

-İtalya-

Atina—8 Kânun-i evvel - Yunanlılar istikametinden işgal mıntıkalarını sulh konferansının muvakkat işgallerine ikdam etmişlerdir.

-Yunan-

Wilson'un Ahval-i Sıhhiyesi

Washington—8 Kânun-i evvel - Harice nazırı Mösyö Yuniç Mösyö Wilson'un ahval-i sıhhiyesi vaziyeti-i cihanı tamamen idrakine müsait bulmadığını dermeyer etmiştir.

-İtalya-

Washington—8 Kânun-i evvel - Mösyö Wilson'u ziyaret etmeğe gelen

reisin nime-meflûç olduğunu,

konuşmadığını ve sol eliyle yazmak mecburiyetinde bulunduğunu beyan etmişlerdir.

Paris—8 Kânun-i evvel - İşler Meclisi

hükümetleri

muhafaza etmek üzere murakıp için bir sahibe olmak

temin etmeğe karar kılınmıştır.

-İtalya-

Washington—6 Kânun-i evvel - Reis Wilson,

Wilson'a, konsüllüsü

ihtiyatla hareket etmesini söylemiştir.

Doktor, Wilson'a bu iki

muâhedesinin agâz-i müzâkeresini

-İtalya-

Paris—8 Kânun-i evvel -

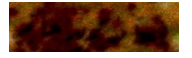

üç bin kişi itilâf kuvvetini

bulmaktadır. Mezkûr kuvvet

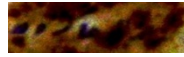
karşı

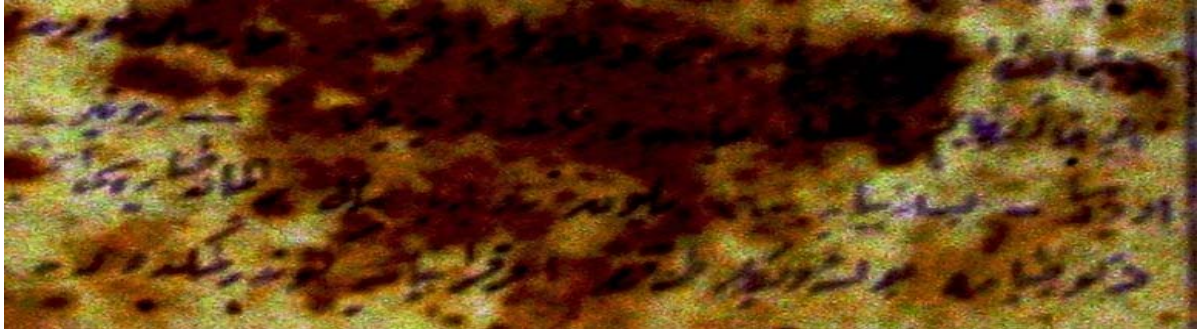
bulmaktadır.

-İtalya-

Berlin—4 Kânun-i evvel -

Berlin'e muvasalat etmiştir.

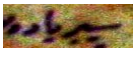

[s.3]

Paris–8 Kânun-i evvel - Düvel-i İtilafiye ve Almanya muâhede-i sulhiyesi imzalaması için son bir nota gönderecektir. İş bu notanın   eğer Almanlar bu kabul edilirse Alman üserasının derhal terhis edecektir, aksi takdirde Düvel-i İtilafiye orduları   başlayarak, Men, Tahayim, Ruhar eyaletini işgal edecektir.

-İtalya-

Brüt-Alman Harbiye Nazırı her bir beyanatında “itilafiyun Alman arazisini işgal etse bile Alman cemiyet-i Vataniyesinin itilafiyunun son cevap verebileceğini ve Almanların böyle bir muâhede-i imza etmeğe mükedder olduğunu, maamâfih Alman milletinin harp önünü almağa çalışacaklarını” söylemiştir.

Paris–5 Kânun-i evvel - bulunan pek   himâyetine protesto ederek memleketlerine avdeti etmeyi talep etmektedirler. General Yudinç’in ordusu Estonya’ya girmiş olup edeceklerdir.

-İtalya-

 mahbesleri itilafın rağmen ibka etmişlerdir.

Berlin–5 Kânun-i evvel - General Guru gitmek üzere (Wilden) râkib olmuştur. Ziyaret, merâhili talibi vuku bulacaktır.

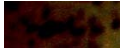
Berlin–5 Kânun-i evvel - Neşri edilmiş bir nazaran   işgal etmek için hücum niyetindedir.

Washington-2 Kânun-i evvel - (New York Temse) gazetesinin tekidâtine göre hareketine muhalif İngiltere cemahir-i müttefikeye edecektir.

Berlin-2 Kânun-i evvel - Avusturyalı Paris'e kadar gelerek Avusturya'da kesbi şiddet eden vaziyete dair ibkaat vermeği İşler Meclisinden talep etmiş ve arzusunu dermeyan eylemiştir.

Paris-2 Kânun-i evvel - İngiltere ve Fransa hükümetleri bir muâhe-de   selâmet ve tamamiyetini koruyacaklarını tamamen eline almıştır.

Londra-8 Kânun-i evvel - Belgrat'tan gelen bir telgrafa nazaran () civarında Britanya kıta-i askeriyesine hücum ve bir zabiti katil etmişlerdir.

Londra-8 Kânun-i Evvel- Mister bu cevaba Avâm Kamarası'nda

 müstakbeli bağılıdır demiştir.

İstiklalini Londra'da akdedilen muâhede ile el-yevm

 küçük heyeti

 Sulh Konferansı'nın da Bulgaristan vaziyeti

  için tedâbir lazıma ittihaz eylediği söylemiştir.

Paris-7 Kânun-i Evvel-İtilaf Meclisi idama karar vermiş ve hüküm derhal in'ikad edilmiştir.

İtalya

Osmanlı üsera-i harbiyesinden bir miktar (zabıt ve ya efrat olduğu dan Dersaâdet'e Kahire'den hareket etmektedir.

Emir Faysal'ın Mektubu

Emir Faysal'ın öteden beri kendi işlerine vekâlet yapan Suriye cemiyeti reisi Bey'e bir mektup göndererek ondan Mısır'daki Suriye cemiyetleriyle Suriye'nin vahdetine ve istiklâl meselesini müzakere eylesini söylemiştir. Bu husule cemiyet evvelki gün içtima etmiş Emir Faysal Paris'ten Mısır'a .

Mısır'daki Suriye

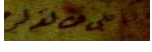
Size vasıtasıyla teşekkür ederek çünkü vatanınız şu hatarnâk anında sizin büyük vatanımın ispat edebiliriz ki tebdil-i mesaiden sizin vatanınızdan Suriye'ye fikirler ve mesai yine umumî müdafaa etmiş olmak için yaşanan istiklal size bildirdiğim selametiniz için

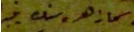
 1972 Mahir Salih Bey hangi kamptaysa kendini Bâdiye idarehanesine bildirmesi rica olunur. İstanbul'dan tarafına mektup vardır. (s.4)

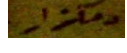
Bâdiye, nu.42, 10 Aralık 1919, s. 3.

KAN

Emile Zola'dan Mütercem: Kosovalı Derviş

Masum ve bana gösterdiği bu kan deryasını
temaşa mehabetini ihcab-i nâ-
mahdut, gölgeler ve sakıt bir uçurumun korkunç
gösteriyordu. mütemadiyen yükseliyordu topladıkları
 Janus'un solgun dudakları iktisap etmişti. Korku
onu yatağından sallayarak uyandırdı...

Alberiz, İltimââtını ve şuaâtını neşriyesine bir haber ittihaz
ederek bir tane Janus'u uyandırdı. Dün gece ki hatıra-
yı esrarengiz yorgun ve solgun nazarlarına ithaf için nakle başladı:

Dostum, çalıklar arasında botu kayıp etmiştim dizlerimi
denize ermek için bir ağaç yanında oturdum. Uyku, ruhumun muhtaç-ı
istirahat galebeye başladı, Kirpiklerim kapandı hayal-ı
manzarım oldu. Uyanmaya hatırasını benden uzaklara
 tâbiyet, itflâne asuman; bir aman –ı inkısam,
arz; henüz ıryân-ı masumanesin, malik açılıyordu. Onlara
 Saray-ı hilkati seyir ü temaşa için tabî
kesp-i hakaret eylemişti. Eşcâr, kanun-ı hilkate râm olarak
günden güne ediyorlardı. Bağ-i cihan, bir sel-i huruşan-ı hayat ile
lerzan, yükselen dalgaları nebatata talkiye-i hayat alıyor, kayaların can
dâmenlerine kadar nüfuz ve onlara bir -i ruh esası için en büyük
mevçlerini havale ediyordu.

Ufukta sakit ve münevver, manzarada bir cihan-ı şiir ve füsün ibda
ediyor, tabiat-ı kutsîye terk-i kelâm eyliyordu. Sabahları ilâhî şemse karşı

 bizim terkim-i arza-i şükranı minnettar eden masum bir his talebi tâbiden feveran eden şam, nişan-ı sürur bu bir an-i ilâhî bir kudret-i namütenahiye doğru yükseliyordu manzar ki benim hislerim ve fikirlerim ancak seyr ü temaşasına tahammül edebildi.

-Bitmedi-

Bâdiye, nu.42, 10 Aralık 1919, s. 4.

43.SAYI

BU GÜN TÜRKLÜK İÇİN NE YAPTIK? SİYASETİMİZİN ESÂSLARI

Hükümetimiz için güzel bir barış hazırlamaktadır. Kuvvetini kaybettiği zuhur olunan Osmanlı devleti için zaman ve tabiat, cereyân ahvali, bizdeki fikr-i intibah büyük bir zemin-i ikbal vücuda getirmektedir biz bu gün felâketi gözümüzün önünde canlandırdığı manzaralar karşısında derin, derin tefekkürleri bulundukları en iptida-i döşenmez bile artık tabii bir hiss-i intibah ile yarınki mukadderatımızın namı için esaslı fikirler hâsıl etmeğe muvaffak oldu. Bunu efrat bilende tamamıyla teşhis etmek kabildir. Bu kanatlar ve girdiğimiz tahkiyelerin verdiği hiss-i ibret bizi mesut ufkileri vaad eder. Hep bedbahtlığa, hep idbar gören insanlar saâdet ve tebessüm hayatına birden bire inanamazlar. Fakat zamanın yed-i kudreti bu adem-i itminan hakikati facianın tamamıyla izale eder ve o vakit bunca zamandır teshiri olduğumuz ikbal-i milli kendiliğinden hâsıl oluyor. Ve bizde kavimizin muvaffakiyetinden kendi ihşa-i saadetimiz ikrar ederiz ve bu günkü ihzar edecek olan siyasetimiz esaslarını burada tekrar icmal etmek isteriz. Bizlere Hükümet-i Osmaniye dâhilinde her unsur tamamıyla inkişaf, terkki-i maliyesini riayet olunması en sahih bir siyaset esasımızdır.

Bunun içindir ki (konfederasyon) şekli ile Devlet-i Osmaniye ihtişam müteaddidesi arasında rabıta eskisinden daha kavi bir şekil aldığı zaman biz devletimizi teşkil eden ve bizim ile teşriki hayata azim samimî ve sadıkanesinden doyan her kavim tamamıyla her türlü hususî siyasiyesine malik bulundurmak ve muamelâtı şahsiyesini imza etmek isteriz. Bu emelimiz fevkalâde halisanedir. Meseleyi gayet aşikâr söylemek lâzımdır. Anadolu Türkiye artık kendi hakkında riayet olunmasını istiyor. Türkler; bütün Müslüman, bütün Osmanlılar için her fedakârlığı yaptılar. Son dakikaya kadar her Türkü himmet ve mürüvveti diriğ etmediler. Bugün biz mülkümüzde içtimaî bir programın zaferini talep ediyoruz. Artık kapanan yolları açmak, şenlendirmek, köylerimizi yenileştirmek, milletimizi dertlerinden ıstıraplarından çıkarmak aslı ile yaşıyoruz. Nüfusumuz mukadderi ile muzafferiz. Birçok içtimaî rahatsızlıklar vardır. Bunları izale ve esbabı saadetimizi ihzar eylemek fikir ile meşbumuz bu fikir Anadolu Türklüğün yanında tamamıyla birleşmiştir. Binaenaleyh Anadolu Türkiye'nin büyük bir sahâ-yi içtimaiye muhtaçtır. Bu ihtiyacın tatbik edilmesini katiyetle isteriz. Buna da neticesi bütün mani terakkiyat-i içtimaîsi hâsıl eylemiştir. Anadolu Türkiye kuvvetlenirse bütün Müslümanlar bundan fevkalâde kaniiz bu suretle, kendileri için bir unsur-i hayat-i imza edilmiş oluyor. Kuvvetlenme Türklüğün her vakit bir halâşkârıdır.

İslâmiyet'in kudret-i siyasiyesidir. Biz kendimizi düşünüyor ve kendi azmimizi, içtimaî, ihtiyaçlarımızın emrettiği [içtimai program] tatbik öğürüne sarf ederek tabii diğer bütün unsurların da hürmet ve onların da bizimle muhip ve kardeş olarak bütün kuvvetleri ile. [s.2] İnkişafını muzaheret eylemeğe en ciddî bir muavenet muhit-i eyleriz. Şu halde Osmanlı konfederasyonu dâhilinde büyük bir ahenk samimiyetin hükümet bizde ve idareyi tatbik ederek her birinin tekmilât ve ıslahat-i içtimaînin temin eylemesine eğer himmet edersek hiç şüphesiz akvamı hayatımız tesir eder ve istihsali kabinelerimiz artarak Avrupa'da dâhilen en mükemmel heyet-i içtimaîlerinden biri şeklini alabiliriz... Binaenaleyh [demokrasi] ve [mütehassıl heyet-i içtimaî] esasen icap ettirdiği

her türlü tedbiri ve mukarreratını tevessül eylemek vazife-i milliyemizdir. Memleketimizde arazi meselesi bu kadar, arazimiz çok, nüfusumuz muhtelif sınıflarımız mevcut değildir. Çünkü sınıf mücadeleleriyle al kanlara bulandığı bir zaman buna büyük bir ve kuvvetler dâhilen:

(1- konfederasyon? 2- içtimaî programlar? 3- Demokrasi? 4- mütehasıl heyet-i içtimaî]

Mesailiyle inkişaf edecek devletimiz haricen de kıymettar bir mevkie nail olacaktır.

10 Kânun-i evvel 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.43, 11 Aralık 1919, s. 1–2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Osmanlı Musâlahanamesi Hazır

Paris–2 Kânun-i evvel-Paris'te bulunmakta olan Amerika Heyet-i Murahhası reisi bu gün memleketine avdet ediyor. Binaenaleyh Sulh Konferans mevcut demek oluyor Macaristan ve Türkiye Musâlahanamları şimdi hazırdır. Bu memleketlerin ahval-i dâhiliyeleri kesp-i silâh ettiremez murahhasılar avdet edeceklerdir. İtilâf sefirlerinden mürekkep bir meclis sulh konferansın makamına söyleyecekler.

–İtalya–

İstanbul–8 Kânun-i evvel-Sulh Muâhededesi komisyonu, Sulh Konferansı'nın müteallik ve kâfi hitama erdirilmiştir. Meclis ve yalnız intakaatı verdiğine karar vermiştir.

Selanik–8 Kânun-i evvel-Yunanlıları muhârebeden gelen mintıkasında birçok köyleri işgal etmişlerdir.

-Havas-

Selanik–8 Kânun-i evvel-Yunan karargâh-i umumîsinin tebliğine nazaran Yunan kıtaatı , ve () yi işgal etmişlerdir. Yunan hatı-i işgalini üzerinden Karamasarlı ve Tarkarç köyleri muahall-i mezkûr da mevzi almış olan Türklerin muhârebe den sonra zapt olan burada mevcut Türk kuvveti 270 arasındadır. Yunan ordusundan mecmuan 7 maktul, 18 yaralı zay'e olmuş.

-Router-

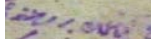
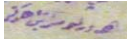
Bâdiye, nu.43, 11 Aralık 1919, s. 2.

AHVAL-İ UMÛMÎYE-İ CİHAN

Tekrar Harp mı?

Londra–5 Kânun-i evvel - İtilâf devletleri Almanya, protokol imzalamazsa tedbir-i meşbu askeriye karar verenlerdendir.

-Ruteer-

Paris–8 Kânun-i evvel – Almanya verilmiş son imzası üç sonra mütarekenin Roma askeri iktisap edecekleri ve muhasara bahriye tekrar

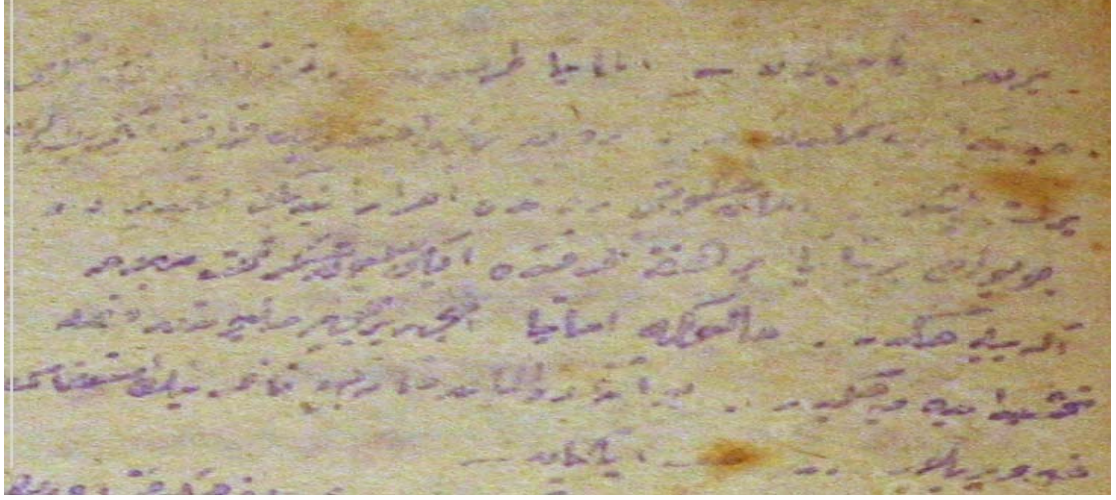
-Havas-

Londra–5 Kânun-i evvel - kabinesi İtilâf Devletleri mesaiye karar vermiştir.

-Router-

Londra–5 Kânun-i evvel - İngiliz kabinesi Avrupa'yı merkez küçük devletlerin müşkül bir vaziyet-i iktisâdide dair bir takdir vermiştir. [3]

-Router -

Berlin-8 Kânun-i evvel - General Yudingç hâli hazır hükümeti devirmek üzere şedit bir hareket hazırlamak için oluştuğunu Berlin'den haber veriyorlar.

-İtalya-

Berlin-Kânun-i evvel - Alman hükümeti Paris'e iki murahhas gönderecektir. Mebus bunu itilafiyun ısrarının Almanya'nın hatt-ı hareketini tayine mecbur edeceğini beyân eylemişti.

-İtalya-

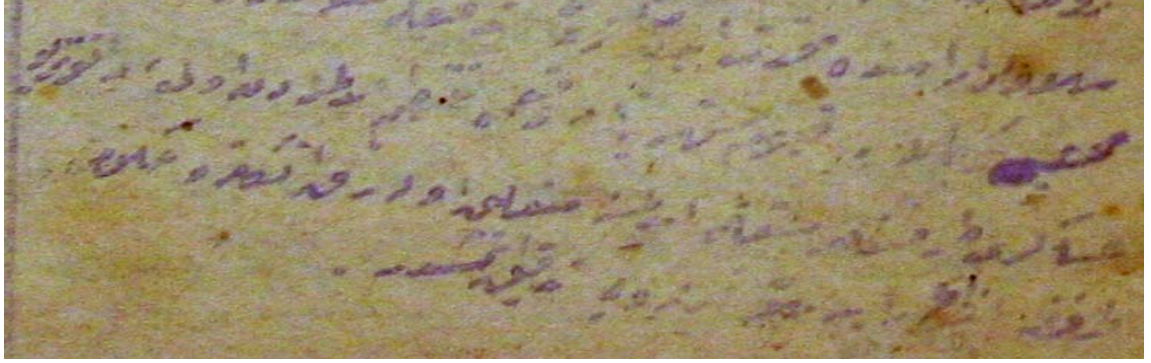
Roma-8 Kânun-i evvel - Viyana ahalisinin bulunduğu hâl ve vaziyet cidden şayan-ı bir şekildedir. İtalya hükümeti Viyana'daki hasta bir vagon gıda un, yağ, göndermiştir.

-İtalya-

Viyana-8 Kânun-i evvel - İcra edildiği bir tahkik korkunç bir hâdiseyi meydana çıkarmıştır. Viyana civarı mahallelerin birinde sekiz yaşında bir kızına çocuğun olduğunu tahkik etmiştir.

-İtalya -

Roma–8 Kânun-i evvel - Meclis-i vükelâ, Yugoslavlar arasında meclis-i vükelâ

Roma–8 Kânun-i evvel - Başvekil, Meclis-i Ayân'da İtalya'nın hâli ihtilalde bulunduğunu tekzip etmiştir. Memleketin dâhinde ki ahvali Avrupa'daki memalik sairenin ahvalinden farklı olduğunu ve hükümetin kanun ve intizamını idame etmek için bilumum tedbiri ittihaz etmiş bulunduğunu aleve eylemiştir.

Londra–8 Kânun-i evvel – 220 bin sendikalarının heyet-i müttehida sendikası ilhak etmeğe karar vermiş.

-Router-

Paris–8 Kânun-i evvel - Harp gazetesi muharriri vuku bulan bir mülâkatta “İtalyan intihabatının neticesinin İtalya hükümeti Yugoslavya’ya mesailinde daha muvafakat kılacağını” ümidini izhar etmiştir.

-İtalya-

Beyrut–8 Kânun-i evvel - halis kendi mukadderatını kendilerinin karar vermesi neticesini sulh konferansından talep etmek niyetindeler.

-İtalya-

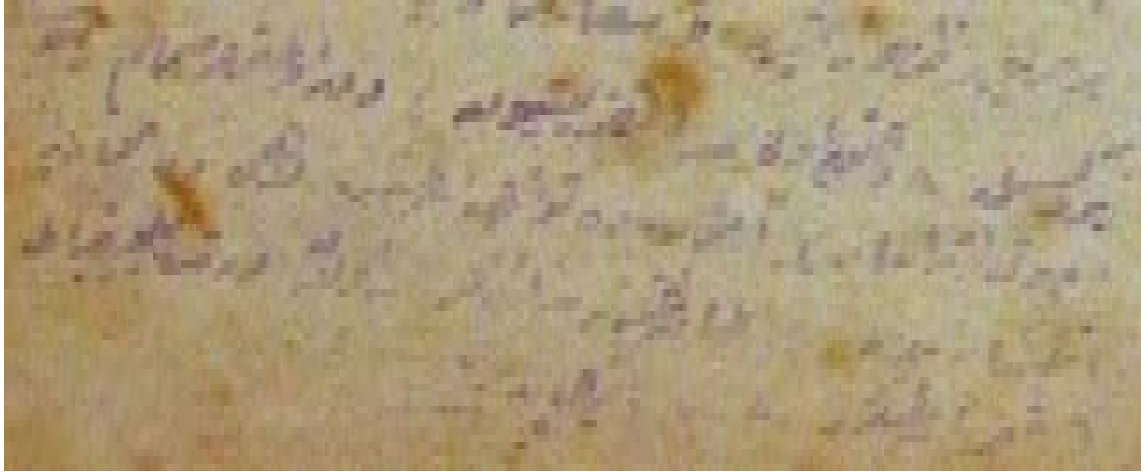
Paris–8 Kânun-i evvel - Yeni reis-i cumhur intihabı şubat ayının ilk on beş zarfında icra edilecektir. İntihap şubatın on beşinde birleşmiş bulunacaktır.

-İtalyan-

Washington—4 Kânun-i evvel - Maden ameleleri ücretlerine bir miktar zam talep etmiş 27 Teşrîn-i sâni vaazı etmiş olduğu husulü tatbik eylemiştir. Bu mesele yarın mevkii müzakereye vaazı eyleyecektir.

-Router-

Berlin—8 Kânun-i evvel - Berlin'deki İngiliz bir hareket zuhur etmiştir. Rasathane yanmıştır.

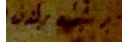
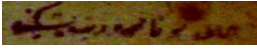
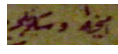
Bâdiye, nu.43, 11 Aralık 1919, s. 3.

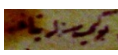
Kan

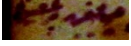
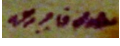
Emile Zola'dan Mütercem: Kosovalı Derviş

-Ma-ba'd-

 hazinesine dönmüş, elemsiz kadersiz bir istikbal ediyordu. Eşcâr-i musamire ser-keşide kametlerini sallayarak raks ediyorlardı. Beşerin nâsiyesindeki henüz daha semanın ısrar için yalnız başına çalışıyordu. Hilkatî tûr-asa eleri bir hat ile hayat ediyordu. O, takdis, eşcârın semere-i hayatını savtını terp, geceleri . Bir penâh bularak metanı teskiniyle hayata-i rûz-meresinde ber-devamdı.

Dudakları ondan muhteriz ve müctenib, kanın   kendileri için ettiğini, mâ-adâ hiçbir his etmiyorlar. Ancak bu suretleydi ki   yürüyor ve bu masumiyet onu mevcudat-i lâtifenin hâkim oluyordu. Şiraz o cihan-i münzemdi. Bilemiyorum hangi nur atide ki avâlim buna malik idi. Hangi sulh onu saldırıyordu.

 haris bulmadığı için insandan öğrenerek firar etmiyorlar korkularındaki gizliyor, ilca edecek bir şerir, bir kâil bulunmuyor, Halik'ın dest-i iktidarıyla halk olunan meva-i âlem aynı şems altında yaşıyorlardı. Kâfesi bir kavim olmuş, bir kanuna tâbiyet aylamış aynı hissiyat ve tamamını bulmuşlar;... Yine bu sine-i tabiata, bu mevcudat arasında yürüyor, kendinde bir kuvve fevkle beşer, bir zindagi-i istisnâî his ediyordum. önümde zaman İlâhi bir hava-i lâhutîyyeti teneffüs ettim. Artık yine bizim hava-i müşfikimizi terk ve bir âlem-i mananın daha ruh-i aşına tebessümüyle hasb-i hâl ediyordum... Uyku melekleri göz kapaklarımı füsunkâr fakat elleriyle darbelediği zaman ben kayıp etmiş olduğum o mefkûremin rozana-i bilevrininden manzara-yi âtiyi temaşa ediyordum. Sevgilisinin visal-i nail olmadan sevilen bir âşık kalbi kadar vatanına yaprakların metanetiyle tesir eden ısrar-engiz bir patikayı iki kişi teakup ediyorlardı daha genci neva-i tabiata gelişen nevazîş ve iltifatını takdim için gâh ateşin nazarlarında bir nigah-i muhteris fırlatıyor ve gâh kansız dudaklarından asırlardan beri câme-i ruhiyesine tesliyetkâr dokuyordu. onu teakup eden arkadaşı altında henüz ezilmediğini ihsası için bir tebessüm dökmek üzere girişiyor bakıyordu. arkadaşıyla his ve mevdetine kani olmuşum. Önde giden nazarlarında pek saf ve pâk bir nur-i masumiyet parlıyordu. Arkada ki bilakis bir gul-i siyah, bir

ucube-i hilkatti. Gözleri bir tuta-i şeref, dudakları aşık ve muzlim birer şeametle gölgelemişti. Haris nazarları öndekinin eğilmiş teveccüh eylemişti yürüyüşünü tasrih etti bi-aman bir cellât hun-fişân gibi masum rehberin sinesine saplatıp durdu. Bir lâhza içinde patikanın sağdaki daldı. Oradan kalın bir sopa tedarik ederek çıktığını gördüm. Sonra , o biçareyi kayıp etmek heyecanı ile sopayı arkasında gizleyerek tehlikeyi huturlarıyla yanına sakladı...

Zavallı genç, ruhunun azade sevaba-i nezihe ve pâk semalarında o güne kadar bir kahhar bir havf görmüş olduğu için bütün masumiyet-i kelbiyesiyle yoldaşına itimat ve emniyet ediyordu... O gelinceye kadar saldıran parçasını oturmuş onu beklemişti. Nazarı görünce ayağa kalktı. Uzun bir fasıla iftirâk geçmiş bir kardeşin samimiyeti ve muhabbet-i aşkıyla hilekâr hicranın muzlim ve altına buseler memnundu. Tekrar ediyorum ki   şems ufukta kızıl bir levha-i igrak şiir ibda eylesin veda azimetkâr idesine kondurduğu zaman öndeki tezce husul için adamlarını sıkılaştırdı. Korkunç çehreli adam bu kapacağını zuhur ederek sopasını kaldırdı.

Ma-ba'd var

Bâdiye, nu.43, 11 Aralık 1919, s. 4.

45.SAYI

BU GÜN TÜRLÜK İÇİN NE YAPTIK? MUHABBET-İ VATANİYE

Vatanı sevmemek kabil değildir, felsefî, içtimaî, ruhî siyasî ne olursa olsun vatan vardır, hakikattir ve kabili inkâr olamaz şu vardır ki vatanı sevmek bir sıfattır vatana yanlış söylüyorsa bütün vatandaşlar felâkete uğrar bunun için hepimiz vatanımıza karşı hakikî ve samimî bir muhabbetle merbut olmalıyız. Muhabbet vatanın birinci unsuru memleket dâhilinde hakkı ve sefanın hükümferma olmasına itinadır. Bütün vatan evlâtlarının kalbinde, dimağında zafer âdil ve hak unsuru bir mefkûre ihtizaz etmesi hiç şüphesiz, mülkûn sertaser abadân ve bahtiyar oluyor. Bu asrı temininden maksadım yurdumuza avdet ettiğimiz zaman hepimizin memleketi için hayırlı bir unsur temenni eylemektedir.

Bulunacak sırada yapılmakta olan umum mahlûk-i elâm-engiz kendimizi şad ve hürrem görmek gibi hisler, fikirler ortadan kalkıyor. Her tarafı başka mürvete himmete muhtaç ondan vatan için buradaki gençler kuvvet-i gururunun en sağlam bir istinat bir kuvvet vatanın bir amili hayır ve ikbal olmalıdır. Memleketin sükûnetli arasında koşamaz, koşmasının imkân yoktur. Mevcudiyeti müdafaa da göstermek hayatı yanlış tefsir etmek asla ve kata caiz değildir. Bütün evlâtlarımız zekâ, iyilik, teşrik etmek muvakkat bundan en küçük tehirimiz istikbalimize ihanettir. Nazarlarından, hayallerden geçmek mecburluğundayız, memleket baştanbaşa (içtimaî tatbik etmek zaruretindedir.

Bunun için hepimiz bir karar köyümüzün evleri, sokakları kapıları mektepleri kütüphaneleri için ne düşünmeliyiz? Bunları bir suret vabeste tasvir eylemeyiz. Hepimiz görüyoruz köyleri böyle biz hatırlayalım İstanbul'un, İzmir'in hayatı âliyesi vatanın kuvveti

■ söyleyebilir mi?...Asil mevzu kudretimizi köylerimiz değil midir? Köylerimiz mamura ■ ifrağ etmek, orada hayatı fikriye-i kuvveti idarî esasî vazife-i zarurîdir. İşte içtimaî program bir ■ köylerimizin eskisi kadar ■ nüfûz-i siyasî sahibi olmak ■ ana vatan harabı ■

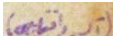
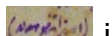
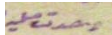
■ vatana Anadolu'yu kendi kuvve-i teşebbüsemizle kurtarmağa çalışıyoruz asil ve esasi sade küçükten başlayarak büyük işlere doğru geçmektir. ■ bir ticaret, ■ bir Köyü bize küçük bir saha gibi görünecektir. Amerika, Avrupa'da Yunanistan'da milyonlarca ■ vatan-perveri her türlü müessiesat-i ilmi ve fanî ile taciz eden muazzam orduda kalacak zabıta arkadaşlarımız bize güzel ■ hazırlayacaklar, buna ■.. Fakat ordulardan hangisine mensup olursa olsun ■ bütün arkadaşları bu vaziyetleri ■ itibara almalı şimdiden bu meseleler hakkında etraflıca yekdiğeriyle tetkik-i efkâr etmeliler.

12 Kânun-i evvel 1335 FERİDUN FİKRİ

Bâdiye, nu.45, 12 Aralık 1919, s. 1-2.

YUNANİSTAN AHVAL-İ DÂHİLİYESİ

Atina-2 Kânun-i evvel - Geçen mektubunda yazmış olduğum vech üzere Yunanistan ■ daima mezâlimdir. Her tarafta bir âdem-i memnuniyet ■ görülmüş ve şayidi ■ siyasiyeye aff-i umumiye verilmezse bundan ■ fırkası pek çok şeyi kayıp edecektir. Ahali pek büyük bir himmete haiz yeni âdetinden dolayı fevkalâde tahrik edilmiş bir haldedir. Bundan birisi Venizelos vardı. Diğerleri sabık Erkân-ı Harb-i

Umûmiyenin muhakemesidir sabık Erkân-ı Harbiye (General Dosmahis) General ve General ibarettir. Bunlar vatana ihanet cürümüyle mutamdır. Muhakeme pek büyük bertaraflar ile takip ediliyor. Ecnebi devletler muhabirleri ve beynelmilel matbuatı büyük bir alâka ile bunu takip ediyor. Venizelos alayındaki fesat engeli büyük bir hamiyeti çünkü bu işte matbuat ve siyasîler orda askeriye ve yüksek memurlar dâhil değildir. Venizelos'a ahali tarafından büyük bir istikbal yapıldı. Venizelos taraftarları matbuat lüzumundan ve müstakim bir Yunanistan'ın felâkete maruz kalacağından bahs ediyorlar. Matbuat bir fırka-i muhalifi kabul etmiyor dedi. Şimdi fırka-i muhalif programı bilmek istemiyor. Fırka-i muhalife idare arza ve sansürün ilgasını talep ediyor. Ve elzem gayelerinden müdâfe kesp ediyor. İntihabat, bilumum mesâili halledilmesi için çalışacaktır. Ta-ki olunan bilumum intihabatta iştirak edebilir. Fırka-i muhalif Venizelos'un intihabattı tehir ettirdiğini, çünkü millet tarafından aleyhinde berkarar edilmeden korktuğunu dermeyen ediyorlar. Kral Kostantino medih ettiğinden dolayı yüksek tabakadan yeni kabine tevkif edilmiştir. Yunanistan hükümeti Amerika'dan birçok ziraat makinesi etmiştir.

Bâdiye, nu.45, 12 Aralık 1919, s. 2.

Almanya Ahval-İ Dâhiliyesi

Tan gazetesinde okuduğumuz bir makalede Almanya'daki idareyi hazıra cumhuriyetin mevkii zaafı olduğundan bahs ederek idare-yi imparatorun ihyası ihtimal efkâr-ı umumiye-i şiddetle meşgul ettiğini teşrih kılmaktadır. Az cümle idare-yi hazıra bundan iki yüz sene kadar makadam İngiltere'de tarafından ilân edilen cumhuriyete benzetiyor. İngiltere idare edilerek başlarda hükümdarlığını yüz sene zarfında iade edilmiş ise de Almanya'nın geçireceği ihtimal bundan daha evvel imparatorluk iade kılacağı ümit olunuyor.

Bâdiye, nu.45, 12 Aralık 1919, s. 2.

TELGRAFLAR

ANA VATAN HABERLERİ

Londra 10 Kânun-İ evvel - *Tan* gazetesi Osmanlı Musâlahanamesinin bir an evvel hallolunması Flâmenko ve Loid George'ten ciddî rica etmektedir. *Tan* İngiliz ve Fransız hükümetlerinin bu müşkül mesaili süratle hall eylemsini ve Amerika'nın muvakkat bu meselden alâkasının kesilmesini bu işini hallini tehir eylemesi ve esas-ı mühim mesele olan itilâf ile Türkiye arasındaki meselenin bir an evvel takarrür ettirilmesini talep eylemektedir. Sulh kadı takarrür edilinceye kadar aaleb ihtimale nazaran Osmanlı imparatorluğu ahval-i dâhiliyesi Düveli İtilâfiye tarafından müştereken muhafaza ve tanzim olacak ve bu işgal muvakkat için sathî bir hudut tayin edilecektir. Bu karar Müttehide Amerika Şark meselesi hakkında katî bir karar verinceye kadar devam edecektir.

Bâdiye, nu.45, 12 Aralık 1919, s. 3.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Kopenhag-10 Kânun-i evvel - Kopenhag'da Bolşevik Murahhası Mösyö Litvanuf itilâf memleketleri ile Bolşevikler tarafından Kânun-i evvel'de da ittihaz edilmiş karara istinaden sulh hakkında ki arzuları iblâğ eylemiştir. Bu karar oylama yapılan birçok sulh teklifatı ihtiva eylemekte ve derhâl ister meclise ister hususî ister müşterek olsun görüşmesini talep etmektedir. Gönderilen mektup Mösyö Litvanuf'a teklif edilen konferansın mahalli ve tarihini tespit etmek salâhiyetini vermektedir.

—Router—

Londra-11 Kânun-i evvel - İtalya Hariciye Nazırı Siyaloz Flâmenko ve Loid George ile müzakerede bulunmak üzere Londra'ya gidecektir. Flâmenko'nun bulunduğu anlarda Meclis-i Âli içtima etmeyecektir. Amerika Murahhaslarının azimetü münasebeti ile konferans ve Meclise ait meselenin

heyet-i mecmuası Londra'da münakaşa edilecek en mühim mevzulardan biri olacaktır.

-Router-

Washington-12 - Senatör azasından Log ve sabık Berlin sefiri Çarlid Macair müttehidenin Asya-i Suğar idare-i vekâletini kabul eylemesine itiraz etmektedirler.

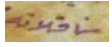
-Router-

Berlin-11 - Macaristan Musâlahanamesi; yenilemesinde tediye edilmek üzere 18 milyar Frank tazminat verme ve Macaristan Halisburk hanedanın avdetine menafini ihtiva etmektedir.

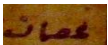
-İtalya-

Londra-10 - *Bulinkiya* gazetesinin beyânına nazaran ve Anunizbu'nun Karabağ'a ilerlemeleri, ihtimal üzerine bir İtalyan kıta-i askerisi çıkmıştır. Paris'te müttefiki bulunan sabık kral tahtını istidam etmek üzere kuvve-i musalah ile Karabağ'a gireceği rical tarafından söylemektedir.

 - 11-Alman kıta-i askerîsi Litvanya'yı yağmaya ve köyleri ederek israfa başlamışlar ve itilâf heyetleri firar etmek ıstırarında kalmışlar.

Beyrut 22-Yollarda sulh eşkıyaları asayiş-i ihlâl ettiklerinden Beyrut ile Şam arasındaki deniz yolları bugün tatil mecbur olmuştur. Sükûnet içinde yaşayan Lübnanlılardan birçoğu malî ve canî tehlikeye mağdur bulunmaktadır. Hristiyanlardan bir kısmı Beyrut'a ve Lübnan'a iltica etmektedirler. Arap kuvve-i askeriyesi asayiş-i ammede acizdir. tarafında karışıklık sirayet etmiştir.

-Havas-

Şam 11 - Düşman istilâsına maruz kalan arazide hareket isyan baş göstermiş ve Trablus Şam sıratındaki (Tal Huluk)un Fransız hâkimi tarafından katlolmuştur.

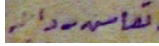
Bâdiye, nu.45, 12 Aralık 1919, s. 3

KAN

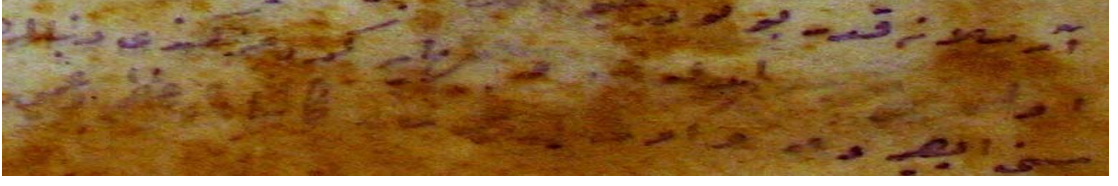
-Mâ-ba'd-

Emile Zola'dan Mütercem: Kosovalı Derviş

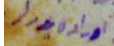
Ey zulmet yan yana elvah ve eşcar-i tabîsiyle yürüdüklerinde seri ve

 bir his-i tereddüt ve temaşa canlanıyordu. Öndeki masum kendini takip eden bir saya-yı refik birkaç kelime-i teselliye ithaf etmek ve bu suretle nezaret bahşeylemek başını geriye döndürdüğü zaman boynuzunu yaraladı... Cerihasından kanlar fışkırdı kan bi-günah bir okun rakik yayı isabet etti. Yaprak asabî ve çılgın birer kanlı göğsünden fırlattı. Sine-i tarab yüce havfunu temaşa ederek emdi fakat ta amâk-i kalbinde bir sayha-i nefret ve istikrah ve bütün çılgınlığıyla fışkırdı. Patika bu kanlı içkiyi masum bir köpük haline ifrağ etti...

 tufan-engiz bir safer yâd ile o zamandan gazub-i rüzgar sokup ancak zuhur ettim binlerce mahlukat evlerinin, aşiyana ve saadetlerini terk eylediler alem hicret için yola koyuldular. Çünkü arzın edilmişti. Artık kavanin-i hilkat kainât olmuştu. Firar eden ağızları doldu.   oldu. Kanlı nice tenzil renklerini görüyordum. Bu mücadele-i hilkat masara âlem-i ümidi idi bir firar vazih oldu kırlangıç üzerine süzüldü. Kırlangıç o   uzadı üzerine kondu, böceklerden aslana kadar bütün hayvanların işbu tesir tahtında

Bir ihtiyaç-ı maruf kaldı ufukun hudud-i safı kırıldı gurup eden güneş
 gark oldular. Istilah etti. Dalları- gibi inleyen eşcar,
 aşına yapraklarını da başladılar...

Elberiz sukut etiği zaman zuhur etti. Janus ve Elberiz'ın
 arasına oturarak onlara dedi ki şimdi sana nakil edeceğim hikâyeyi gözlerimle
 gördüm, yoksa muhayyelim mi? Doğrusu bilemiyorum? Bana hayal bir
 hakikat, hakikat bir hayal gibi görünüyor. Dünyanın bir ucundan diğer ucuna
 kadar uzanan geniş ve siyah bir yol üzerinde bulunuyordum. Bu yol,
 üzerinden sis altına gömülmüş gibi görünen şehirlerle edilmişti. Halk
 seyahatlerinde bu yolu takip ediyorlardı. Beni hayratlara ilkah eden siyah şey,
 eşkâl-i munazzım-î hendesîyi zaviye şekillerle, levha
 edilmişti. Bazı tabakalar üzerinde bark-âsâ bir sûretle gibi ayaklarım
 yolun göksünde akıp gidiyordu. O siyah halka bir kan sil-âbesinin
 eden pencerelerden husule gelmiş olduğu kanaat getirdim. Yol
 tarafında iki meyil teşkil ediyordu. Onu, fakat merkezîsinden katî
 eden coşkun birer kanlı ve kçpüklü mevclerini sahillerine
 çarparak bir canlı feryadı kadar muhavf ve hevl-nâk inleyişler kopuyordu. Ben
 yolda mütemadiyen ilerliyordum. Murg-ı hayat enzârımda yordu.
 Gurup gurup ahiz mevki eden kitle-i beşer arasından geçerek uzaktaki
 kalabalığa doğru yürüdüm. ma'bud -i muhayyilelerine karşı kanlarını
 nazır ettikleri kızlarını kurban ediyorlar, ölümün hayin
 elerdeki katil.

60.SAYI

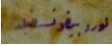
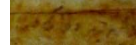
BU GÜN TÜRK LÜK İÇİN NE YAPTIK?

SON NÜSHA

Vatana kavuşmak dakikalarının takarrübü, Bâdiye'ye de diğer arkadaşları gibi tatil-i neşriyat lüzumu hissettirmiştir. Şanlı curaları arasında iki aydan fazla müddet bizi vesait-i istihbariyenin madudiyet ve mahfuziyetine rağmen müselleman neşredilmiş gazetemiz, bugün son nüshasının tab'ı için vatan uğruna merdanesini çevirirken vazifesini tamamen yaptığına kani ve mutmaindir. Hayli uzak bir yolu olduğu zaman derhâl binaenaleyh burada bir gazete neşri daha ziyade vatan ve irfan namına yapılacak bir vazife biz iki aydan fazla işte bu vazifeyi idrak ederek uğrunda çalıştık ve nihayet bugün şu son nüshayı neşretmeğe kazandığımız yegâne arkadaşlarımıza esaret hayatında evet yalnız şunu temenni ederiz ki bu işte yaptığımız noksanlar vesait-i, muhit-i ve şerait-i bağışlasın...

Eli nüshamızı neşrettik şu son seyahatimiz basıncaya kadar şu iltifatlarıyla mukabele görmüş ve muhitine haykırdığı hakikatlerin aks-ı sedasını daha yüksek daha samimî bulmuştur. Esaret hayatının ağır şeraiti altında kımıldayan Türk gençliğinin irfanı ve en okunan bir veda hakikatine bir Ahenk-i samimiyet-i dikkatle mukabele edene kadar şanslı, bize Bâdiye mukaddes topraklarına yüz süreceğimiz inkişafı hakkında türlü ümitler vermiştir. Bunu yalnız kendimize karşı değil yani zamanda karşı de ispat etmek ve bu güne bahir, olunur kalkar... Sade bu anda basit zuhur ederek geldiği halde barışa o da memleketine başka bir hakikati verecektir. Bu nüsha Bâdiye'nin son nüshası olarak intişâr edilecektir... Çok şükür ki, hayat-i neşriyatına veda

eden Bâdiye ağır bir korkarak nede iltifat gösterdik kimselerden çekinmeyerek son baskısını yapıyor...

Bilakis vatandan gelen haberlerinin verdik , son nüshasının satırları arasında gülümsüyor. Şimdi hepimiz tatlı bir hayale âtiyi o kadar meşgulüz o hayal o kadar [s.2] ki şurada gazetemiz geçecek birkaç gün, birkaç hafta bile bize boş gelmeyecektir. Hâdisat ve vakai öyle neşir ediliyor ki tevlidimiz mevkiinde ayrılan eli yolu vatanın mukaddes topraklarına müntehi olacak... Siyasetler dönüyor gibi.. Pek yakında bir üzerine büyük bir ısrarla düşmüş İstanbul meselesi şimdi sade bu gaziler meselesi şeklinde tezekkür ediliyor... İngiltere başvekilinin ifadelerinde siyasete “Rusya’ya karşı kuvvetli bir Türkiye siyaseti mezasına gelmiş” siyasetine temayül etmeden olduğunu ima ediyor. Öteki taraftan İstanbul’daki itilâf memleketleri Babıâli’de Türkiye sulhunun yakın olduğunu tebliğ ediyorlar. Ve en ihtimali olarak Hükümet-i Osmaniye ile İstanbul arasında Asya-i Sugra mesaili hakkında bir itilaf aktı olduğunu söylüyor bunu haberi alan uzun istikbal endişeleri ve bunu düşünerek amillerimizi az çok önüne çıkmaz bir anı, dün intişârında idrak etiği için “Badiye” müftehirdir..

Vatan necip çocuklarını bekliyor. Onun yaralı göğsünde bizim ellerimizle sarılacak pek çok yaralar, pek çok yaralar vardır. İşte yevmî hülasamızı bize fısıldayan o mukaddes ananın müstecap olmuş dualarına karşı bir aksı beş senedir bu kadar yavrusunu kaybeden, mezarları kimselerin uğramadığı çöllerde dağlara bu kahr u elemenden sonra, daha fazla azap büyük değildir. Elbette beşerin bu kadar asırdır tapındığı adalet, daha hem ırklarımızı barakalarda sürünmeye soğuklarda titremeye mini mini yavrularımızı dua ve hakkıdır...

Badiye’nin son nüshası çıkarana şükürler ki, bizi o an tahsis ve hülasa yakın buluyor. Vatanın topraklarını hayalen istişmam ediyoruz. Bütün kârilerimize hürmet ve şükranla veda eder ve son hitap olarak onlara

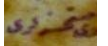
ölünceye kadar kulaklarında her an tekrar edeceğine kanî ve mutmain olarak “Her gün memleketlerini kurtarmak yolunda ne yaptıklarını kendilerinden sorun! Deriz.

Bu korku azabın da buna günahları gibi bir kefareti vardır ki oda ümitten kesilmemek ve kurtuluş için çabalamaktan bir an için bile geri durmamaktır... Allahaismarladık.

21 Kânun-İ evvel 1335 -Bâdiye-

Bâdiye, nu.60, 21 Aralık 1919, s.1-2.

MİLİTER HEYETİNİN BEYÂNNAMESİ

İngiliz heyet azaları, mezkûr heyettin Mısır'ı malik olduğu hakkından mahrum dair bir fikrin tevzi ettiğini müşahade etmektedir. Böyle bir heyetin aslı ve esası yoktur. Büyük Britanya hükümeti-kongresi Parlâmentonun tasvibiyle Mısır ahalisinin mefkûresini bu memleketteki bütün ecnebilerin hukuku-i asliyelerini ve Britanya'nın Mısır'daki menafi-i hukukiyesiyle tevcih etmek hususunda gayret etmedikleri için heyetine lâzım gelen salâhiyeti vermiş. Her iki tarafın arzu-i vasıtasıyla bu münakaşa eden meselenin tahkike ereceğine kâfiyiz. Heyet İngiltere ile Mısır arasında ki revâbıtının, bütün uygunsuzluklarını nihayetinde vatanlarının bir idare-i muhtariyye altında inkişafı için bütün kuvvetlerini sarf etmeye karar vercek bir itilâf müessese olmasını samimane surette temenni eder.

Heyet-i nazırası icra eden mahiyeti sebebiyle ahiz bir hamiyet-i umumîye vatanın felâketini düşünen kalbi halis bir şahıs vasıtasıyla olsun bunun nokta-i arzusundadır. Heyet saha-yı münakaşayı tayt etmektedir. Efkârın mütalaatını heyete arz edenlerin kendilerini tehlikeye heyet bu

nokta-i nazara değinmemekle bir taahhüt altına gireceği gibi, nokta-i nazarlarını söyleyenlerin taahhüt altına girdiklerine sebep yoktur. Tamamıyla açık bir surete müdaval-i efkâr icrası ve bir itilâf ve son birlik pek güç olacak. [s.3]

19 Kânu-İ evvel -*El-Mukataam* –

Bâdiye, nu.60, 21 Aralık 1919, s. 2.

TELGRAFLAR ANA VATAN HABERLERİ

Türkiye meselesi acilen halledilmelidir yoksa hatar-ı umumiye tehdit etmektedir. Son Londra mülakatında, Türkiye hakkında vuku bulan tebligat-i müteaddide ile matbuat pek ziyade alâkadar bulmaktadır. Ez cümle Fransız matbuatını Türk eyaletinin hıfzı ve İstanbul’un merkezi saltanat-i Osmaniye olarak ibkası beyanıyla hiç şüphe yok ki bu memleket üzerinde tama’ ve hırs besleyen yoksa devletin bu meselenin iç yüzüyle değil; sathıyla alâkadar bulduklarını bu arzının sahibine Türkiye icap ettiğini avutmamak lâzım geliyorlar. Bütün matbuat ve daireyi resmi Türkiye meselesinin her ne suretle olursa olsun acilen hallinde ısrar etmektedirler. “Zira bu ana kadar işbu meselenin tehiri hiçbir neticeye dest-res olmak muvaffakiyeti göstermemiş bilakis bir takım umur-ı azime ve müşkülenin tevlidine yari olmuştur Şark’ın şerarelerini Avrupa’ya kadar ibsal edecek bir biriken ateş suretinde tecelli tezahüründe hazar etmelidir” diyorlar “El-İhram” Londra 24 Kânun-i evvel-sulh konferansı, Türkiye Sulhunu Suriye mesailini münakaşa etmek üzere ikinci defa olarak Kânun-i sâninin ikinci haftasında işe başlayacaktır.

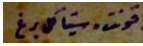
–*El-Mukataam*–

Bâdiye, nu.60, 21 Aralık 1919, s.3.

AHVAL-İ UMÛMİYYE-İ CİHAN

Washington–26 Kânun-İ evvel - Senato azasından Mösyö “Log” ve bunun muâhede-i sulhiyenin imzasına müteallik son teklifâtını kabul etmekle kalmayıp bu son teklifinin senatonun arzusuna terk edilmesini de talep etmektedir.

-İtalya-

Paris–27 Kânun-İ evvel - Tiblis şehrinde Bolşevik davasını neşir ve tamim töhmetiyle derdest ve tevkif edilmiştir.

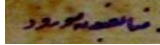
-İtalya-

Paris–27 Kânun-İ evvel - Tetkik olduğuna nazaran Fransızlar hudut-i dâhilinde addetmek tasvirindeler.

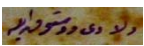
-İtalya-

Paris–28 Kânun-İ evvel - gazetesi Londra’da ve Paris kabinelerinin muâhede-i sulhiyenin tenfizini müteakip sabık Kayser’in muhakemeye karar verdiklerini bildiriyor.

-Havas-

Londra–29 Kânun-İ evvel - Yunan ve İngiliz telgrafları Kafkasya’daki Tatarların Azerbaycan havalisinde kuvvetlerini teşdid eylediklerini işar ediyorlar. Ermeni fırkasından birçoğu bunlar tarafından taht-ı muhasaraya alınıp 20 Teşrîn-i sâni’den Kânun-i evvel’e kadar katliâm devam etmiştir. Bu mıntikalarda Osmanlı kıtaatı hareketinin mevcudiyetini tayin eder.

-El-Ihram hususi-

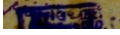
—28 Kânun-İ evvel – Bolşevikler şehrini işgal ve düşmanın olan hududu muvasalasın kat etmişlerdir.

-İtalya-

Roma–27 Kânun-İ evvel – İtalya hariciye nezareti, sabık Çekoslovakya hariciye nâzırının tasrihatını tezkeresinde Düvel-i İtilâfın Lenin Bolşevik’in

ordusunun terhisi ve vatani teşkil edecek bir hükümetin teşkilinde bu hükümete itiraf eylemesini teveccüh ettiklerini bildirmiştir.

-İtalya-

Berlin–27 Kânun-İ evvel - Berlin'den bildirildiğine nazaran Mareşal General Danike vaki olan muaceheti, Rus ve Alman kuvvetlerinin tehdidi hususunda gönderiyor.

-İtalya-

Paris–28 Kânun-İ evvel – Mösyö Flâmenko, Venizelos'yi kabul etmiştir. [s.4]

-Havas-

Bâdiye, nu.60, 21 Aralık 1919, s.3.

Sabah Olursa

Bu memlekette de bir gün sabâh olursa, haluk,
Eğer bu memleketin sislenen şu nâsiye-i
Mukadderatı kavî bir elin, kavî, muhyî
Bir ihtizâz-ı temasiyle silkinip şu donuk,
Şu paslı çehre-i millet biraz gülerse...-o gün
Ben ölmemiş bile olsam, hayâta pek ölgün
Bir irtibâtım olur şüphesiz;-o gün benden
Ümidi kes, beni köt'rüm ve boş muhitimde
Merâretimle unut; çünkü leng ü pejmürde
Nazarlarım seni mâziye çekmek ister; sen
Bütün hüviyet ü uzviyyetinde âtisin;
Terennüm eyliyor el'an kulaklarımda sesin!
Evet, sabâh olacaktır, sabâh olur, geceler
Tulû-ı haşre kadar sürmez; âkıbet bu semâ,
Bu mai gök size bir gün acır; melûl olma
Hayâta neş'e güneştir, melâl içinde beşer
Çürür bizim gibi... Siz, ey fezâ-yı ferdânın

Küçük güneşleri, artık birer birer uyanın!
Ufukların edebi iştiyâkı var nûra.
Tenevvür... Asrımızın işte rûh-i âmâli;
Silin bulutları, silkin zılâl-i ehvâli,
Zîya içinde koşun bir halas-ı meşkûra.
Ümidimiz bu; ölürsek de biz, yaşar mutlak
Vatan sizinle şu zindan karanlığından uzak!

TEVFİK FİKRET

Bâdiye, nu.60, 21 Aralık 1919, s.4.

SONUÇ

Bâdiye gazetesi Birinci Dünya Savaşı sırasında 1919'da İngilizlere esir düşen Türk askerleri tarafından Mısır'da Küveysna esir kampında çıkarılmıştır. Bu gazete esir Türk askerlerinin Mısır'dan Türkiye'ye bakışını anlatan önemli bir yayın organıdır.

Esaretin zor ve sıkıntılı şartları altında "Bugün Türklük için ne yaptık" sorusuyla Türklüğe hizmet etmek için esaretin zor günlerinde bile vatana karşı ümitlerini kaybetmeden Bâdiye ve benzeri gazete ve dergiler yayımlamışlardır.

Esirlere moral vermek için o zor günlerde birbirlerinde okuma yazma öğretmek ve meslek edindirme gibi Türklüğe yakışır faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Bâdiye gazetesi, savaşın, esaretin karşısında yenilmeyen Türk esirlerinin ne kadar güçlü olduklarını, yaptıkları büyük hizmetleri göstermiştir. Osmanlı Devleti'nin payidar olacağına inanarak hangi şartlar altında olursa olsun vatana, gençliğe ve geleceğe ümitle bakmışlardır. Bir an bile ümitsizliğe kapılmadan esaretin sıkıntılı ve zor günlerinde bile boş durmadan vatan namına büyük hizmetler yapmışlardır.

Bâdiye gazetesinin Mısır'da Türk tarihini ve esir Türkleri tanımak ve tanıtmak, 1919 yılında Yunanlıların İzmir işgali ve Osmanlı Musâlahanamesi o dönemle ilgili tüm haberleri incelemek açısından önemli bir vesika olduğuna inanıyoruz.

Bâdiye ve benzeri gazete ve dergileri kurmak ve topluma kazandırmak vatani ve bilimi seven her fert için vicdanî bir görevdir. Bu inançla kayıp olmakta olan Bâdiye gazetesini tekrar bilim hayatına kazandırmaya çalıştık.

KAYNAKÇA

- 1-Ekmeleddin İhsanoğlu, Mısır'da Türkler ve Kültürel Mirasları, İrcica Yayınları; İstanbul, 2006
- 2-İnci Enginün, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Edebiyatı, Dergâh yayınları İstanbul, 2006.
- 3-Nazım Hikmet Polat, Millî Mücadele'nin Kahire'den Görünüşü, Sultan Şehir dergisi, Sivas, Buruciye yayınları, s.95, 2010

ÖZET

Najia AFZALÎ, Bâdiye (1919) Gazetesinde Edebî Ve Kültürel Faaliyet, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2011

Bâdiye gazetesi Birinci Dünya Savaşı sırasında 1919'da İngilizlere esir düşen Türk askerleri tarafından Mısır'da Küveysna esir kampında çıkarılmıştır

Bâdiye günlük neşredilen bir gazetedir. İlk nüshası elimizde olmadığı için ilk sayısının ne zaman çıktığını tespit edemedik. Ancak İkinci nüshası 31 Teşrîn-i evvel [Ekim]1335/ 1919'da çıktığına göre günlük olarak yayımlanan bu gazetenin 30 Teşrîn-i evvel 1335\1919'da yayın hayatına başladığını söyleyebiliyoruz.

Bâdiye gazetesi iki aydan fazla bir süre içinde toplam 60 sayı yayın hayatına devam etmiştir

Bâdiye'nin bütün sayıları elde edilememiştir. 1919'da yayımlanan bu gazetenin 36 sayısını Hakkı Tarık Us ve Atatürk Kitaplığı'ndan derleyebildik. 46-59 sayıları maalesef hiçbir kütüphanede bulunmamaktadır. Ulaştığımız sayıları elimizden geldiği kadar Latin harflerine aktarmaya ve değerlendirmeye çalıştık. Ancak silik ve yırtık olmasından dolayı okuyamadığımız kısımlar da oldu. Bunları orijinal haliyle metne ekledik.

Bâdiye, siyasî yazıların ağırlık taşıdığı bir gazetedir. Bu gazetede haber, hikâye ve ilânlara da yer verilmiştir

Esaretin boğucu ve sıkıntılı günlerinde esirler psikolojik sıkıntılardan bir nebze olsun uzaklaşmak için tiyatro ve futbol gibi çeşitli etkinlikler yapmışlardır. Birbirlerine destek olmaya ve vatanlarıyla bağlarını canlı tutmaya çalışan esir Türk askerlerinin, eğitim ve bilime gönül vererek Bâdiye'nin sayfalarında hukuk ve benzeri dersler verdiklerini de görüyoruz. .

Mütareke ortamında çıkarılan Bâdiye gazetesi Türk subaylarının Mısır'dan Türkiye'ye bakışlarını yansıtan en önemli gazetelerden biridir. "Bugün Türklük İçin Ne Yaptık?" başlığı altında Bâdiye gazetesi kendisine

yayın politikası olarak milliyetçi-Türkçü bir çizgi belirlemiş ve daha çok bu yönde yazılar yayımlamıştır.

Amacımız esaret altında yaşayan esir Türklerin Mısır'daki edebî ve kültürel hareketliliğini değerlendirmek tarihî, edebî ve kültürel açıdan araştırmacılara yardımcı olmaktır.

Anahtar Sözcükler

- 1. Bâdiye**
- 2. Gazete**
- 3.Kamp**
- 4. Esaret**
- 5. Vatan**

ABSTRACT

Najia AFZALİ, Literal and Cultural Mobility in Bâdiye Newspaper (1919), MA Thesis, Ankara, 2011

The Newspaper of Bâdiye was released by the Turkish soldiers captured by English soldiers in the prison camp in Kuveysna, Egypt in 1919 during the First World War.

Bâdiye was a newspaper issued on a daily basis. Because we do not have the first issue, we could not determine when the first issue was released. However, since the second issue of this daily published Newspaper was released on 31st October 1919, we can conclude that the first issue was released on 30th October 1919.

The Bâdiye Newspaper continued its publication life with 60 issues in total in more than two months.

Not all the issues of Bâdiye could be obtained. We were able to collect 36 of the issues published in 1919 from Hakkı Tarık Us and Atatürk Libraries. Issues no.46 and no. 59 can unfortunately not be available in either libraries. We tried to translate the issues that are available into the Latin alphabet and evaluate them as much as possible. However, there were parts that we could not read, as they were colourless or torn. We added those parts to the text in the original form.

Bâdiye was a newspaper involving mainly political articles. It also included news, stories and advertisements.

During the smothering and boring days of the prisonment, the prisoners made different activities such as acting in a theatre play and playing football in order to be distracted by the psychological problems. We observe that the prisoned Turkish soldiers, who tried to stand by each other and to preserve their bonds with their own lands vivid, gave courses on law

or such in the pages of Bâdiye newspaper since they devoted themselves to education and science.

Bâdiye Newspaper, which was issued at the time of truce, was one of the most important newspaper, which reflected the perspectives of Turkish officers from Egypt to Turkey. Having a title of “What have we done for Turkishness today?”, Bâdiye Newspaper adopted a Turkish-nationalist line as a publication policy and issued articles in line with it.

Our aim is to evaluate the literal and cultural mobility of the prisoned Turks in Egypt and contribute to the researches in terms of history literature and culture.

Key words

- 1. Bâdiye**
- 2. Newspaper**
- 3. Camp**
- 4. Prisonment**
- 5. Own Lands**